საქართველოს ეროვნული არქივი
NATIONAL ARCHIVES OF GEORGIA

საქართველოს
იუსტიციის
სამინისტრო

საქართველოს პირველი რესპუბლიკა
THE FIRST REPUBLIC OF GEORGIA

საქართველოს ეროვნული არქივის მასალები

საქართველოს პირველი რესპუბლიკა

THE FIRST REPUBLIC OF GEORGIA

ავტორ-შემდგენლები:
ბექა კობახიძე
დიმიტრი სილაქაძე
ანტონ ვაჭარაძე

ქართული ტექსტის რედაქტორი:
თეა ქიმერიძე

ინგლისური ტექსტის რედაქტორი:
თამარ ჯანაშია

მთარგმნელები:
სოფიო ჯობავა
ბექა კობახიძე

დიზაინერი:
ნატა ყუბანეიშვილი

გამოცემაზე მუშაობდნენ:
ქეთევან ასათიანი
ნინო ბადაშვილი
თამარ ბჟალავა
მაყვალა გერაძე
თეონა იაშვილი
გიორგი კაკაბაძე
ქეთევან კობიაშვილი
ნათია მირიანაშვილი
არმენ პეტროსიანი
ქეთევან სადაგიშვილი
მარინა სხირტლაძე
სოფიო ფაციაშვილი

AUTHORS/COMPILERS:
Beka Kobakhidze
Dimitri Silakadze
Anton Vacharadze

EDITOR OF GEORGIAN TEXT:
Tea Kimeridze

EDITOR OF ENGLISH TEXT:
Tamar Janashia

TRANSLATORS:
Sophio Jobava
Beka Kobakhidze

DESIGNER:
Nata Kubaneishvili

WORKED ON THE EDITION:
Ketevan Asatiani
Nino Badashvili
Tamar Bzhalava
Makvala Geradze
Teona Iashvili
Giorgi Kakabadze
Ketevan Kobiashvili
Natia Mirianashvili
Armen Petrosian
Ketevan Sadagishvili
Marina Skhirtladze
Sophio Phatsiashvili

შესავალი

საქართველოს პირველმა დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ არასრული სამი წელი იარსება (1918-1921) და მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში. მისი მემკვიდრეობა დღევანდელი ქართული სახელმწიფოსათვის ფასდაუდებელი გამოცდილება და სიამაყის საგანია. 26 მაისი, საქართველოს პირველი კონსტიტუციის მიღება, იუნკერთა გმირობა და 1921 წლის 25 თებერვალს საბჭოთა რუსეთის მეთერთმეტე არმიის თბილისში შემოსვლა – ეს ის ფაქტებია, რომლებიც საქართველოს თითოეულმა მოქალაქემ კარგად იცის, თუმცა თავისუფლების ეს მცირე პერიოდი ჯერ კიდევ მოითხოვს შესწავლას.

ამისი მიზეზი, პირველ რიგში, ჩვენს უახლოეს წარსულშია. დემოკრატიული საქართველო საკუთარი ევროპული ღირებულებებითა და თავისუფლებისაკენ სწრაფვით პირდაპირ წინააღმდეგობაში მოდიოდა უძლიერესი პროპაგანდისტული მანქანით აღჭურვილ საბჭოთა სახელმწიფოს მოდელთან. სწორედ ამ მანქანამ შექმნა მითი „მენშევიკურ საპყრობილესთან“ დაკავშირებით და, რეალურად, ქართული საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის მხოლოდ წინა საუკუნის მიწურულს, ეროვნული მოძრაობის ხანაში გახდა ცნობილი მეოცე საუკუნის ოციან წლებში არსებული დამოუკიდებელი ქართული სახელმწიფოსა და უცხოეთში გადახვეწილი საქართველოს მთავრობის შესახებ.

წინამდებარე ალბომი ერთგვარი შეხსენებაა იმისა, რომ ჩვენ არა მხოლოდ სამართალმემკვიდრეები ვართ პირველი რესპუბლიკისა, არამედ დღევანდელი ქართული საზოგადოება და სახელმწიფო სწორედ იმ იდეალების დამკვიდრებისაკენ უნდა ისწრაფვოდეს.

ეს იყო დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომელმაც რუსეთის იმპერიის ყოფილ პერიფერიაზე, ბევრ განვითარებულ ქვეყანაზე ადრე, ჩაატარა საყოველთაო არჩევნები ორივე სქესის მოქალაქეთა მონაწილეობით; მიიღო კონსტიტუცია; დააფუძნა სახელმწიფო ინსტიტუტები; შეიმუშავა კანონმდებლობა ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების დასაცავად; გასაქანი მისცა ქალთა უფლებებს; შექმნა მრავალპარტიული სისტემური მმართველობის კარგი მაგალითი; ჩამოაყალიბა პოლიტიკური აზრისა და დებატების კულტურა.

რასაკვირველია, იყო შეცდომებიც, თუმცა ამოსავალ წერტილს ეროვნული ინტერესების სამსახური და ძლიერი სახელმწიფოს შექმნის იდეალები წარმოადგენდა. ამიტომ, საერთაშორისო აღიარებითაც, საქართველო აღმოსავლეთ ევროპის ერთ-ერთ ყველაზე სტაბილურ ქვეყნად რჩებოდა, მასზე არაერთი სამხედრო თავდასხმისა თუ მეზობელი რუსეთის მთელ იმპერიაში გამეფებული ანარქიის მიუხედავად. სწორედ ამიტომ, პირველი რესპუბლიკის ისტორიის საფუძვლიანი კვლევა და საზოგადოებისათვის ინფორმაციის სხვადასხვა სახით მიწოდება (სამეცნიერო მონოგრაფიები, პოპულარული სტატიები, ფოტოალბომები, დოკუმენტების კრებულები თუ მხატვრულ-დოკუმენტური ფილმები) დღეს მეტად საჭიროა საქმეა.

საქართველოში პირველი რესპუბლიკის შესახებ დოკუმენტების ძირითადი ბაზა, რასაც პირველ რიგში უნდა დაეყრდნოს ჩვენი ცოდნა სამწლიანი დამოუკიდებლობის შესახებ, საქართველოს ეროვნულ არქივშია დაცული. აქვეა 1918-1921 წლების საინტერესო და, ხშირად, უნიკალური ფოტოები. ამიტომაც, სწორედ საქართველოს ეროვნულმა არქივმა ითავა მის ხელთ არსებული მასალის გარკვეული ნაწილის თემატური და ქრონოლოგიური პრინციპით დალაგებული სახით გამოცემა.

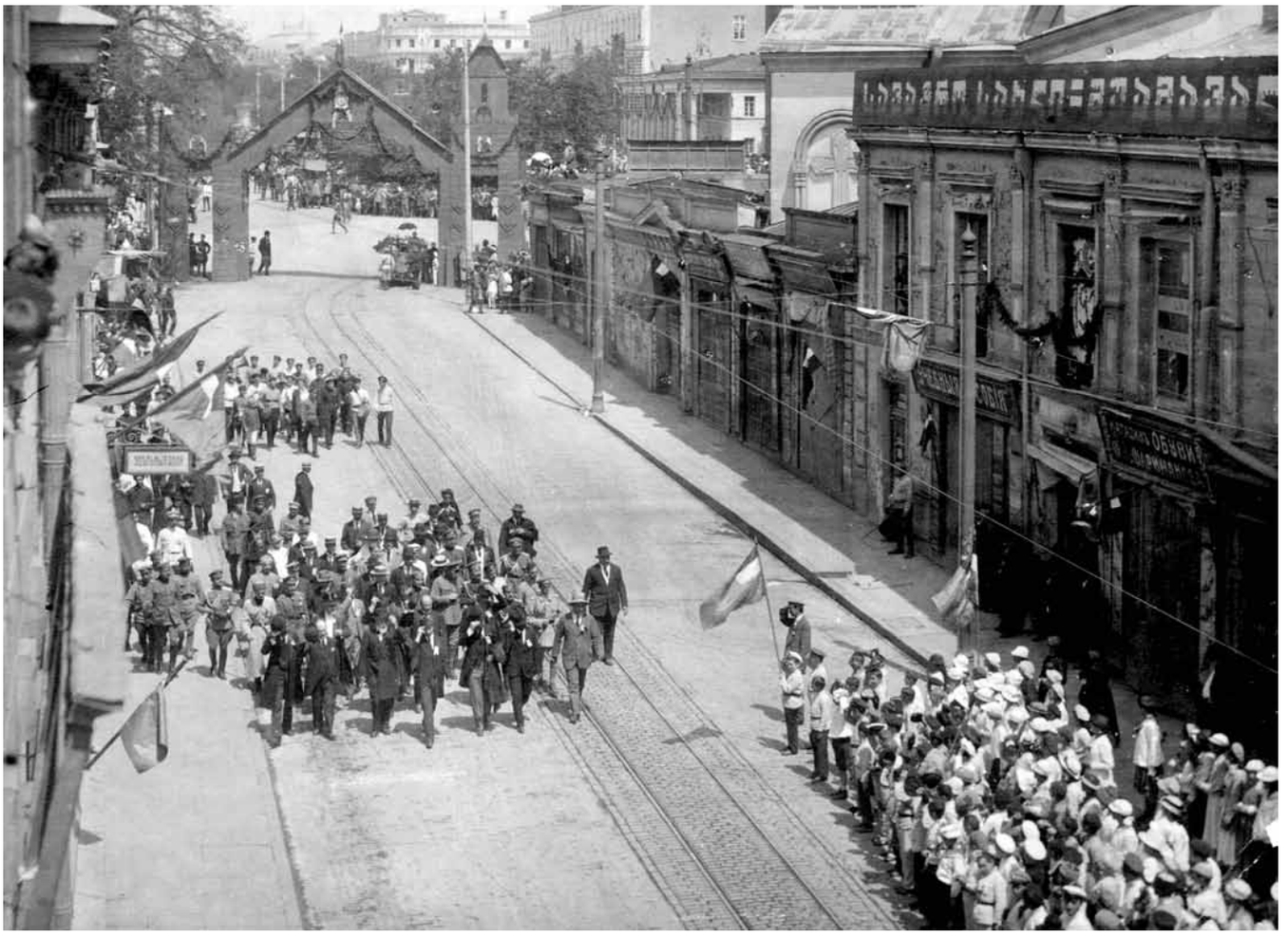
ალბომი იწყება სახელმწიფო ატრიბუტიკის ფოტოებით, მათი აღწერილობისა და დამტკიცების დოკუმენტებით. მადლიერებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ საქართველოს პარლამენტისაგან მოგვეცა საშუალება ამავე ალბომში გამოგვექვეყნებინა საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის ორიგინალი. აქვეა სახელმწიფოს მიერ მიღებული უმთავრესი კანონები, იქნება ეს, „შრომითი ხელშეკრულების კანონი“ თუ „კანონი საქართველოს სახელმწიფო ენის შესახებ“. ფოტოებსა თუ დოკუმენტებში

ასახულია საკანონმდებლო ორგანოს – დამფუძნებელი კრების არჩევნებისა და საქმიანობის დეტალები, ქართული ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის, სახელმწიფოსა და ეკლესიის ურთიერთობის ზოგიერთი საკითხი.

ალბომში განსაკუთრებით დიდი ყურადღება საგარეო პოლიტიკასა და ქვეყნის სამხედრო აღმშენებლობას ეთმობა, რადგან ქვეყნის არსებობის საკითხი სწორედ საგარეო მხარდაჭერასა და ძლიერი შეიარაღებული ძალების ჩამოყალიბებასთან იყო დაკავშირებული. გამოცემაში შესულია იმდროინდელი ქართული კულტურის, განათლების, პრესისა და ყოველდღიური ცხოვრების მნიშვნელოვანი ეპიზოდები. ალბომის ძირითადი ნაწილი სრულდება დამოუკიდებელი საქართველოს საბჭოთა არმიის მიერ ოკუპაციის ამსახველი მასალით, რომელშიც ერთმანეთს ცვლის საბრძოლო მოწოდებები სამშობლოს დასაცავად.

გამოცემას ერთვის დოკუმენტები ერთა ლიგაში საქართველოს პირველი რესპუბლიკის წარმომადგენლის, ხარიტონ შავიშვილის პირადი საარქივო ფონდიდან, რომლის ციფრული ვერსია საქართველოს იუსტიციის მინისტრ თეა წულუკიანის ძალისხმევით ეროვნულმა არქივმა 2015 წელს ჟენევის გაეროს განყოფილების ბიბლიოთეკიდან ჩამოიტანა.

პირველმა რესპუბლიკამ მცირე ხანს, სულ რაღაც 1028 დღე იარსება, თუმცა გასაანალიზებლად ბევრი ისეთი საკითხი დაგვიტოვა, რასაც თანამედროვეობაშიც არ დაუკარგავს აქტუალობა. წინამდებარე გამოცემა ამ პერიოდის შესასწავლად წინ გადადგმული ერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯია.

PREFACE

The First Democratic Republic of Georgia merely existed for three incomplete years (1918-1921), yet, left an important trace on the history of our country. Its legacy left valuable experience to the modern Georgian state and became the subject of our pride. May 26th, the first constitution of Georgia, the heroic act of the cadets, and the invasion of the Red Army in Tbilisi on February 25th, 1921 – these are the main publicly known facts about the history of the First Republic, however, this short phase of liberation is still in need of scrutiny.

The reasoning behind the limited knowledge is to be searched for in our nearest past. Yearning for freedom and European values, democratic Georgia came into direct conflict with the model of the Soviet state and its propaganda machine. It was the latter machine that created the myth about the "Menshevik jail". Explicit facts about the 1920s independent state of Georgia, as well as the exiled Georgian government, became widely known only by the end of the twentieth century, during the National Liberation Movement period.

The following album serves as a reminder, that we are the legal successors of the First Republic, and that the Georgian society should strive for the implementation of values similar to that of the First Republic.

This was a democratic state that: held elections with the participation of both men and women, on the periphery of the former Russian Empire earlier than many developed countries; implemented a constitution; established state institutions; passed anti-discrimination laws for ethnic and religious minorities; exercised women's rights; established a multi-party government system; advanced political thought and established the debate culture.

Undoubtedly, mistakes were made along the way, but the principal goal constantly focused on serving national interests and creating a strong state. In spite of the ongoing wars in the Russian Empire and numerous military offenses against the Republic, Georgia remained as one of the most stable countries in Eastern Europe. Consequently, profound research and diversified resources of information (scientific monographs, popular articles, photo albums, collections of documents, feature films and documentaries) concerning the First Republic, currently hold a substantial value.

The collection of documents about the First Republic, serving as the basis of our knowledge on the three year long independence period, is stored at the National Archives of Georgia. The archives are also home to numerous unique photos from 1918-1921. Having access to the mentioned documents, the National Archives published its available materials, according to a thematic and chronological principle.

The album begins with the photos of state symbols, their descriptions and accompanying documents. The Parliament of Georgia provided us with an opportunity to publish the original document of the Declaration of Independence. The album also contains the state's main legislative acts, such as the labour code and the law on state language. The documents and photos demonstrate details of: the activities and election procedures of the Constituent Assembly, the restoration of the autocephaly of the Georgian Church, and the relationship between the Church and the state.

A substantial part of the album focuses on foreign policy and military revival, as the very existence of the Republic significantly depended on foreign affairs and the creation of strong armed forces. The publication contains noteworthy instances of the respected period, from Georgian culture, education, media and daily life. The main part of the album ends with the materials depicting the occupation of Georgia by the Red Army, which illustrate final battle cries in hopes of defending homeland. Furthermore, the publication includes documents from the private archive of Khariton Shavishvili, representative of the First Republic of Georgia to the League of Nations. Due to great efforts of the Minister of Justice Thea Tsulukiani, the United Nations' library in Geneva transferred digital copies of the documents to the National Archives of Georgia in 2015.

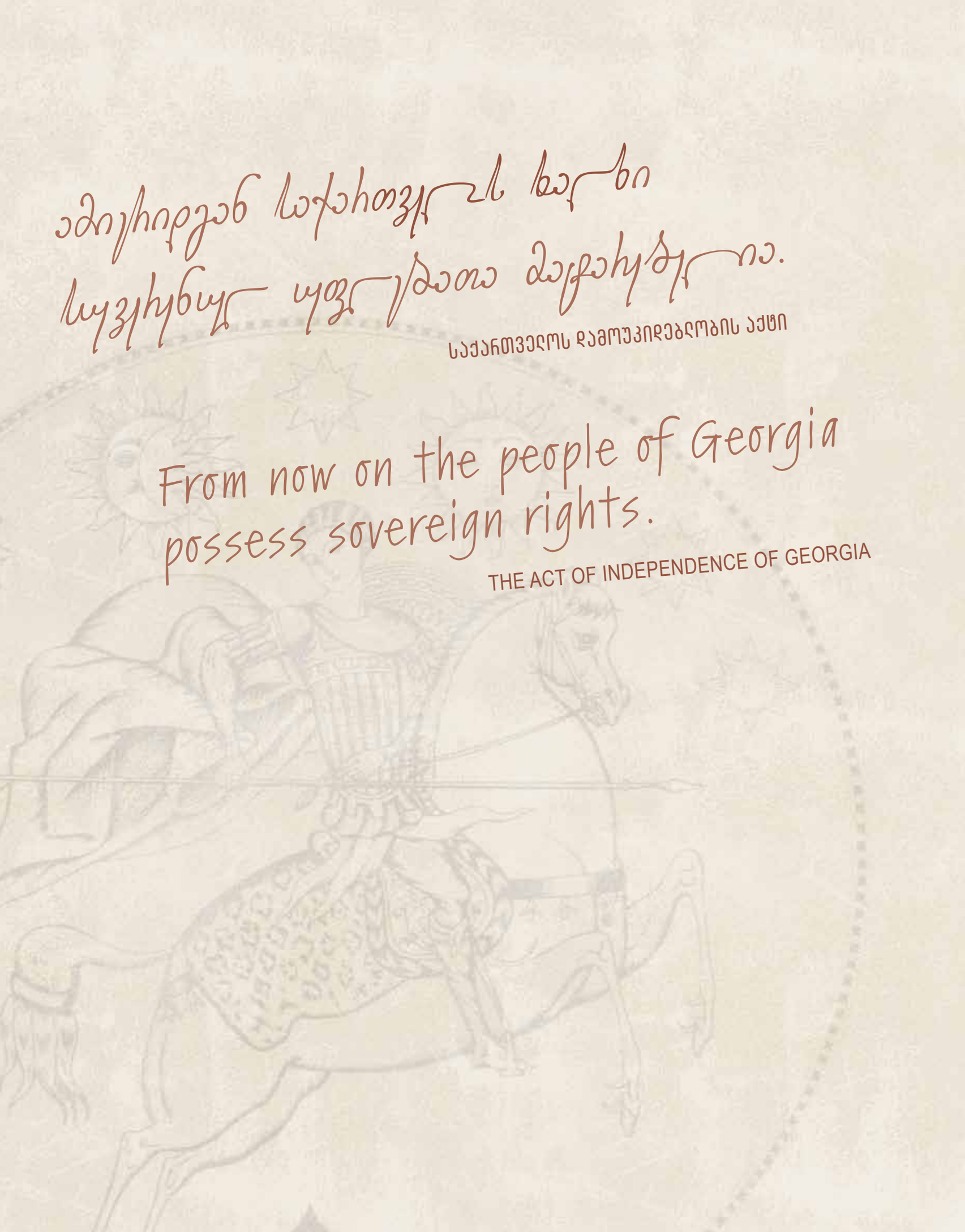
The First Republic existed for a short period of 1,028 days, nevertheless, it left us with questions for analysis that still maintain relevance. The following album, together with the mentioned sources, is a significant step towards the study of the respected historical period.

ამიერიდგან საქართველო
სუვერენული სახელმწიფოა.

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი

From now on the people of Georgia
possess sovereign rights.

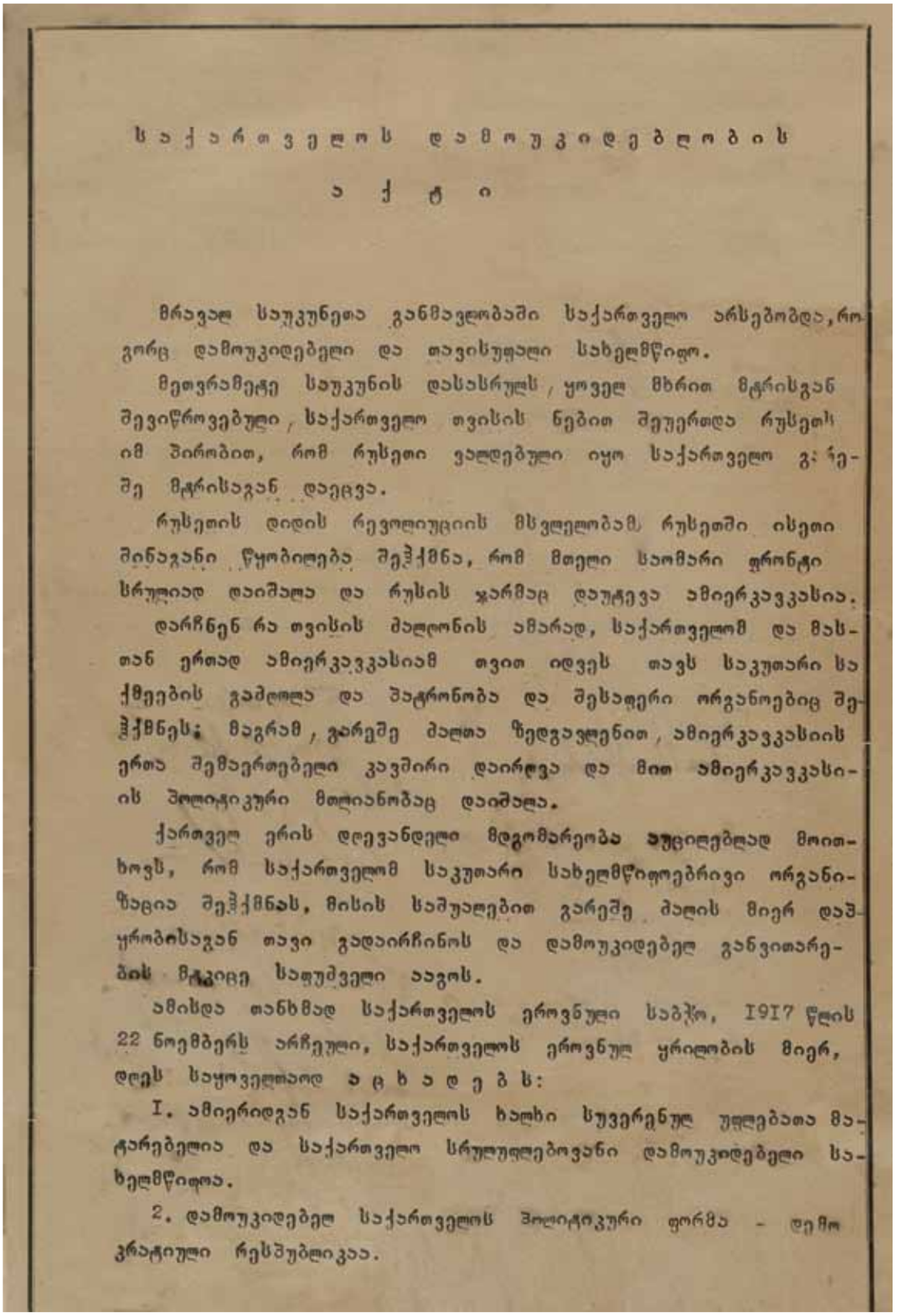
THE ACT OF INDEPENDENCE OF GEORGIA

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი და სახელმწიფო ატრიბუტიკა

THE ACT OF INDEPENDENCE OF GEORGIA AND NATIONAL ATTRIBUTES

საქართველოს დამოუკიდებლობის

აქტი

მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში საქართველო არსებობდა, როგორც დამოუკიდებელი და თავისუფალი სახელმწიფო.

მეთვრამეტე საუკუნის დასასრულს, ყოველ მხრით მტრისგან შევიწროვებული, საქართველო თვისის ნებით შეუერთდა რუსეთს იმ პირობით, რომ რუსეთი ვალდებული იყო საქართველო გარე მტრისაგან დაეცვა.

რუსეთის დიდის რევოლიუციის მსვლელობამ რუსეთში ისეთი მინაგანი წყობილება შექმნა, რომ მთელი სამხარი ფრონტი სრულიად დაიშალა და რუსის ჯარმაც დაუტევა ამიერკავკასია.

დარჩნენ რა თვისის ძალონის ამარად, საქართველომ და მასთან ერთად ამიერკავკასიამ თვით იღვწეს თავს საკუთარი სახელმწიფოების გაძლოლა და შატრონობა და შესაფერი ორგანოებიც შექმნეს; მაგრამ, გარეშე ძალთა ზედგავლენით, ამიერკავკასიის ერთა შემაერთებელი კავშირი დაირღვა და მით ამიერკავკასიის პოლიტიკური მთლიანობაც დაიშალა.

ქართველერის დღევანდელი მდგომარეობა აუცილებლად მოითხოვს, რომ საქართველომ საკუთარი სახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია შექმნას, მისის საშუალებით გარეშე ძალის მიერ დაშყრობისაგან თავი გადაირჩინოს და დამოუკიდებელ განვითარების მტკიცე საფუძველი აავოს.

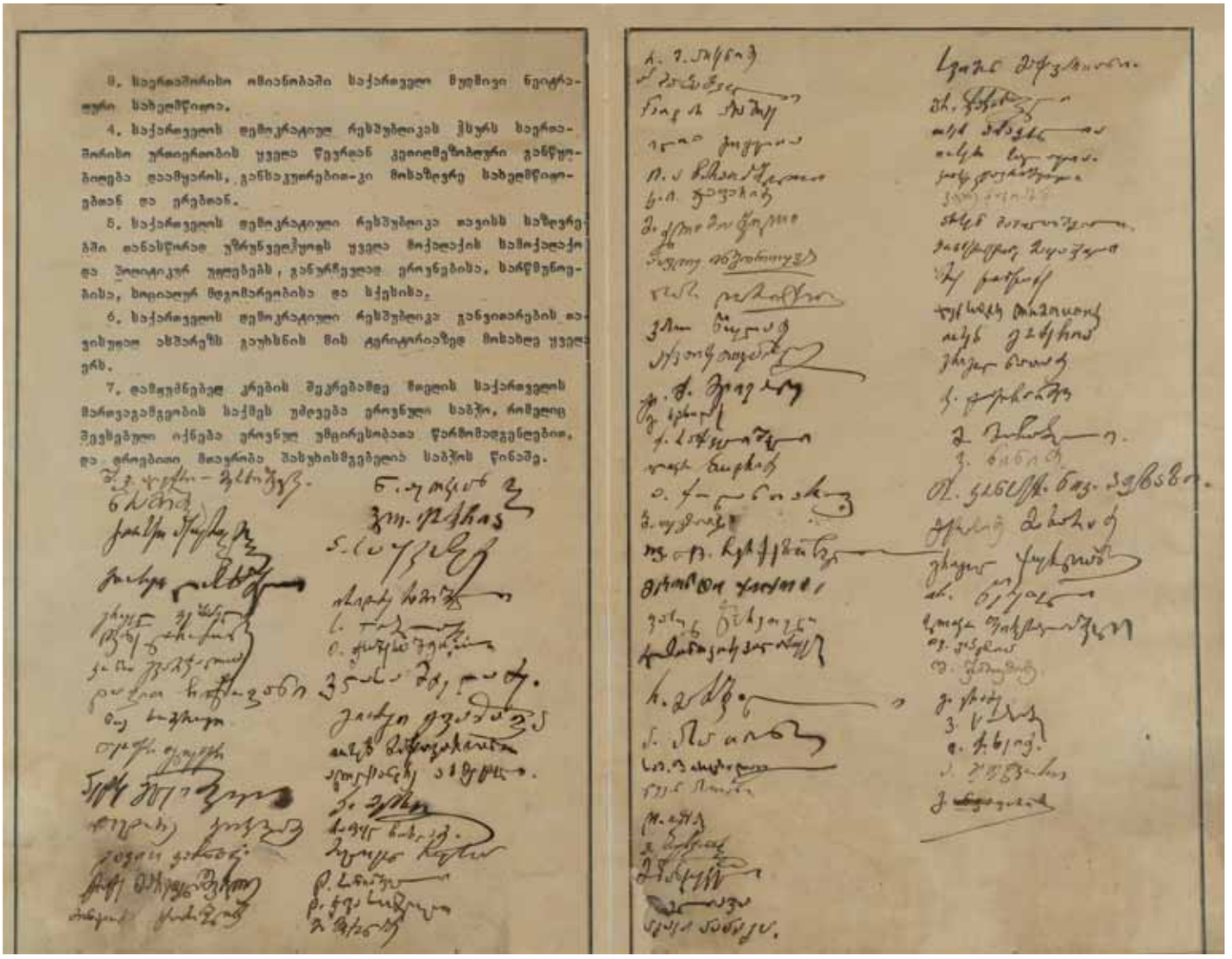
ამისდა თანხმად საქართველოს ეროვნული საბჭო, 1917 წლის 22 ნოემბერს არჩეული, საქართველოს ეროვნულ ყრილობის მიერ, დღეს საყოველთაოდ ა ც ხ ა დ ე ბ ს:

1. ამიერიდგან საქართველოს ხალხი სუვერენულ უფლებათა მატარებელია და საქართველო სრულუფლებოვანი დამოუკიდებელი სახელმწიფოა.

2. დამოუკიდებელ საქართველოს პოლიტიკური ფორმა - დემოკრატიული რესპუბლიკაა.

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი
1918 წლის 26 მაისი
დოკუმენტი ეკუთვნის საქართველოს პარლამენტს
დაცულია ეროვნულ არქივში

The Act of Independence of Georgia
May 26, 1918
The document belongs to the Parliament of Georgia
Preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი
1918 წლის 26 მაისი
დოკუმენტი ეკუთვნის საქართველოს პარლამენტს
დაცულია ეროვნულ არქივში
(დოკუმენტის დასაწყისი იხ. წინა გვერდზე)

The Act of Independence of Georgia
May 26, 1918
The document belongs to the Parliament of Georgia
Preserved at the National Archives of Georgia
(See the previous page for the beginning of the document)

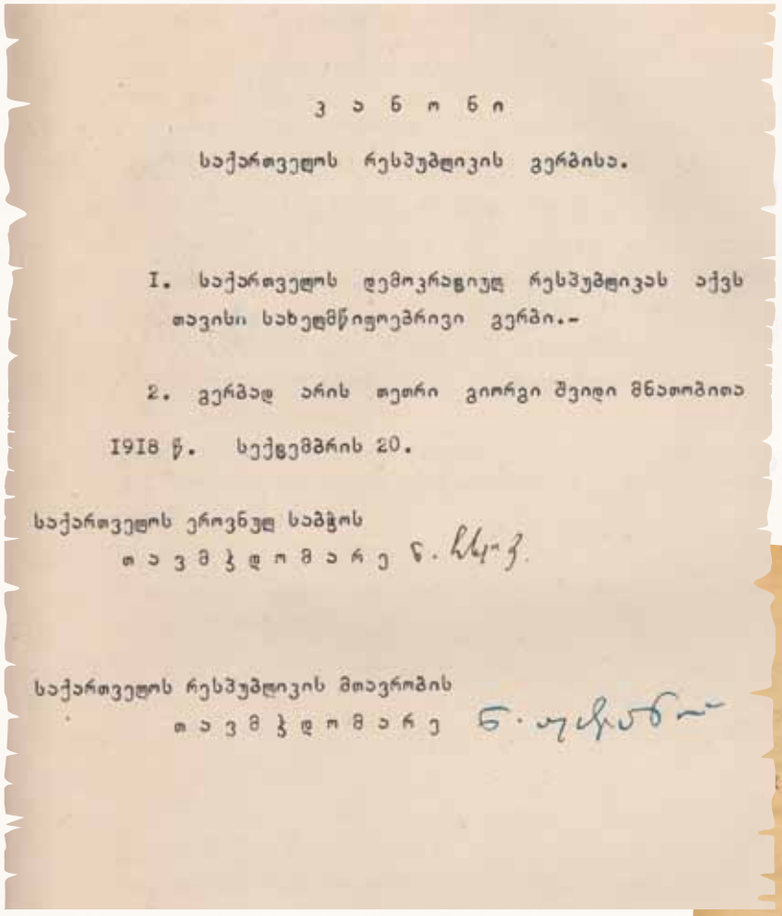
საქართველოს რესპუბლიკის გერბი
მხატვარი: იოსებ შარლემანი.
გერბზე წმიდა გიორგის გამოსახვის წესების ავტორები,
მხატვრები: დიმიტრი შევარდნაძე და დავით კაკაბაძე.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Coat of arms of the Republic of Georgia
Author: Josif Charlemagne.
The authors of the rules of depicting St. George on the coat of arms,
painters: Dimitri Shevardnadze and David Kakabadze.
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს რესპუბლიკის გერბის ესკიზი
მხატვარი: იოსებ შარლემანი.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Sketch of the coat of arms of the Republic of Georgia
Author: Josif Charlemagne.
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

კ ა ნ ო ნ ი

საქართველოს რესპუბლიკის გერბისა.

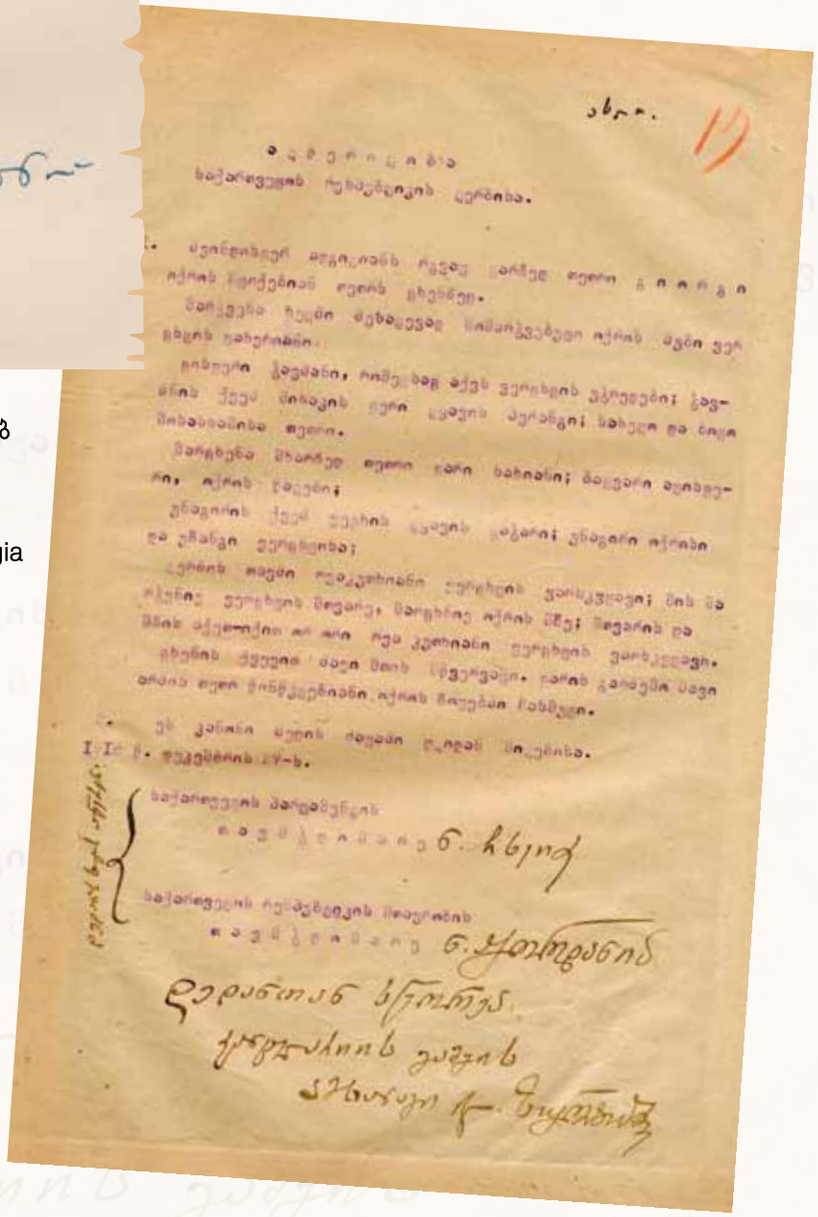
I. საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას აქვს თავისი სახელმწიფოებრივი გერბი.-

2. გერბად არის თეთრი გიორგი შეიდი მნათობითა

1918 წ. სექტემბრის 20.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს
თავმჯდომარე

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე

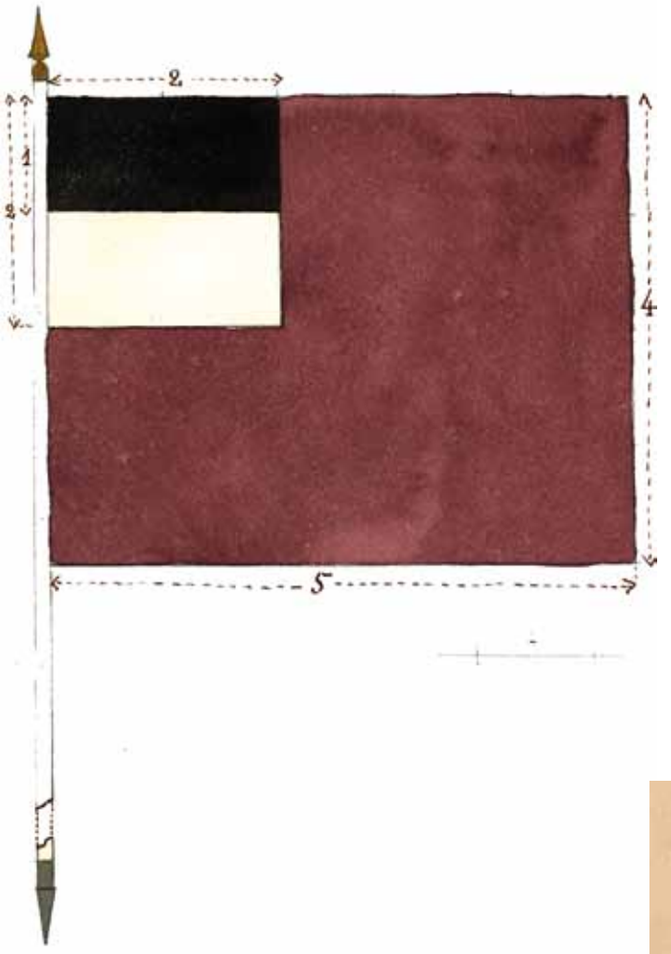

კანონი საქართველოს რესპუბლიკის გერბის შესახებ
1918 წლის 20 სექტემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The act on the coat of arms of the Republic of Georgia
September 20, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

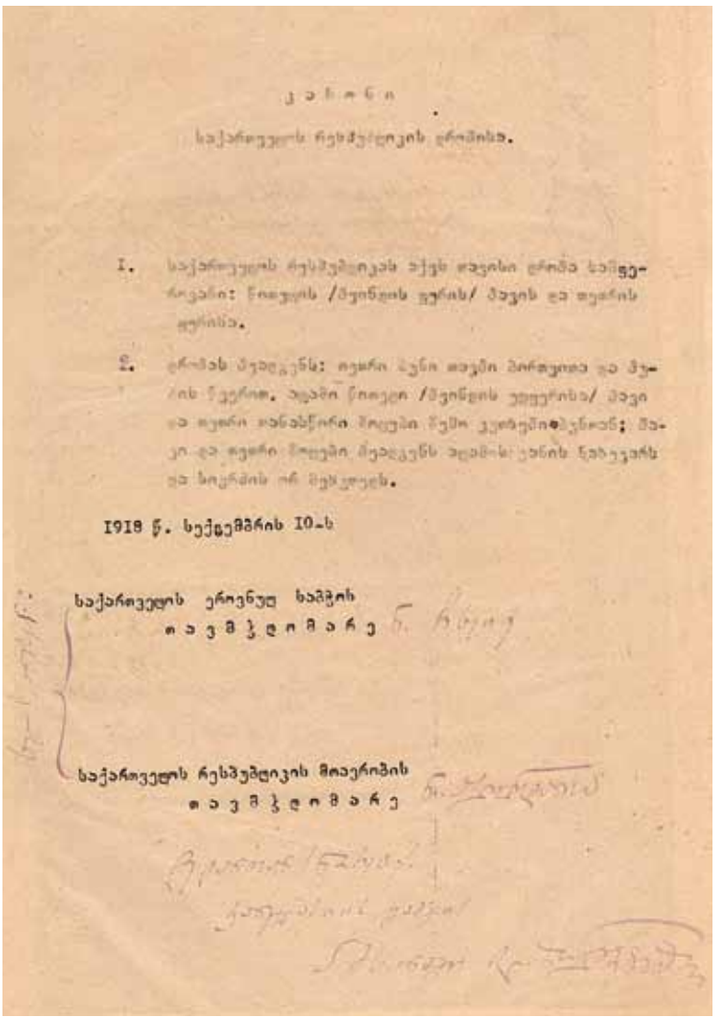
საქართველოს რესპუბლიკის გერბის აღწერილობა
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Description of the coat of arms of the Republic of Georgia
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს რესპუბლიკის დროშის ესკიზი
ავტორები: იაკობ ნიკოლაძე, იოსებ შარლემანი.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Sketch of the flag of the Republic of Georgia
Authors: Iakob Nikoladze, Josif Charlemagne.
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის დროშისა.

I. საქართველოს რესპუბლიკას აქვს ჯვარი დროშა სამფერადი: წითელის /მუნჯის ფერის/ მაგის და თეთრის ფერისა.

2. დროშას შეადგენს: თეთრი სწორი ჯვარი მოთავსებული ისე, რომ ჯვრის ბოლოები ხელს არ უშლიან ოთხკუთხედის ოთხივე მხარეს. ამაში წითელი /მუნჯის ფერი/ მაგი და თეთრი ოთხკუთხედი მოქცეული ისე, რომ ჯვრის ბოლოები ოთხკუთხედის ოთხივე მხარეს ერთნაირ მანძილზე იყოს.

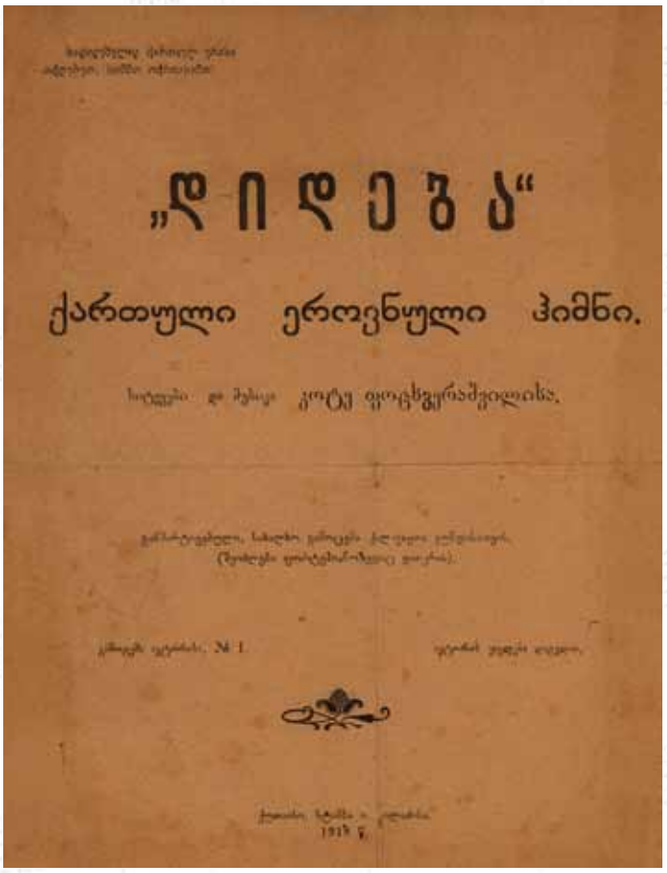
1918 წ. სექტემბრის 10-ს

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს
თავმჯდომარე

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე

კანონი საქართველოს რესპუბლიკის დროშის შესახებ
1918 წლის 10 სექტემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Law on the flag of the Republic of Georgia
September 10, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

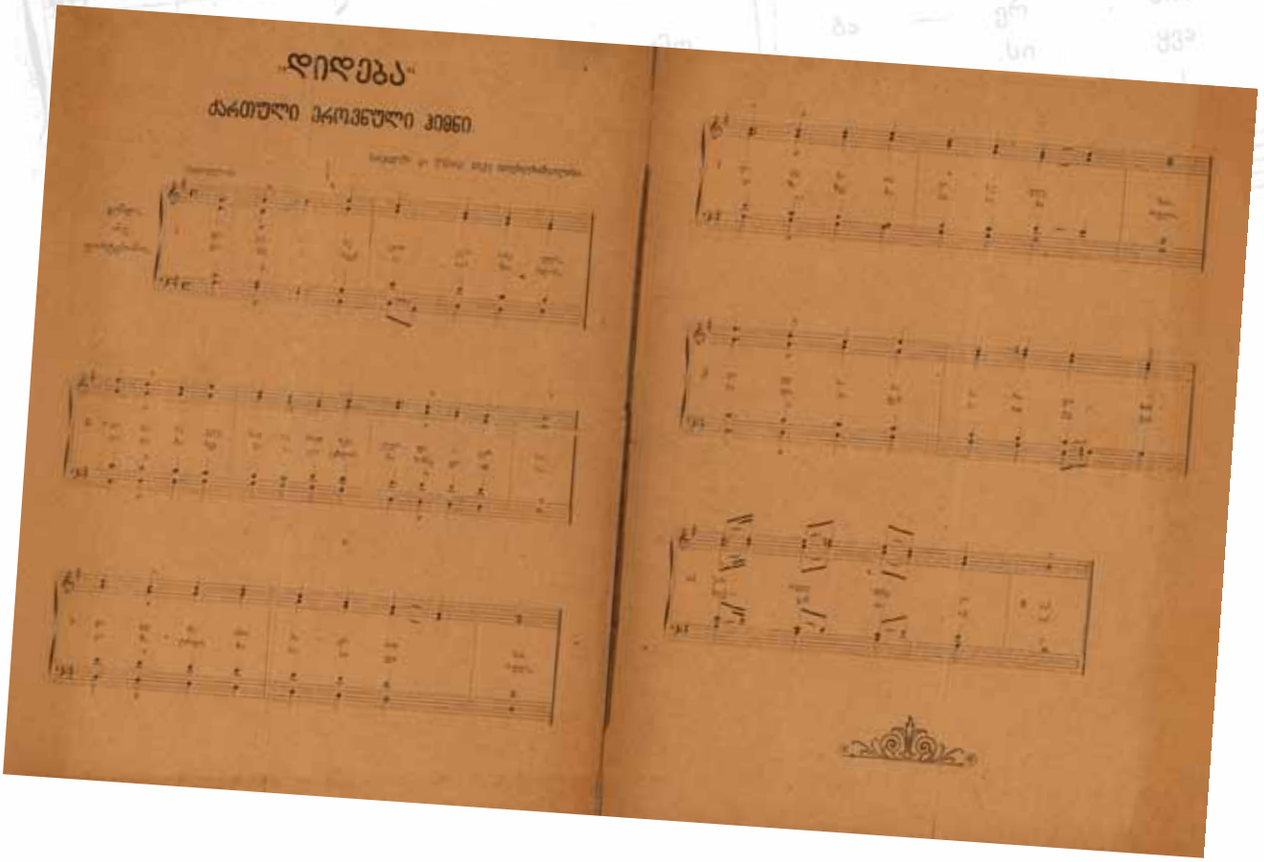

„დ ი დ ე ბ ა“

ქართული ეროვნული ჰიმნი.

სიტყვები და მუსიკა კოტე ფოცხვერაშვილისა.

საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ჰიმნი „დიდება“
მუსიკისა და ტექსტის ავტორი: კოტე ფოცხვერაშვილი.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

National Anthem “Dideba” (Glory) of the Republic of Georgia
Music and text: Kote Photskhverashvili.
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

„დიდება“

ქართული ეროვნული ჰიმნი

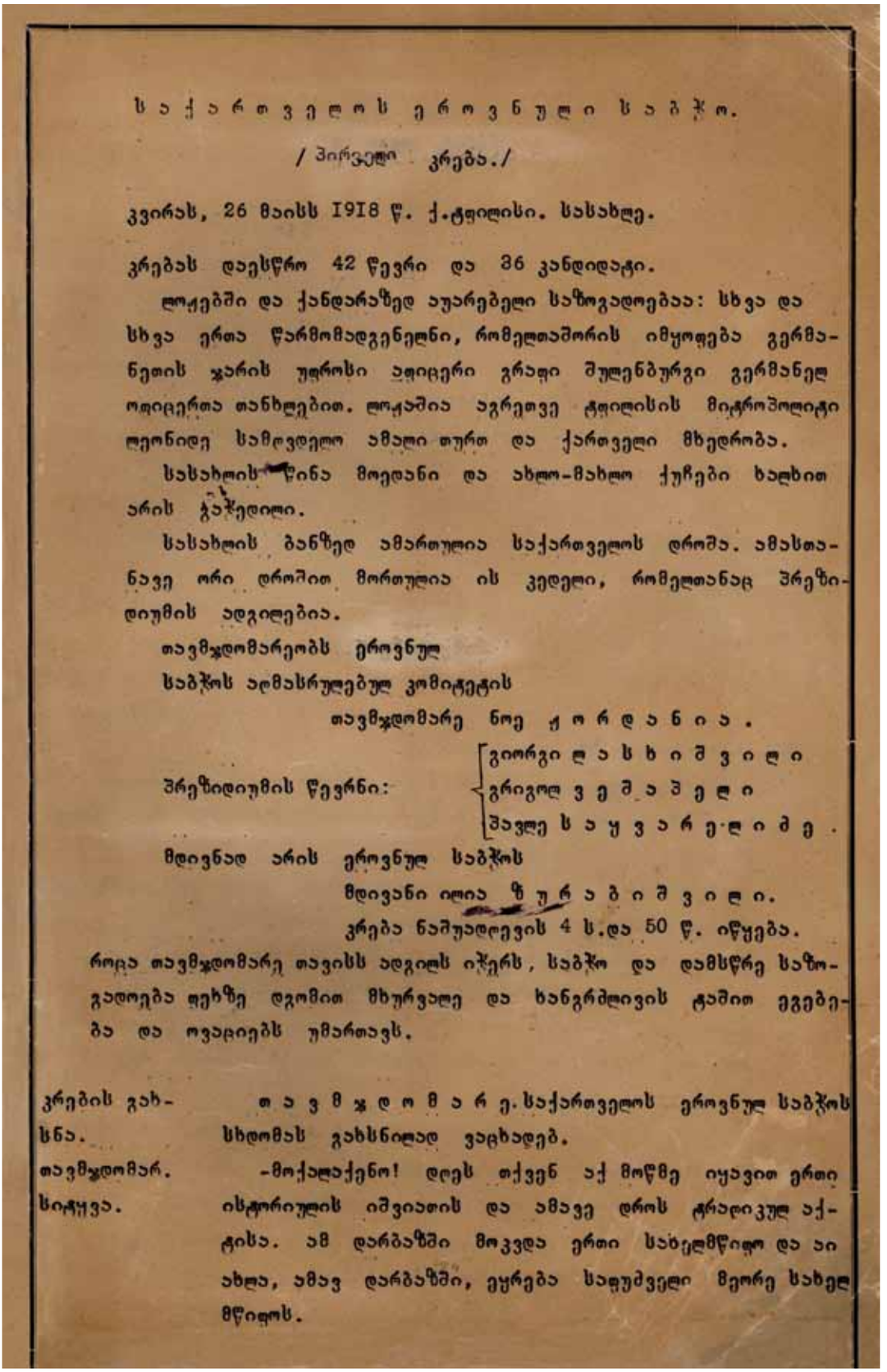
ნოე რამიშვილი
საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის პირველი თავმჯდომარე 1918 წლის მაის-ივნისში;
შემდეგში, სამხედრო მინისტრი, სახალხო განათლების მინისტრი და შინაგან საქმეთა მინისტრი.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

NOE RAMISHVILI
The first Chairman of the Government of the Republic of Georgia, May-June 1918
Later the Minister of Defence, Minister of Public Education and Minister of Home Affairs.
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

ნოე ჟორდანია
საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე
1918 წლის ივნისიდან
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

NOE ZHORDANIA
Chairman of the Government of the Republic of Georgia
Since June 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს ეროვნული საბჭო.

/ პირველი კრება./

კვირას, 26 მაისს 1918 წ. ქ.ტფილისი. სასახლე.

კრებას დაესწრო 42 წევრი და 36 კანდიდატი.

ლოჟებში და ქანდარაზედ აუარებელი საზოგადოებაა: სხვა და სხვა ერთა წარმომადგენელნი, რომელთაშორის იმყოფება გერმანეთის ჯარის უფროსი ოფიცერი გრაფი შულენბურგი გერმანელ ოფიცერთა თანხლებით. ლოჟაშია აგრეთვე ტფილისის მიტროპოლიტი ლეონიდე სამღვდელო პირთა და ქართველი მხედრობა.

სასახლის წინა მოედანი და ახლო-მახლო ქუჩები ხალხით არის გაჭედილი.

სასახლის ბანზედ ამართულია საქართველოს დროშა. ამასთანავე ორი დროშით მორთულია ის კედელი, რომელთანაც პრეზიდიუმის ადგილებია.

თავმჯდომარეობს ეროვნულ საბჭოს აღმასრულებულ კომიტეტის

თავმჯდომარე ნოე ჯ ო რ დ ა ნ ი ა .

პრეზიდიუმის წევრნი: გიორგი ლ ა ს ხ ი შ ვ ი ლ ი
გრიგოლ ვ ე შ ა პ ე ლ ი
შავლე ს ა ყ ვ ა რ ე ლ ი ძ ე .

მდივნად არის ეროვნულ საბჭოს მდივანი ილია ზ უ რ ა ბ ი შ ვ ი ლ ი.

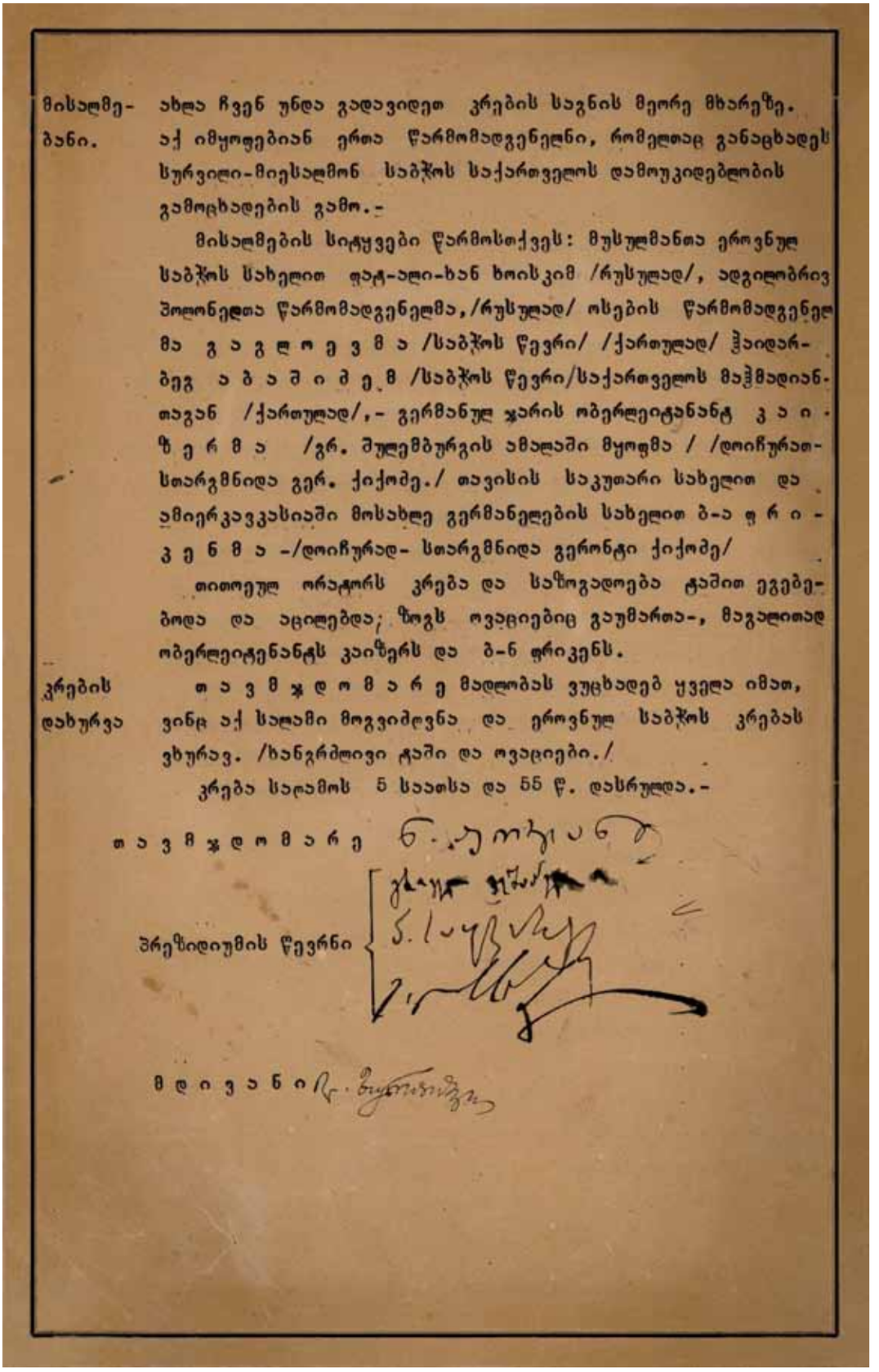
კრება ნაშუადღევის 4 ს.და 50 წ. იწყება.

როცა თავმჯდომარე თავისს ადგილს იჭერს, საბჭო და დამსწრე საზოგადოება ფეხზე დგომით მხურვალე და ხანგრძლივის ტაშით ეგებება და ოვაციებს უმართავს.

კრების გახსნა. თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. საქართველოს ეროვნულ საბჭოს სხდომას გახსნილად ვაცხადებ.

თავმჯდომარ. სიტყვა. -მოქალაქენო! დღეს თქვენ აქ მოწმე იყავით ერთი ისტორიულის იმვიათის და ამავე დროს ტრაღიკულ აქტისა. ამ დარბაზში მოკვდა ერთი სახელმწიფო და აი ახლა, ამავ დარბაზში, ეყრება საფუძველი მეორე სახელმწიფოს.

საქართველოს ეროვნული საბჭოს პირველი სხდომის ოქმი დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ
თბილისი, 1918 წლის 26 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

მისალმებანი. ახლა ჩვენ უნდა გადავიდეთ კრების საგნის მეორე მხარეზე. აქ იმყოფებიან ერთა წარმომადგენელნი, რომელთაც განაცხადეს სურვილი-მიესალმონ საბჭოს საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების გამო.-

მისალმების სიტყვები წარმოსთქვეს: მუსულმანთა ეროვნულ საბჭოს სახელით ფაჯ-ალი-ხან ხოისკიმ /რუსულად/, ადგილობრივ პოლონელთა წარმომადგენელმა,/რუსულად/ ოსების წარმომადგენელმა გაგლოევმა /საბჭოს წევრი/ /ქართულად/ ჰაიდარბეგ აბაშიძემ /საბჭოს წევრი/საქართველოს მაჰმადიანთაგან /ქართულად/,- გერმანულ ჯარის ობერლეიტანანტ კაიზერმა /გრ. შულემბურგის ამალაში მყოფმა / /დოიჩურათსთარგმნიდა გერ. ქიქოძე./ თავისის საკუთარი სახელით და ამიერკავკასიაში მოსახლე გერმანელების სახელით ბ-ა ფრიკენმა -/დოიჩურად- სთარგმნიდა გერონტი ქიქოძე/

თითოეულ ორატორს კრება და საზოგადოება ტაშით ეგებებოდა და აცილებდა; ზოგს ოვაციებიც გაუმართა-, მაგალითად ობერლეიტენანტს კაიზერს და ბ-ნ ფრიკენს.

კრების დახურვა თავმჯდომარე მადლობას ვუცხადებ ყველა იმათ, ვინც აქ სალამი მოგვიძღვნა და ეროვნულ საბჭოს კრებას ვხურავ. /ხანგრძლივი ტაში და ოვაციები./

კრება საღამოს 5 საათსა და 55 წ. დასრულდა.-

თავმჯდომარე ნ. ჯორჯაძე

პრეზიდიუმის წევრნი

მდივანი

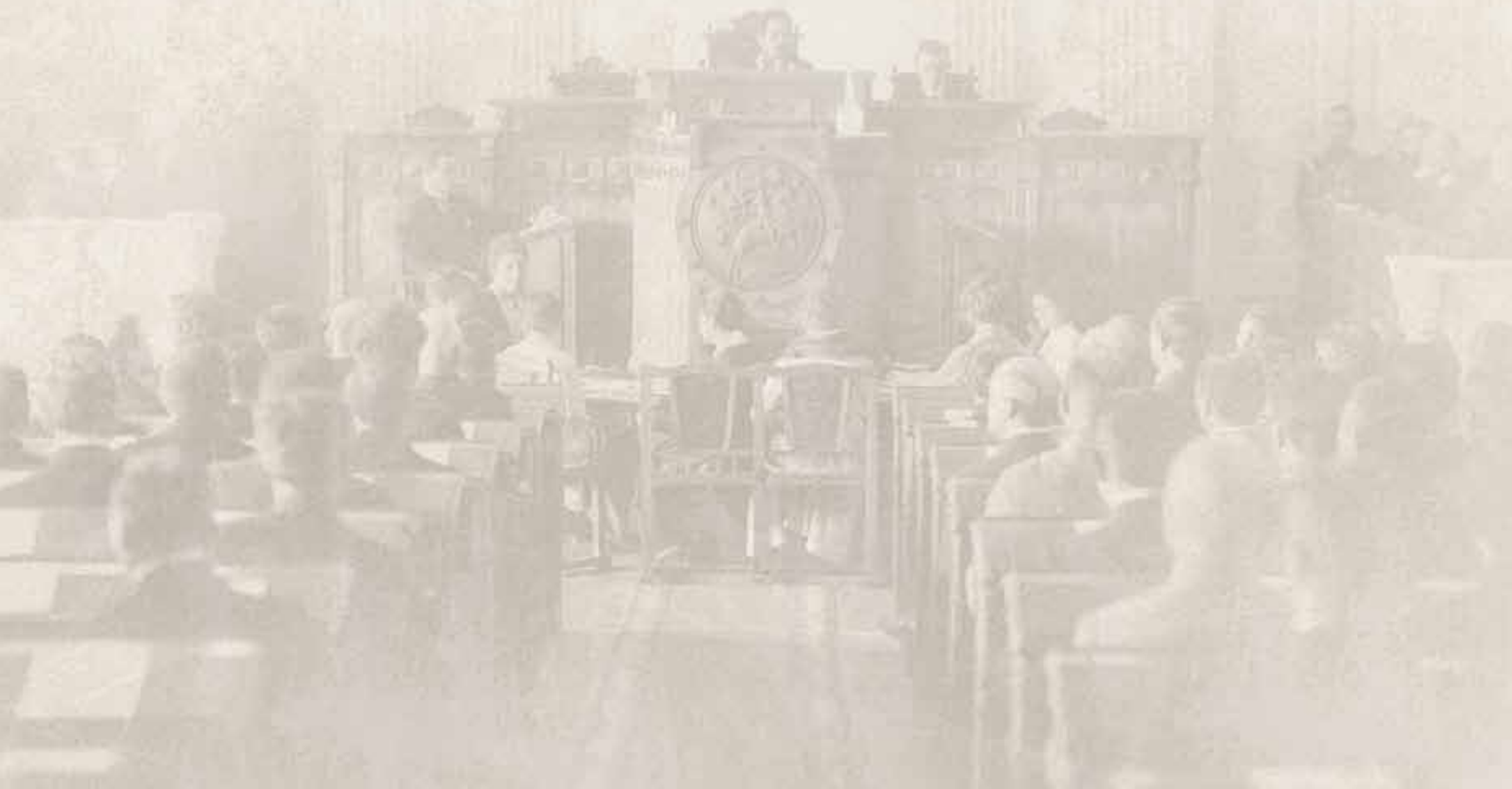
First proceedings of the National Council of Georgia after the declaration of independence
Tbilisi, May 26, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

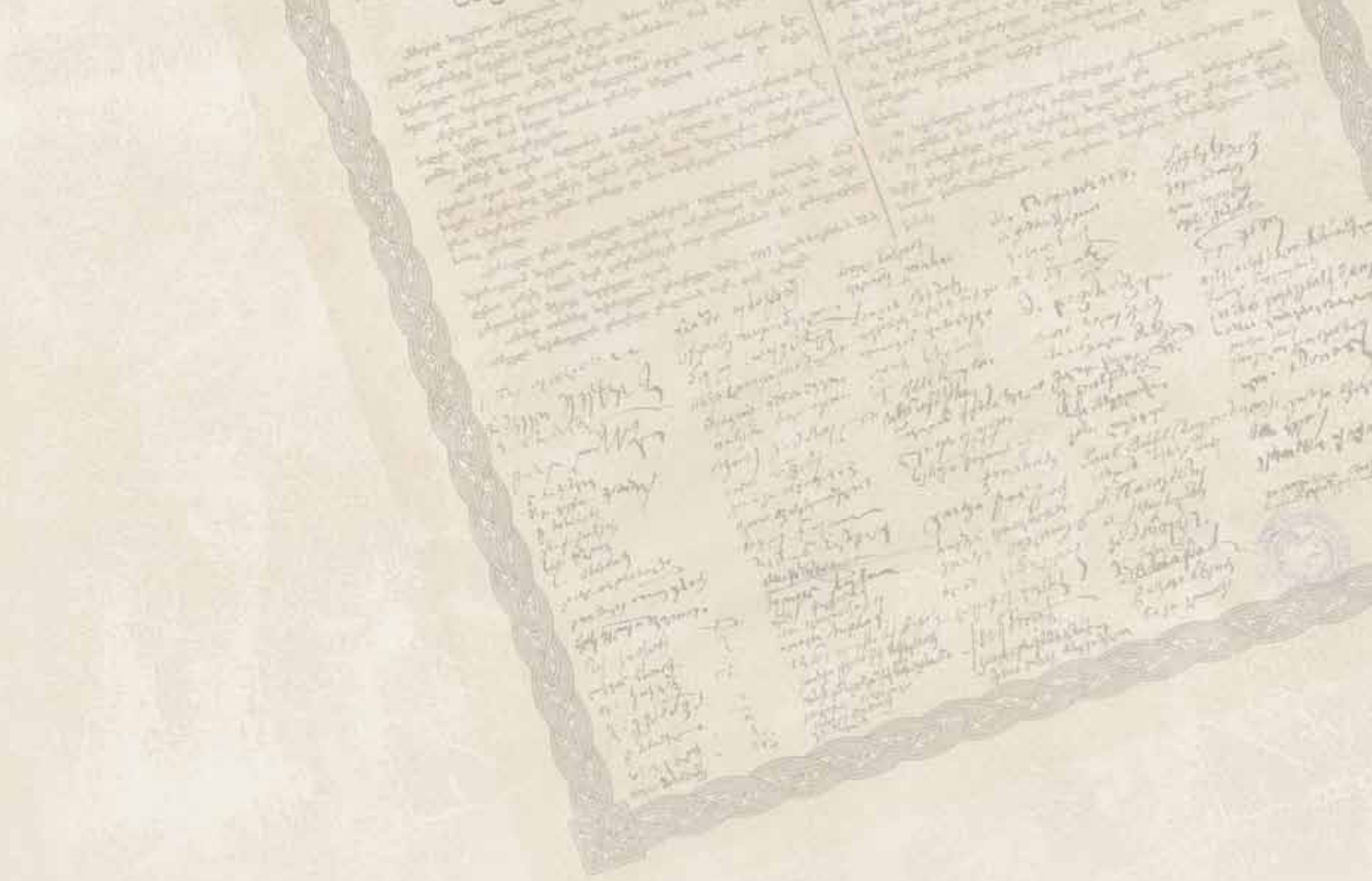
დამფუძნებელი კრების არჩევნებში ქალთა და კაცთა სრულუფლებიანი მონაწილეობა უზრუნველყოფილია.

დამფუძნებელი კრების არჩევნების დებულება, თავი II

Citizens of both genders are eligible to vote in the elections of the Constituent Assembly.

THE ELECTORAL STATUTE OF THE CONSTITUENT ASSEMBLY, CHAPTER II

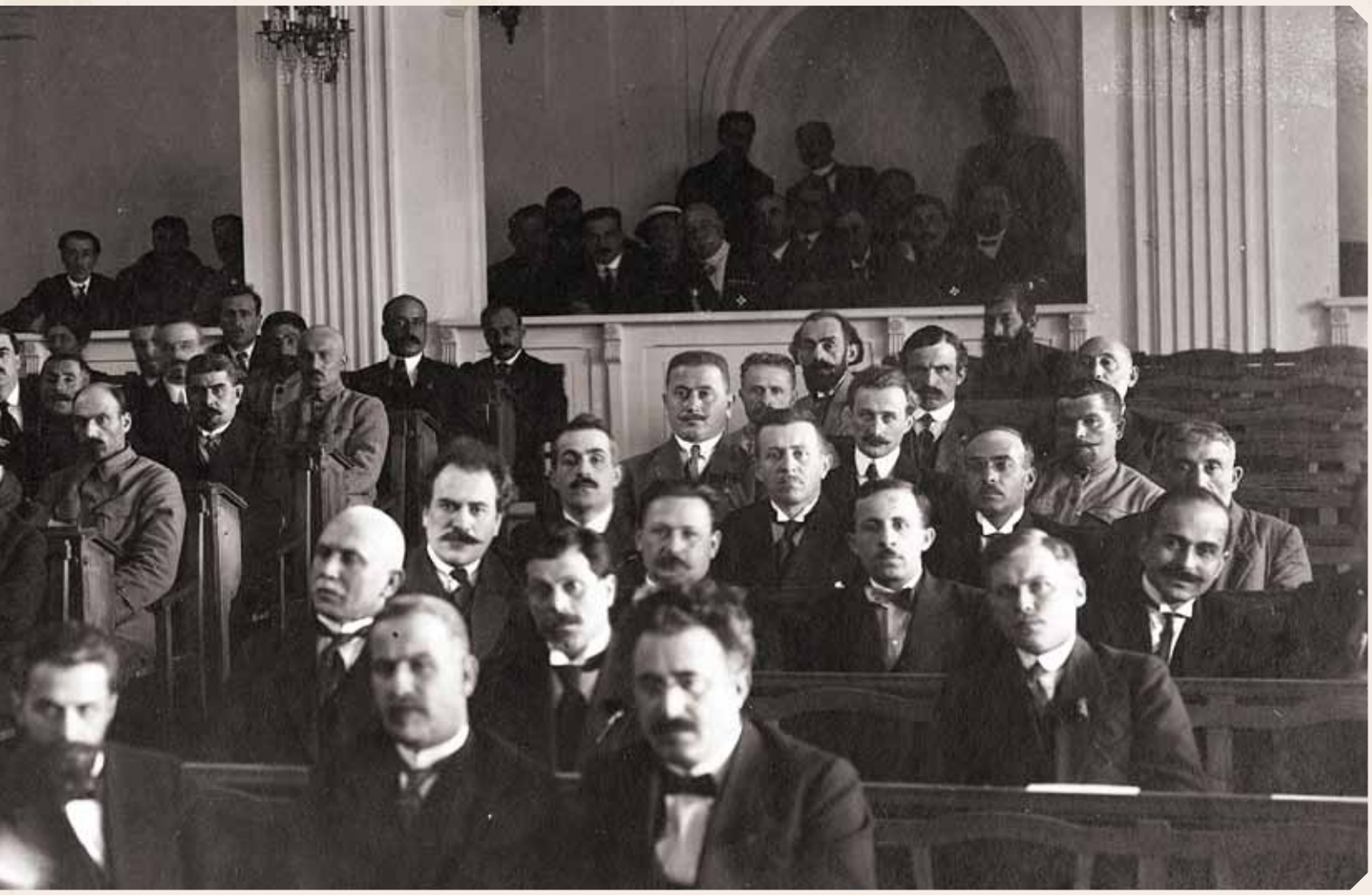
პირველი არჩევნები, საქართველოს დამფუძნებელი კრება და საკანონმდებლო საქმიანობა

FIRST ELECTIONS, FOUNDING SESSION OF THE CONSTITUENT ASSEMBLY AND LEGISLATIVE WORK

საქართველოს დამფუძნებელი კრების პირველი სხდომა
თბილისი, 1919 წლის 12 მარტი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

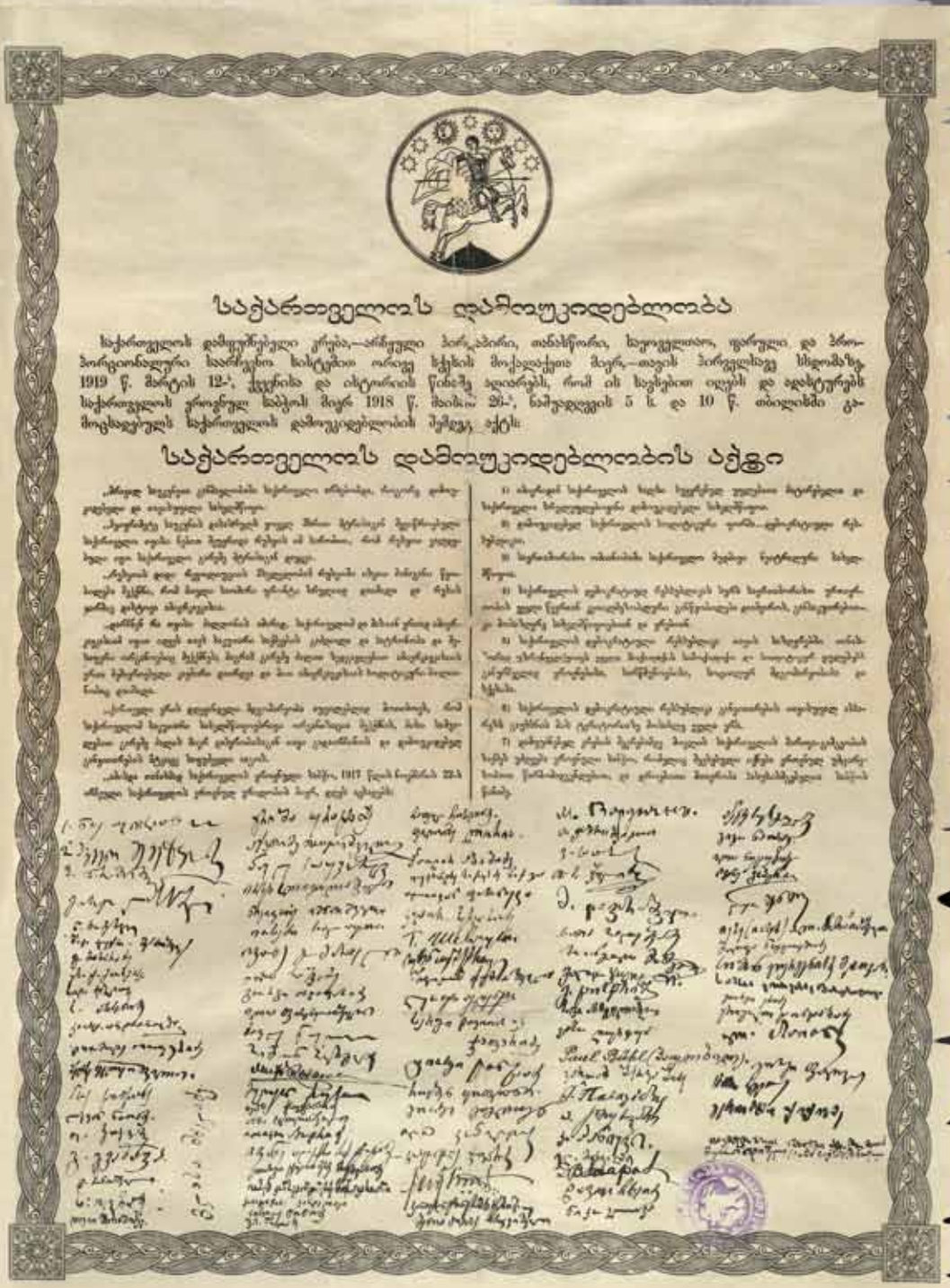
The first meeting of the Constituent Assembly of Georgia
Tbilisi, March 12, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

დამფუძნებელი კრების პლენარულ სხდომათა დარბაზის ინტერიერი (დღევანდელი მოსწავლე ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლე)
თბილისი, 1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Interior of the plenary hall, where the Constituent Assembly session took place (present-day National Youth Palace)
Tbilisi, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი, მიღებული 1918 წლის 26 მაისს საქართველოს ეროვნული საბჭოს სხდომაზე და დადასტურებული საქართველოს დამფუძნებელი კრების მიერ 1919 წლის 12 მარტს

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The Act of Independence of Georgia, adopted on May 26, 1918 by the National Council of Georgia and confirmed by the Constituent Assembly on March 12, 1919

The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს დამფუძნებელი კრების სხდომა

პრეზიდიუმში: დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის მოადგილე ალექსანდრე ლომთათიძე;
მარჯვნივ მთავრობის ლოჟაში სხედან: მთავრობის თავმჯდომარე ნოე ჟორდანია; განათლების მინისტრი გიორგი ლასხიშვილი;
იუსტიციის მინისტრი შალვა ალექსი-მესხიშვილი; საგარეო საქმეთა მინისტრი ევგენი გეგეჭკორი;
მიწათმოქმედების მინისტრი ნოე ხომერიკი. მარცხნივ ჟურნალისტთა ლოჟაში დგას მწერალი და ჟურნალისტი ილია ზურაბიშვილი.
თბილისი, 1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Meeting of the Constituent Assembly of Georgia

In the presidium: Deputy Chairperson of the Constituent Assembly Alexandre Lomtatidze. On the right, in the government box: Chairman of the Government Noe Zhordania; Minister of Education Giorgi Laskhishvili;
Minister of Justice Shalva Alexi-Meskhishvili; Minister of Foreign Affairs Evgeni Gegechkori;
Minister of Agriculture Noe Khomeriki. On the left, in the journalists' box: writer and journalist Ilia Zurabishvili.
Tbilisi, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს დამფუძნებელი კრების პრეზიდიუმი
კონსტანტინე ჯაფარიძე, გრიგოლ ნათაძე, ექვთიმე თაყაიშვილი, ალექსანდრე ლომთათიძე, სვიმონ მდივანი, მდივანი ქრისტინე შარაშიძე
მთავრობის სასახლის აივანზე (დღევანდელი მოსწავლე ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლე).
თბილისი, 1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Presidium of the Constituent Assembly of Georgia
Konstantine Japharidze, Grigol Natadze, Ekvtime Takaishvili, Alexandre Lomtatidze, Svimon Mdivani, secretary Kristine Sharashidze
Balcony of the Government Palace (present-day National Youth Palace).
Tbilisi, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

1919 წელს დამფუძნებელი კრების არჩევნებში სხვადასხვა პარტიის სახელით დარეგისტრირდა 17 ქალბატონი, რომელთაგან ხუთი იქნა არჩეული, ხუთივე სოციალ-დემოკრატიული პარტიიდან.

In 1919, 17 women registered for the elections of the Constituent Assembly, on behalf of different parties.
Five of them were elected as members of the Constituent Assembly. All five were from the Social-Democratic Party.

პირველი კანონმდებელი ქალები
THE FIRST LEGISLATOR WOMEN

ქრისტინე შარაშიძე
(1887-1973)
საქართველოს დამფუძნებელი კრების მდივანი

KRISTINE SHARASHIDZE
(1887-1973)
Secretary of the Constituent Assembly of Georgia

ელეონორა ტერ-ფარსეგოვა მახვილაძე*
(1875-გ. უცნობია)

ELEONORA TER-PHARSEGOVA MAKHVILADZE*
(1875-death is unknown)

ანა სოლოღაშვილი
(1882-1937)

ANNA SOLOGHASHVILI
(1882-1937)

ელისაბედ ნაკაშიძე-ბოლქვაძე**
(1885-1937)

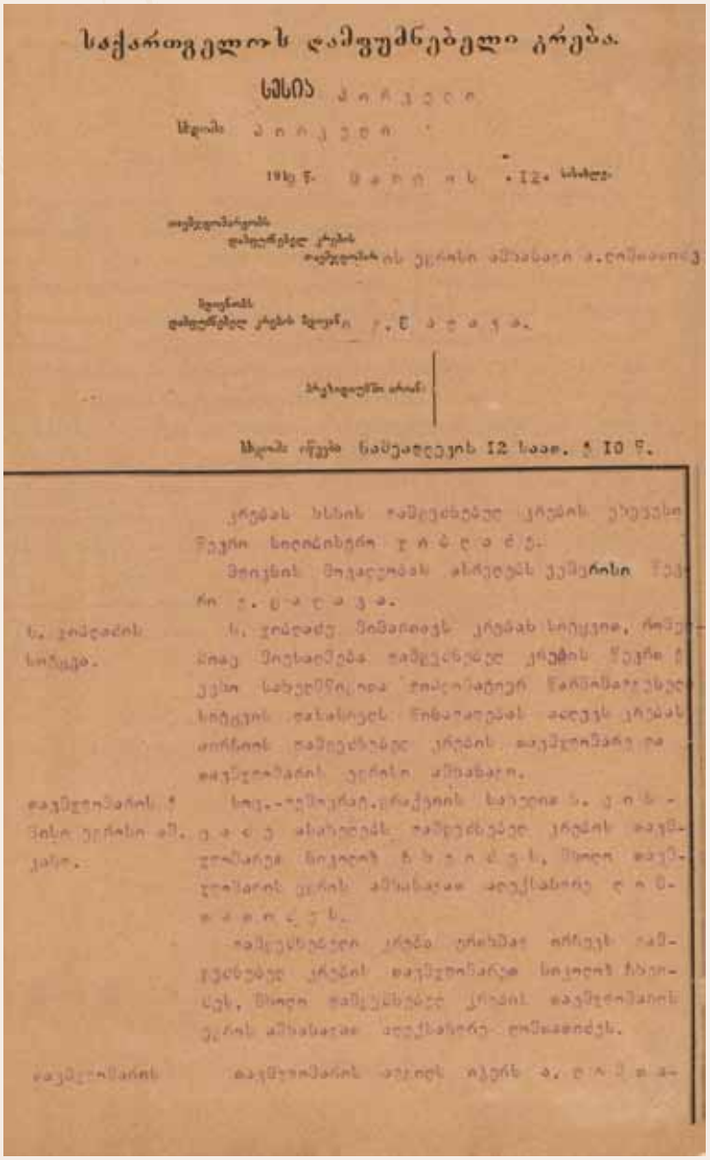
ELISABED NAKASHIDZE-BOLKVADZE**
(1885-1937)

მინადორა ორჯონიკიძე-ტოროშელიძე***
(1879-1967)

MINADORA ORJONIKIDZE TOROSHELIDZE***
(1879-1967)

* ფოტო აღებულია შემდეგი ბმულიდან/The photo is taken from the link http://mastsavlebeli.ge/?action=page&p_id=12&id=250
** ფოტო აღებულია შემდეგი ბმულიდან/The photo is taken from the link http://www.feminism-boell.org/ka/2014/01/21/liza-elisabed-nakashize-bolkvaze
*** ფოტო აღებულია შემდეგი ბმულიდან/The photo is taken from the link http://dspace.nplg.gov.ge//handle/1234/1202

საქართველოს დამფუძნებელი კრება.

სხდომა პირველი

სხდომა პირველი

1919 წ. მარტის 12. საათი.

თავმჯდომარის დამფუძნებელ კრების თავმჯდომარის ალექსანდრე ლომთათიძე

მდივნის დამფუძნებელ კრების მდივანი გ.ფაღავა.

სხდომა იწყება ხუთ საათსა და 10 წ.

კრების სხდომა დამფუძნებელ კრების ვიცე-თავმჯდომარე ალექსანდრე ლომთათიძემ გახსნა და ბრძანა.

ს. ლომთათიძის სიტყვა.

ს. ლომთათიძე: მიმართავს კრებას სიტყვით, რომელშიაც მიუთითებს დამფუძნებელ კრების წევრთა ვალდებულებაზე, სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის საქმეში ნიჭიერების ძალების კრებას თავისი დამფუძნებელ კრების თავმჯდომარეობის ქვეშ თავმჯდომარის ვალი აშხანაგი.

თავმჯდომარის ვალი აშხანაგი ალექსანდრე ლომთათიძე: სოც.-ფედერალ.ჯგუფის სახელით ს. ლომთათიძე აცხადებს დამფუძნებელ კრების თავმჯდომარედ ბატონ გ. ფაღავას, რომელიც თავმჯდომარეობას გაუწევს დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომას.

თავმჯდომარის ვალი აშხანაგი გ. ფაღავა ა-

სიტყვა.

ნ ი ნ ო ჭ. რომელიც მიმართავს კრებას სიტყვით, სიტყვის დასასრულს თავმჯდომარე კრებას დღის წესრიგის შესახებ.

დამფუძნებელ. კრების წესრიგის შესახებ.

ვ ა ლ ი ა. ამბობს, რომ დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომაზე უნდა იქნეს განხილული მხოლოდ ის საკითხები, რომელიც ეხება ტერიტორიულ მთლიანობას და ამ საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ დამფუძნებელ კრებამ უნდა დაიშალოს.

ვალის წინ.

ვ ა ლ ი ა. ამბობს, რომ დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომაზე უნდა იქნეს განხილული მხოლოდ ის საკითხები, რომელიც ეხება ტერიტორიულ მთლიანობას და ამ საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ დამფუძნებელ კრებამ უნდა დაიშალოს.

ვ ა ლ ი ა. ამბობს, რომ დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომაზე უნდა იქნეს განხილული მხოლოდ ის საკითხები, რომელიც ეხება ტერიტორიულ მთლიანობას და ამ საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ დამფუძნებელ კრებამ უნდა დაიშალოს.

ტერიტორიის მთლიანობა.

ვ ა ლ ი ა. ამბობს, რომ დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომაზე უნდა იქნეს განხილული მხოლოდ ის საკითხები, რომელიც ეხება ტერიტორიულ მთლიანობას და ამ საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ დამფუძნებელ კრებამ უნდა დაიშალოს.

ტერიტორიის მთლიანობა.

ვ ა ლ ი ა. ამბობს, რომ დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომაზე უნდა იქნეს განხილული მხოლოდ ის საკითხები, რომელიც ეხება ტერიტორიულ მთლიანობას და ამ საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ დამფუძნებელ კრებამ უნდა დაიშალოს.

ტერიტორიის მთლიანობა.

ვ ა ლ ი ა. ამბობს, რომ დამფუძნებელ კრების პირველ სხდომაზე უნდა იქნეს განხილული მხოლოდ ის საკითხები, რომელიც ეხება ტერიტორიულ მთლიანობას და ამ საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ დამფუძნებელ კრებამ უნდა დაიშალოს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების პირველი სხდომის ოქმი

კრების თავმჯდომარე – ალექსანდრე ლომთათიძე,
კრების მდივანი – გიორგი ფაღავა.
1919 წლის 12 მარტი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

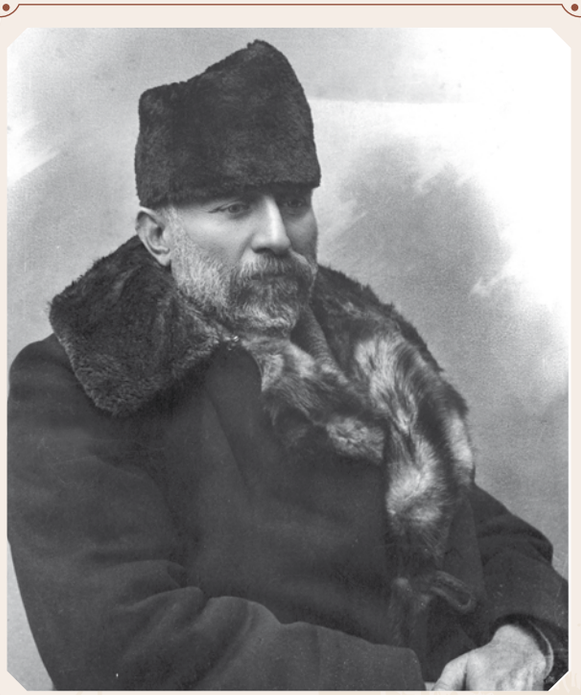
Proceedings of the first meeting of the Constituent Assembly of Georgia

Chairman of the meeting: Alexandre Lomtatidze.
Secretary: Giorgi Phaghava.
March 12, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

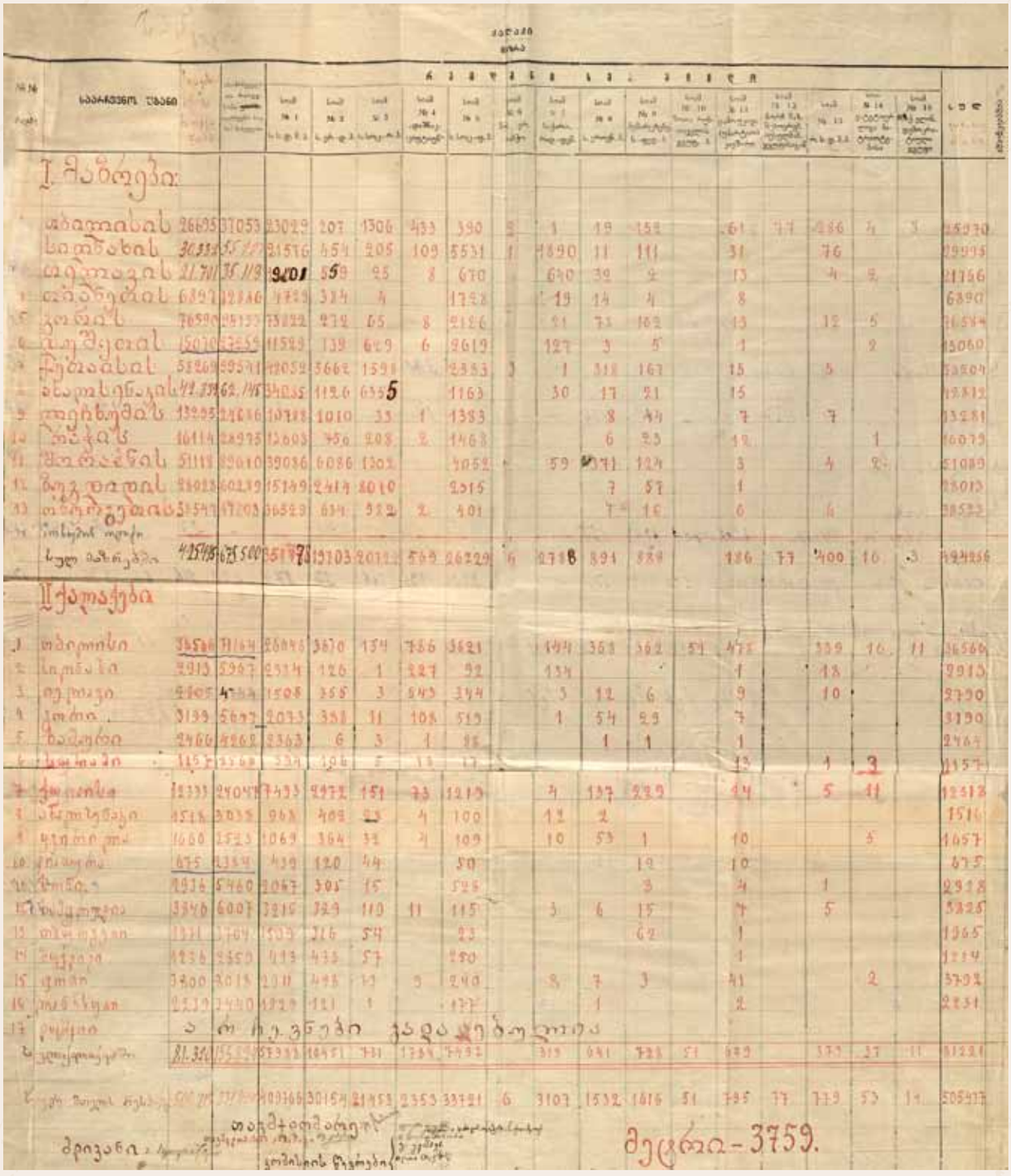
საქართველოს დამფუძნებელი კრების წევრები
პირველ რიგში მარცხნიდან სხედან: 1. გიორგი ლასხიშვილი,
2. ილია ბადრიძე, 3. რაჟდენ არსენიძე,
4. გერასიმე მახარაძე, 5. ქრისტინე შარაშიძე,
6. ექვთიმე თაყაიშვილი, 7. ალექსანდრე ლომთათიძე,
8. სვიმონ მდივანი.
მეორე რიგი: 6. ლეონტი ჟღენტი, 7. მიკიჩა ვარდოიანი,
10. დავით ონიაშვილი, 11. კონსტანტინე ანდრონიკაშვილი.
თბილისი, 1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Members of the Constituent Assembly of Georgia
First row, from left to right: 1. Giorgi Laskhishvili,
2. Ilia Badridze, 3. Razhden Arsenidze,
4. Gerasime Makharadze, 5. Kristine Sharashidze,
6. Ekvtime Takaishvili, 7. Alexandre Lomtatidze,
8. Svimon Mdivani.
Second row: 6. Leonti Zhghenti, 7. Mikicha Vardoian,
10. David Oniashvili, 11. Konstantine Andronikashvili
Tbilisi, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

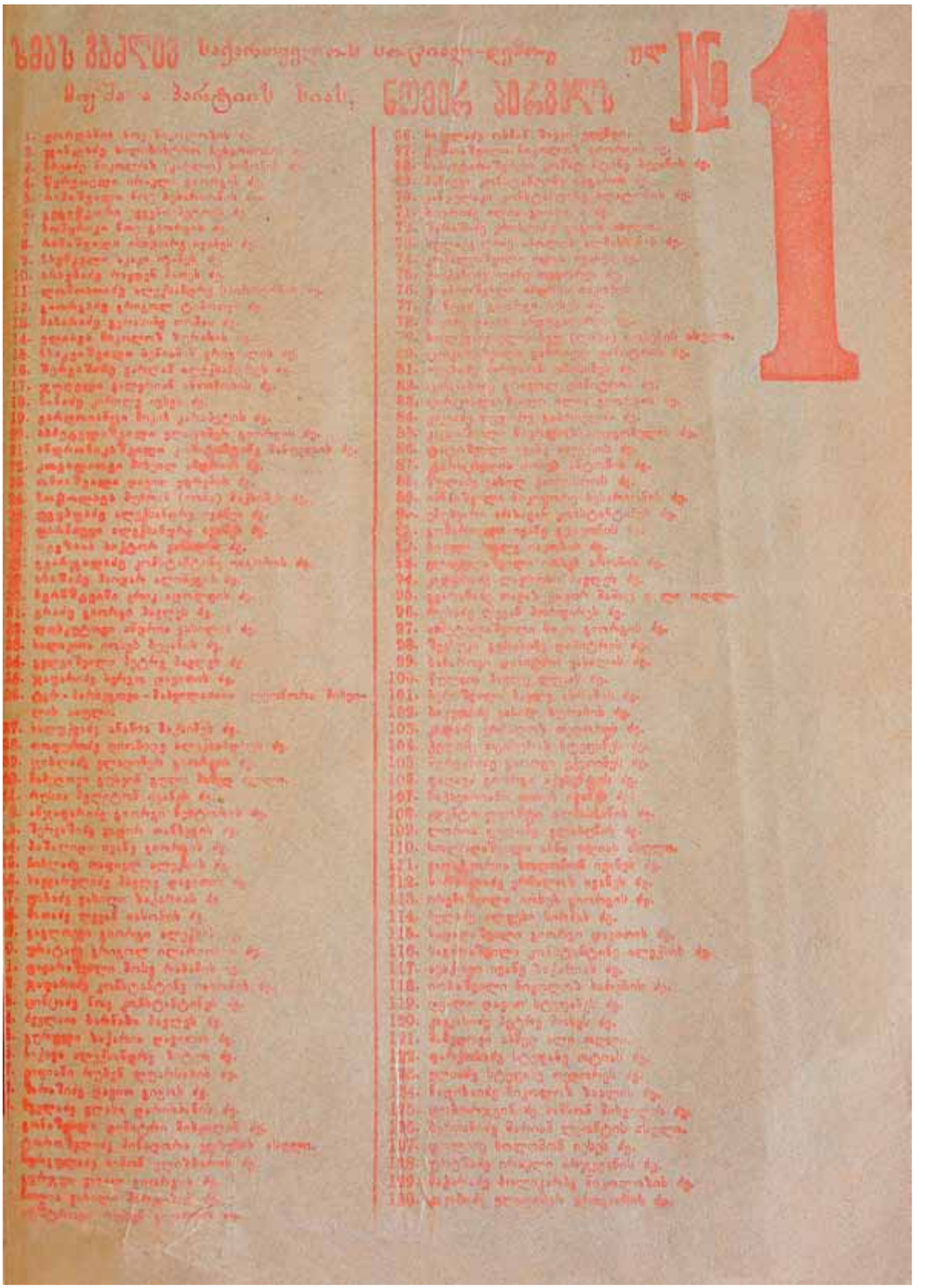
კარლო (ნიკოლოზ) ჩხეიძე
დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარე
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

KARLO (NIKOLOZ) CHKHEIDZE
Chairman of the Constituent Assembly
The document preserved at the National Archives of Georgia

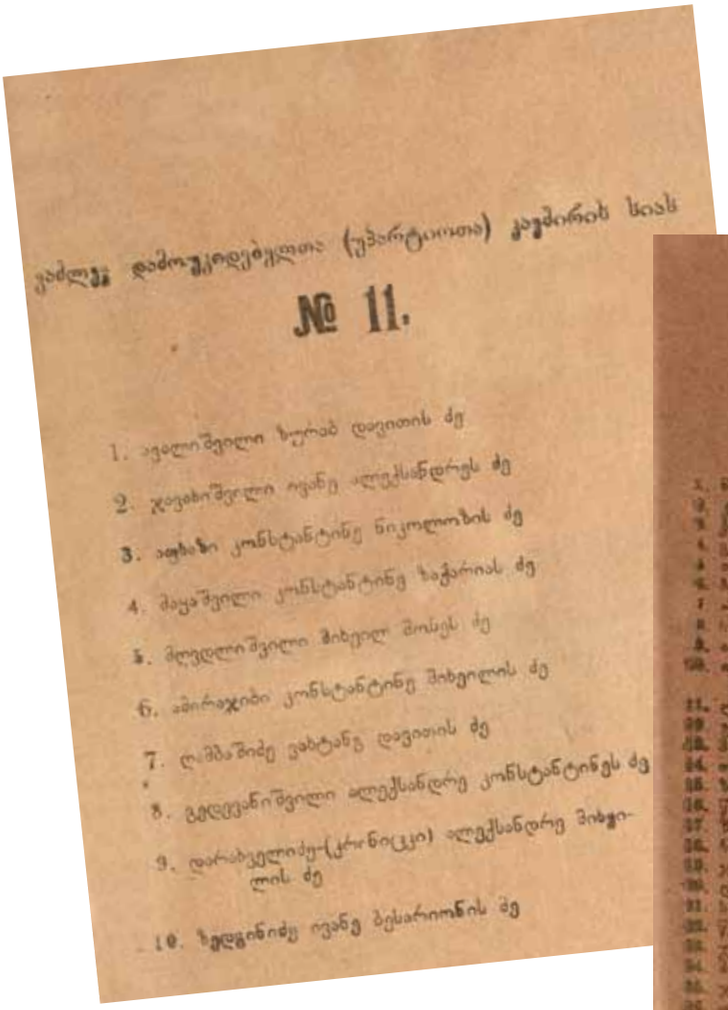
საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნების საბოლოო შედეგების ოქმი
საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარისა და წევრების ხელმოწერებით
1919 წლის თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Protocol of the final results of the elections of the Constituent Assembly of Georgia, with signatures by the chairman and the members of the election committee
February, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის საარჩევნო სია (N1)
დამფუძნებელი კრების არჩევნები.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Party list of the Social Democratic Workers' Party of Georgia (N1)
Elections of the Constituent Assembly.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

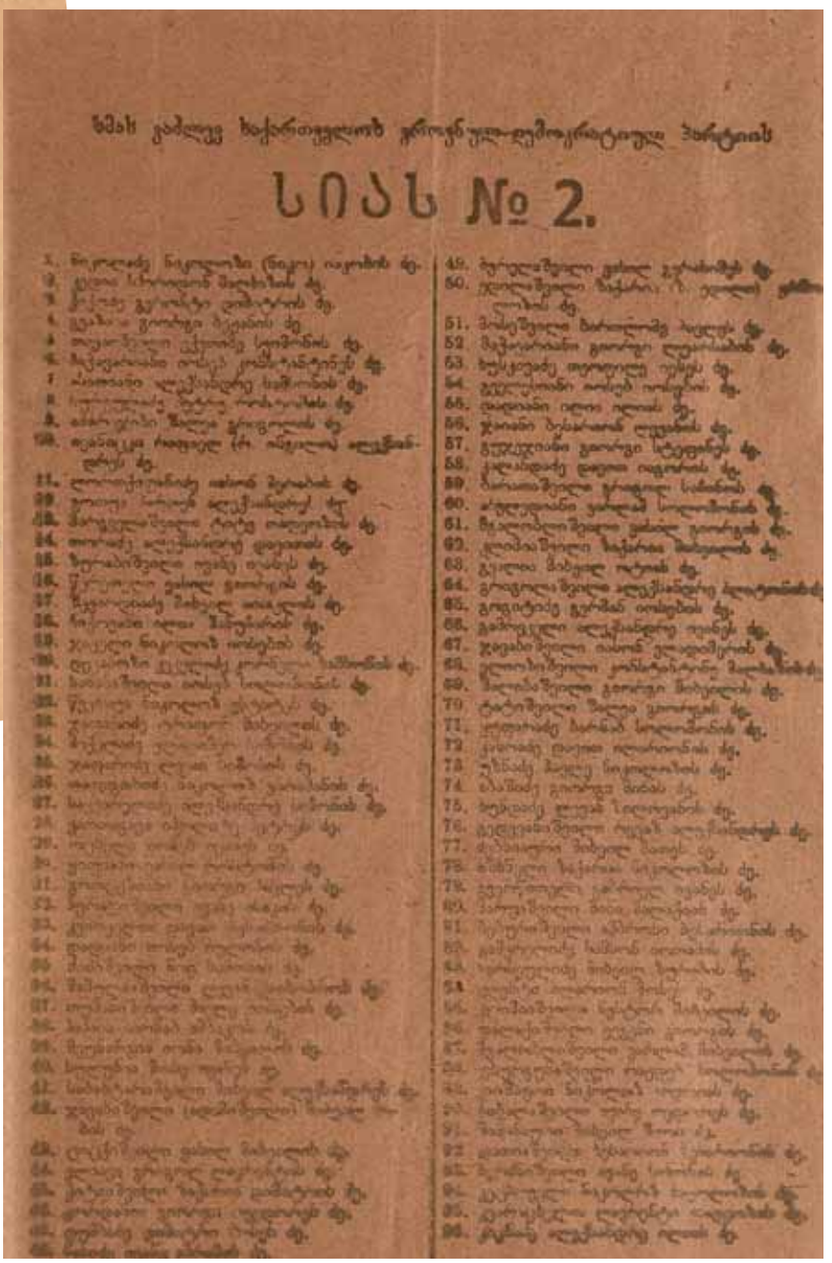

№ 11.

1. ავალიშვილი ხუროს დავითის ძე
2. ჯაფარიძე ივანე ალექსანდრეს ძე
3. ახვლედიანი კონსტანტინე ნიკოლოზის ძე
4. მაყაშვილი კონსტანტინე ხაჭარიას ძე
5. მღვდლიშვილი მიხეილ მოსეს ძე
6. ამირაჯიბი კონსტანტინე მიხეილის ძე
7. ღლონტი ვახტანგ დავითის ძე
8. გედევანიშვილი ალექსანდრე კონსტანტინეს ძე
9. დარახველიძე-(ქორნიცკი) ალექსანდრე მიხეილის ძე
10. ზედგინიძე ივანე ბესარიონის ძე

დამოუკიდებელ კანდიდატთა (უპარტიოთა) კავშირის საარჩევნო სია (N11)
დამფუძნებელი კრების არჩევნები.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

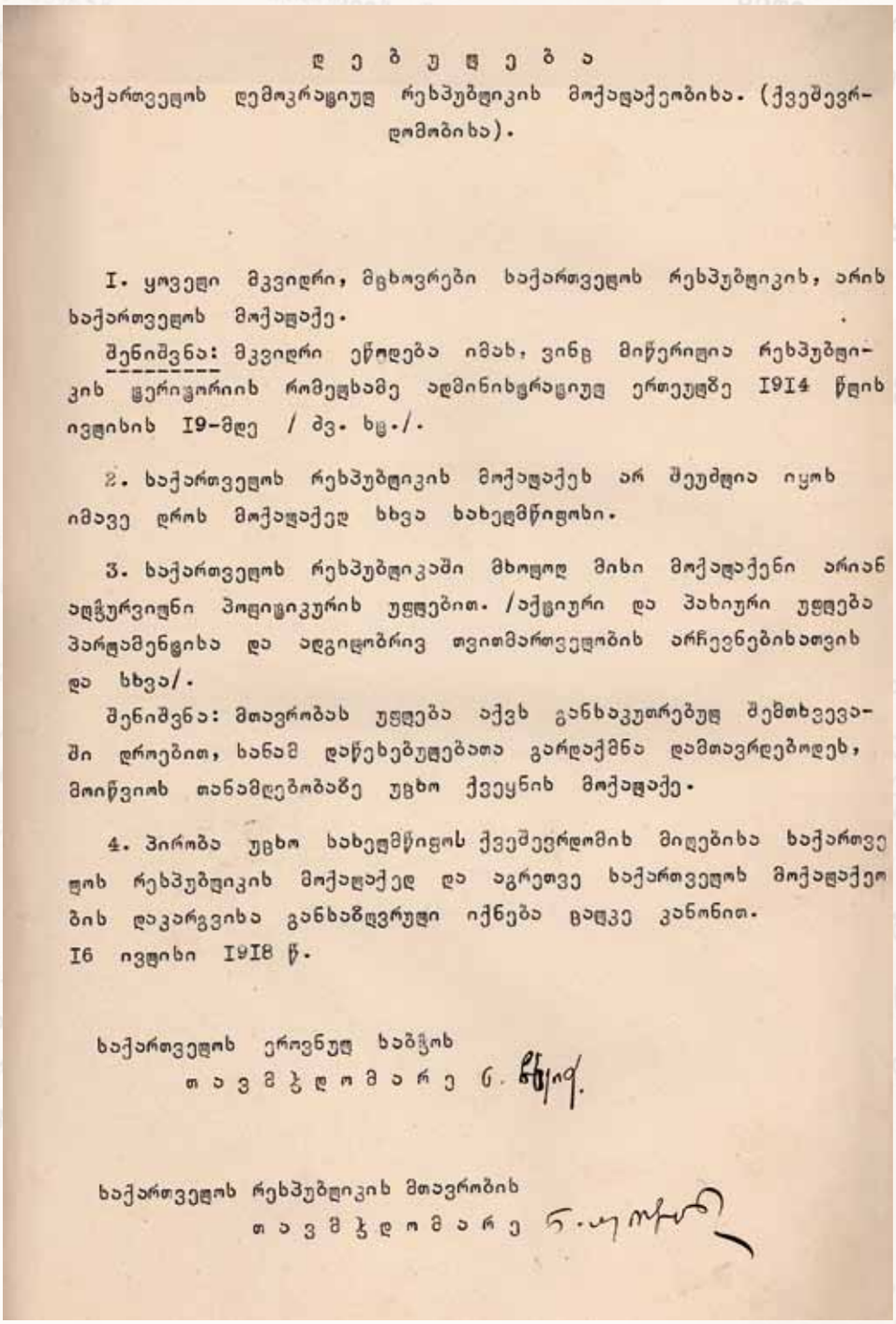
Electoral list of the union of Independent Candidates (N11)
Elections of the Constituent Assembly.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სიას № 2.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის საარჩევნო სია (N2)
დამფუძნებელი კრების არჩევნები.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Electoral list of the National Democratic Party of Georgia (N2)
Elections of the Constituent Assembly.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის მოქალაქეობისა. (ქვეშევრდომობისა).

I. ყოველი მკვიდრი, მცხოვრები საქართველოს რესპუბლიკის, არის საქართველოს მოქალაქე.

შენიშვნა: მკვიდრი ეწოდება იმას, ვინც მიწერილია რესპუბლიკის ცერიკორიის რომელსამე ადმინისტრაციულ ერთეულზე 1914 წლის ივლისის 19-მდე / ძვ. სტ./.

2. საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეს არ შეუძლია იყოს იმავე დროს მოქალაქედ სხვა სახელმწიფოსი.

3. საქართველოს რესპუბლიკაში მხოლოდ მისი მოქალაქენი არიან აღჭურვილნი პოლიტიკურის უფლებით. /აქტიური და პასიური უფლება პარლამენტისა და აგრეთვე თვითმართველობის არჩევნებისათვის და სხვა/.

შენიშვნა: მთავრობას უფლება აქვს განსაკუთრებულ შემთხვევაში დროებით, სანამ დაწესებულებათა გარდაქმნა დამთავრდებოდეს, მოიწვიოს თანამდებობაზე უცხო ქვეყნის მოქალაქე.

4. პირობა უცხო სახელმწიფოს ქვეშევრდომის მიღებისა საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქედ და აგრეთვე საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვისა განსაზღვრული იქნება ცალკე კანონით.

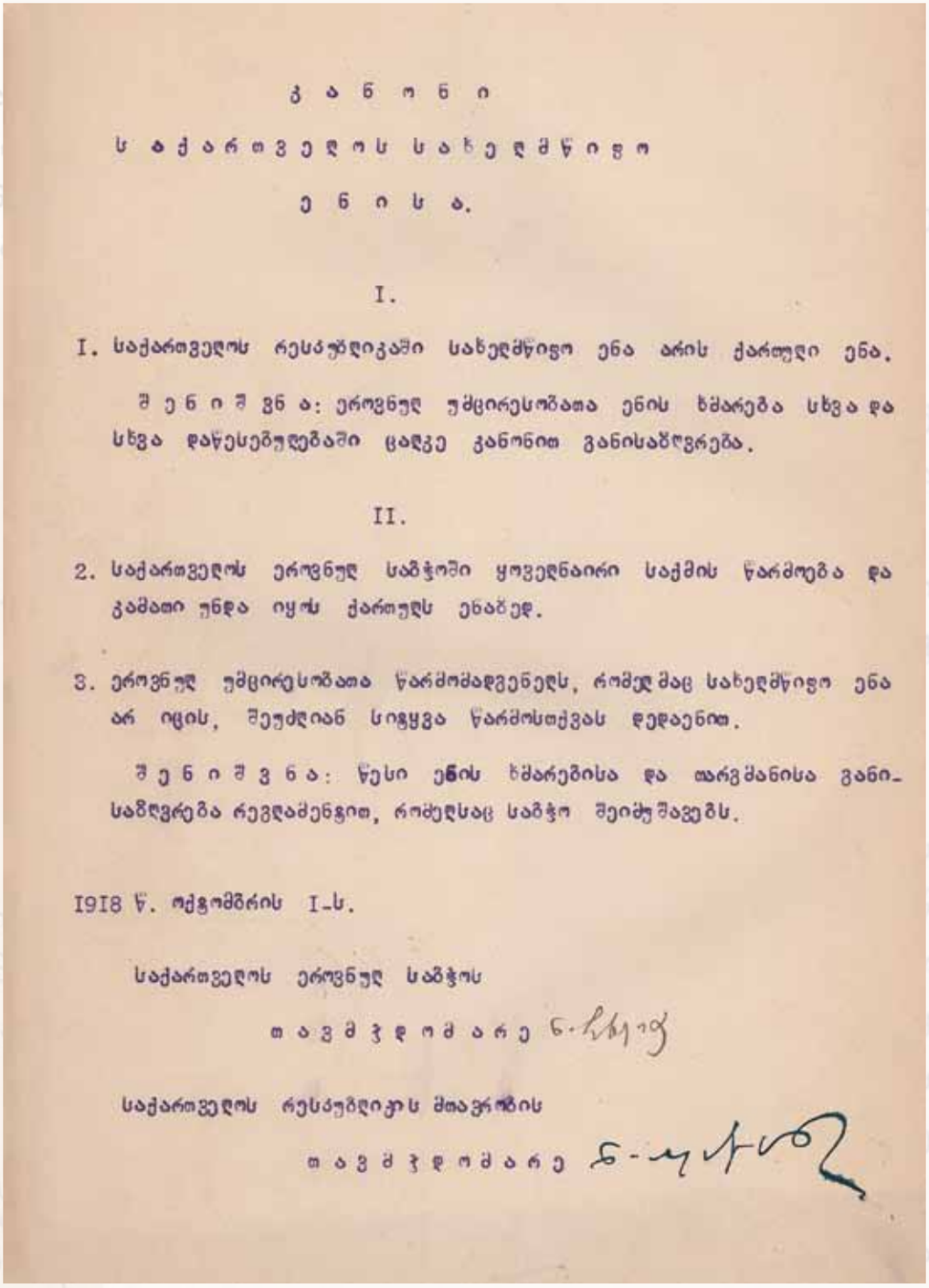
16 ივლისი 1918 წ.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს
თავმჯდომარე

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე

დებულება საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მოქალაქეობისა (ქვეშევრდომობისა)
მუხლი 3. „საქართველოს რესპუბლიკაში მხოლოდ მისი მოქალაქენი არიან აღჭურვილნი პოლიტიკურის უფლებით ...“
1918 წლის 16 ივლისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Statutes of citizenship of the Democratic Republic of Georgia
Article 3. “Only citizens of Georgia practice political rights in the Republic of Georgia”.
July 16, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

კ ა ნ ო ნ ი

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს ს ა ხ ე ლ მ წ ი ფ ო

ე ნ ი ს ა.

I.

I. საქართველოს რესპუბლიკაში სახელმწიფო ენა არის ქართული ენა.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: ეროვნულ უმცირესობათა ენის ხმარება სხვა და სხვა დაწესებულებაში ცალკე კანონით განისაზღვრება.

II.

2. საქართველოს ეროვნულ საბჭოში ყოველნაირი საქმის წარმოება და კამათი უნდა იყოს ქართულს ენაზედ.

3. ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენელს, რომელსაც სახელმწიფო ენა არ იცის, შეუძლიან სიტყვა წარმოსთქვას დედაენით.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: წესი ენის ხმარებისა და თარგმანისა განისაზღვრება რევიზიონით, რომელსაც საბჭო შეიმუშავებს.

1918 წ. ოქტომბრის 1-ს.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს

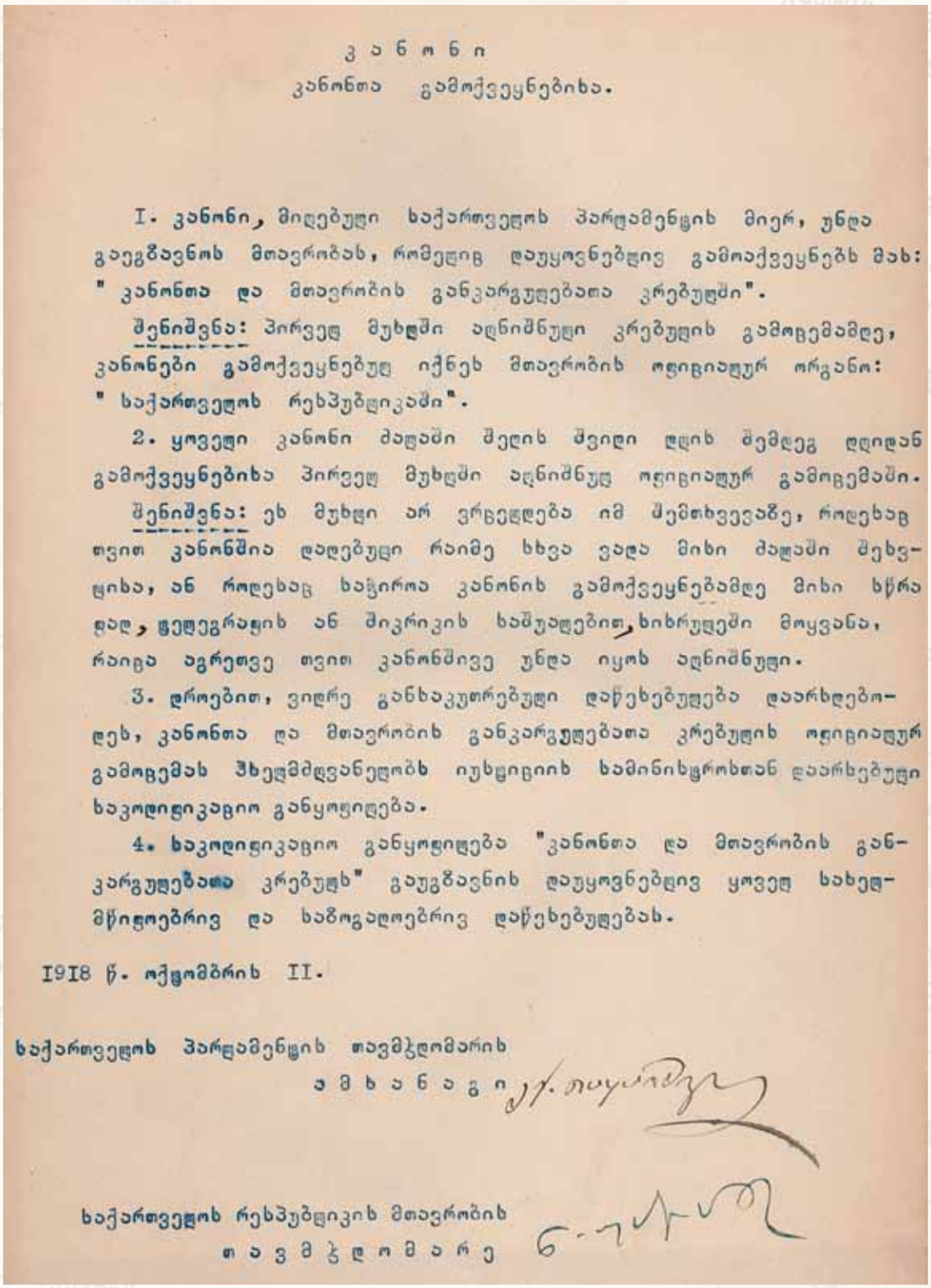
თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე

კანონი საქართველოს სახელმწიფო ენისა
მუხლი 1. „საქართველოს რესპუბლიკაში სახელმწიფო ენა არის ქართული ენა”.
1918 წლის 1 ოქტომბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Law on the State Language of Georgia
Article 1. “Georgian is the state language of the Republic of Georgia”.
October 1, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

კ ა ნ ო ნ ი
კანონთა გამოქვეყნებისა.

I. კანონი, მიღებული საქართველოს პარლამენტის მიერ, უნდა გაეგზავნოს მთავრობას, რომელიც დაუყოვნებლივ გამოაქვეყნებს მას: "კანონთა და მთავრობის განკარგულებათა კრებულში".

შენიშვნა: პირველ მუხლში აღნიშნული კრებულის გამოცემამდე, კანონები გამოქვეყნებულ იქნეს მთავრობის ოფიციალურ ორგანო: "საქართველოს რესპუბლიკაში".

2. ყოველი კანონი ძალაში შედის შვიდი დღის შემდეგ დღიდან გამოქვეყნებისა პირველ მუხლში აღნიშნულ ოფიციალურ გამოცემაში.

შენიშვნა: ეს მუხლი არ ვრცელდება იმ შემთხვევაზე, როდესაც თვით კანონშია დადებული რაიმე ხხვა ვადა მისი ძალაში შესვლისა, ან როდესაც საჭიროა კანონის გამოქვეყნებამდე მისი სწრაფად, შეუფერხებლად ან შიკრიკის საშუალებით, ხიხრულებში მოყვანა, რაიცა აგრეთვე თვით კანონშივე უნდა იყოს აღნიშნული.

3. დროებით, ვიდრე განსაკუთრებული დაწესებულება დაარსდებოდეს, კანონთა და მთავრობის განკარგულებათა კრებულის ოფიციალურ გამოცემას შეუმძღვანელობს იუსტიციის სამინისტროსთან დაარსებული საკოლეგიკაციო განყოფილება.

4. საკოლეგიკაციო განყოფილება "კანონთა და მთავრობის განკარგულებათა კრებულს" გაუგზავნის დაუყოვნებლივ ყოველ სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ დაწესებულებას.

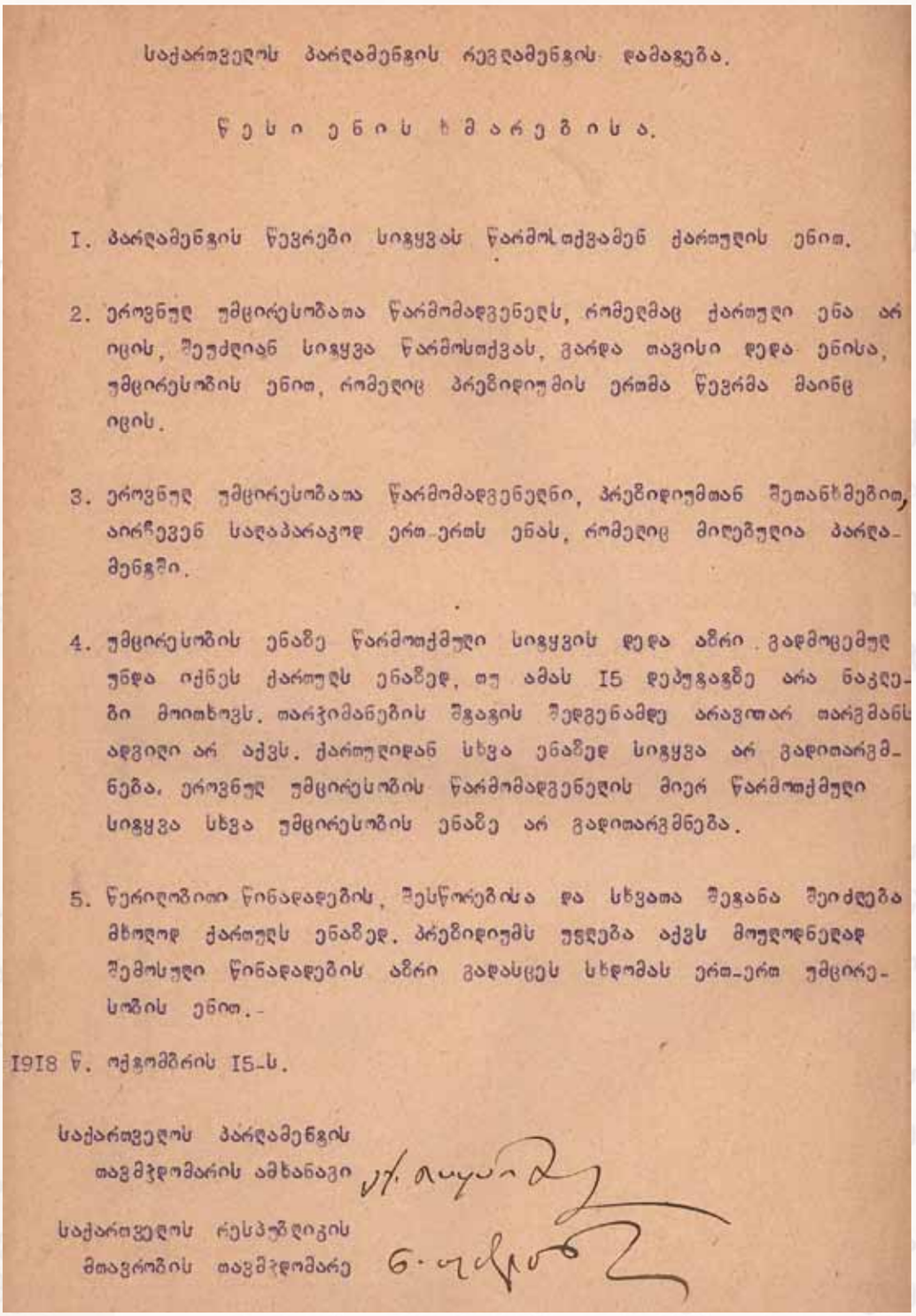
1918 წ. ოქტომბრის 11.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის
ამხანაგი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე

კანონი კანონთა გამოქვეყნებისა
1918 წლის 11 ოქტომბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Law on the Publication of Laws
October 11, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის დამატება.

წესი ენის ხმარებისა.

I. პარლამენტის წევრები სიტყვას წარმოსთქვამენ ქართულის ენით.

2. ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენელს, რომელმაც ქართული ენა არ იცის, შეუძლიან სიტყვა წარმოსთქვას, გარდა თავისი დედა ენისა, უმცირესობის ენით, რომელიც პრეზიდიუმის ერთმა წევრმა მაინც იცის.

3. ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენელნი, პრეზიდიუმთან შეთანხმებით, აირჩევენ საღაპარაკოდ ერთ-ერთს ენას, რომელიც მიღებულია პარლამენტში.

4. უმცირესობის ენაზე წარმოთქმული სიტყვის დედა აზრი გადმოცემულ უნდა იქნეს ქართულს ენაზედ, თუ ამას 15 დეპუტატზე არა ნაკლები მოითხოვს. თარჯიმანების შტატის შედგენამდე არავითარ თარჯიმანს ადგილი არ აქვს. ქართულიდან სხვა ენაზედ სიტყვა არ გადითარგმნება. ეროვნულ უმცირესობის წარმომადგენელის მიერ წარმოთქმული სიტყვა სხვა უმცირესობის ენაზე არ გადითარგმნება.

5. წერილობით წინადადების, შესწორებისა და სხვათა შეტანა შეიძლება მხოლოდ ქართულს ენაზედ. პრეზიდიუმს უფლება აქვს მოუდრეკელად შემოსული წინადადების აზრი გადასცეს სხდომას ერთ-ერთ უმცირესობის ენით.-

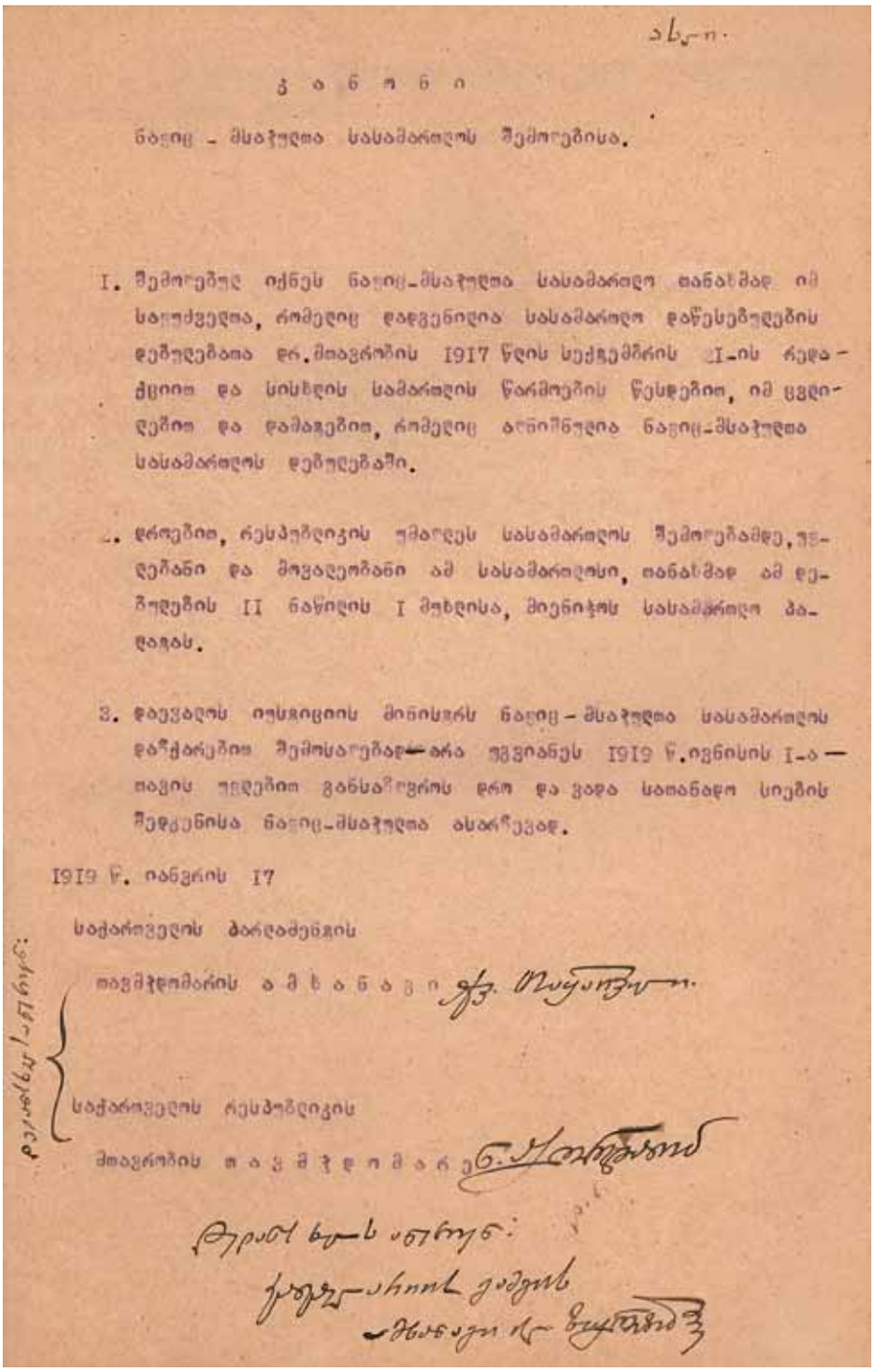
1918 წ. ოქტომბრის 15-ს.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარის ამხანაგი

საქართველოს რესპუბლიკის
მთავრობის თავმჯდომარე

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის დამატება, წესი ენის ხმარებისა
მუხლი 1. „პარლამენტის წევრები სიტყვას წარმოსთქვამენ ქართულის ენით“.
მუხლი 2. „ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენელს, რომელმაც ქართული ენა არ იცის, შეუძლიან სიტყვა წარმოსთქვას, გარდა თავისი დედა ენისა, უმცირესობის ენით, რომელიც პრეზიდიუმის ერთმა წევრმა მაინც იცის“.
1918 წლის 15 ოქტომბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Addition to the Parliament's Rules of Procedures, regulation of the use of language
Article 1. "The members of Parliament make their speeches in the Georgian language";
Article 2. "Representatives of national minorities, who don't speak Georgian, can deliver speeches in their native language, or any other language known to at least one member of the presidium".
October 15, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

კ ა ნ ო ნ ი

ნაფიც - მსაჯულთა სასამართლოს შემოღებისა.

I. შემოღებულ იქნეს ნაფიც-მსაჯულთა სასამართლო თანახმად იმ საფუძვლებია, რომელიც დადგენილია სასამართლო დაწესებულებების დებულებათა დრ.მთავრობის 1917 წლის სექტემბრის 12-ის რედაქციით და სისხლის სამართლის წარმოების წესდებით, იმ ცვლილებით და დამატებით, რომელიც არსებობს ნაფიც-მსაჯულთა სასამართლოს დებულებაში.

2. დროებით, რესპუბლიკის უმაღლეს სასამართლოს შემოღებამდე, უფლებანი და მოვალეობანი ამ სასამართლოსი, თანახმად ამ დებულების II ნაწილის I მუხლისა, მიენიჭოს სასამართლო პალატას.

3. დაევალოს იუსტიციის მინისტრს ნაფიც-მსაჯულთა სასამართლოს დაწყებაზე შემოსაღებად არა უგვიანეს 1919 წ.ივნისის 1-ა-თვის უფლებით განსაზღვროს დრო და ვადა სათანადო სიების შედგენისა ნაფიც-მსაჯულთა ასარჩევად.

1919 წ. იანვრის 17

საქართველოს პარლამენტის

თავმჯდომარის ა მ ხ ა ნ ა გ ი

საქართველოს რესპუბლიკის

მთავრობის თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე

კანონი ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს შემოღებისა და დებულების დამტკიცების შესახებ

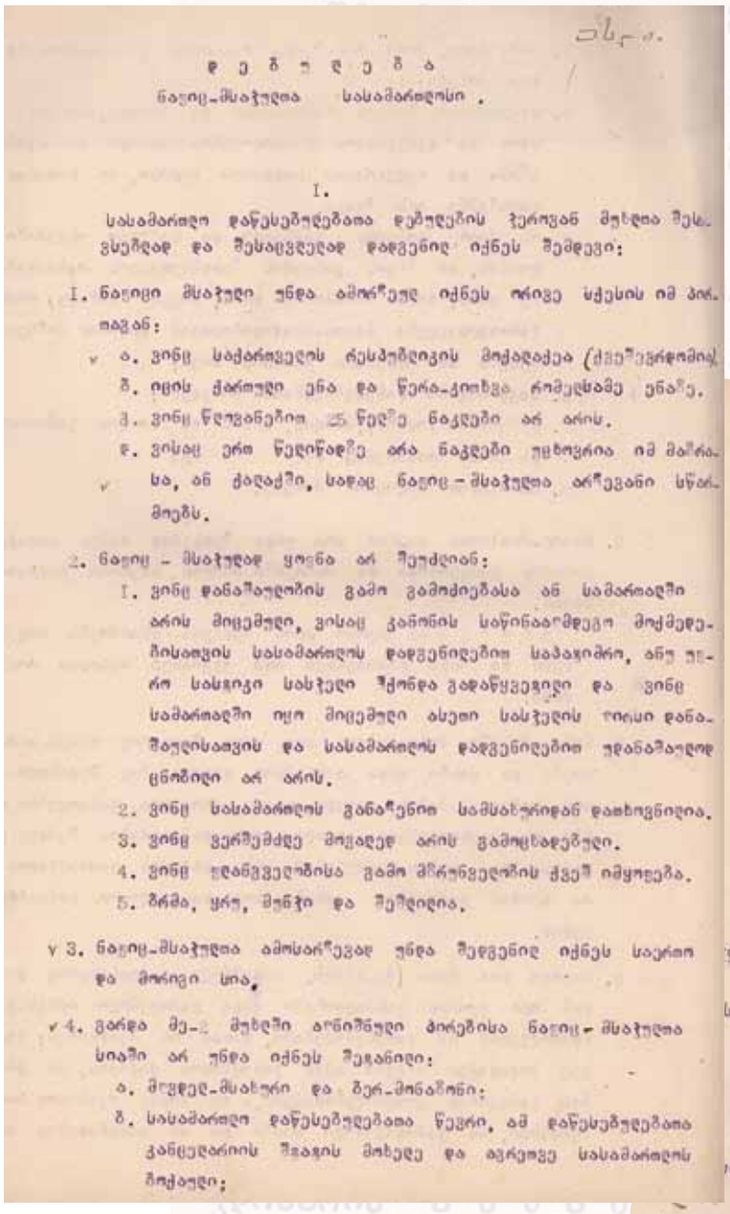
ნაწყვეტი ნაფიც მსაჯულთა დებულებიდან.
მუხლი 2. „ნაფიც მსაჯულად ყოფნა არ შეუძლიან:

1. ვინც დანაშაულების გამო გამოძიებასა ან სამართალში არის მიცემული.
2. ვინც სასამართლოს განაჩენით სამსახურიდან დათხოვნილია.
3. ვინც ვერშემძლე მოვალედ არის გამოცხადებული.
4. ვინც ფლანგველობისა გამო მზრუნველობის ქვეშ იმყოფება.
5. ბრმა, ყრუ, მუნჯი, შეშლილია.

ასევე

1. მღვდელ-მსახური და ბერ-მონაზონი.
2. სასამართლო დაწესებულებათა წევრი ან დაწესებულებათა კანცელარიის შტატის მოხელე და, აგრეთვე, სასამართლოს ბოქაული“.

1919 წლის 17 იანვარი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

ნაღიც-მსაჯულთა სასამართლოსი .

I.

სასამართლო დანესებულებათა დებულების ჯეროვან მუხლთა შესრულებად და შესაცვლელად დადგენილ იქნეს შემდეგი:

I. ნაღიცი მსაჯული უნდა ამორჩეულ იქნეს ორივე სქესის იმ პირთაგან:

ა. ვინც საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეა (ქვეშევრდომია);

ბ. იცის ქართული ენა და წერა-კითხვა რომელსამე ენაზე.

გ. ვინც წელიწადში 25 წელზე ნაკლები არ არის.

დ. ვისაც ერთ წელიწადზე არა ნაკლები უცხოვრია იმ მაზრასა, ან ქალაქში, სადაც ნაღიც-მსაჯულთა არჩევანი სწარმოებს.

2. ნაღიც-მსაჯულად ყოფნა არ შეუძლიან:

1. ვინც დანაშაულობის გამო გამოძიებასა ან სამართალში არის მიცემული, ვისაც კანონის საწინააღმდეგო მოქმედებისათვის სასამართლოს დადგენილებით საპატიმრო, ანუ უფრო სასჯელი სასჯელი ჭქონდა გადაწყვეტილი და ვინც სამართალში იყო მიცემული ასეთი სასჯელის ტიტი დანაშაულისათვის და სასამართლოს დადგენილებით უდანაშაულოდ ცნობილი არ არის.

2. ვინც სასამართლოს განაჩენით სამსახურიდან დახხვნილია.

3. ვინც ვერშემძლე მოვალედ არის გამოცხადებული.

4. ვინც ღვინვეულობისა გამო მწრუნველობის ქვეშ იმყოფება.

5. ბრმა, ყრუ, მუნჯი და შეშლილია.

3. ნაღიც-მსაჯულთა ამოსარჩევად უნდა შედგენილ იქნეს საერთო და მორიგი სია.

4. გარდა მე-2 მუხლში აღნიშნული პირებისა ნაღიც-მსაჯულთა სიაში არ უნდა იქნეს შეტანილი:

ა. მღვდელ-მსახური და ბერ-მონაზონი;

ბ. სასამართლო დანესებულებათა წევრი, ამ დანესებულებათა კანცელარიის შტატის მოხელე და აგრეთვე სასამართლოს მოქალაქე;

I3. ნაღიც-მსაჯულთა მონაწილეობით გადასაწყვეტ საქმეებში თა-
ვმჯდომარის უფლებას ეკუთვნის სასყიდლის დანიშვნა მო-
წმეებისა, ექსპერტებისა და ყველა იმათთვის, ვინც სასა-
მართლოშია დაბარებული და ვისაც კანონით სასყიდლის მი-
ცემა აქვს დანესებული.

I4. სასამართლოს სხდომა, აღნიშნული სისხლის სამართლით წარ
მოების წესების მე-645 I მუხლში უნდა გახსნას იმან,
ვისაც განკრახულს სესიაში თავმჯდომარეობა აქვს მინდო-
ბილი. მასვე აქვს ყოველი მოვალეობა, სისხლ. სამართ.
წარ. წესდ. მე-645 4 მუხ. აღნიშნული.

III.

სასამართლოს დანესებულ. დებულ. მე-437 მუხ. და სისხ
სამართლის წარმოების წესდების მუხლნი I27I, I27I I, I275
და I280 I დაუძმებულია.

1919 წ. იანვრის I7-ს

საქართველოს პარლამენტის თავმ-
ჯდომარის მ ო ა დ გ ი ლ ე

საქართველოს რესპუბლიკის
მთავრობის თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე

Law on the introduction of the jury trial system and approval of the statutes

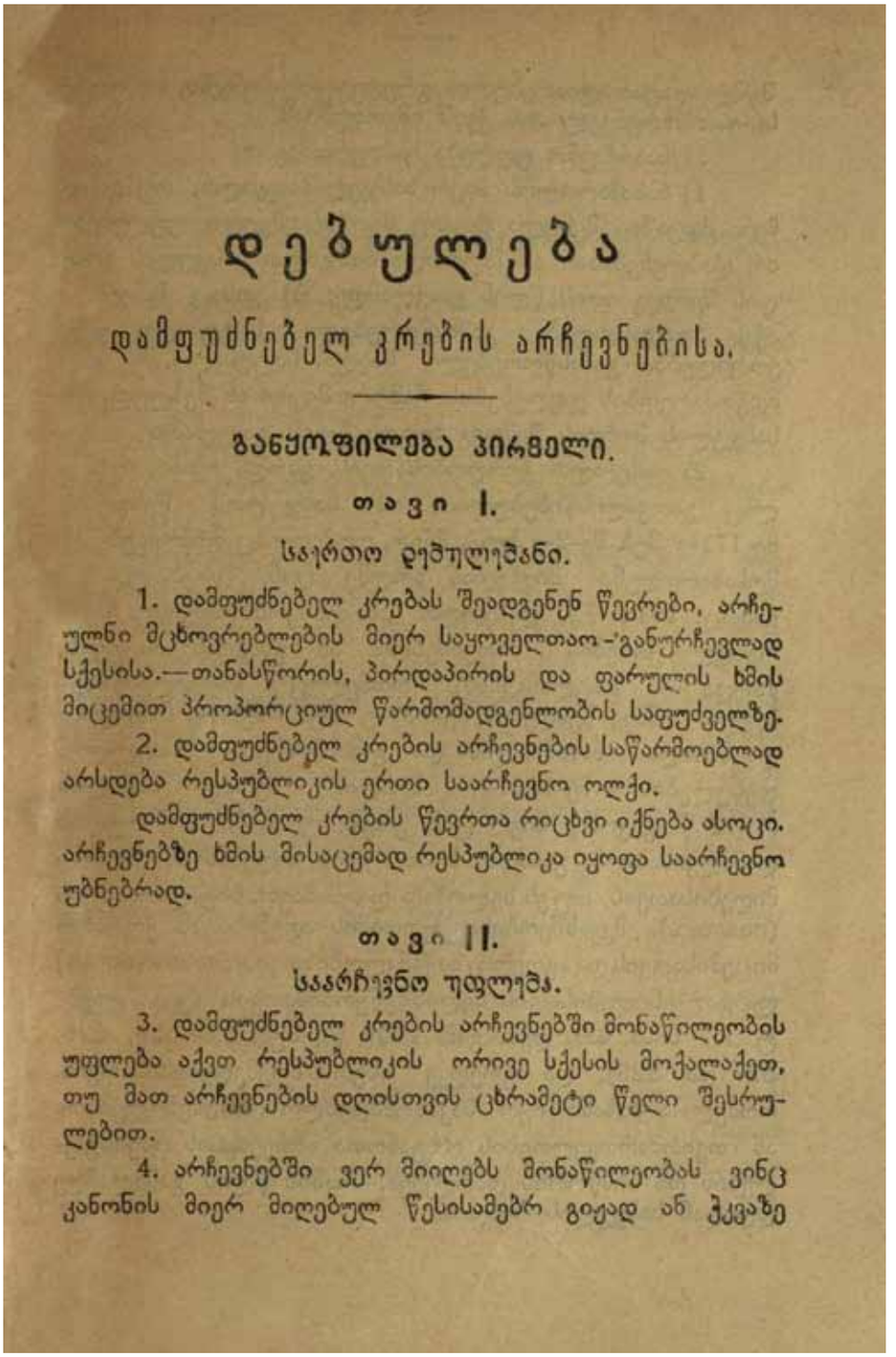
Extract from the provision of jurors.
Article 2. “One is not allowed to be a juror if he/she:

1. has been accussed of a crime by an investigator or the rule of court.
2. has been dismissed from the workplace by a court verdict.
3. has been declared to be a creditor unable to cover his/her debts.
4. is under guardianship because of squandering practices.
5. is blind, deaf, mute or mentally impaired.

As well as

1. a clergyman and a nun.
2. a member of a law-making body, a clerk at the state chancellery or a court executive”.

January 17, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

დებულება

დამფუძნებელ კრების არჩევნებისა.

განყოფილება პირველი.

თავი I.

საერთო დებულებანი.

1. დამფუძნებელ კრებას შეადგენენ წევრები, არჩეულნი მცხოვრებლების მიერ საყოველთაო-განურჩევლად სქესისა.—თანასწორის, პირდაპირის და ფარულის ხმის მიცემით პროპორციულ წარმომადგენლობის საფუძველზე.

2. დამფუძნებელ კრების არჩევნების საწარმოებლად არსდება რესპუბლიკის ერთი საარჩევნო ოლქი.

დამფუძნებელ კრების წევრთა რიცხვი იქნება ასოცი. არჩევნებზე ხმის მისაცემად რესპუბლიკა იყოფა საარჩევნო უბნებრად.

თავი II.

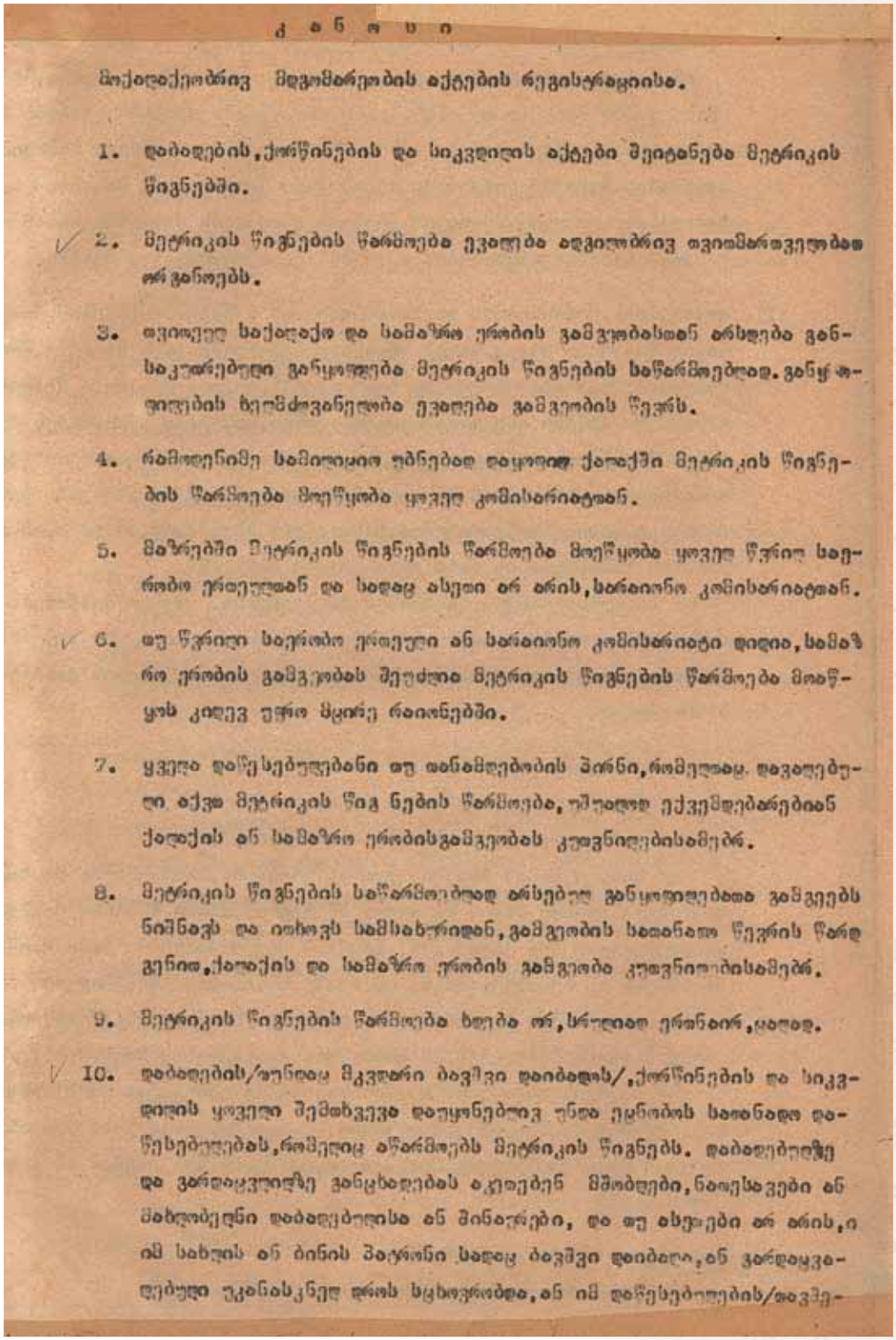
საარჩევნო უფლება.

3. დამფუძნებელ კრების არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვთ რესპუბლიკის ორივე სქესის მოქალაქეთ, თუ მათ არჩევნების დღისთვის ცხრამეტი წელი შესრულებით.

4. არჩევნებში ვერ მიიღებს მონაწილეობას ვინც კანონის მიერ მიღებულ წესისამებრ გიჟად ან ჭკვაზე

დამფუძნებელი კრების არჩევნების დებულება
„დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვთ რესპუბლიკის ორივე სქესის მოქალაქეთ, თუ მათ არჩევნების დღისთვის ცხრამეტი წელი შესრულებით“.
თავი II, საარჩევნო უფლება.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Electoral statute of the Constituent Assembly
“Citizens of both genders are eligible to participate in the elections of the Constituent Assembly of the Republic if they have turned nineteen by the date of the elections”.
Chapter II, Right to Elections
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

კ ა ნ ო ნ ი

მოქალაქეობრივ მდგომარეობის აქტების რეგისტრაციისა.

1. დაბადების, ქორწინების და სიკვდილის აქტები შეიტანება მეტრიკის წიგნებში.

2. მეტრიკის წიგნების წარმოება ევალება ადგილობრივ თვითმართველობის ორგანოებს.

3. თვითეულ ხალხიან და სამაზრო ერობის გამგეობასთან არსდება განსაკუთრებული განყოფილება მეტრიკის წიგნების საწარმოებლად. განყოფილების ხელმძღვანელობა ევალება გამგეობის წევრს.

4. რამოდენიმე სამოსახლო უბნებად დაყოფილ ქალაქში მეტრიკის წიგნების წარმოება მიეწყობა ყოველ კომისარიატთან.

5. მაზრებში მეტრიკის წიგნების წარმოება მიეწყობა ყოველ წვრილ საერობო ერთეულთან და სადაც ასეთი არ არის, სარაიონო კომისარიატთან.

6. თუ წვრილი საერობო ერთეული ან სარაიონო კომისარიატი დიდია, სამაზრო ერობის გამგეობას შეუძლია მეტრიკის წიგნების წარმოება მოაწყოს კიდევ უფრო მცირე რაიონებში.

7. ყველა დაწესებულებანი თუ თანამდებობის პირნი, რომელთაც დავალებული აქვთ მეტრიკის წიგნების წარმოება, უშუალოდ ექვემდებარებიან ქალაქის ან სამაზრო ერობის გამგეობას კუთვნილებისამებრ.

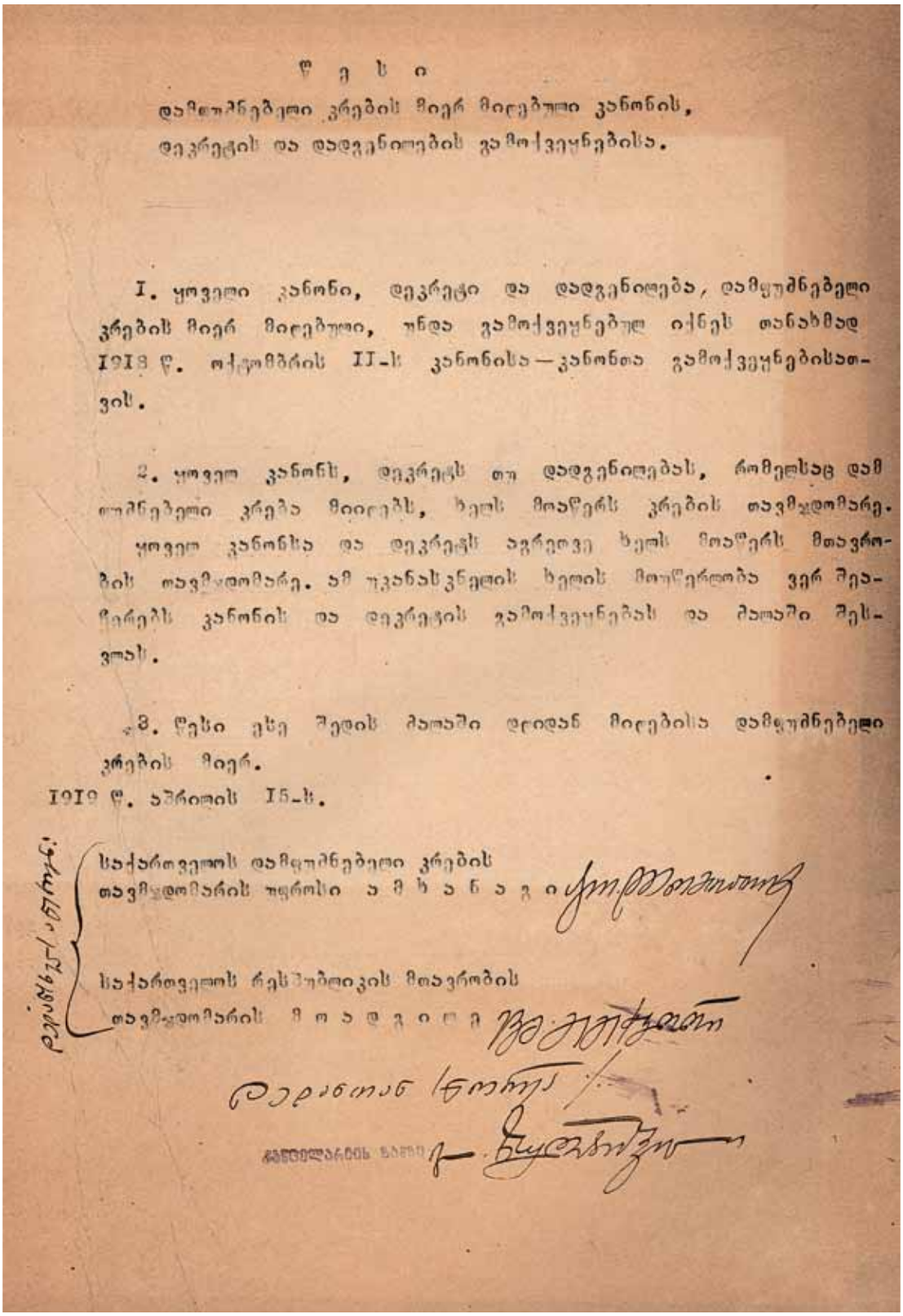
8. მეტრიკის წიგნების საწარმოებლად არსებულ განყოფილებათა გამგეებს ნიშნავს და იხსნის სამსახურიდან, გამგეობის საერთო წევრის წარდგინით, ქალაქის და სამაზრო ერობის გამგეობა კუთვნილებისამებრ.

9. მეტრიკის წიგნების წარმოება ხდება ორ, სრულიად ერთნაირ, ეგზემპლარად.

10. დაბადების/უნდა მკაფიო ბავშვი დაიბადოს/, ქორწინების და სიკვდილის ყოველი შემთხვევა დაუყონებლივ უნდა ეცნობის საერთო დაწესებულებას, რომელიც აწარმოებს მეტრიკის წიგნებს. დაბადებებზე და გარდაცვალებაზე განცხადებას აკეთებენ მშობლები, ნათესავები ან მახლობელნი დაბადებულისა ან მიცვალებისა, და თუ ასეთები არ არის, იმ სახლის ან ბინის პატრონი სადაც ბავშვი დაიბადა, ან გარდაცვლებული უკანასკნელ დროს სცხოვრობდა, ან იმ დაწესებულების/ბავშვ-

კანონი მოქალაქეთა მდგომარეობის აქტების რეგისტრაციის შესახებ
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Law on the registration of civil acts about the state of citizens
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

წ ე ს ი
დამფუძნებელი კრების მიერ მიღებული კანონის,
დეკრეტის და დადგენილების გამოქვეყნებისა.

I. ყოველი კანონი, დეკრეტი და დადგენილება, დამფუძნებელი კრების მიერ მიღებული, უნდა გამოქვეყნებულ იქნეს თანახმად 1918 წ. ოქტომბრის II-ს კანონისა—კანონთა გამოქვეყნებისათვის.

2. ყოველ კანონს, დეკრეტს თუ დადგენილებას, რომელსაც დამფუძნებელი კრება მიიღებს, ხელს მოაწერს კრების თავმჯდომარე.
ყოველ კანონსა და დეკრეტს აგრეთვე ხელს მოაწერს მთავრობის თავმჯდომარე. ამ უკანასკნელის ხელის მოწერლობა ვერ შეაჩერებს კანონის და დეკრეტის გამოქვეყნებას და მათაში შესვლას.

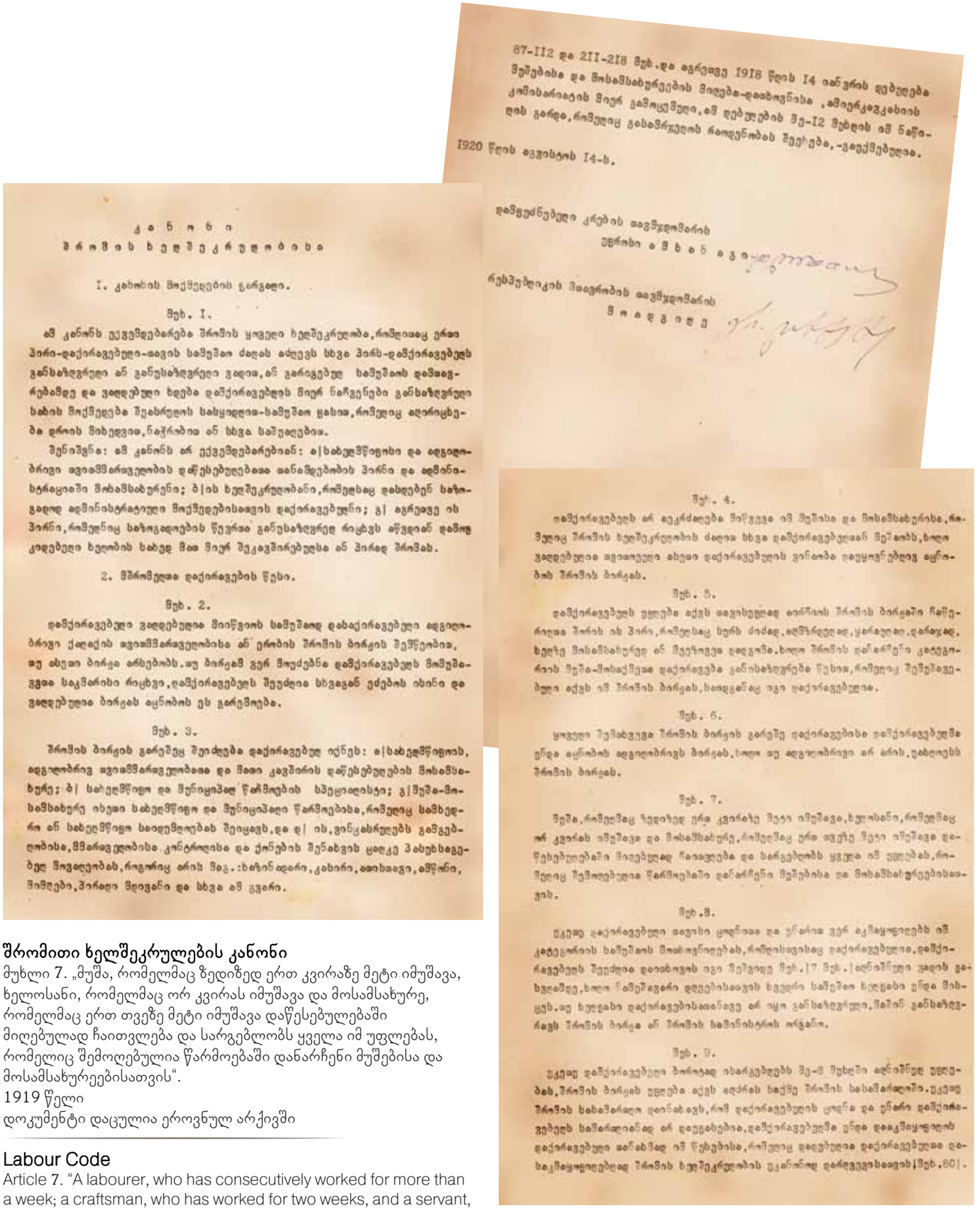
3. წესი ეხე შედის მათაში დღიდან მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ.
1918 წ. აპრილის 15-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების
თავმჯდომარის ფიქრისი ა მ ხ ა ნ ა გ ი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარის მ ო ა დ გ ი ლ ე

წესი დამფუძნებელი კრების მიერ მიღებული კანონის, დეკრეტისა და დადგენილების გამოქვეყნებისა
1919 წლის 15 აპრილი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Rule of the publication of laws, decrees and decisions as adopted by the Constituent Assembly
April 15, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

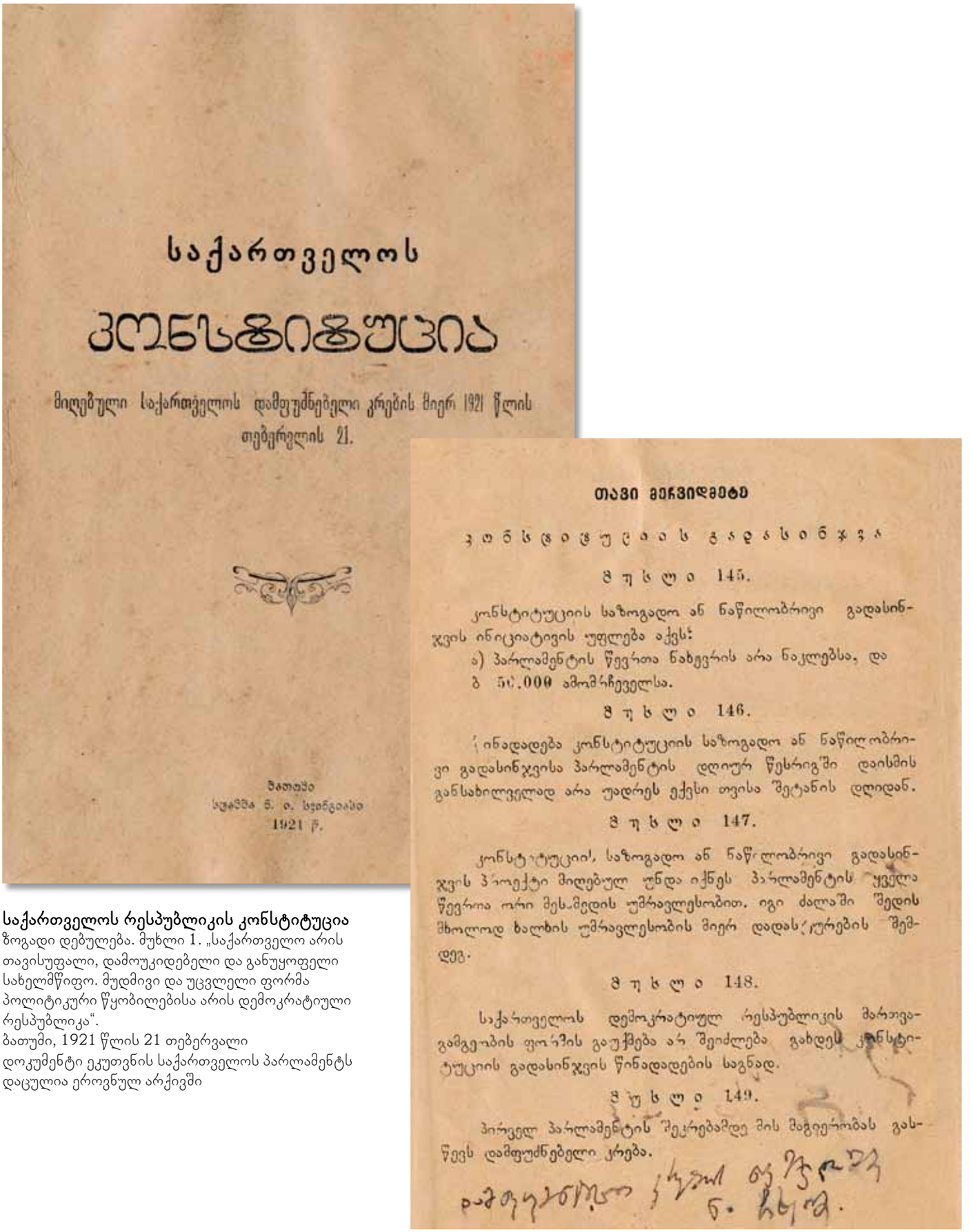

შრომითი ხელშეკრულების კანონი

მუხლი 7. „მუშა, რომელმაც ზედიზედ ერთ კვირაზე მეტი იმუშავა, ხელოსანი, რომელმაც ორ კვირას იმუშავა და მოსამსახურე, რომელმაც ერთ თვეზე მეტი იმუშავა დაწესებულებაში მიღებულად ჩაითვლება და სარგებლობს ყველა იმ უფლებას, რომელიც შემოღებულია წარმოებაში დანარჩენი მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის“.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Labour Code

Article 7. “A labourer, who has consecutively worked for more than a week; a craftsman, who has worked for two weeks, and a servant, who has worked for more than a month, will be considered as employees of the institution and should practice the same rights as all other workers and servants of the production”.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს

კონსტიტუცია

მიღებული საქართველოს დამფუძნებელი კრების მიერ 1921 წლის თებერვლის 21.

ბათუმი
სტამბა ნ. ი. სვიდგაისა
1921 წ.

თავი მეჩვიდმეტე

კონსტიტუციის გადასინჯვა

მუხლი 145.

კონსტიტუციის საზოგადო ან ნაწილობრივი გადასინჯვის ინიციატივის უფლება აქვს:
ა) პარლამენტის წევრთა ნახევარის არა ნაკლებსა, და
ბ 50.000 ამომრჩეველსა.

მუხლი 146.

[illegible]ინადადება კონსტიტუციის საზოგადო ან ნაწილობრივი გადასინჯვისა პარლამენტის დღიურ წესრიგში დაისმის განსახილველად არა უადრეს ექვსი თვისა შეტანის დღიდან.

მუხლი 147.

კონსტიტუციის, საზოგადო ან ნაწილობრივი გადასინჯვის პროექტი მიღებულ უნდა იქნეს პარლამენტის ყველა წევრთა ორი მესამედის უმრავლესობით, იგი ძალაში შედის მხოლოდ ხალხის უმრავლესობის მიერ დადასტურების შემდეგ.

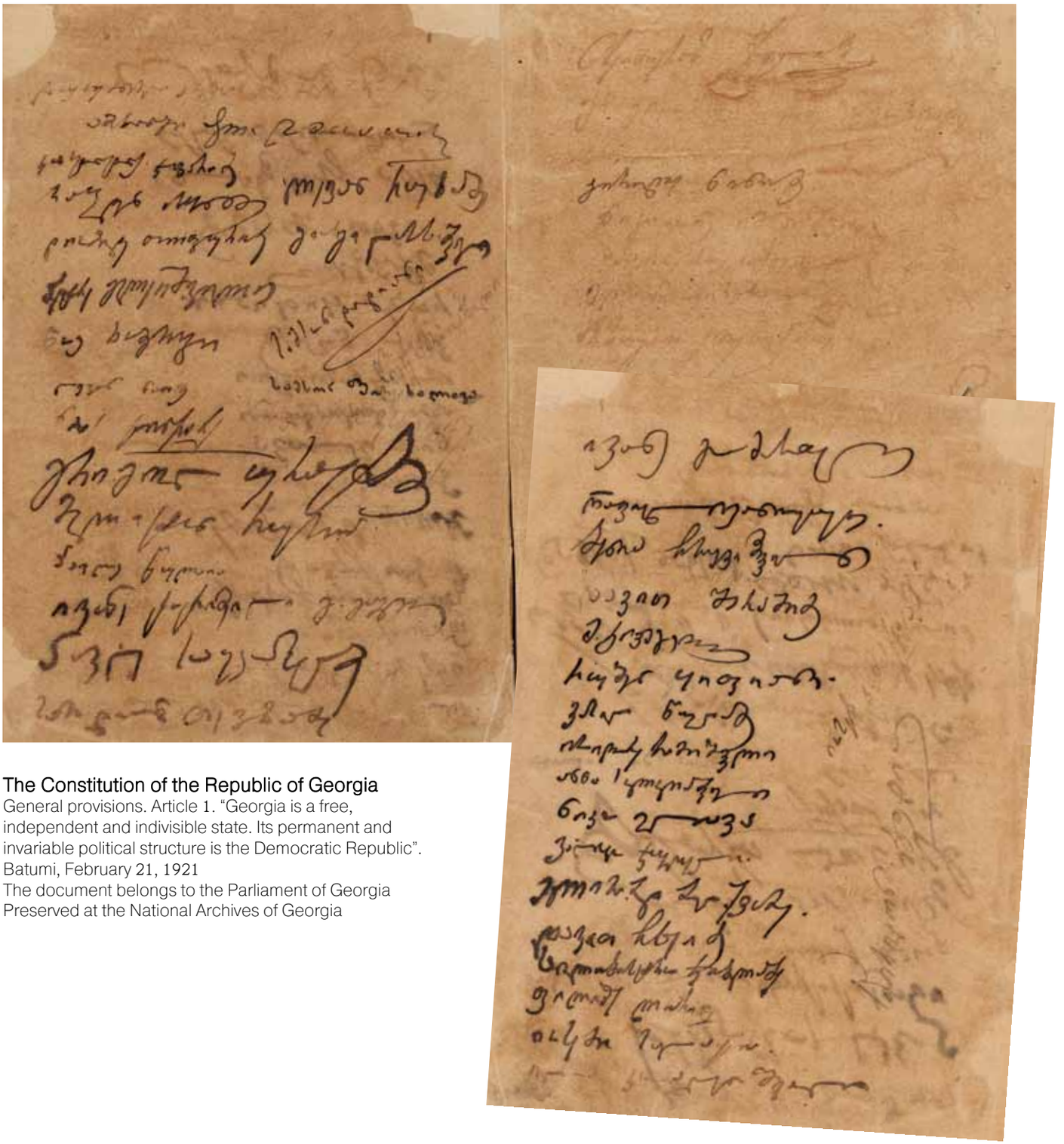
მუხლი 148.

საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის მართვა-გამგეობის ფორმის გაუქმება არ შეიძლება გახდეს კონსტიტუციის გადასინჯვის წინადადების საგნად.

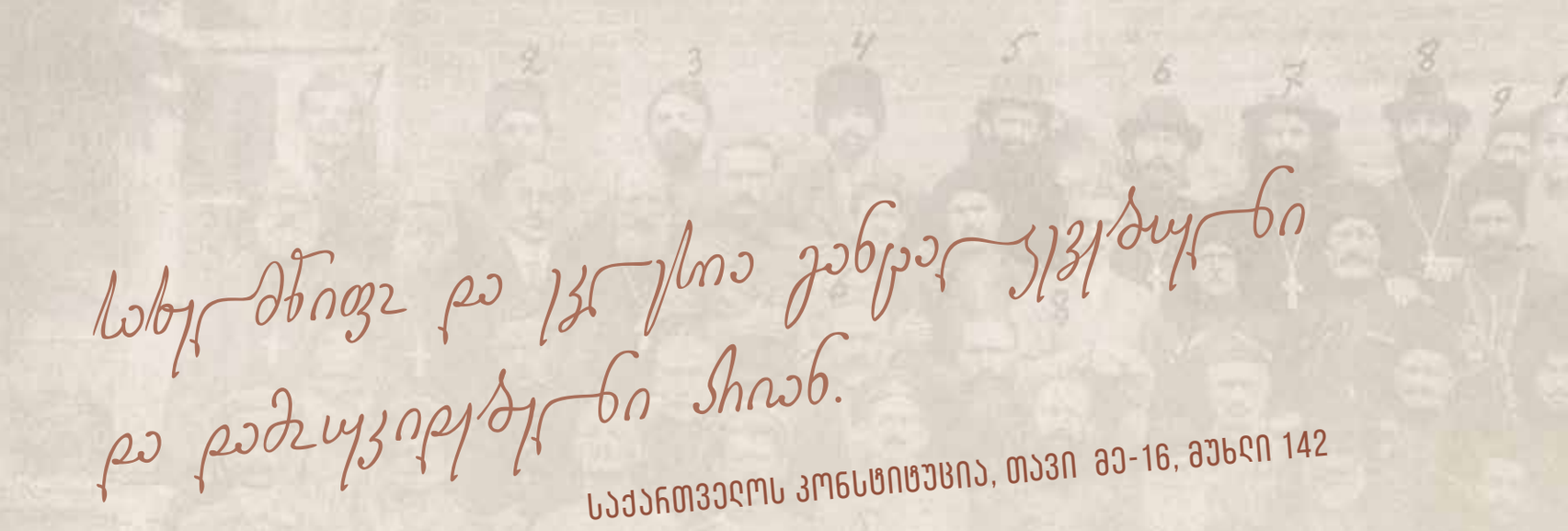
მუხლი 149.

პირველ პარლამენტის შეკრებამდე მის მაგიერობას გასწევს დამფუძნებელი კრება.

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუცია
ზოგადი დებულება. მუხლი 1. „საქართველო არის თავისუფალი, დამოუკიდებელი და განუყოფელი სახელმწიფო. მუდმივი და უცვლელი ფორმა პოლიტიკური წყობილებისა არის დემოკრატიული რესპუბლიკა“.
ბათუმი, 1921 წლის 21 თებერვალი
დოკუმენტი ეკუთვნის საქართველოს პარლამენტს
დაცულია ეროვნულ არქივში

The Constitution of the Republic of Georgia
General provisions. Article 1. “Georgia is a free, independent and indivisible state. Its permanent and invariable political structure is the Democratic Republic”.
Batumi, February 21, 1921
The document belongs to the Parliament of Georgia
Preserved at the National Archives of Georgia

სახელმწიფო და ეკლესია განცალკევებულნი
და დამოუკიდებელნი არიან.

საქართველოს კონსტიტუცია, თავი მე-16, მუხლი 142

The state and the church are separated
and independent from each other.

THE CONSTITUTION OF GEORGIA, CHAPTER 16, ARTICLE 142

სახელმწიფო და ეკლესია

THE STATE AND THE CHURCH

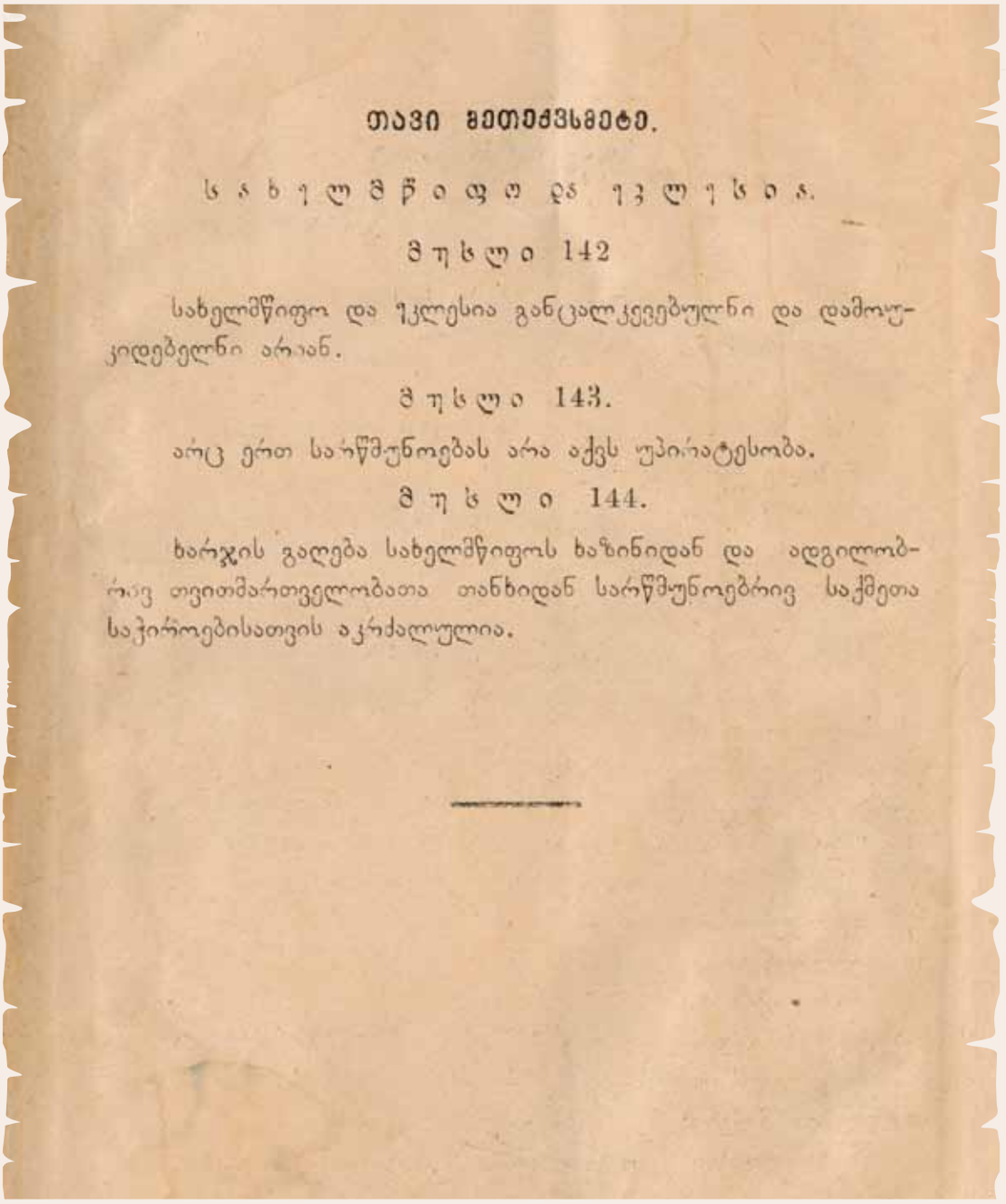
საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის შემდეგ გამართული სრულიად საქართველოს პირველი საეკლესიო კრების მონაწილენი
1917 წლის 25 მარტი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Members of the first council of Georgia, held after the restoration of the autocephaly of the Georgian Apostolic Orthodox Church
March 25, 1917
The document preserved at the National Archives of Georgia

კირიონ II (საძაგლიშვილი) (1855-1918)
საქართველოს ეკლესიის პირველი კათოლიკოს-პატრიარქი ავტოკეფალიის აღდგენის შემდეგ, 1917-1918 წლებში; ისტორიკოსი, სასულიერო და საზოგადო მოღვაწე. 2002 წელს საქართველოს ეკლესიის მიერ შეირაცხა წმინდანად. დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

KIRION II (SADZAGLISHVILI) (1855-1918)
The first Patriarch of the Georgian Church after the restoration of the autocephaly in 1917-1918; a historian, religious and public figure. He was canonised by the Georgian Church in 2002.
The document preserved at the National Archives of Georgia

თავი მეთექვსმეტე.

სახელმწიფო და ეკლესია.

მუხლი 142

სახელმწიფო და ეკლესია განცალკევებულნი და დამოუკიდებელნი არიან.

მუხლი 143.

არც ერთ სარწმუნოებას არა აქვს უპირატესობა.

მუხლი 144.

ხარჯის გაღება სახელმწიფოს ხაზინიდან და ადგილობრივ თვითმართველობათა თანხიდან სარწმუნოებრივ საქმეთა საჭიროებისათვის აკრძალულია.

საქართველოს კონსტიტუცია სახელმწიფოსა და ეკლესიის შესახებ
თავი მე-16, მუხლი 142-ე. „არც ერთ სარწმუნოებას არა აქვს უპირატესობა“.
1921 წლის 21 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The Constitution of Georgia about the State and the Church
Chapter 16, article 142. “None of the religions shall be privileged”.
February 21, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

ეპისკოპოსი ლეონიდე (ოქროპირიძე) (1861-1921)
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი 1918-1921 წლებში. სასულიერო და საზოგადო მოღვაწე, საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიისთვის აქტიური მებრძოლი.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

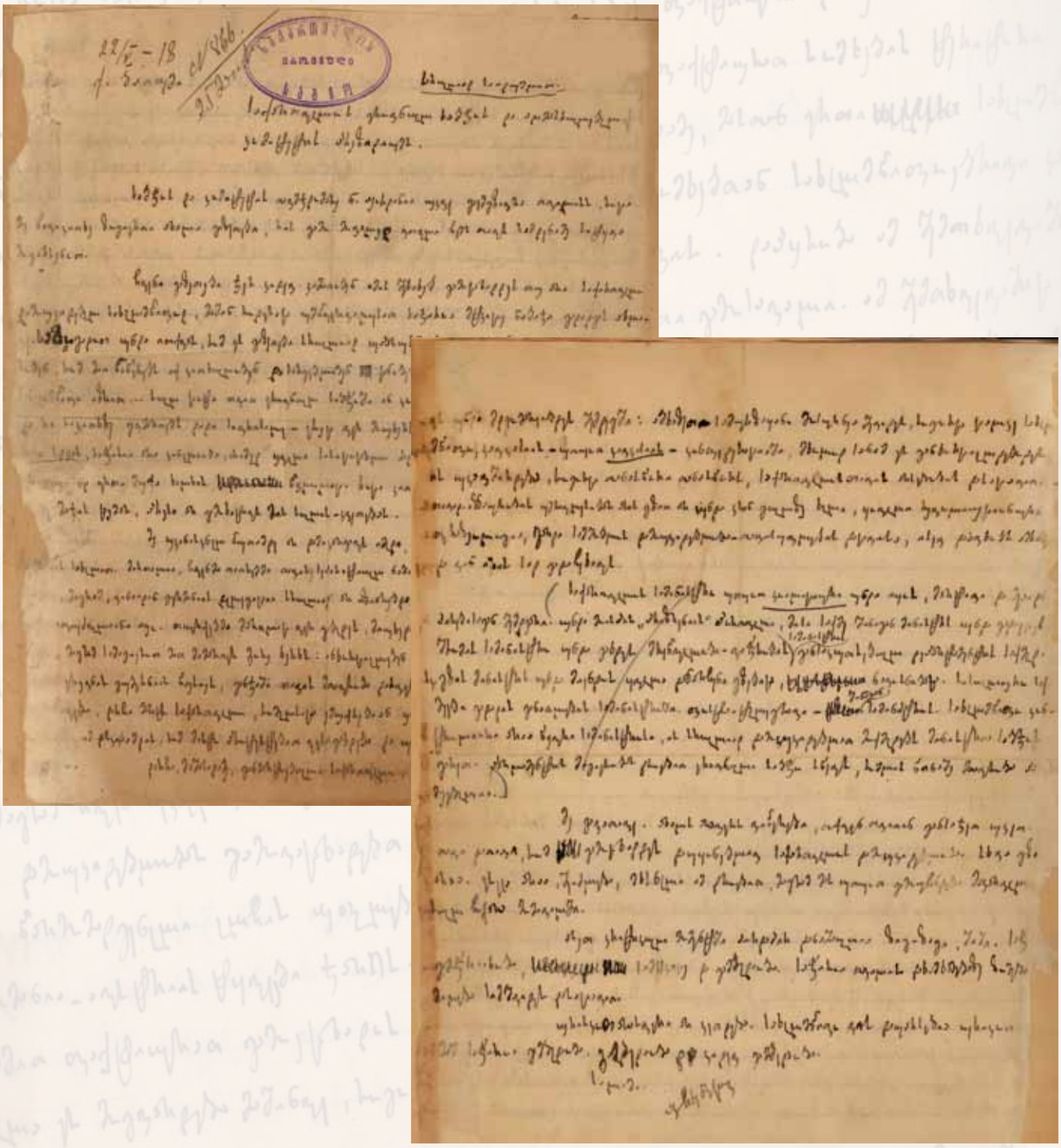
BISHOP LEONIDE (OKROPIRIDZE) (1861-1921)
Catholicos-Patriarch of Georgia in 1918-1921. A religious and public figure;
one of the activists, who fought for the restoration of the autocephaly of the Georgian Church.
The document preserved at the National Archives of Georgia

Touapsé
Sotchi
Gagri
Soukhoumi
M E R
Zaoudidi
Samtkhi
Poti
O I R E
Batoumi
Rizeh
Ispir
Olty
Tortoum
Tsaguéva
Oni
Koutaïs
Ozourguethi
Khachouri
Gori
Douchéti
Aldhaltsikhe
Aldhaltalaki
Artvin
Ardahani

საგარეო ურთიერთობები

FOREIGN RELATIONS

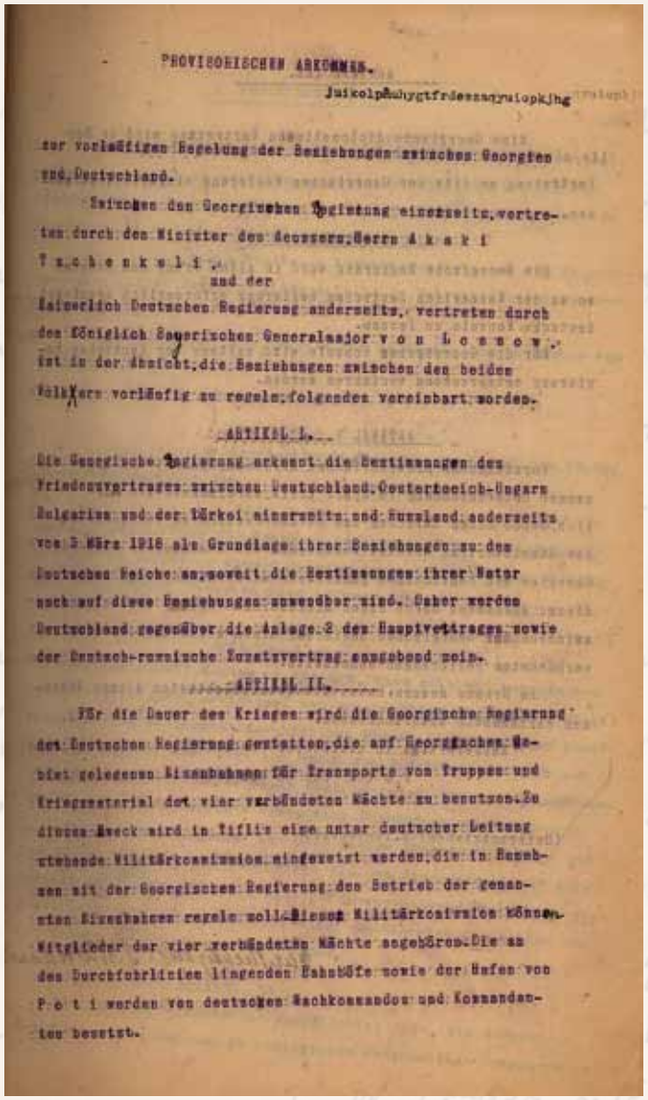

აკაკი ჩხენკელის მოწოდება საქართველოს ეროვნული საბჭოსა და აღმასრულებელი კომიტეტისადმი ქვეყნის დამოუკიდებლობის დაუყოვნებლივ გამოცხადების შესახებ

„ურისკოთ არაფერი არ კეთდება. სახელმწიფო ვის დაუარსებია ურისკოთ! საჭიროა გამბედაობა და კიდევ გამბედაობა!" – ასრულებს წერილს აკაკი ჩხენკელი.
ბათუმი, 1918 წლის 22 მაისი
დამოუკიდებლობის გამოცხადებამდე ოთხი დღით ადრე
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Appeal of Akaki Chkhenkeli to the National Council of Georgia and the Executive Committee for the Immediate Declaration of Independence of the Country

"Nothing can be done without a risk. Who has ever founded a state without a risk! We need bravery and more bravery!" – finishes his letter Akaki Chkhenkeli.
Batumi, May 22, 1918
Four days before the declaration of independence.
The document preserved at the National Archives of Georgia

PROVISORISCHEN ABKOMMEN.

zur vorläufigen Regelung der Beziehungen zwischen Georgien und Deutschland.

Zwischen der Georgischen Regierung einerseits, vertreten durch den Minister des Aeussern, Herrn A k a k i T s c h e n k e l i ,

und der

Kaiserlich Deutschen Regierung anderseits, vertreten durch den Königlich Bayerischen Generalmajor v o n L o s s o w ,

ist in der Absicht, die Beziehungen zwischen den beiden Völkern vorläufig zu regeln, folgendes vereinbart worden.

ARTIKEL I.

Die Georgische Regierung erkennt die Bestimmungen des Friedensvertrages zwischen Deutschland, Oesterreich-Ungarn Bulgarien und der Türkei einerseits und Russland anderseits vom 3 März 1918 als Grundlage ihrer Beziehungen zu den Deutschen Reiche an, soweit die Bestimmungen ihrer Natur nach auf diese Beziehungen anwendbar sind. Daher werden Deutschland gegenüber die Anlage 2 des Hauptvertrages sowie der Deutsch-russische Zusatzvertrag massgebend sein.

ARTIKEL II.

Für die Dauer des Krieges wird die Georgische Regierung der Deutschen Regierung gestatten, die auf Georgischem Gebiet gelegenen Eisenbahnen für Transporte von Truppen und Kriegsmaterial der vier verbündeten Mächte zu benutzen. Zu diesem Zweck wird in Tiflis eine unter deutscher Leitung stehende Militärkommission eingesetzt werden, die in Verbindung mit der Georgischen Regierung den Betrieb der genannten Eisenbahnen regeln soll. Dieser Militärkommission können Mitglieder der vier verbündeten Mächte angehören. Die an den Durchfuhrlinien liegenden Bahnhöfe sowie der Hafen von P o t i werden von deutschen Bahnkommandos und Kommandanten besetzt.

ARTIKEL III.

Eine Georgische diplomatische Vertretung wird in Berlin eingesetzt und desgleichen eine deutsche diplomatische Vertretung an Sitz der Georgischen Regierung eingerichtet werden.

ARTIKEL IV.

Die Georgische Regierung wird in allen Orten den Staaten wo es der Kaiserlich Deutschen Regierung erforderlich erscheint, deutsche Konsule zu lassen.

Für die Georgischen Konsule wird seitens der Deutschen Regierung entsprechend verfahren werden.

ARTIKEL V.

Vorstehendes provisorisches Abkommen, das mit dem Tage seiner Unterzeichnung in Kraft tritt, wird, sobald wie möglich, durch einen zwischen den beiden Parteien zu vereinbarenden Staatsvertrag ersetzt werden, der die Beziehungen zwischen Georgien und Deutschland festsetzen wird, sofern nicht Teile dieses Abkommens durch einen allgemeinen Vertrag ersetzt werden zwischen der Georgischen Regierung einerseits und den vier verbündeten Regierungen anderseits.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Abkommen eigenhändig unterschrieben.

Ausgefertigt in zweifacher Urschrift.

P o t i , den 28 Mai 1918.

(Unterschrieben) A.Tschenkeli

V.Lossow.

საქართველოს რესპუბლიკის მიერ გერმანიასთან გაფორმებული პირველი საერთაშორისო ხელშეკრულება
ხელშეკრულება ნიშნავდა გერმანიის მიერ საქართველოს დამოუკიდებლობის დე ფაქტო აღიარებას.
გერმანულ ენაზე
ფოთი, 1918 წლის 28 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

First international agreement of the Republic of Georgia signed with Germany
Agreement meant a de facto recognition of Georgian independence by Germany.
In German
Poti, May 28, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

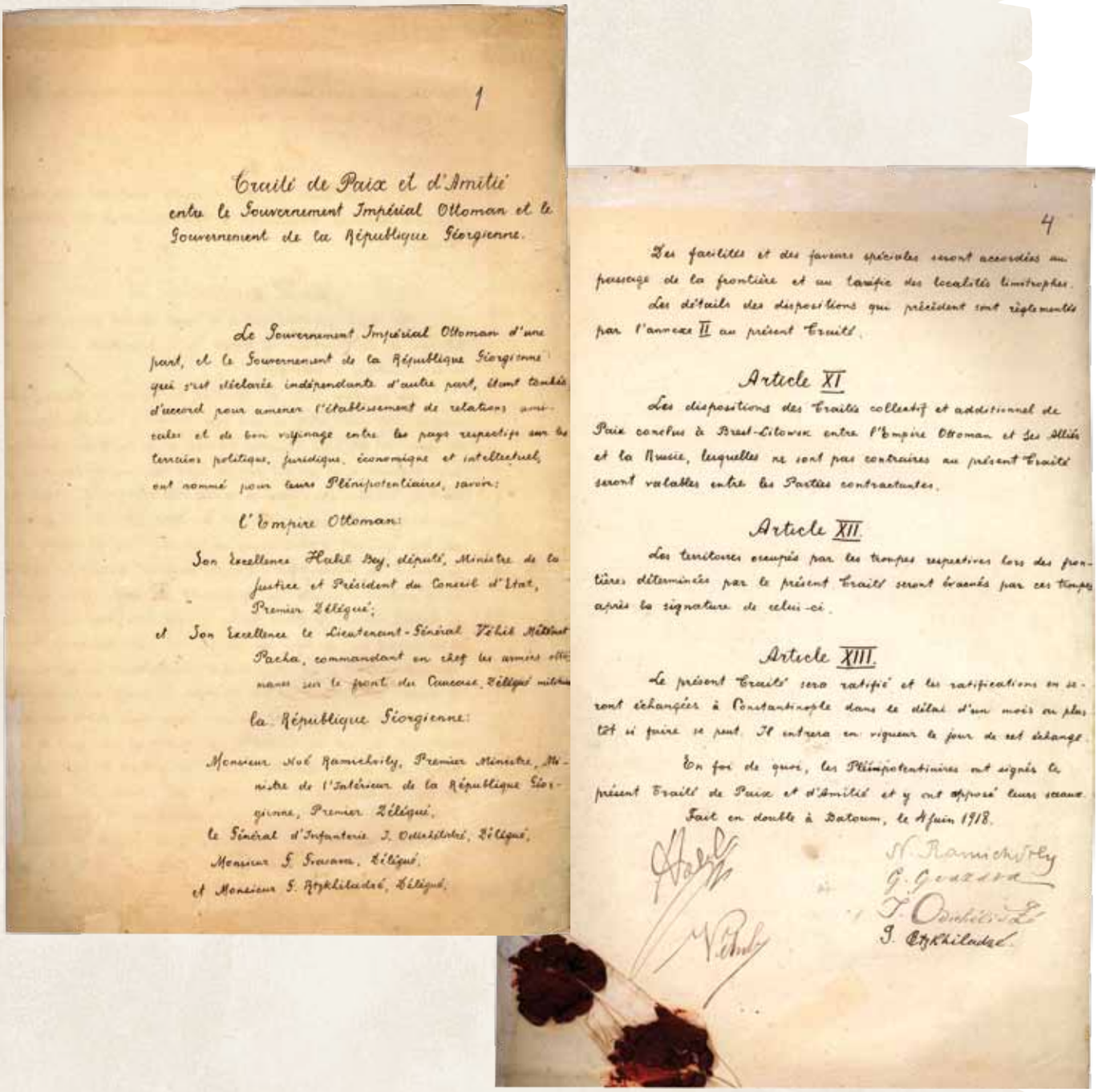

საქართველოს რესპუბლიკის რუკა

ავტორი: გ. გაჩეჩილაძე, ვ. ტუგულოვი.
1918 წელი
რუკაზე დატანილია საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთი საზღვრები.
1918 წლის 4 ივნისს ოსმალეთთან გაფორმებული ხელშეკრულების შემდეგ
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

MAP OF THE REPUBLIC OF GEORGIA
Authors: G. Gachechiladze, V. Tugulov.
1918
Southwestern borders of Georgia are pointed on the map.
After signing of an agreement with the Ottoman Empire on June 4, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

1

Traité de Paix et d'Amitié
entre le Gouvernement Impérial Ottoman et le
Gouvernement de la République Géorgienne.

Le Gouvernement Impérial Ottoman d'une
part, et le Gouvernement de la République Géorgienne
qui s'est déclarée indépendante d'autre part, étant tombés
d'accord pour amener l'établissement de relations amic-
ales et de bon voisinage entre les pays respectifs sur les
terrains politique, juridique, économique et intellectuel,
ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

l'Empire Ottoman:

Son Excellence Hakki Bey, député, Ministre de la
justice et Président du Conseil d'Etat,
Premier Délégué;
et Son Excellence le Lieutenant-Général Vehib Méhmet
Pacha, commandant en chef les armées ott-
omanes sur le front du Caucase, Délégué mili-

la République Géorgienne:

Monsieur Noé Ramichvily, Premier Ministre, Mi-
nistre de l'Intérieur de la République Géor-
gienne, Premier Délégué,
le Général d'Infanterie J. Odiseldzé, Délégué,
Monsieur G. Gvasava, Délégué,
et Monsieur G. Ezkhiladzé, Délégué,

4

Les facilités et des faveurs spéciales seront accordées au
passage de la frontière et au tarifs des localités limitrophes.
Les détails des dispositions qui précèdent sont réglementés
par l'annexe II au présent Traité.

Article XI

Les dispositions des Traités collectif et additionnel de
Paix conclus à Brest-Litowsk entre l'Empire Ottoman et les Alliés
et la Russie, lesquelles ne sont pas contraires au présent Traité
seront valables entre les Parties contractantes.

Article XII

Les territoires occupés par les troupes respectives lors des pour-
parlers déterminées par le présent Traité seront évacués par ces troupes
après la signature de celui-ci.

Article XIII.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en se-
ront échangées à Constantinople dans le délai d'un mois ou plus
tôt si faire se peut. Il entrera en vigueur le jour de cet échange.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signés le
présent Traité de Paix et d'Amitié et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double à Batoum, le 4 Juin 1918.

N. Ramichvily
G. Gvasava
J. Odiseldzé
G. Ezkhiladzé

საქართველოს რესპუბლიკასა და ოსმალეთის იმპერიას შორის დადებული ხელშეკრულება
ხელშეკრულების მიხედვით ოსმალეთის იმპერია გახდა პირველი სახელმწიფო, რომელმაც დე იურე აღიარა საქართველოს დამოუკიდებლობა, თუმცა საქართველოს მიერ მისი სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილის დათმობის ხარჯზე. ხელშეკრულების ეს მუხლი პირველ მსოფლიო ომში ოსმალეთის დამარცხების შემდეგ გაუქმდა.
ფრანგულ ენაზე
ბათუმი, 1918 წლის 4 ივნისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Treaty concluded between the Republic of Georgia and the Ottoman Empire
According to the agreement Ottoman Empire became the first country to de jure recognize the independence of Georgia, though only after ceding of its southwest territories by Georgia. This article of the agreement was abrogated after the defeat of the Ottoman Empire in the World War I.
In French
Batumi, June 4, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

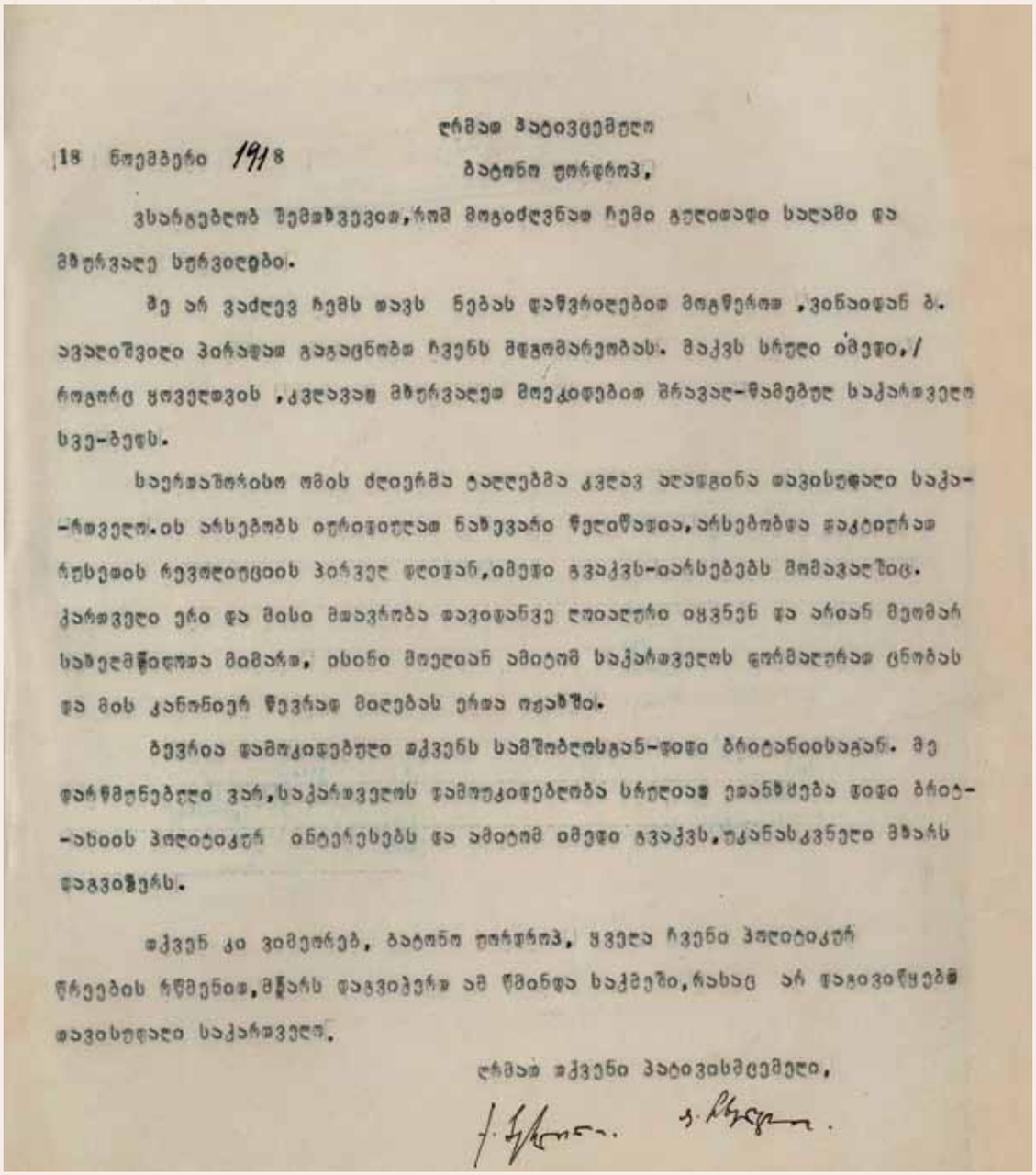
შეხვედრა ჟურნალ-გაზეთების კანტორა „იმერეთში“
მარცხნიდან მარჯვნივ: კ. დათეშიძე, ქუთაისის ქალაქის თავი
დ. კალანდარიშვილი, გენერალი დ. ართმელიძე, გერმანული
სამხედრო მისიის მეთაური, გენერალი ფონ კრესენშტაინი,
გენერალი ტ. ვაშაკიძე, კრესენშტაინის ადიუტანტი ბარონი
გამმი, მწერალი დავით კლდიაშვილი.
ქუთაისი, 1919 წლის 30 იანვარი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Meeting at the bureau of magazines and newspapers “Imereti”
From left to right: K. Dateshidze, Mayor of Kutaisi
D. Kalandarishvili, General D. Artmelidze, head of the German military mission in Georgia General von Kressenstein, General T. Vashakidze, Kressenstein’s adjutant baron Gamm, writer David Kldiashvili.
Kutaisi, January 30, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სამხრეთ კავკასიაში ბრიტანეთის დაზვერვის შტაბ-ბინა
თბილისი, 1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Headquarters of the British intelligence in Transcaucasia
Tbilisi, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

ღრმად პატივცემული
ბატონი უორდროპ,

18 ნოემბერი 1918

ვსარგებლობ შემთხვევით, რომ მოგიძღვნათ ჩემი გულთბილი სალამი და მხურვალე სურვილები.

მე არ ვაძლევ ჩემს თავს ნებას დაწვრილებით მოგწერო, ვინაიდან ბ. ავალიშვილი პირადად გაგაცნობთ ჩვენს მდგომარეობას. მაქვს სრული იმედი, / როგორც ყოველთვის, კვლავაც მხურვალე მოკიდებით შრავალ-ფამებულ საქართველო სვე-ბედს.

საერთაშორისო ომის ძლიერმა ტალღებმა კვლავ აღადგინა დამოუკიდებელი საქა-რთველო. ის არსებობს იურიდიულად ნახევარი წელიწადია, არსებობდა ფაქტიურად რუსეთის რევოლუციის პირველ დღეთან, იმედი გვაქვს-არსებებს მომავალშიც. ქართველი ერი და მისი მთავრობა დამოუკიდებელი ცხოვრება იყვნენ და არიან მეომარ სახელმწიფოდ მიმართ, ისინი მოელიან ამიტომ საქართველოს ფორმალურად ცნობას და მის კანონიერ წევრად მიღებას ერთა ოჯახში.

ბევრია დამოკიდებული ჩვენს სამშობლოსგან-დიდ ბრიტანეთისაგან. მე დარწმუნებული ვარ, საქართველოს დამოუკიდებლობა სრულად ეთანხმება დიდ ბრიტ-ანეთის პოლიტიკურ ინტერესებს და ამიტომ იმედი გვაქვს, უკანასკნელი მხარს დაგვიჭერს.

ჩვენ კი ვიმეორებ, ბატონო უორდროპ, ყველა ჩვენი პოლიტიკურ წრეების რწმენით, მჭარს დაუჭერთ ამ წმინდა საქმეში, რასაც არ დაგივიწყებთ დამოუკიდებელი საქართველო.

ღრმად პატივისმცემელი,

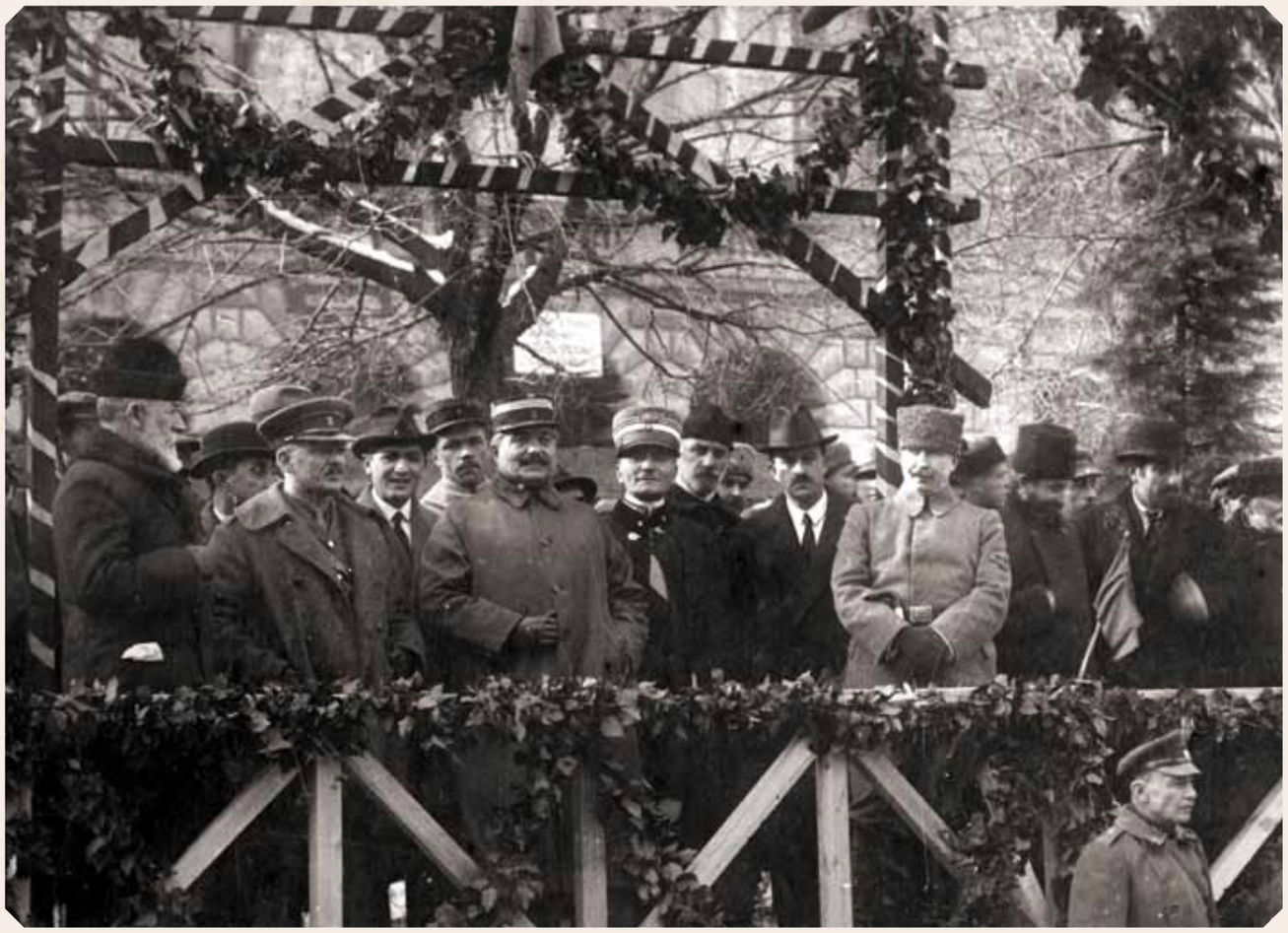
ა. ჩხენკელი.

საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის, აკაკი ჩხენკელის წერილი დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს პოლიტიკური დაზვერვის დეპარტამენტის ოფიცერს, სერ ოლივერ უორდროპს

აკაკი ჩხენკელი იმედს გამოთქვამს, რომ თავისუფალი საქართველო დიდი ბრიტანეთის პოლიტიკურ მხარდაჭერას მიიღებს.
ბერლინი, 1918 წლის 18 ნოემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of the Foreign Minister of the Republic of Georgia Akaki Chkhenkeli to Sir Oliver Wardrop, officer of the department of the political intelligence at the British Foreign Office

Akaki Chkhenkeli hopes that the independent Georgia will receive the political support of Great Britain.
Berlin, November 18, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის დე იურე აღიარებისადმი მიძღვნილი ზეიმი

ტრიბუნაზე პირველ რიგში, მარცხნიდან მარჯვნივ: მთავრობის თავმჯდომარე ნოე ჟორდანია; ბრიტანეთის უმაღლესი კომისარი, პოლკოვნიკი კლოდ ბეიფილდ სტოქსი; საფრანგეთის უმაღლესი კომისარი აბელ შევალიე; თურქეთის დიპლომატიური წარმომადგენელი ქიაზიმ ბეი. მეორე რიგში, მარცხნიდან მარჯვნივ: საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენელი თურქეთში სვიმონ მდივანი; უცნობი პიროვნება; იტალიის ელჩი ჩერუტი; საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე კონსტანტინე საბახტარაშვილი; განათლების მინისტრი და მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე გრიგოლ ლორთქიფანიძე; დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის მოადგილეები: ალექსანდრე ლომთათიძე და ექვთიმე თაყაიშვილი. მესამე რიგში, მარცხნიდან მარჯვნივ: პოლონეთის დიპლომატიური წარმომადგენელი ვაცლავ ოსტროვსკი (სტოქსის, შევალიეს და უცნობი პიროვნების უკან); საქართველოს თავდაცვის მინისტრი პარმენ ჭიჭინაძე (ჩერუტისა და საბახტარაშვილის უკან); სახალხო გვარდიის მთავარი შტაბისა და დამფუძნებელი კრების წევრი ანდრო ჭიაბრიშვილი (გრიგოლ ლორთქიფანიძისა და ალექსანდრე ლომთათიძის უკან).

თბილისი, 1921 წლის 6 თებერვალი

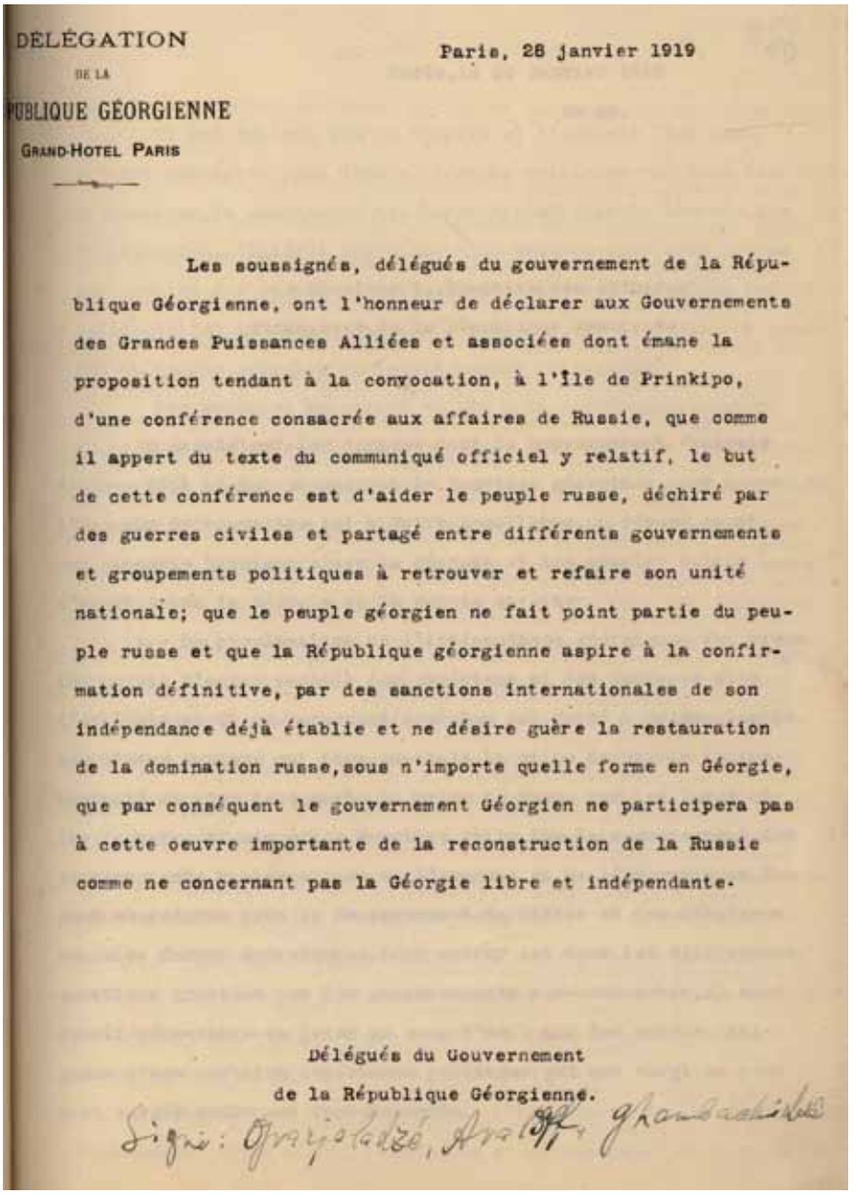
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Celebration dedicated to the de jure recognition of the independence of the Republic of Georgia

On the tribune, in the first row from left to right: Chairman of the Government Noe Zhordania, British High Commissioner Colonel Claude Bayfield Stokes, French High Commissioner Abel Chevalier, Turkish diplomatic envoy Kiasim Bey.
In the second row from left to right: Georgian diplomatic envoy in Turkey Svimon Mdivani, unidentified person, Italian Ambassador Cerutti, Deputy Foreign Minister of Georgia Konstantine Sabakhtarashvili, Deputy Prime-Minister and the Minister of Education Grigol Lortkipanidze, Deputy Chairman of the Constituent Assembly Alexandre Lomtatidze, another Deputy EkvtimeTakaishvili; In the third row from left to right: (behind Stokes, Chevalier and unidentified person) Polish diplomatic envoy Waclaw Ostrowski, Georgian Defense Minister (behind Cerutti and Sabakhtarashvili) Parmen Chichinadze, member of the Constituent Assembly (behind Grigol Lortkipanidze and Alexandre Lomtatidze) Andro Chiabrishvili

Tbilisi, February 6, 1921

The document preserved at the National Archives of Georgia

DÉLÉGATION
DE LA
PUBLIQUE GÉORGIENNE
GRAND-HOTEL PARIS

Paris, 28 janvier 1919

Les soussignés, délégués du gouvernement de la République Géorgienne, ont l'honneur de déclarer aux Gouvernements des Grandes Puissances Alliées et associées dont émane la proposition tendant à la convocation, à l'Île de Prinkipo, d'une conférence consacrée aux affaires de Russie, que comme il appert du texte du communiqué officiel y relatif, le but de cette conférence est d'aider le peuple russe, déchiré par des guerres civiles et partagé entre différents gouvernements et groupements politiques à retrouver et refaire son unité nationale; que le peuple géorgien ne fait point partie du peuple russe et que la République géorgienne aspire à la confirmation définitive, par des sanctions internationales de son indépendance déjà établie et ne désire guère la restauration de la domination russe, sous n'importe quelle forme en Géorgie, que par conséquent le gouvernement Géorgien ne participera pas à cette oeuvre importante de la reconstruction de la Russie comme ne concernant pas la Géorgie libre et indépendante.

Délégués du Gouvernement
de la République Géorgienne.

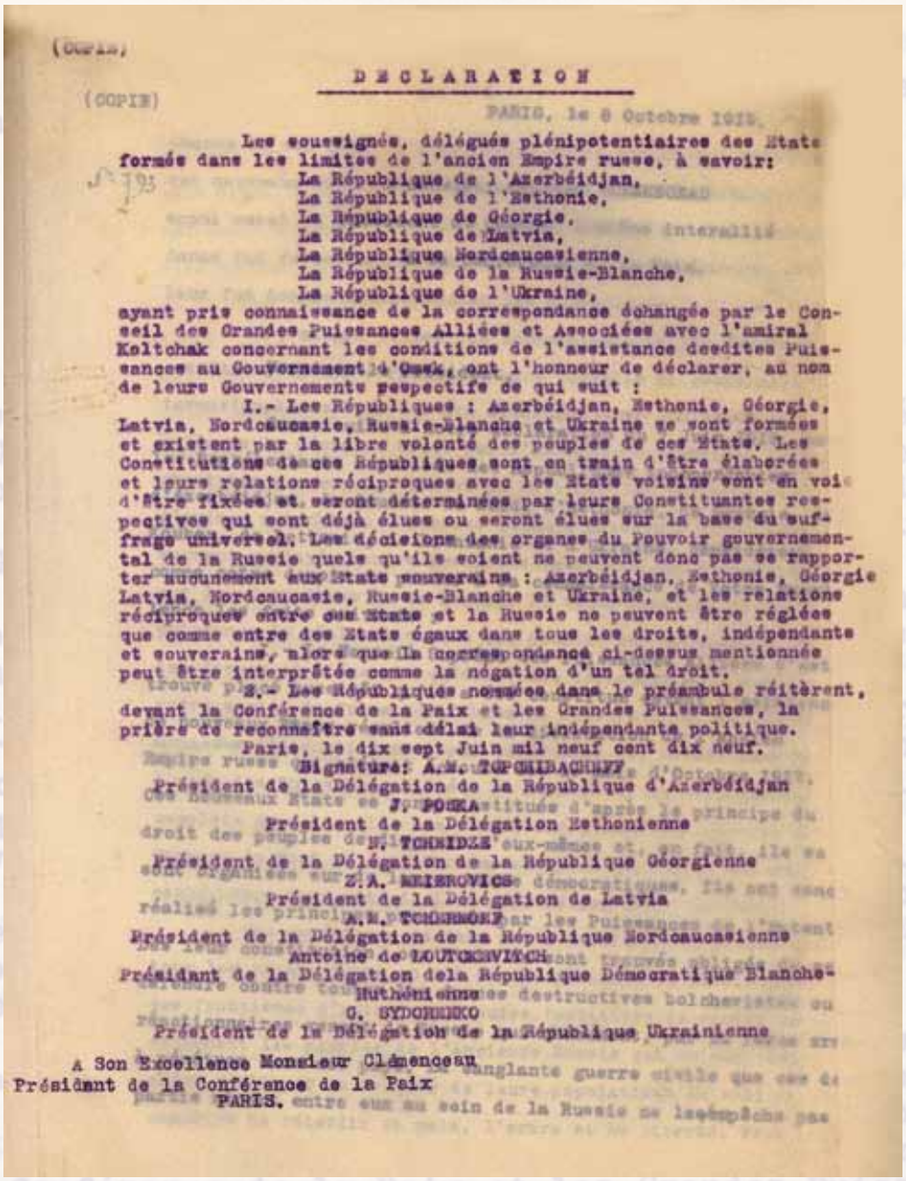
Signé: Ghambashidzé, Avalichvili, Gvarjaladzé

პარიზის სამშვიდობო კონფერენციაზე საქართველოს პირველი დელეგაციის (ზურაბ ავალიშვილი, კონსტანტინე გვარჯალაძე და დავით ღამბაშიძე) წერილი მოკავშირეთა (ანტანტის) უმაღლეს საბჭოს

წერილის მიხედვით, საქართველო უარს აცხადებდა უმაღლესი საბჭოს მიწვევაზე და მონაწილეობას არ მიიღებდა პრინკიპოს საერთო რუსული კონფერენციის მუშაობაში. საქართველომ საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე გამოაცხადა დამოუკიდებლობა და ქართველი ხალხი არ წარმოადგენდა რუსი ხალხის ნაწილს. შესაბამისად, საქართველოს თემა, მსგავსად ფინეთისა და ბესარაბიის საკითხებისა, განხილული უნდა ყოფილიყო რუსეთისგან განცალკევებით.
ფრანგულ ენაზე
პარიზი, 1919 წლის 28 იანვარი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of the first Georgian delegates to the Paris Peace Conference (Zurab Avalishvili, Konstantine Gvarjaladze and Davit Ghambashidze) to the Allied (Entente) Supreme Council

According to the letter Georgia refuses to attend Prinkipo Conference of all Russian parties. Georgia declared independence according to the international law and Georgian people did not represent the part of the Russian people. Thus the question of Georgia was supposed to be discussed as much separately as there were the cases of Finland and Bessarabia.
Paris, January 28, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

(COPIE)

DECLARATION

(COPIE)

PARIS, le 8 Octobre 1919.

Les soussignés, délégués plénipotentiaires des Etats formés dans les limites de l'ancien Empire russe, à savoir:

La République de l'Azerbéidjan,
La République de l'Esthonie,
La République de Géorgie,
La République de Latvia,
La République Nordcaucasienne,
La République de la Russie-Blanche,
La République de l'Ukraine,

ayant pris connaissance de la correspondance échangée par le Conseil des Grandes Puissances Alliées et Associées avec l'amiral Koltchak concernant les conditions de l'assistance accordée aux Puissances au Gouvernement d'Omsk, ont l'honneur de déclarer, au nom de leurs Gouvernements respectifs de qui suit :

I.- Les Républiques : Azerbéidjan, Esthonie, Géorgie, Latvia, Nordcaucasie, Russie-Blanche et Ukraine se sont formées et existent par la libre volonté des peuples de ces Etats. Les Constitutions de ces Républiques sont en train d'être élaborées et leurs relations réciproques avec les Etats voisins sont en voi d'être fixées et seront déterminées par leurs Constituantes respectives qui sont déjà élues ou seront élues sur la base du suffrage universel. Les décisions des organes du Pouvoir gouvernemental de la Russie quels qu'ils soient ne peuvent donc pas se rapporter aucunement aux Etats souverains : Azerbéidjan, Esthonie, Géorgie Latvia, Nordcaucasie, Russie-Blanche et Ukraine, et les relations réciproques entre ces Etats et la Russie ne peuvent être réglées que comme entre des Etats égaux dans tous les droits, indépendants et souverains, alors que la correspondance ci-dessus mentionnée peut être interprétée comme la négation d'un tel droit.

II.- Les Républiques nommées dans le préambule réitèrent, devant la Conférence de la Paix et les Grandes Puissances, la prière de reconnaître sans délai leur indépendante politique.

Paris, le dix sept Juin mil neuf cent dix neuf.

Signature: A.M. TOPCHIBACHEFF
Président de la Délégation de la République d'Azerbéidjan
J. POKA
Président de la Délégation Esthonienne
N. TCHEIDZE
Président de la Délégation de la République Géorgienne
Z.A. MEIEROVICS
Président de la Délégation de Latvia
A.M. TCHERMOEF
Président de la Délégation de la République Nordcaucasienne
Antoine de LOUTCHAVITCH
Présidant de la Délégation dela République Démocratique Blanche-Ruthénienne
G. SYDOROUKO
Président de la Délégation de la République Ukrainienne

A Son Excellence Monsieur Clémenceau
Président de la Conférence de la Paix
PARIS.

საქართველოს, აზერბაიჯანის, ესტონეთის, ლატვიის, ჩრდილო კავკასიის, ბელორუსიისა და უკრაინის დელეგაციათა გაერთიანებული წერილი პარიზის სამშვიდობო კონფერენციის თავმჯდომარეს, საფრანგეთის პრემიერ-მინისტრ ჟორჟ კლემანსოს

წერილში ვკითხულობთ რომ აღნიშნულმა რესპუბლიკებმა გამოაცხადეს დამოუკიდებლობა და იმართებიან საყოველთაო არჩევნების გზით არჩეულ მთავრობათა მიერ. მათ არ აქვთ სურვილი რუსეთის საზღვრებში შესვლისა. მათი ამ პროცესში ჩართვა იქნებოდა ხალხთა თავისუფალი არჩევანის უარყოფა. შესაბამისად, ხელის მომწერი დელეგაციები მოკავშირეებს სთხოვენ მათი დამოუკიდებლობის დაუყოვნებლივ აღიარებას.

ფრანგულ ენაზე
პარიზი, 1919 წლის 17 ივნისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Joint letter of the delegations of Georgia, Azerbaijan, Estonia, Latvia, North Caucasus, Belarus and Ukraine addressed to the Chairman of the Paris Peace Conference, Premier-Minister of France Georges Clemenceau

The letter reads that the above mentioned republics declared independence and are governed by the governments elected through general elections. They have no intention to become part of Russia. Their inclusion in this process would mean negligence of the free choice of the people. Hence, undersigned delegations ask for immediate recognition of their independence.

In French
Paris, June 17, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოსა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკებს შორის დადებული თავდაცვის პაქტი

ხელშეკრულების თანახმად, საქართველო და აზერბაიჯანი იღებენ სამხედრო ურთიერთდახმარების ვალდებულებას მესამე მხრიდან აგრესიის შემთხვევაში; თანხმდებიან ტერიტორიული დავების მოლაპარაკებათა და არბიტრაჟის გზით გადაწყვეტაზე; ხელშეკრულების მონაწილედ გახდომას სთავაზობენ, ასევე, სომხეთის რესპუბლიკას და მას საამისოდ ორ კვირას აძლევენ. თავდაცვის პაქტს ქართული მხრიდან ხელს აწერენ: საგარეო საქმეთა მინისტრი ევგენი გეგეჭკორი, შინაგან საქმეთა მინისტრი ნოე რამიშვილი, თავდაცვის მინისტრის მოადგილე, გენერალი ალექსანდრე გედევანიშვილი, სამხედრო საბჭოს წევრი, გენერალი ილია ოდიშელიძე.

აზერბაიჯანის მხრიდან: საგარეო საქმეთა მინისტრი მამად ჯაფაროვი, თავდაცვის მინისტრი, გენერალი სამედბეკ მეხმანდაროვი, გენერალური შტაბის უფროსი, გენერალი სულეიმანბეკ სულკევიჩი.

რუსულ ენაზე

თბილისი, 1919 წლის 16 ივნისი

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Defense treaty between the Republics of Georgia and Azerbaijan

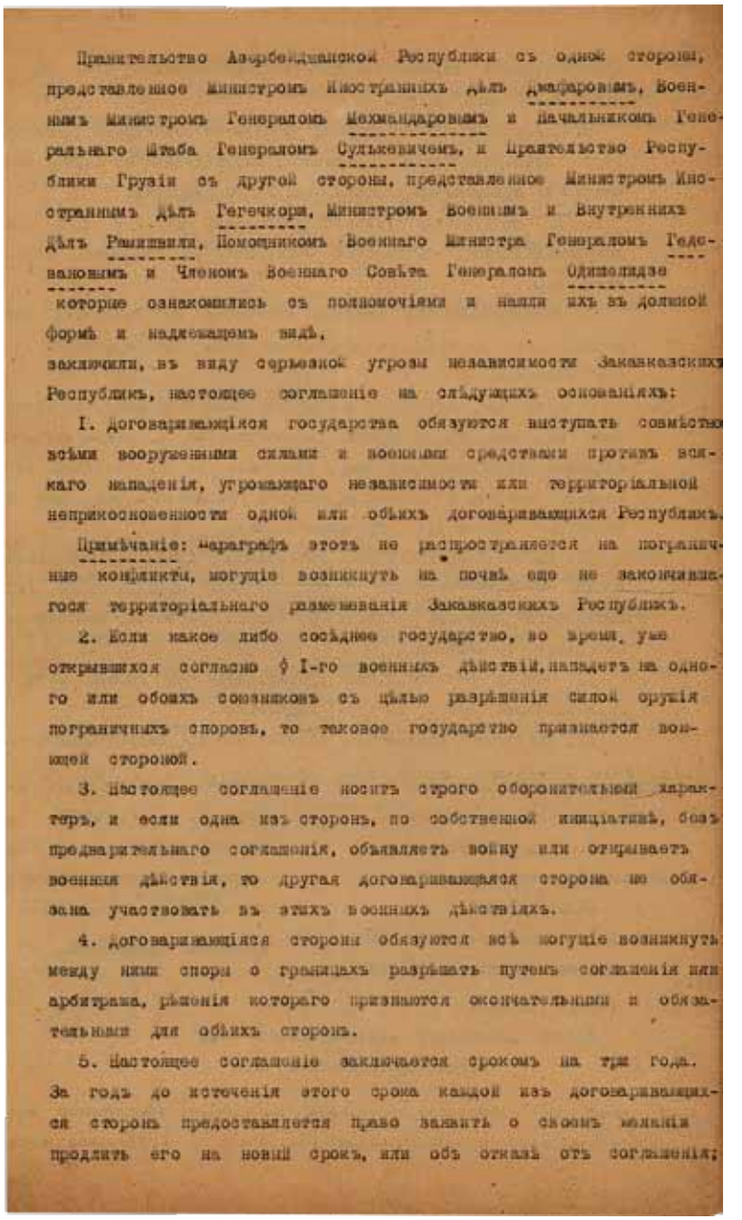
According to the agreement Georgia and Azerbaijan declared themselves responsible to provide each other with military assistance in the case of aggression from the third party. Alongside with that, the countries agreed to solve territorial disputes between themselves through the negotiations and arbitration. They offered Armenia to join the treaty and make a decision within two weeks.

From the Georgian side the treaty was signed by the Foreign Minister Evgeni Gegechkori, Minister of Internal Affairs Noe Ramishvili, Deputy Defense Minister general Alexandre Gedevanishvili, member of the Military Council general Ilia Odishelidze. From the Azeri side the agreement was signed by the Foreign Minister of Azerbaijan Mammad Jafarov, Defence Minister general Samed Bek Mehmandarov, chief of General Staff general Seleiman Bek Sulkevich

In Russian language

Tbilisi, June 16, 1919

The document preserved at the National Archives of Georgia

Правительство Азербейджанской Республики съ одной стороны, представленное Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ Джафаровымъ, Военнымъ Министромъ Генераломъ Мехмандаровымъ и Начальникомъ Генеральнаго Штаба Генераломъ Сулькевичемъ, и Правительство Республики Грузіи съ другой стороны, представленное Министромъ Иностраннымъ Дѣлъ Гегечкори, Министромъ Военнымъ и Внутреннихъ Дѣлъ Рамишвили, Помощникомъ Военнаго Министра Генераломъ Гедевановымъ и Членомъ Военнаго Совѣта Генераломъ Одишелидзе которые ознакомившись съ полномочіями и найди ихъ въ должной формѣ и надлежащемъ видѣ,

заключили, въ виду серьезной угрозы независимости Закавказскихъ Республикъ, настоящее соглашеніе на слѣдующихъ основаніяхъ:

1. Договаривающіяся государства обязуются выступать совмѣстно всѣми вооруженными силами и военными средствами противъ всякаго нападенія, угрожающаго независимости или территоріальной неприкосновенности одной или обѣихъ договаривающихся Республикъ.

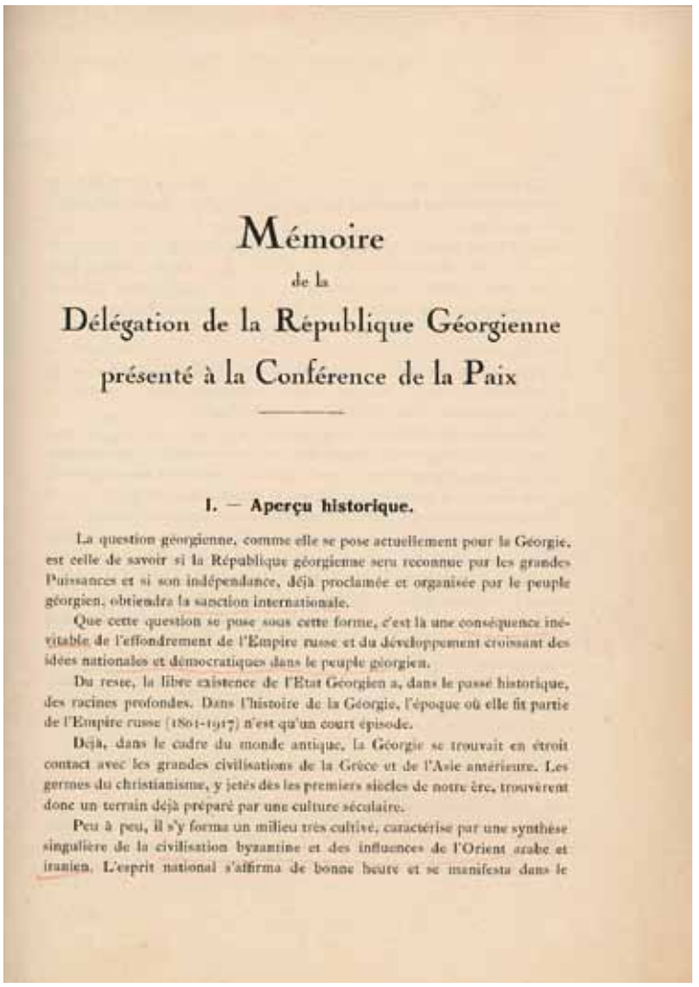
Примѣчаніе: параграфъ этотъ не распространяется на пограничные конфликты, могущіе возникнуть на почвѣ еще не закончившагося территоріальнаго размежеванія Закавказскихъ Республикъ.

2. Если какое либо сосѣднее государство, во время уже открывшихся согласно § I-го военныхъ дѣйствій, нападетъ на одного или обоихъ союзниковъ съ цѣлью разрѣшенія силой оружія пограничныхъ споровъ, то таковое государство признается воюющей стороной.

3. Настоящее соглашеніе носитъ строго оборонительный характеръ, и если одна изъ сторонъ, по собственной инициативѣ, безъ предварительнаго согласованія, объявляетъ войну или открываетъ военныя дѣйствія, то другая договаривающаяся сторона не обязана участвовать въ этихъ военныхъ дѣйствіяхъ.

4. Договаривающіяся стороны обязуются всѣ могущіе возникнуть между ними споры о границахъ разрѣшать путемъ соглашенія или арбитража, рѣшенія котораго признаются окончательными и обязательными для обѣихъ сторонъ.

5. Настоящее соглашеніе заключается срокомъ на три года. За годъ до истеченія этого срока каждой изъ договаривающихся сторонъ предоставляется право заявить о своемъ желаніи продлить его на новый срокъ, или объ отказѣ отъ соглашенія;

Mémoire
de la
Délégation de la République Géorgienne
présenté à la Conférence de la Paix

I. — Aperçu historique.

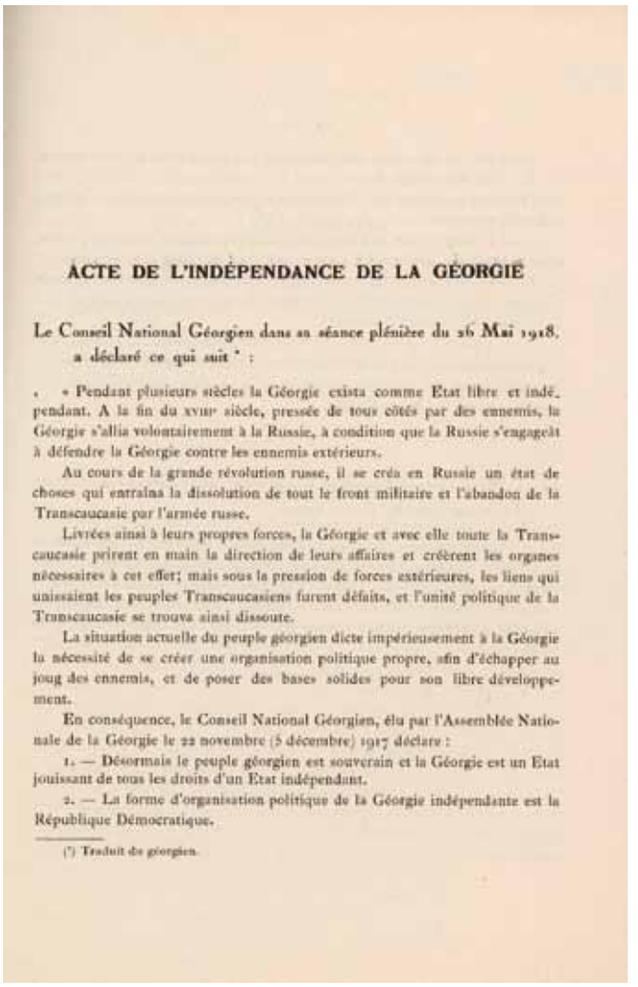
La question géorgienne, comme elle se pose actuellement pour la Géorgie, est celle de savoir si la République géorgienne sera reconnue par les grandes Puissances et si son indépendance, déjà proclamée et organisée par le peuple géorgien, obtiendra la sanction internationale.

Que cette question se pose sous cette forme, c'est là une conséquence inévitable de l'effondrement de l'Empire russe et du développement croissant des idées nationales et démocratiques dans le peuple géorgien.

Du reste, la libre existence de l'Etat Géorgien a, dans le passé historique, des racines profondes. Dans l'histoire de la Géorgie, l'époque où elle fit partie de l'Empire russe (1801-1917) n'est qu'un court épisode.

Déjà, dans le cadre du monde antique, la Géorgie se trouvait en étroit contact avec les grandes civilisations de la Grèce et de l'Asie antérieure. Les germes du christianisme, y jetés dès les premiers siècles de notre ère, trouvèrent donc un terrain déjà préparé par une culture séculaire.

Peu à peu, il s'y forma un milieu très cultivé, caractérisé par une synthèse singulière de la civilisation byzantine et des influences de l'Orient arabe et iranien. L'esprit national s'affirma de bonne heure et se manifesta dans le

ACTE DE L'INDÉPENDANCE DE LA GÉORGIE

Le Conseil National Géorgien dans sa séance plénière du 26 Mai 1918, a déclaré ce qui suit * :

« Pendant plusieurs siècles la Géorgie exista comme Etat libre et indépendant. A la fin du XVIIIe siècle, pressée de tous côtés par des ennemis, la Géorgie s'allia volontairement à la Russie, à condition que la Russie s'engageât à défendre la Géorgie contre les ennemis extérieurs.

Au cours de la grande révolution russe, il se créa en Russie un état de choses qui entraîna la dissolution de tout le front militaire et l'abandon de la Transcaucasie par l'armée russe.

Livrées ainsi à leurs propres forces, la Géorgie et avec elle toute la Transcaucasie prirent en main la direction de leurs affaires et créèrent les organes nécessaires à cet effet; mais sous la pression de forces extérieures, les liens qui unissaient les peuples Transcaucasiens furent défaits, et l'unité politique de la Transcaucasie se trouva ainsi dissoute.

La situation actuelle du peuple géorgien dicte impérieusement à la Géorgie la nécessité de se créer une organisation politique propre, afin d'échapper au joug des ennemis, et de poser des bases solides pour son libre développement.

En conséquence, le Conseil National Géorgien, élu par l'Assemblée Nationale de la Géorgie le 22 novembre (5 décembre) 1917 déclare :

1. — Désormais le peuple géorgien est souverain et la Géorgie est un Etat jouissant de tous les droits d'un Etat indépendant.

2. — La forme d'organisation politique de la Géorgie indépendante est la République Démocratique.

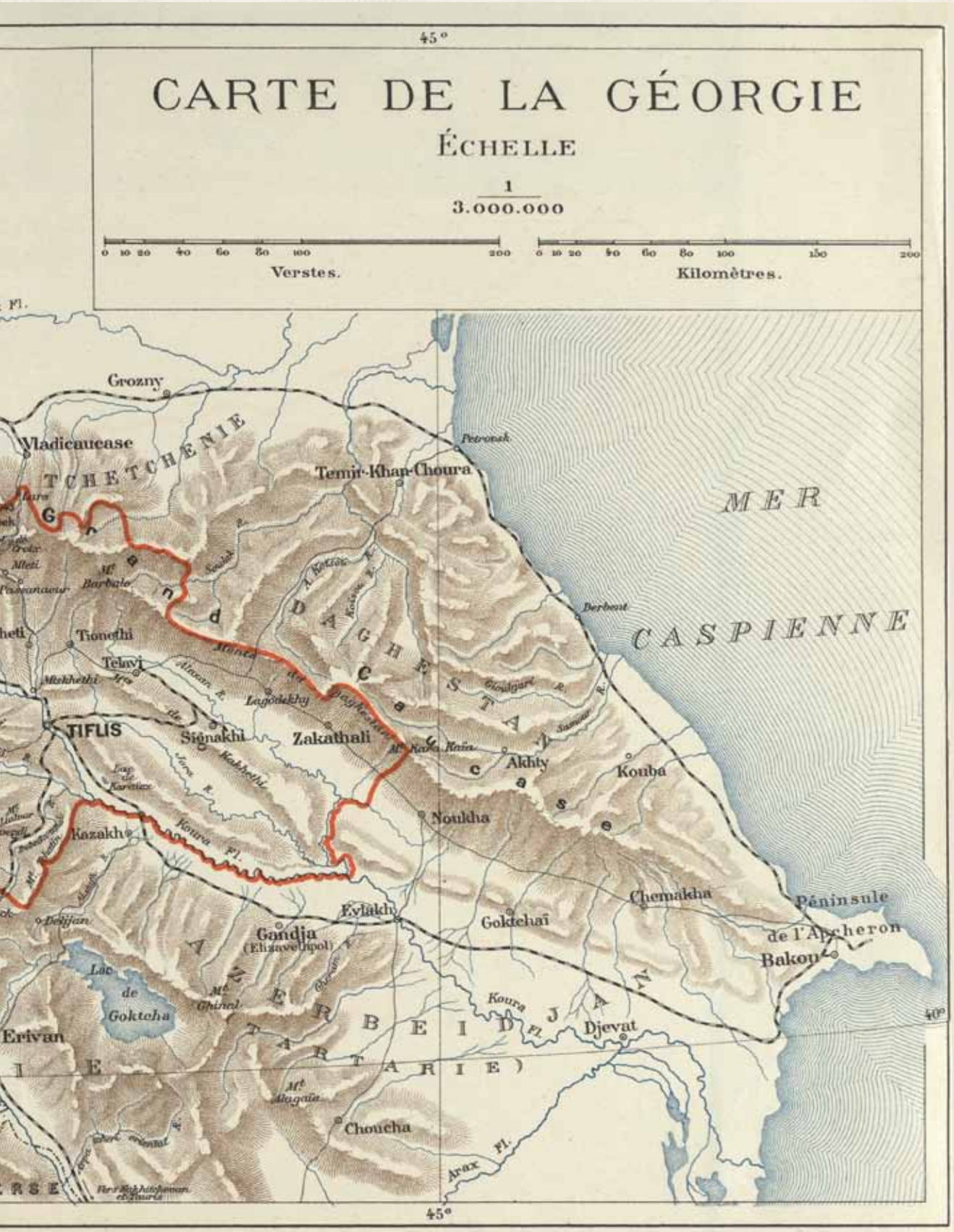
(*) Traduit du géorgien.

საქართველოს დელეგაციის მიერ პარიზის სამშვიდობო კონფერენციისათვის წარდგენილი მემორანდუმი
ისტორიული მიმოხილვის შემდეგ ქართული მხარე ითხოვდა ტერიტორიული მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, ქვეყნის დამოუკიდებლობის აღიარებას, სანაცვლოდ კი პირველ მსოფლიო ომში გამარჯვებულ სახელმწიფოებს რეგიონის ეკონომიკურ ცხოვრებაში ჩართულობასა და საქართველოს ხელსაყრელი მდებარეობის გამოყენებას სთავაზობდა.
ფრანგულ ენაზე
პარიზი, 1919 წლის 14 მარტი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

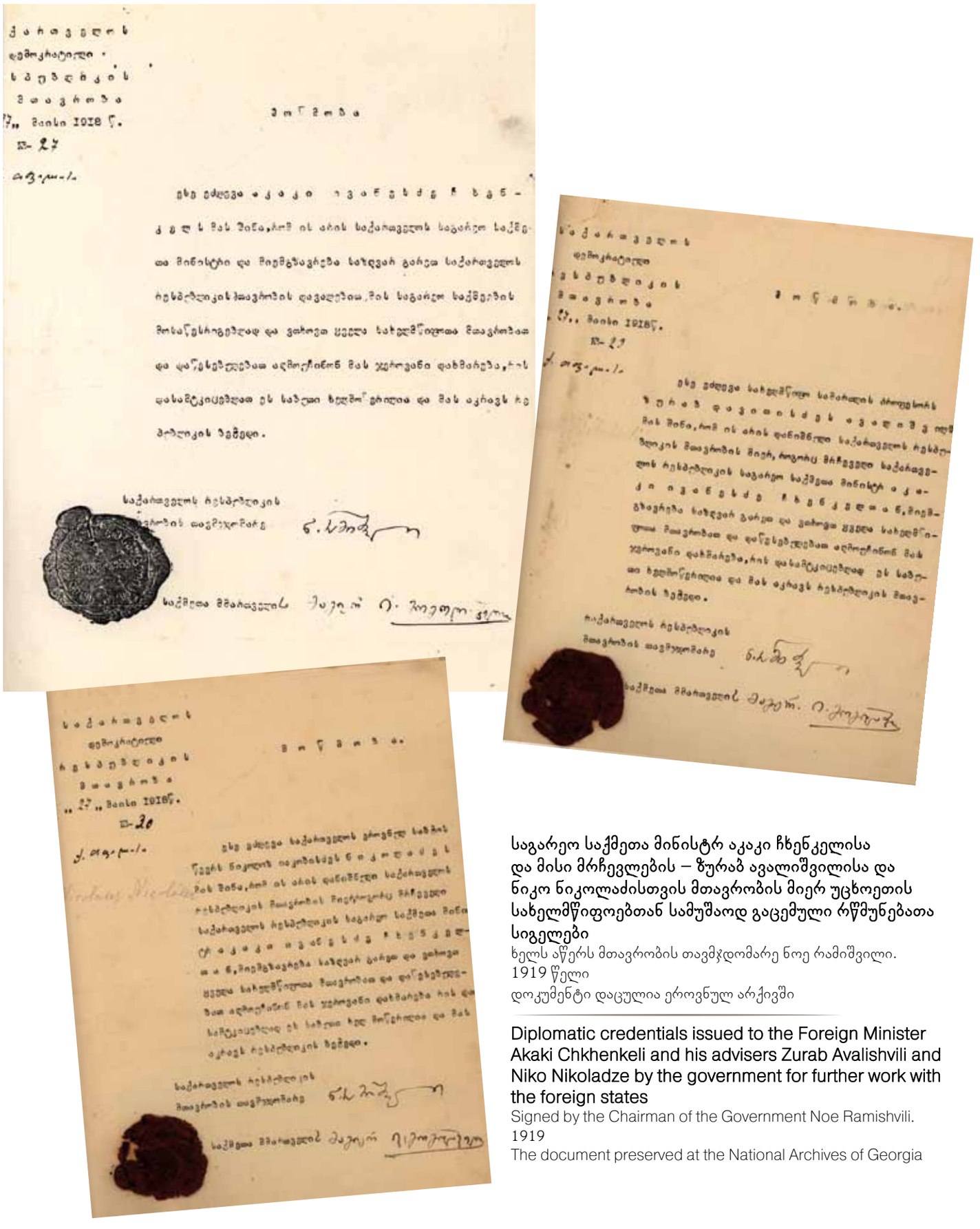
Memorandum submitted by the Georgian delegation to the Paris Peace Conference
Review of historic situation was followed by the request for complying of territorial claims and recognition of the independence of the country. In return Georgia offered the winners of the World War I inclusion in the economic life of the region and use of the advantageous location of Georgia.
In French
Paris, March 14, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

პარიზის საზავო კონფერენციისთვის შედგენილი საქართველოს ტერიტორიული მოთხოვნების რუკა
ფრანგულ ენაზე
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Map of the territorial claims of Georgia submitted to the Paris Peace Conference
In French
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

საგარეო საქმეთა მინისტრ აკაკი ჩხენკელისა და მისი მრჩევლების – ზურაბ ავალიშვილისა და ნიკო ნიკოლაძისთვის მთავრობის მიერ უცხოეთის სახელმწიფოებთან სამუშაოდ გაცემული რწმუნებათა სიგელები

ხელს აწერს მთავრობის თავმჯდომარე ნოე რამიშვილი.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Diplomatic credentials issued to the Foreign Minister Akaki Chkhenkeli and his advisers Zurab Avalishvili and Niko Nikoladze by the government for further work with the foreign states

Signed by the Chairman of the Government Noe Ramishvili.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

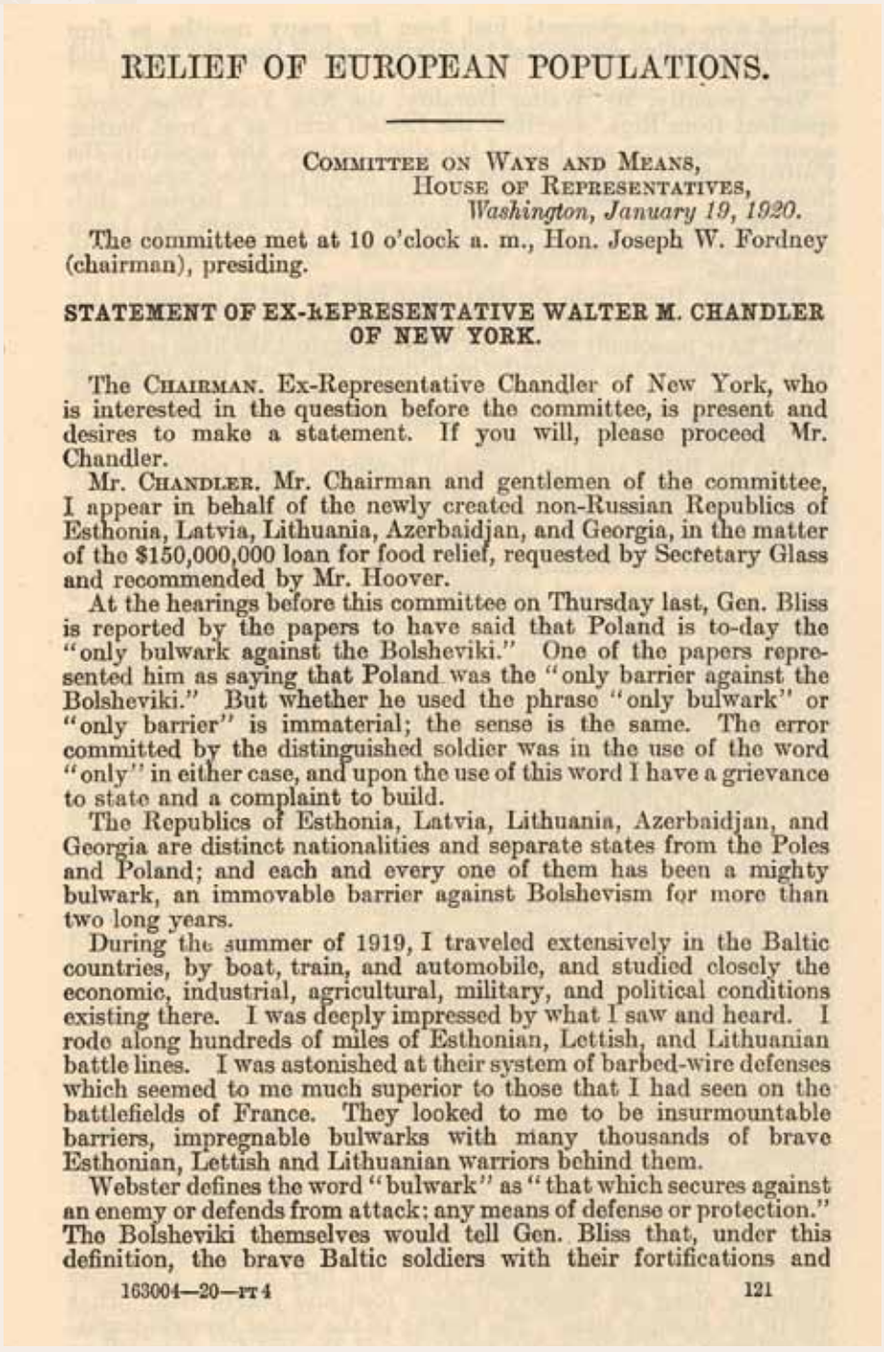
საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის, კონსტანტინე გვარჯალაძის საგარეო პასპორტი
თბილისი, 1918 წლის 27 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Diplomatic passport of the Deputy Foreign Minister Konstantine Gvarjaladze
Tbilisi, May 27, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

დიდი ბრიტანეთის უმაღლესი კომისარი სამხრეთ კავკასიაში, საქართველოს დამოუკიდებლობის ყველაზე ძლიერი მხარდამჭერი სერ ოლივერ უორდროპი და საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი ევგენი გეგეჭკორი თბილისში 1919 წლის 30 აგვისტოს გამართულ დახვედრაზე
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

British High Commissioner in South Caucasus and the biggest supporter of the Georgian independence Sir Oliver Wardrop and Foreign Minister of Georgia Evgeni Gegechkori during the meeting in Tbilisi on August 30, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

RELIEF OF EUROPEAN POPULATIONS.

COMMITTEE ON WAYS AND MEANS,
HOUSE OF REPRESENTATIVES,
Washington, January 19, 1920.

The committee met at 10 o'clock a. m., Hon. Joseph W. Fordney (chairman), presiding.

STATEMENT OF EX-REPRESENTATIVE WALTER M. CHANDLER OF NEW YORK.

The CHAIRMAN. Ex-Representative Chandler of New York, who is interested in the question before the committee, is present and desires to make a statement. If you will, please proceed Mr. Chandler.

Mr. CHANDLER. Mr. Chairman and gentlemen of the committee, I appear in behalf of the newly created non-Russian Republics of Esthonia, Latvia, Lithuania, Azerbaidjan, and Georgia, in the matter of the $150,000,000 loan for food relief, requested by Secretary Glass and recommended by Mr. Hoover.

At the hearings before this committee on Thursday last, Gen. Bliss is reported by the papers to have said that Poland is to-day the "only bulwark against the Bolsheviki." One of the papers represented him as saying that Poland was the "only barrier against the Bolsheviki." But whether he used the phrase "only bulwark" or "only barrier" is immaterial; the sense is the same. The error committed by the distinguished soldier was in the use of the word "only" in either case, and upon the use of this word I have a grievance to state and a complaint to build.

The Republics of Esthonia, Latvia, Lithuania, Azerbaidjan, and Georgia are distinct nationalities and separate states from the Poles and Poland; and each and every one of them has been a mighty bulwark, an immovable barrier against Bolshevism for more than two long years.

During the summer of 1919, I traveled extensively in the Baltic countries, by boat, train, and automobile, and studied closely the economic, industrial, agricultural, military, and political conditions existing there. I was deeply impressed by what I saw and heard. I rode along hundreds of miles of Esthonian, Lettish, and Lithuanian battle lines. I was astonished at their system of barbed-wire defenses which seemed to me much superior to those that I had seen on the battlefields of France. They looked to me to be insurmountable barriers, impregnable bulwarks with many thousands of brave Esthonian, Lettish and Lithuanian warriors behind them.

Webster defines the word "bulwark" as "that which secures against an enemy or defends from attack; any means of defense or protection." The Bolsheviki themselves would tell Gen. Bliss that, under this definition, the brave Baltic soldiers with their fortifications and

163004—20—PT 4 121

ამერიკის შეერთებულ შტატებში საქართველოს პირველი ლობისტის, კონგრესმენ უოლტერ მარიონ ჩენდლერის გამოსვლა კონგრესის წარმომადგენლობათა პალატის საბიუჯეტო კომიტეტის სხდომაზე

მარიონ ჩენდლერი მოითხოვდა ესტონეთის, ლატვიის, ლიტვის, აზერბაიჯანისა და საქართველოს დამოუკიდებლობის აღიარებას და აღნიშნული ქვეყნებისთვის ფინანსური დახმარების გაწევას.

ინგლისურ ენაზე

ვაშინგტონი, 1920 წლის 19 იანვარი

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Speech of the first lobbyist of Georgia in the United States of America congressman Walter Marion Chandler on the budgetary committee meeting of the House of Representatives of Congress

Marion claimed for the recognition of the independence of Estonia, Latvia, Lithuania, Azerbaijan and Georgia and provide them financial aid.

In English

Washington, January 19, 1920

The document preserved at the National Archives of Georgia

მეორე სოციალისტური ინტერნაციონალის დელეგაცია საქართველოს რესპუბლიკაში
მარცხნიდან მარჯვნივ სხედან: სეით დევდარიანი, ნოე რამიშვილი, ნოე ჟორდანია, კარლ კაუცკი, ლუიზა კაუცკისა, სილიბისტრო ჯიბლაძე, რაჟდენ არსენიძე. მარცხნიდან მარჯვნივ დგანან: კაუცკის მდივანი – ოლბერგი, ბ. თევზაია, კონსტანტინე გვარჯალაძე, კონსტანტინე საბახტარაშვილი, სარდიონ თევზაძე, ურუშაძე და გრიგოლ ცინცაბაძე.
თბილისი, 1920 წლის ოქტომბერ-ნოემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Visit of the delegation of the Second Socialist International to the Republic of Georgia
Sitting from left to right: Seit Devdariani, Noe Ramishvili, Noe Zhordania, Karl Kautsky, Luiza Kautsky, Silibistro Jibladze, Razhden Arsenidze. Standing from left to right: Olberg (the secretary of Kautsky), B. Tevzaia, Konstantine Gvarjaladze, Konstantine Sabakhtarashvili, Sardion Tevzadze, Urushadze and Grigol Tsintsabadze.
Tbilisi, October-November, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

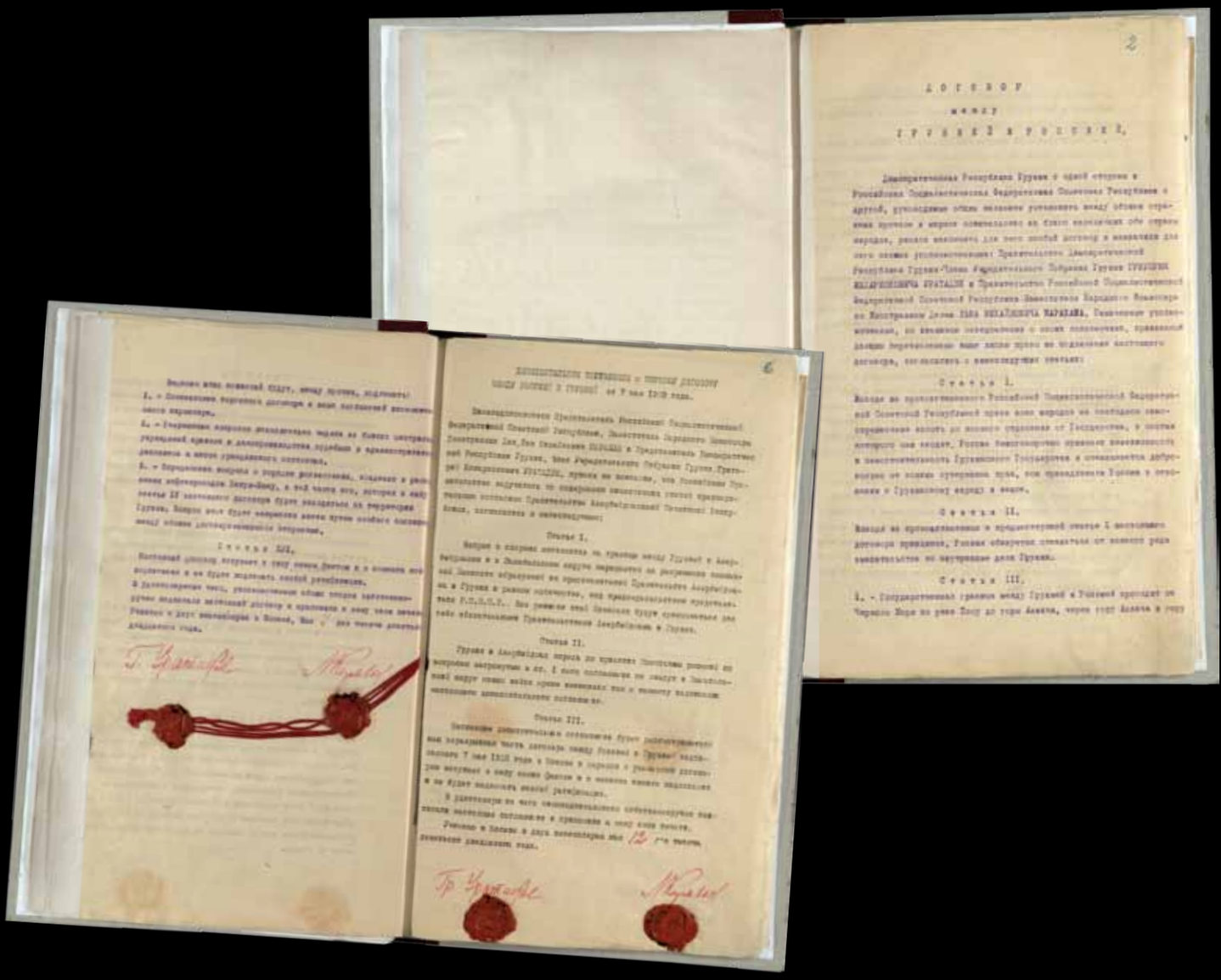
საქართველოში მეორე სოციალისტური ინტერნაციონალის დელეგაციის ვიზიტის პატივსაცემად გამართული დემონსტრაცია
ბანერზე ფრანგულ ენაზე წერია: „სალამი სოციალისტურ ევროპას! სალამი პროლეტარიატის ბელადებს! გაუმარჯოს ინტერნაციონალისტურ მსოფლიოს!“
თბილისი, 1920 წლის სექტემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Demonstration dedicated to the visit of the delegation of the Second Socialist International to Georgia
French text on the banner reads: “Salute to the Socialistic Europe! Salute to the chiefs of proletariat! Glory to the Internationalist World!”
Tbilisi, September 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

მეორე სოციალისტური ინტერნაციონალის დელეგაცია საქართველოს რესპუბლიკაში
მარცხნიდან მარჯვნივ სხედან ევროპის სოციალისტურ მოძრაობათა ლიდერები: ა. ინგელსი, სარა ჰიუსმანსი, ა. მარკუეტი, მისის სნოუდენი, თომას შოუ, მის ჰიუსმანსი, პიერ რენოდელი. მარცხნიდან მარჯვნივ დგანან: კამილ ჰიუსმანსი, ლალა ვანდერველდე, ჯეიმს რამზეი მაკდონალდი (ბრიტანეთის მომავალი პრემიერ-მინისტრი), ემილ ვანდერველდე (ბელგიის იუსტიციის მინისტრი), ლუი დე ბრიუკერი, კარლ კაუცკის მდივანი ოლბერგი.
თბილისი, 1920 წლის სექტემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Delegation of the Second Socialist International to the Republic of Georgia
From left to right are sitting the leaders of the European socialist movements: A. Ingels, Sara Huysmans, A. Marquette, Mrs. Snowden, Thomas Show, Ms. Huysmans, Pierre Renaudel. From left to right are standing: Camille Huysmans, Lalla Vandervelde, James Ramsay MacDonald (future British Prime-Minister), Emile Vandervelde (Belgian Minister of Justice), Louis de Breuker, Olberg – secretary of Karl Kautsky.
Tbilisi, September 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

ხელშეკრულება საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და რუსეთის საბჭოთა ფედერაციულ-სოციალისტურ რესპუბლიკას შორის

ხელშეკრულების თანახმად:

ა) რუსეთმა ცნო საქართველოს დამოუკიდებლობა;
ბ) რუსეთმა დააკმაყოფილა საქართველოს ტერიტორიული პრეტენზიები;
გ) საქართველომ პირობა დადო, რომ საკუთარ მიწაზე არ განალაგებდა რუსეთის მიმართ მტრულად განწყობილ ჯარებს;
დ) საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა განახორციელებდა კომუნისტური პარტიის ლეგალიზაციას და ბოლშევიკ აქტივისტებს გამოუშვებდა ციხეებიდან.

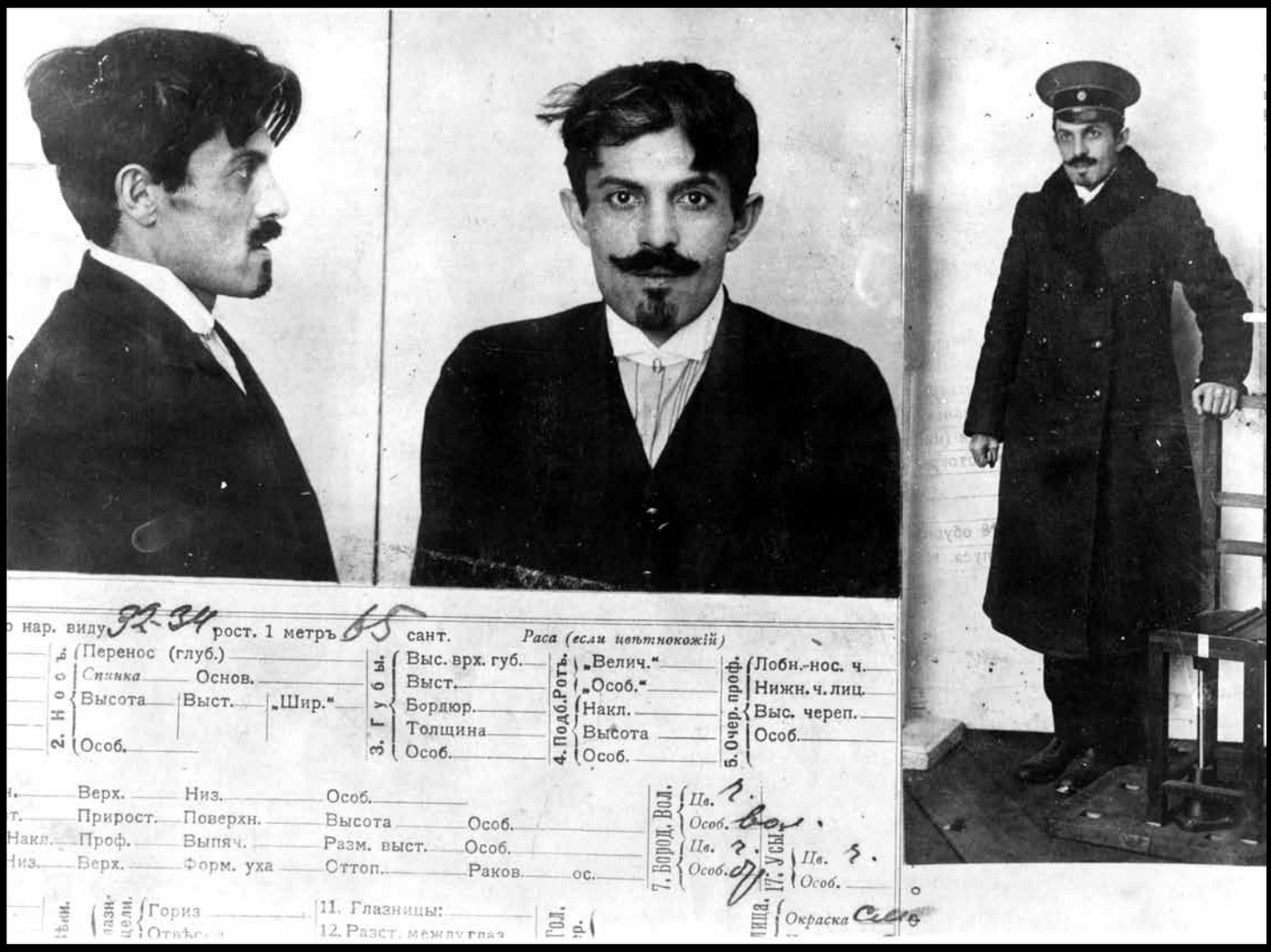
ხელშეკრულების ხელმომწერი საქართველოს მხრიდან: გრიგოლ ურატაძე. რუსეთის მხრიდან: ლევ კარახანი.
რუსულ ენაზე
მოსკოვი, 1920 წლის 7 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Agreement between the Democratic Republic of Georgia and the Russian Soviet Federative Socialist Republic

According to the agreement:

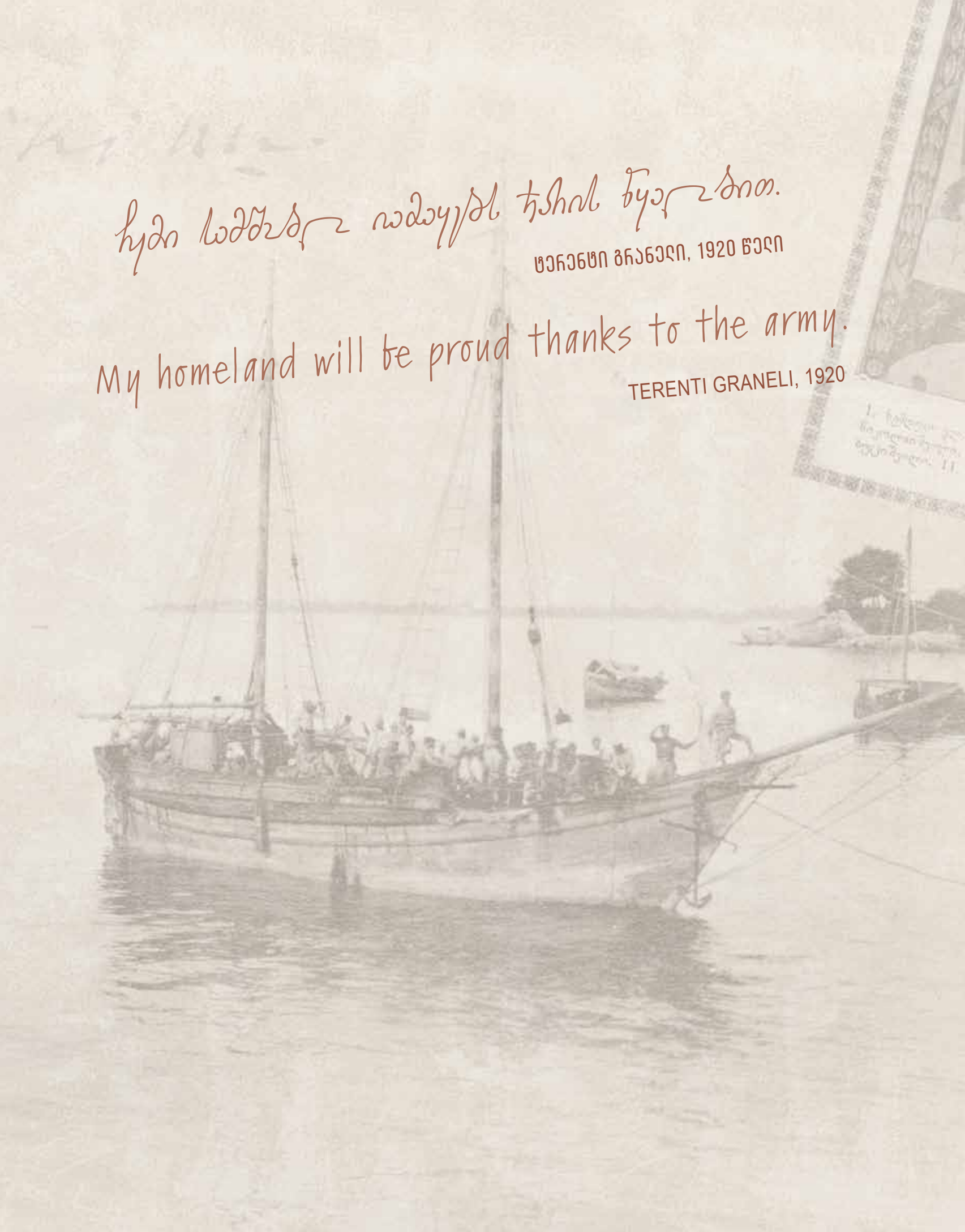
a) Russia recognized the independence of Georgia;
b) Russia satisfied Georgian territorial claims;
c) Georgia promised not to deploy anti Soviet troops on its territory;
d) Democratic Republic of Georgia should legalize the Communist Party and pledge to liberate Bolshevik prisoners.

Signatory of the agreement from the Georgian side: Grigol Uratadze; from the Russian side: Lev Karakhan
In Russian
Moscow, May 7, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს მხრიდან საქართველო-რუსეთის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების ხელმომწერი გრიგოლ ურატაძე
ჟანდარმერიის ბარათი.
1909 წლის 6 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Signatory of the Georgian-Russian agreement of May 7, 1920 from the Georgian side Grigol Uratadze
Card of the gendarmerie.
May 6, 1909
The document preserved at the National Archives of Georgia

ჩემი სამშობლო ამაყობს ჯარის წყალობით.

ტერენტი გრანელი, 1920 წელი

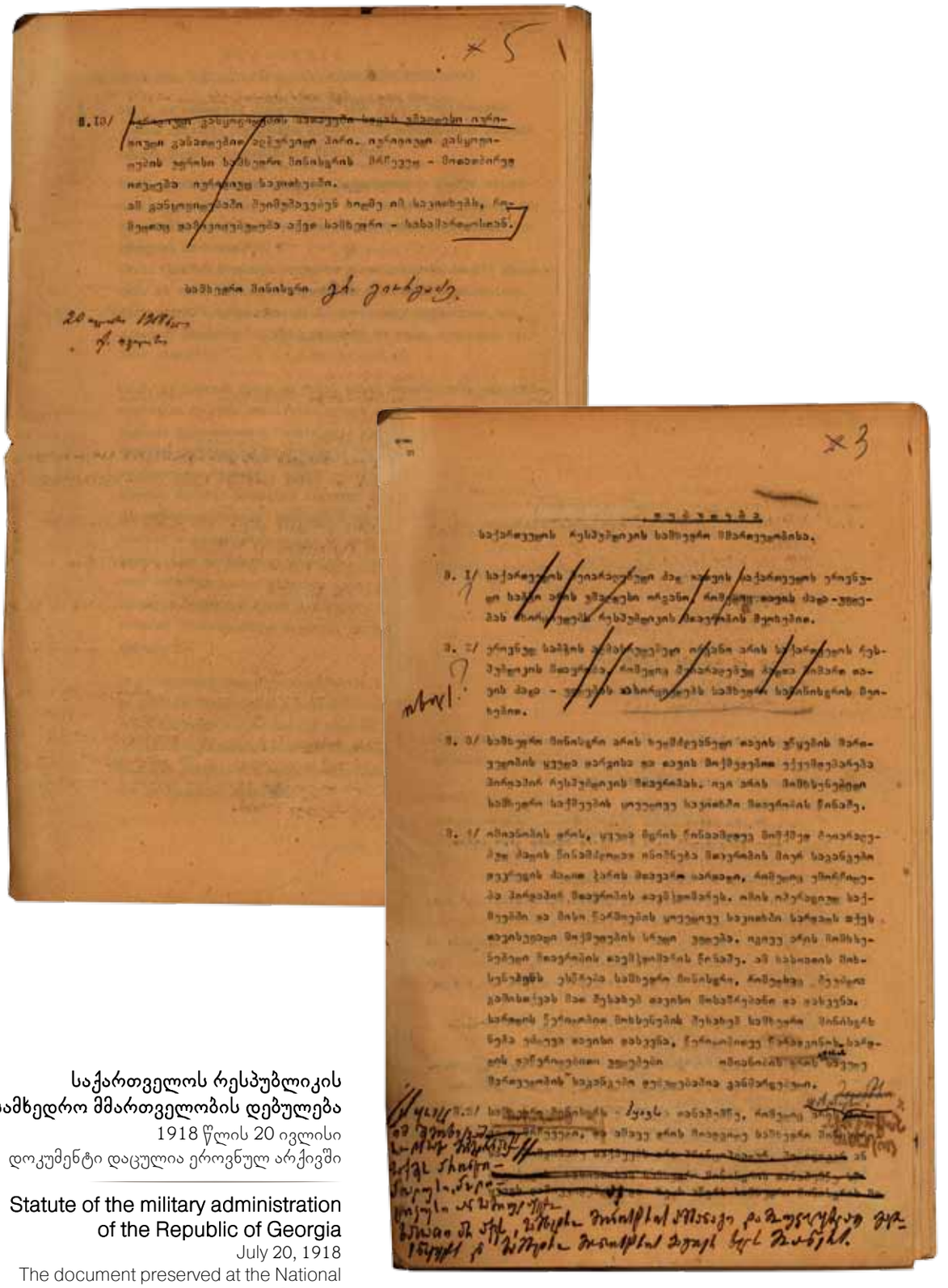
My homeland will be proud thanks to the army.

TERENTI GRANELI, 1920

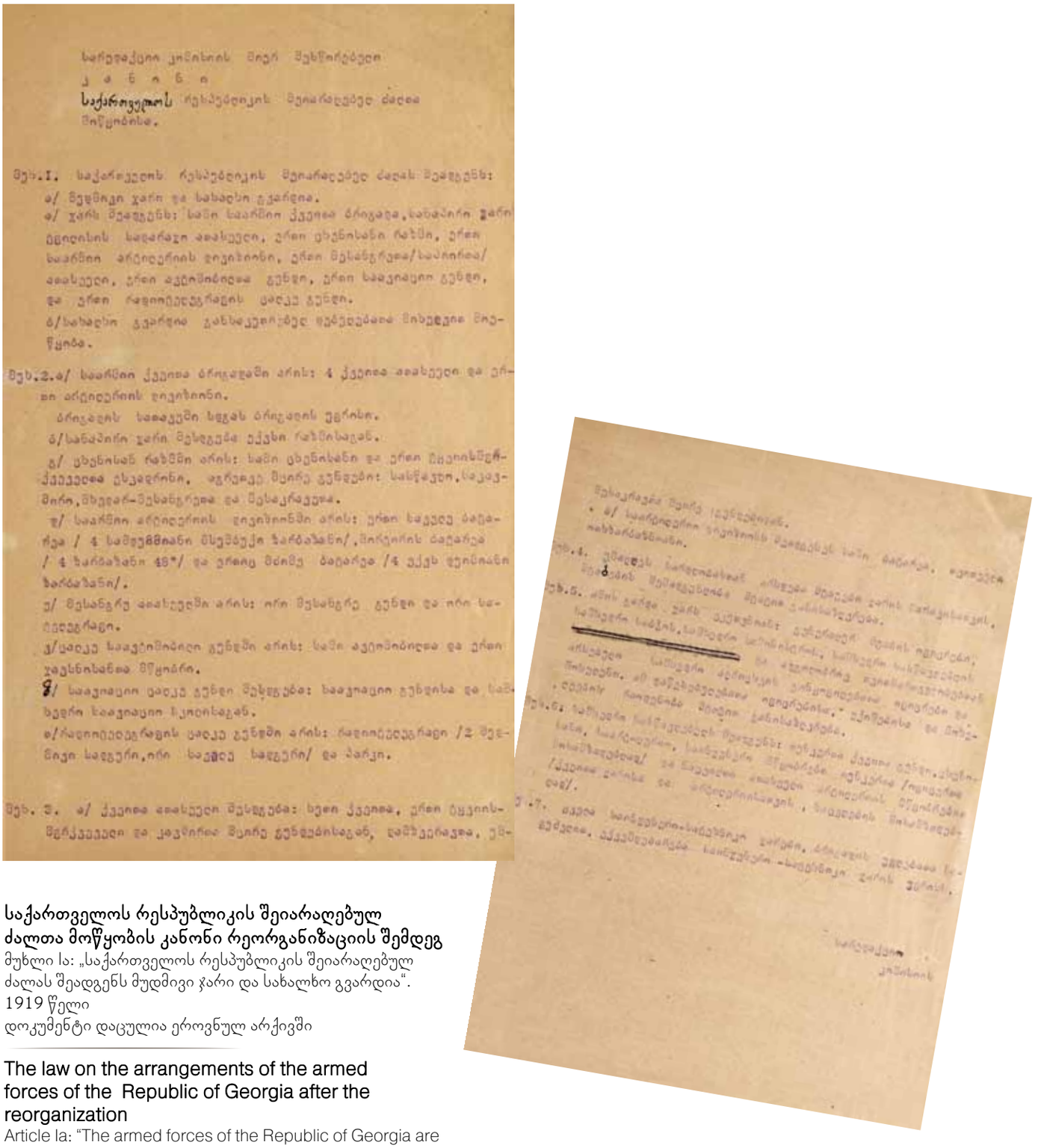
შეიარაღებული ძალები

ARMED FORCES

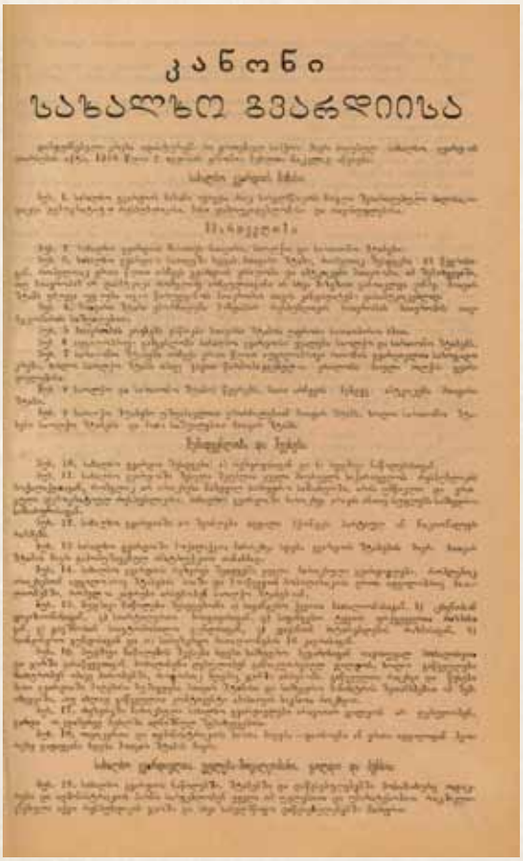
საქართველოს რესპუბლიკის სამხედრო მმართველობის დებულება
1918 წლის 20 ივლისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

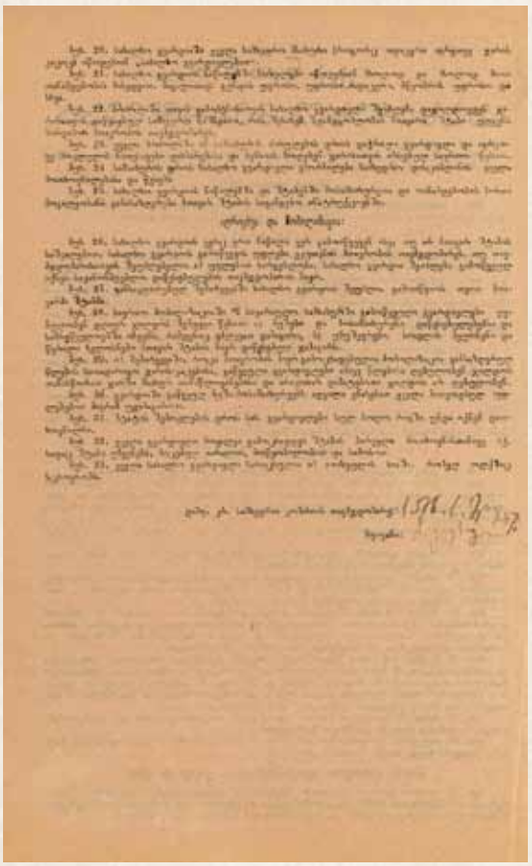
Statute of the military administration of the Republic of Georgia
July 20, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებულ ძალთა მოწყობის კანონი რეორგანიზაციის შემდეგ
მუხლი Ia: „საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებულ ძალას შეადგენს მუდმივი ჯარი და სახალხო გვარდია“.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The law on the arrangements of the armed forces of the Republic of Georgia after the reorganization
Article Ia: “The armed forces of the Republic of Georgia are comprised of the regular army and the people’s guard”.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

კანონი
სახალხო გვარდიისა

ცვლილება სახალხო გვარდიის კანონში
მუხლი I: „სახალხო გვარდიის მიზანი იგივეა, რაც სახელმწიფოს მთელი შეიარაღებული ძალისა, დაცვა დემოკრატიულ რესპუბლიკისა, მისი დამოუკიდებლობის და თავისუფლებისა“.
1918 წლის 2 ივლისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Amendments to the law on the people's guard
Article I: “The task of the people's guard is the same as the one of the whole armed forces of the state: to defend the democratic republic, its independence and freedom”.
July 2, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

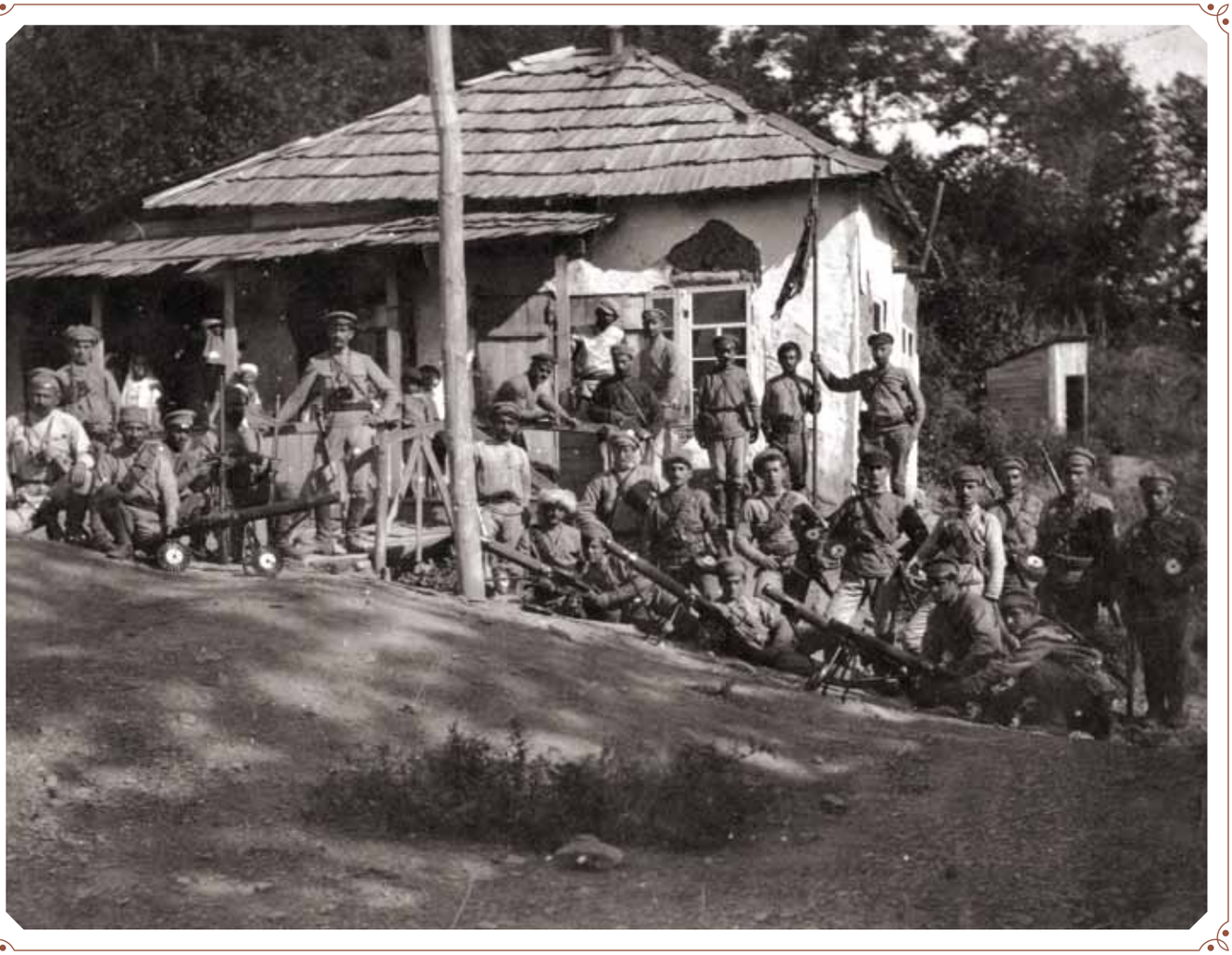
ქართველი არტილერისტები
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Georgian Artillerists
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელები
ქვემოდან მესამე რიგში, ცენტრში: გვარდიის მეთაური ვალიკო ჯუღელი.
1918-1919 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

People's Guardsmen
Center of the third row from the bottom: commander of the guard Valiko Jugheli.
1918-1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის მეთაური ვალიკო ჯუღელი (დროშასთან) გვარდიელთა რაზმთან ერთად
1918-1919 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Valiko Jugheli, Commander of the people's guard (next to the flag) together with his guardsmen
1918-1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის მეტყვიამფრქვევეთა რაზმი
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The machine gun unit of the people's guard
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელების დესანტირება აფხაზეთის ფრონტზე
აფხაზეთი, 1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Landing of the people's guardsmen at the Abkhazian frontier
Abkhazeti, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

სომხეთ-საქართველოს ომში დაღუპული ქართველი სამხედროების დაკრძალვა
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Funeral of the Georgian militaries perished during the Armenian-Georgian war
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის ერთ-ერთი დამაარსებლისა და მთავარი შტაბის წევრის, სანდრო მაისურაძის დაკრძალვა
სანდრო მაისურაძე დაიღუპა სომხეთ-საქართველოს ომში.
თბილისი, 1918 წლის დეკემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Funeral of one of the founders and HQ members of the people's guard Sandro Maisuradze
Sandro Maisuradze died during the Armenian-Georgian war.
Tbilisi, December 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის მთავარი შტაბის წევრები
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Staff of the headquarters of the people's guard
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

ცენტრში მთავრობის მეთაური და სახალხო გვარდიის მთავარი შტაბის საპატიო თავმჯდომარე ნოე ჟორდანია და სახალხო გვარდიის მეთაური ვალიკო ჯუღელი გვარდიის მთავარი შტაბის წევრებთან ერთად N1 ჯავშნოსანი ავტომობილის „სახალხო გვარდიელის" ფონზე
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

In the center the head of the government and the honorary chairman of the headquarters of the people's guard Noe Zhordania and the commander of the people's guard Valiko Jugheli together with the staff of the headquarters in front of the armoured car N. 1 "People's Guardsman"
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის ცხენოსანი დივიზიონი
1919-1920 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The Cavalry division of the people's guard
1919-1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელები
ავტომანქანის უკანა სავარძელზე ზის გვარდიის მეთაური ვალიკო ჯუღელი
ფოტო გადაღებულია გვარდიელების სოჭიდან სოხუმში გამგზავრების წინ.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

People's Guardsmen
Commander of the guard Valiko Jugheli sits on the back seat of the car
Photo is taken before the departure of the guardsmen from Sochi to Sokhumi.
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

დაჭრილი სახალხო გვარდიელები მოწყალების დებთან ერთად
თბილისი, 1919-1920 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The wounded guardsmen together with the nurses
Tbilisi, 1919-1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელები ინგლისელ ჯარისკაცებთან ერთად
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

People's guardsmen together with the English soldiers
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელები
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

People's Guardsmen
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

გვარდიის მეთაური ვალიკო ჯუღელი და გვარდიის მთავარი შტაბის წევრი ალექსანდრე დგებუაძე სახალხო გვარდიელებს შორის
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Commander of the guard Valiko Jugheli and a member of the headquarters Alexandre Dgebuadze among the people's guardsmen
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

შეიარაღებული ძალების სანიტარული მატარებელი
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Medical train of the armed forces
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის ჯავშნოსან ავტომობილთა გუნდის (ასეული) მეტყვიამფრქვევე მოტოციკლისტთა მწყობრი (ოცეული)
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Cyclists' machine-gun unit (platoon) at the division of the armored vehicles of the people's guard
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

დაჭრილი სახალხო გვარდიელი ჰოსპიტალის წინ
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The wounded people's guardsman in front of the hospital
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

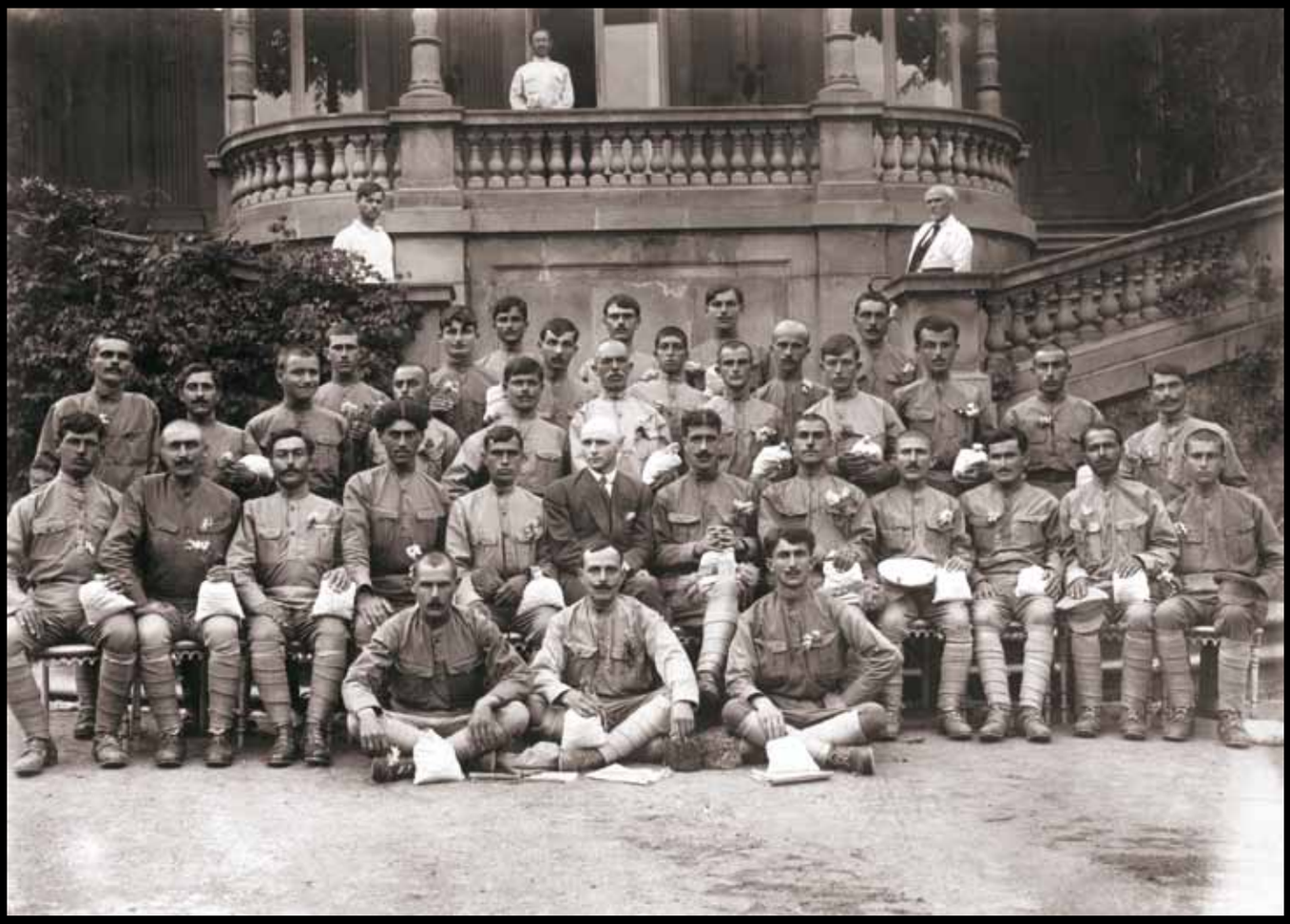
მოწყალების დები და დაჭრილ სახალხო გვარდიელთა ჯგუფი ჰოსპიტალის წინ
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The nurses and the wounded people's guardsmen in front of the hospital
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

საბჭოთა რუსეთის მე-11 არმიასთან ბრძოლის დროს 1920 წლის მაისში ტყვედ ჩავარდნილი ქართველი ჯარისკაცების დაბრუნება აზერბაიჯანიდან თბილისში
თბილისის რკინიგზის სადგური.
1920 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Repatriation of Georgian prisoners of war captured during the battle with the soviet Russian 11th army unit in May 1920 from Azerbaijan to Tbilisi
Tbilisi railway station.
1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

იგივე ჯარისკაცები დაბრუნებიდან მესამე დღეს მთავრობის სასახლის ეზოში
თბილისი, 1920 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The same soldiers at the courtyard of the Government Palace three days after their return
Tbilisi, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

სომხეთთან ომის დამთავრების აღსანიშნად გამართული სამხედრო აღლუმის მონაწილენი
მარცხნიდან მარჯვნივ: 1(9) პარლამენტის წევრი შალვა მიქელაძე; 2(5) მიწათმოქმედების მინისტრი ნოე ხომერიკი; 3(13) პარლამენტის წევრი გიორგი ცინცაძე; 4(2) სამხედრო მინისტრი გრიგოლ გიორგაძე; 5(10) ჯავშნოსან მატარებელთა რაზმის მეთაური ვალოდია გოგუაძე; 6(1) მთავრობის თავმჯდომარე ნოე ჟორდანია; 7(3) სამხედრო მინისტრის თანაშემწე, საქართველოს შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალი სომხეთ-საქართველოს ომში გენერალი ალექსანდრე გედევანიშვილი; 8(4) შულავერი-სადახლოს ფრონტის სარდალი სომხეთის ომში გენერალი გიორგი მაზნიაშვილი; 9(11) სომხეთ-საქართველოს ომში საქართველოს შეიარაღებული ძალების მთავარი საველე შტაბის უფროსი გენერალი ვლადიმერ იმნაძე; 10(6) პოლკოვნიკი კ. ბერიძე; 11(7) საარტილერიო ნაწილის უფროსი, გენერალი გიორგი ყაზბეგი; 12(12) პოლკოვნიკი ალექსანდრე ზაქარიაძე; 15(15) მოსამართლე გომართელი.
თბილისი, 1919 წლის 14 იანვარი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Participants of the military parade dedicated to the end of the war against Armenia
From left to right: 1(9) member of the parliament Shalva Mikeladze, 2(5) Minister of Agriculture Noe Khomeriki, 3(13) member of the parliament Giorgi Tsintsadze, 4(2) Minister of War Grigol Giorgadze, 5(10) commander of the division of the armored trains Valodia Goguadze, 6(1) Chairman of the Government Noe Zhordania, 7(3) assistant to the Minister of War, commander in chief of the Georgian army during the Armenian-Georgian war, general Alexandre Gedevanishvili, 8(4) commander of the Shulaveri-Sadakhlo front in the war against Armenia general Giorgi Mazniashvili, 9(11) head of the field headquarters of the Georgian military in the Armenia-Georgian war general Vladimer Imnadze, 10(6) colonel K. Beridze, 11(7) head of the artillery division general Giorgi Kazbegi, 12(12) colonel Alexandre Zakariadze, 15(15) judge Gomarteli.
Tbilisi, January 14, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელები ჯავშნოსან მატარებელთან
მატარებელზე, შუაში დგას ჯავშნოსან მატარებელთა რაზმის მეთაური ვალოდია გოგუაძე.
მის გვერდით, მარცხნივ, ზის სახალხო გვარდიის მთავარი შტაბის წევრი ვალიკო ჯუღელი.
ქუთაისი, 1918 წლის 8 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

People's guardsmen next to the armored train
In the center on the train is standing commander of the division of armored trains Valodia Goguadze.
Next to him, on the left is sitting commander of the headquarters of the people's guard Valiko Jugheli.
Kutaisi, February 8, 1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

სამხედრო სამინისტროს თანამშრომლები
სამხედრო მინისტრი გრიგოლ გიორგაძე, გენერალი ვარდენ წულუკიძე, გენერალი ვლადიმერ იმნაძე, გენერალი ი. ქავთარაძე, პოლკოვნიკი თულაშვილი, პორუჩიკი აფხაზი, ქარცივაძე, ზ. ხომერიკი, პოლკოვნიკი კ. ბერიძე, კარიჭაშვილი, ივანე გუბელაძე, სანდრო სულიკაშვილი, კომენდატურის მოსამართლე გედევანიშვილი, სამნეო ნაწილის უფროსი ჯანდიერი, ამბროსი იაკობაშვილი.
თბილისი, 1918-1919 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Staff of the Ministry of War
Minister of War Grigol Giorgadze, general Varden Tsulukidze, general Vladimer Imnadze, general I. Kavtaradze, colonel Tulashvili, lieutenant Abkhazi, Kartsivadze, Z. Khomeriki, colonel K. Beridze, Karichashvili, Ivane Gubeladze, Sandro Sulikashvili, commandant judge Gedevanishvili, assistant manager Jandieri, Ambrosi Iakobashvili.
Tbilisi, 1918-1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

სამხედრო აღლუმი სახალხო გვარდიის დღესთან დაკავშირებით გოლოვინის (დღევანდელი რუსთაველის) გამზირზე
თბილისი, 1920 წლის 12 დეკემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Military parade on the Day of the People's Guard on Golovin (present-day Rustaveli) avenue
Tbilisi, December 12, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიის დღე, სამხედრო აღლუმი გოლოვინის (დღევანდელი რუსთაველის) გამზირზე
საქართველოს შეიარაღებული ძალების ჯავშნოსანი ავტომობილები.
1920 წლის 12 დეკემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Day of the People's Guard. Military parade on Golovin (present-day Rustaveli) avenue
Armored motor cars of the armed forces of Georgia.
December 12, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს დამოუკიდებლობის ორი წლისთავის აღსანიშნავი ზეიმი, მთავრობის წევრები ნოე ჟორდანიას ხელმძღვანელობით
თბილისი, 1920 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Celebration of the 2nd anniversary of the Independence of Georgia, the members of the government led by Noe Zhordania
Tbilisi, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო გვარდიელთა ჯგუფი სურამის გვირაბთან
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Group of the people's guardsmen at Surami tunnel
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალი, გენერალი გიორგი კვინიტაძე (შუაში) ქართველ და გერმანელ სამხედროებთან ერთად
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Commander-in-Chief of Georgian army, general Giorgi Kvinitadze (in the center) together with Georgian and German soldiers
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

დასავლეთის დიდი სახელმწიფოების მხრიდან საქართველოს რესპუბლიკის დე იურე აღიარებასთან დაკავშირებით გამართული საზეიმო აღლუმი

თბილისი, 1921 წლის 6 თებერვალი

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The festive parade dedicated to the de jure recognition of the Republic of Georgia by the large western countries

Tbilisi, February 6, 1921

The document preserved at the National Archives of Georgia

დასავლეთის დიდი სახელმწიფოების მხრიდან საქართველოს რესპუბლიკის დე იურე აღიარებასთან დაკავშირებით გამართული საზეიმო აღლუმი
ცენტრში ქვეყნის ხელისუფლებისა და უცხოელ დიპლომატთა ტრიბუნა.
თბილისი, 1921 წლის 6 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The festive parade dedicated to the de jure recognition of the Republic of Georgia by the large western countries
In the center tribune of the Georgian government and the foreign diplomats.
Tbilisi , February 6, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

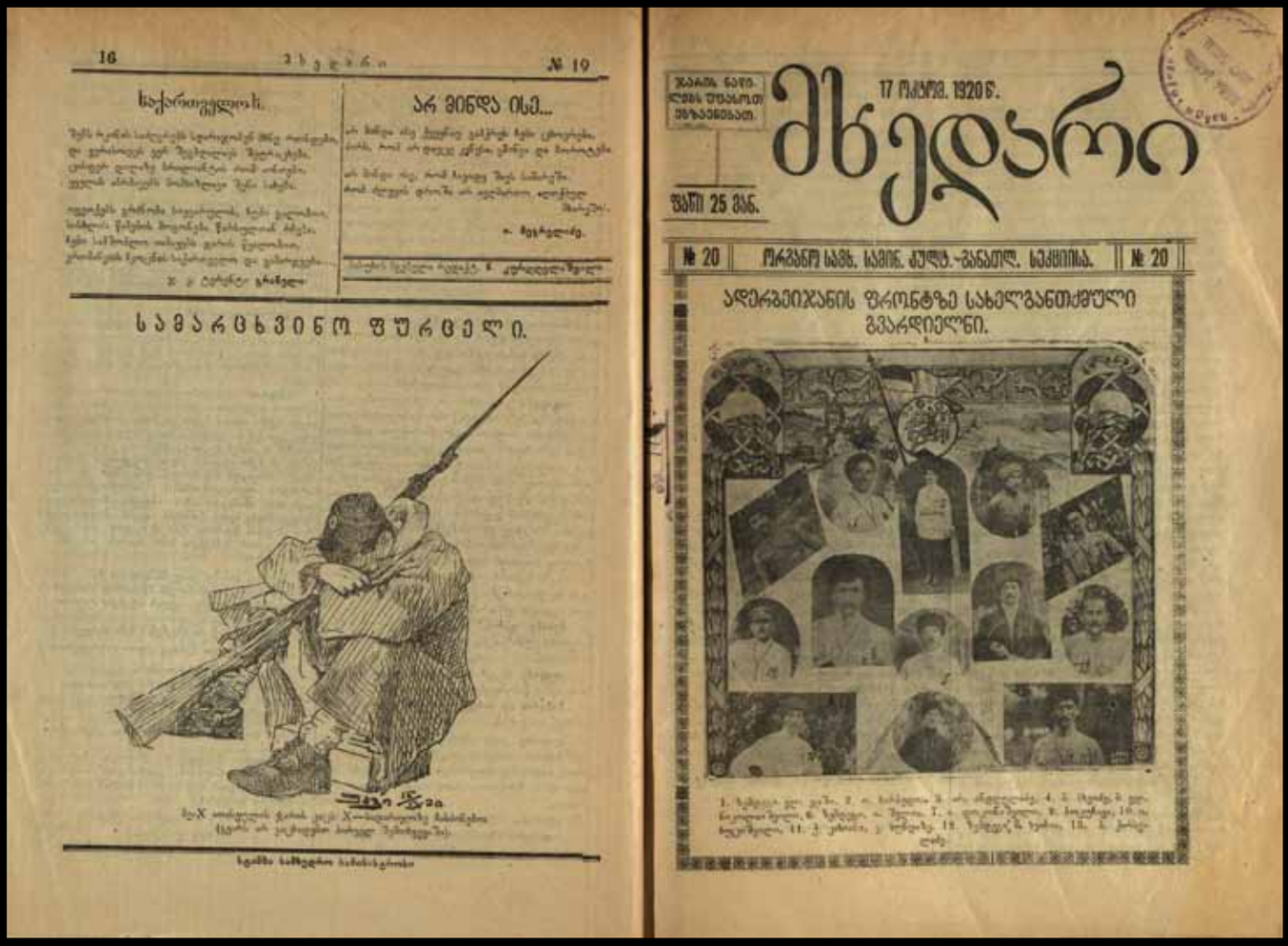
ხევსურ მოხალისეთა რაზმი
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The squad of the volunteers from Khevsureti
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

ქართველი ჯარისკაცები
სტუდიური ფოტო.
თბილისი, 1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Georgian Soldiers
Studio photo.
Tbilisi, 1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

16 № 19

საქართველოს.

არ ვინდა ისე...

სამარცხვინო ფურცელი.

17 მარტი. 1920 წ.

მხედარი

ფასი 25 შაი.

№ 20 ორგანო სამხ. სამოხ. კულტ.-განათლ. სექციისა. № 20

ადერგეიჯანის ფრონტზე სახელგანთქმული გვარდიელნი.

„სამარცხვინო ფურცელი“
დისციპლინის დარღვევის გამო ჟურნალში გამოქვეყნებით დასჯილი ჯარისკაცი (სადარაჯოზე დგომისას ჩაეძინა).
ჟურნალი „მხედარი“, N19
1920 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

“Samartskhvino Phurtseli” (Shameful Page)
Soldier was punished by publishing of his image in the magazine (he fell asleep while on duty).
Magazine “Mkhedari” (The Raider), N19
1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

გრიგოლ გიორგაძე
საქართველოს რესპუბლიკის პირველი სამხედრო მინისტრი 1918-1919 წლებში.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

GRIGOL GIORGADZE
The first Minister of War of the Republic of Georgia in 1918-1919.
The document preserved at the National Archives of Georgia

კაცობრიის სულიერი ძალების მთავარსახელმწიფოებრივი ინტერესების და მის კულტურულ მომავალს.

ივანე ჯავახიშვილი

Long live the government of the Republic,
Georgian nation and its cultural future.

IVANE JAVAKHISHVILI

გამოვიდა

ნოე ჟორდანიას

თბილისის ხელის მოწერილებმა ...

პროვინციის ხელს მოწერილებს ...

ქუთაისში კი ხელის მოწერილებს ...

გამოქვეყნდება
ქართული გეჯდვიტი ამხანაგობისა

უკვე გამოვიდა გახსნიდათ:

იბეჭდება და მალე გამოვა:

1910-X-1920

ქართული კლუბი

რა ს. 27 ივნისს

ეატრი და ცხოვრება“-ს ათი

რსებობის ალსანიშნავად

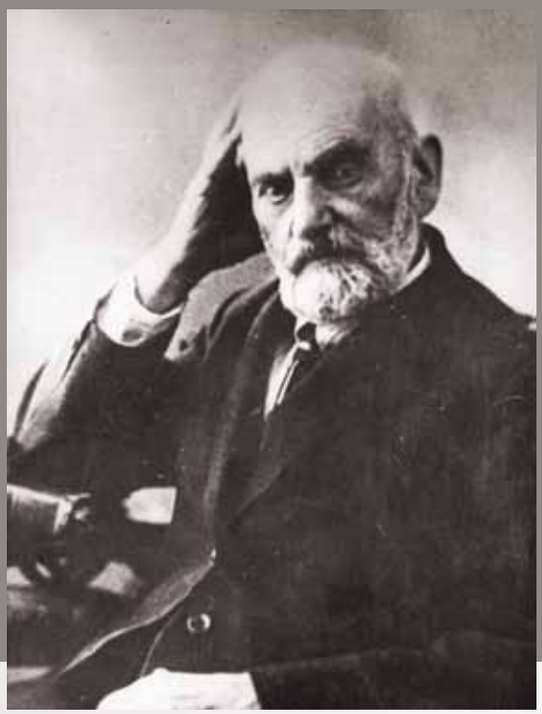
გამართება მეორე

ზეიმო საღამო

სახალხო სეირნობით

საზოგადოებრივი ცხოვრება

PUBLIC LIFE

პეტრე მელიქიშვილი (1850–1927)
ქართული უნივერსიტეტის (1920 წლიდან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის) პირველი რექტორი.
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

PETRE MELIKISHVILI (1850-1927)
The first Rector of the Georgian University (since 1920 Tbilisi State University)
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

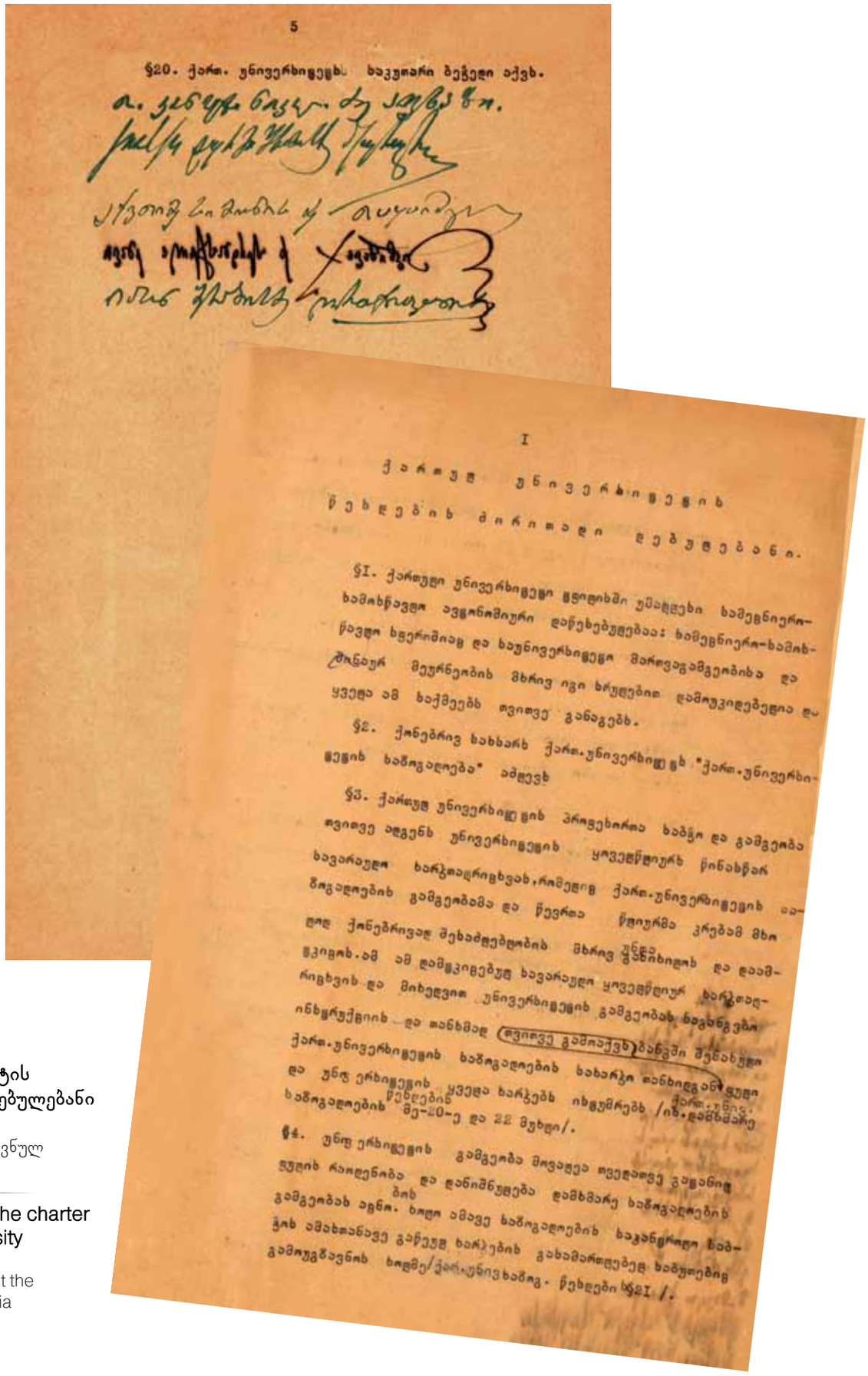
ივანე ჯავახიშვილი (1876–1940)
ქართული უნივერსიტეტის (1920 წლიდან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის) ერთ-ერთი დამფუძნებელი.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

IVANE JAVAKHISHVILI (1876-1940)
One of the founders of the Georgian University (since 1920 Tbilisi State University)
The document preserved at the National Archives of Georgia

ქართული უნივერსიტეტის (1920 წლიდან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის) შენობა
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Building of the Georgian University (since 1920 Tbilisi State University)
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

5

§20. ქართ. უნივერსიტეტს საკუთარი ბეჭედი აქვს.

I

ქართულ უნივერსიტეტის

წესდების ძირითადი დებულებანი.

§I. ქართული უნივერსიტეტი წესდებით უშალებელი სამეცნიერო-სამხატვრო ავტონომიური დაწესებულებაა: სამეცნიერო-სამხატვრო წავლი სწავლებაც და სასწავლებელი მართვა-გამგეობაც და სწავლის მეურნეობის მხრივ იგი სრულებით დამოუკიდებელია და ყველა ამ საქმეებს თვითვე განაგებს.

§2. ქონებრივ სახსარს ქართ.უნივერსიტეტს "ქართ.უნივერსიტეტის ხაზოგადოება" აძლევს

§3. ქართულ უნივერსიტეტის პრეზიდიუმია სამეცნიერო და გამგეობა თვითვე აღგენს უნივერსიტეტის ყოველწლიურს წინასწარ ხარჯთაღრიცხვას,რომელიც ქართ.უნივერსიტეტის ავარიული ხარჯთაღრიცხვის სამეცნიერო გამგეობამ და წევრთა წლიურმა კრებამ მხოლოდ ქონებრივად შეხედულებისა მხრივ უნდა შეიტანოს და დაამტკიცოს.ამ დამტკიცებულ ხარჯთაღრიცხვის ავარიული ყოველწლიურ ხარჯთაღრიცხვის და მიხედვით უნივერსიტეტის გამგეობამ ხელმძღვანელობს ინსტრუქციის და თანხმად (თვითვე გამოაქვს) ბანკში შენახული ქართ.უნივერსიტეტის ხაზოგადოების სახსარი თანხიდან სული და უნდ ერისკაცების ყველა ხარჯებს იხდის /იხ.დამხმარე ხაზოგადოების მე-20-ე და 22 მუხლი/.

§4. უნდ ერისკაცების გამგეობა მოვალეა თვეთვე გაგანილ სულის რაოდენობა და დანიშნულება დამხმარე ხაზოგადოების გამგეობას აცნობ. ხოლო ამავე ხაზოგადოების ხაკანტრაქტო ხაზოგადოების ამახანაგებს გაწევენ ხარჯების გახამარჯებელ ხაბუთებს გამოუგზავნიან ხოლმე/ქართ.უნივ.ხაზოგ. წესდების §2I /.

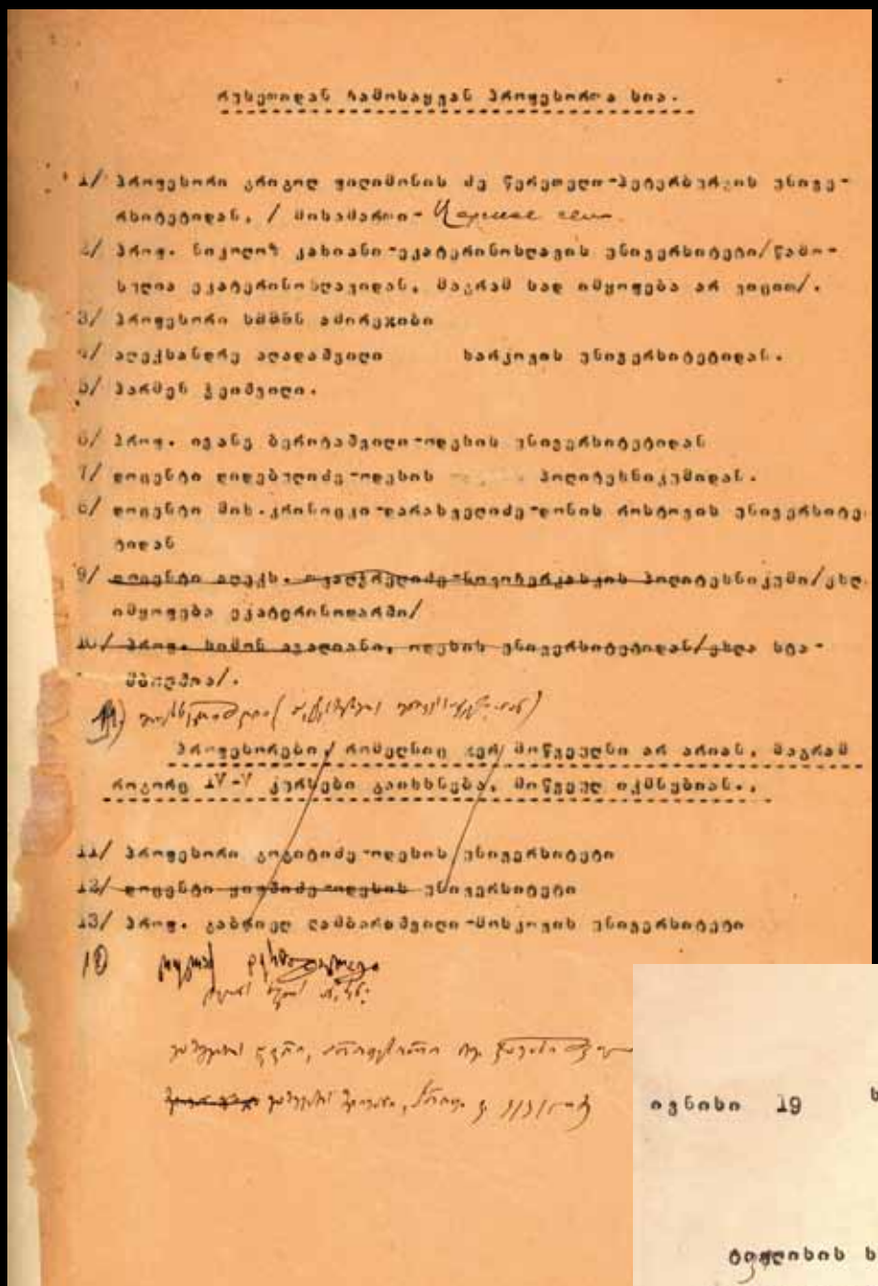
ქართული უნივერსიტეტის წესდების ძირითადი დებულებანი
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Principle provisions of the charter of the Georgian University
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

ივანე ჯავახიშვილი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სიბრძნისმეტყველების ფაკულტეტის ისტორიის განყოფილების პირველი გამოშვების კურსდამთავრებულთა შორის
1922 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Ivane Javakhishvili among the first group of graduates of the department of history, faculty of philosophy of the Tbilisi State University
1922
The document preserved at the National Archives of Georgia

რუსეთიდან საპროფესორო სია.

1/ პრიფესორი კრიგერ ფილიპპის ძე წერეთელი-პეტერბურგის უნივერსიტეტიდან. / მიხაილოვი- Карпинский

2/ პრივ. ინჟინერ კახიანი-ეკატერინოსლავის უნივერსიტეტი/ წამოსვლა ეკატერინოსლავიდან, მაგრამ სად იმყოფება არ ვიცით/.

3/ პრიფესორი სმბნს ამირეჯიბი

4/ ალექსანდრე ალადამეული ხარკოვის უნივერსიტეტიდან.

5/ პარმენ ჭეიშვილი.

6/ პრივ. ივანე ბერიტაშვილი-იურიის უნივერსიტეტიდან

7/ ლიონტი ლიებედინც-იურიის პეტერბურგიდან.

8/ ლიონტი მიხ. კრინიცკი-დანიელევიჩ-ლიონის რუსეთის უნივერსიტეტიდან

9/ ლიონტი ალექს. ლებედინც-სტრიჟევსკის პეტერბურგში/ხელ. იმყოფება ეკატერინოსლავში/

10/ პრივ. ხიმიის ასოციანი, იურიის უნივერსიტეტიდან/ხელ. სტატიებია/.

პრიფესორები/ რომელნიც ვერ მიწვეულნი არ არიან, მაგრამ რომელიც 17-ვ კურსები გაიხსნება, მიწვეულ იქმნებიან.

11/ პრიფესორი გიგინიძე-იურიის/ უნივერსიტეტი

12/ ლიონტი ყიფშიძე-იურიის უნივერსიტეტი

13/ პრივ. კაბრიელ დამბარაშვილი-პეტროვის უნივერსიტეტი

19

პოლიტ. ეკონ. ისტ. ფილოლ.

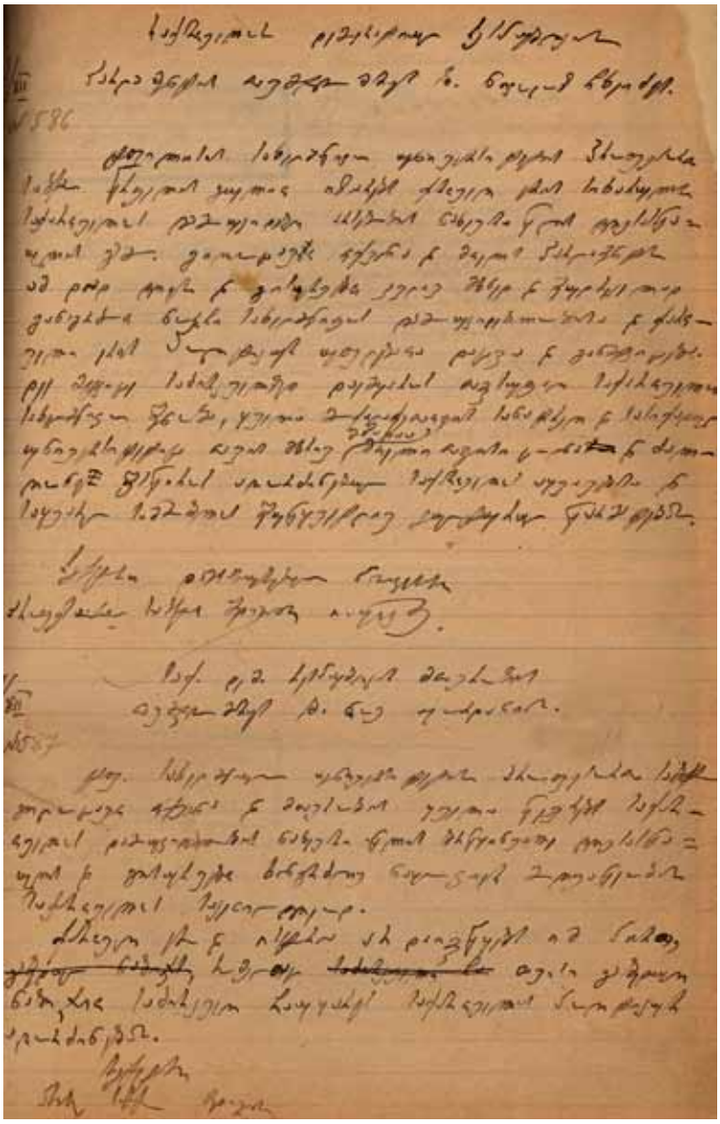
პრივ. ივ. ჯავახიშვილი

პრივ. ს. ჯანაშია

პრივ. ნ. ნიკოლაძე

პრივ. ალ. ხახანაშვილი

პრივ. ალ. ცაგარელი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორთა საბჭოს მდივან იოსებ ყიფშიძის წერილი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის პარლამენტის თავმჯდომარეს, ნიკოლოზ ჩხეიძეს

იოსებ ყიფშიძე ადრესატს ულოცავს საქართველოს დამოუკიდებლობის ნახევარ წლისთავს.

1918 წელი

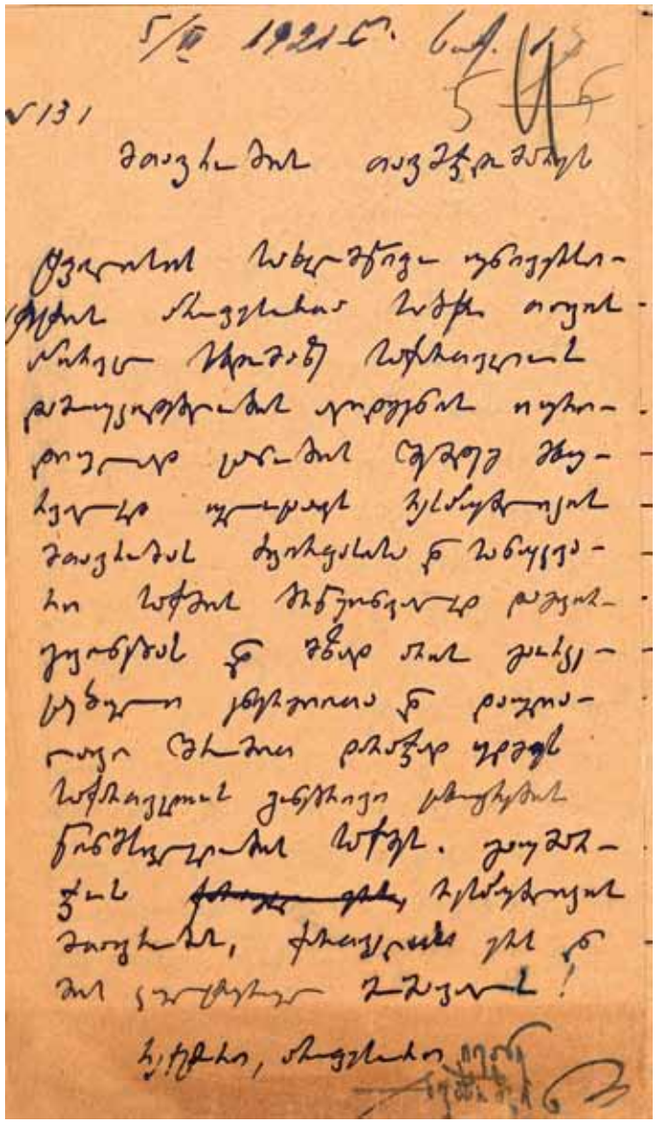
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter by Ioseb Kiphshidze, the secretary of the Professors' Council of the Tbilisi State University to Nikoloz Chkheidze, the Chairman of the Parliament of the Democratic Republic of Georgia

He congratulates the chairman upon the half year anniversary of the Independence of Georgia.

1918

The document preserved at the National Archives of Georgia

„გაუმარჯოს რესპუბლიკის მთავრობას, ქართველ ერს და მის კულტურულ მომავალს“

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი ივანე ჯავახიშვილი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს უნივერსიტეტის პროფესორთა საბჭოს სახელით ულოცავს საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის აღდგენის დე იურე აღიარებას.

1921 წლის 5 თებერვალი

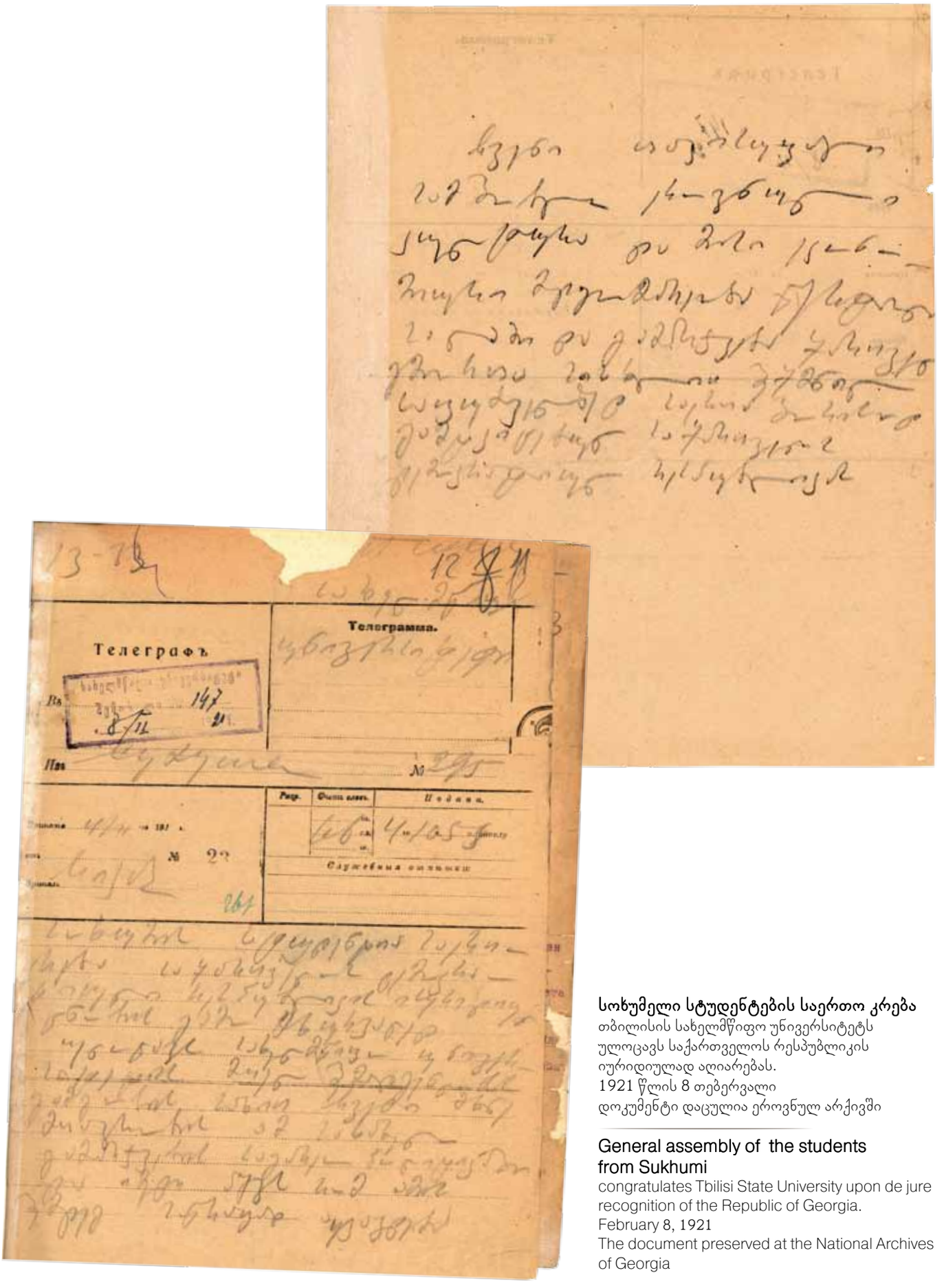
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

“Cheers to the Government of the Republic, Georgian Nation and its Cultural Future”

The letter of the rector of the Tbilisi State University Ivane Javakhishvili to the chairman of the Democratic Republic of Georgia. In the name of the Professors' Council of the University he congratulates the chairman upon de jure recognition of the Independence of Georgia.

February 5, 1921

The document preserved at the National Archives of Georgia

სოხუმელი სტუდენტების საერთო კრება
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს
ულოცავს საქართველოს რესპუბლიკის
იურიდიულად აღიარებას.
1921 წლის 8 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

General assembly of the students from Sukhumi
congratulates Tbilisi State University upon de jure recognition of the Republic of Georgia.
February 8, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

ბაგრატ კერესელიძე და გრიგოლ კაპანაძე
სახალხო სკოლის მასწავლებლები.
1918-1921 წლები
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

BAGRAT KERESELIDZE AND GRIGOL KAPANADZE
Teachers of the People's School.
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

სპორტული საზოგადოება „შევარდენის“ წარმოდგენა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შიდა ეზოში
1920 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Performance of the sports club “Shevardeni” (The Falcon) in the courtyard of the Tbilisi State University
1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

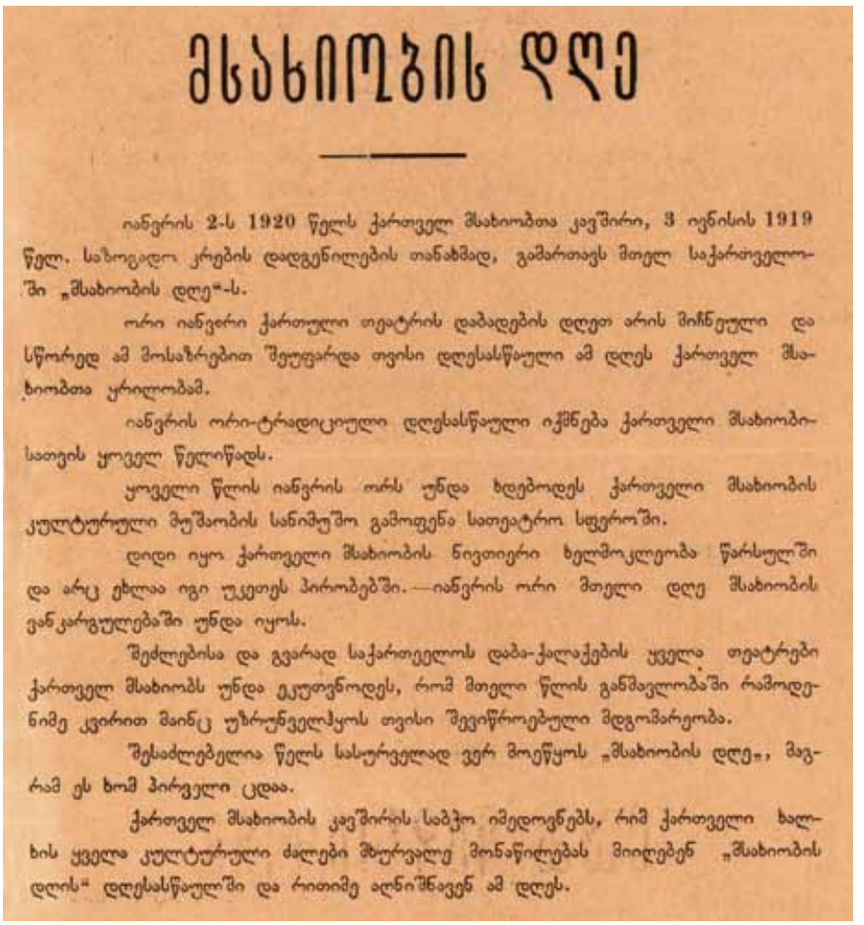
ვანო სარაჯიშვილი (1879-1924)
მუსიკოსი, ვოკალისტი, ლირიკულ-დრამატული ტენორი.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

VANO SARAJISHVILI (1879-1924)
Musician, vocalist, lyrically dramatic tenor.
The document preserved at the National Archives of Georgia

ზაქარია ფალიაშვილის ოპერა „აბესალომ და ეთერის“ პრემიერის შემდეგ გადაღებული ჯგუფური სურათი
ცენტრში, ოპერის მსახიობთა შორის, სხედან: ზაქარია ფალიაშვილი და ალექსანდრე წუწუნავა.
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Group photo taken after the premiere of the opera “Abesalom and Eteri” by Zakaria Phaliashvili
Zakaria Phaliashvili and Alexandre Tsutsunava are sitting (in the center) among the opera artists.
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

მსახიობის დღე

იანვარის 2-ს 1920 წელს ქართველ მსახიობთა კავშირი, 3 ივნისის 1919 წელ. საზოგადო კრების დადგენილების თანახმად, გამართავს მთელ საქართველოში „მსახიობის დღე"-ს.

ორი იანვარი ქართული თეატრის დაბადების დღეთ არის მიჩნეული და სწორედ ამ მოსაზრებით შეუფარდა თვისი დღესასწაული ამ დღეს ქართველ მსახიობთა ყრილობამ.

იანვრის ორი-ტრადიციული დღესასწაული იქმნება ქართველი მსახიობისათვის ყოველ წელიწადს.

ყოველი წლის იანვრის ორს უნდა ხდებოდეს ქართველი მსახიობის კულტურული მუშაობის სანიმუშო გამოფენა სათეატრო სფეროში.

დიდი იყო ქართველი მსახიობის ნიჭიერი ხელმოკლეობა წარსულში და არც ეხლაა იგი უკეთეს პირობებში.—იანვრის ორი მთელი დღე მსახიობის ეანკარგულებაში უნდა იყოს.

შეძლებისა და გვარად საქართველოს დაბა-ქალაქების ყველა თეატრები ქართველ მსახიობს უნდა ეკუთვნოდეს, რომ მთელი წლის განმავლობაში რამოდენიმე კვირით მაინც უზრუნველყოს თვისი შეიწროებული მდგომარეობა.

შესაძლებელია წელს სასურველად ვერ მოეწყოს „მსახიობის დღე", მაგრამ ეს ხომ პირველი ცდაა.

ქართველ მსახიობის კავშირის საბჭო იმედოვნებს, რომ ქართველი ხალხის ყველა კულტურული ძალები მხურვალე მონაწილეობას მიიღებენ „მსახიობის დღის" დღესასწაულში და რითიმე აღნიშნავენ ამ დღეს.

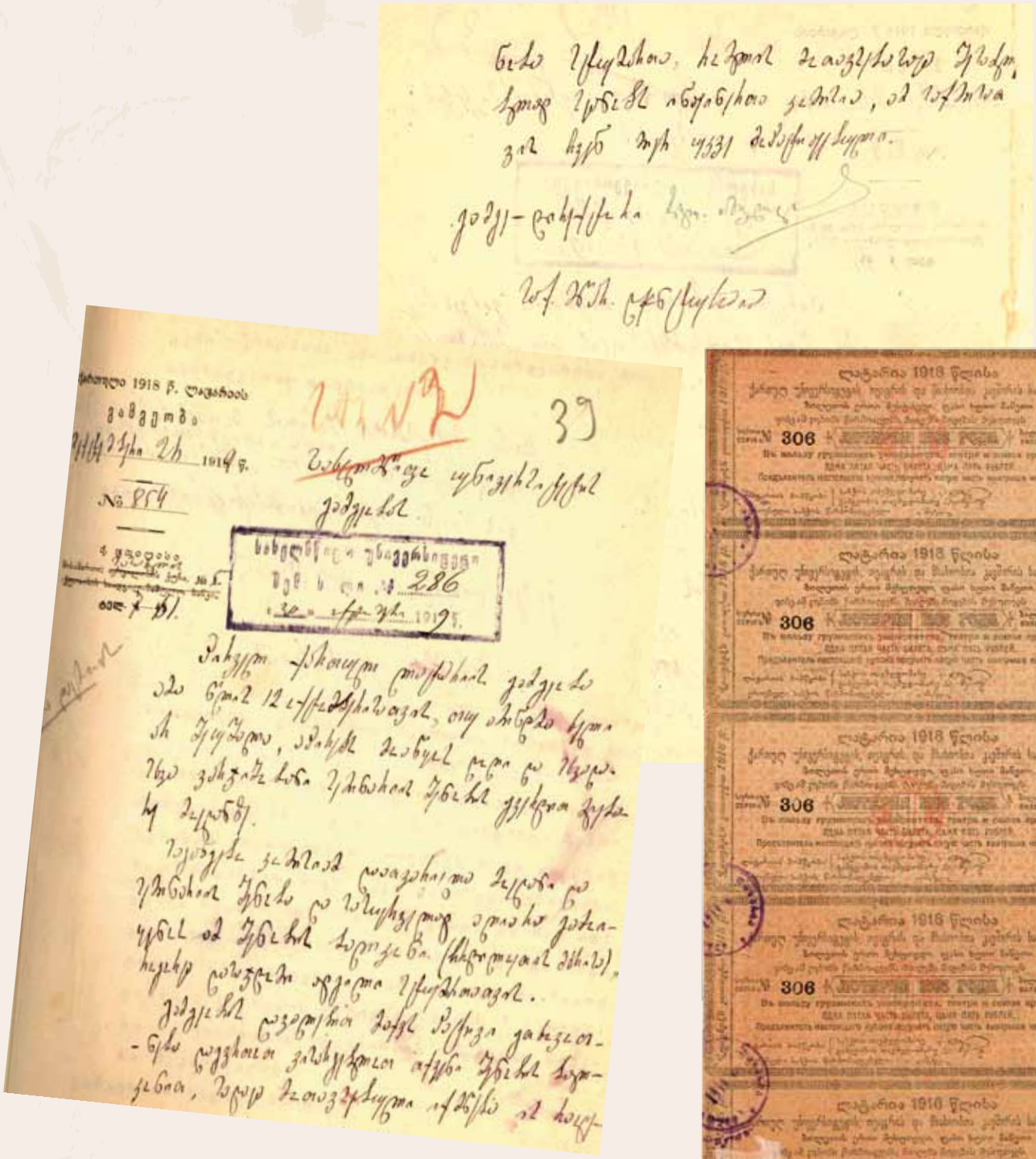
ცნობა 2 იანვარს „მსახიობთა დღის" დაწესების შესახებ
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Note about the establishment an "Artist's Day" on January 2
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

ქართული საღერბო მარკა
1919 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Georgian stamp with the coat of arms
1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

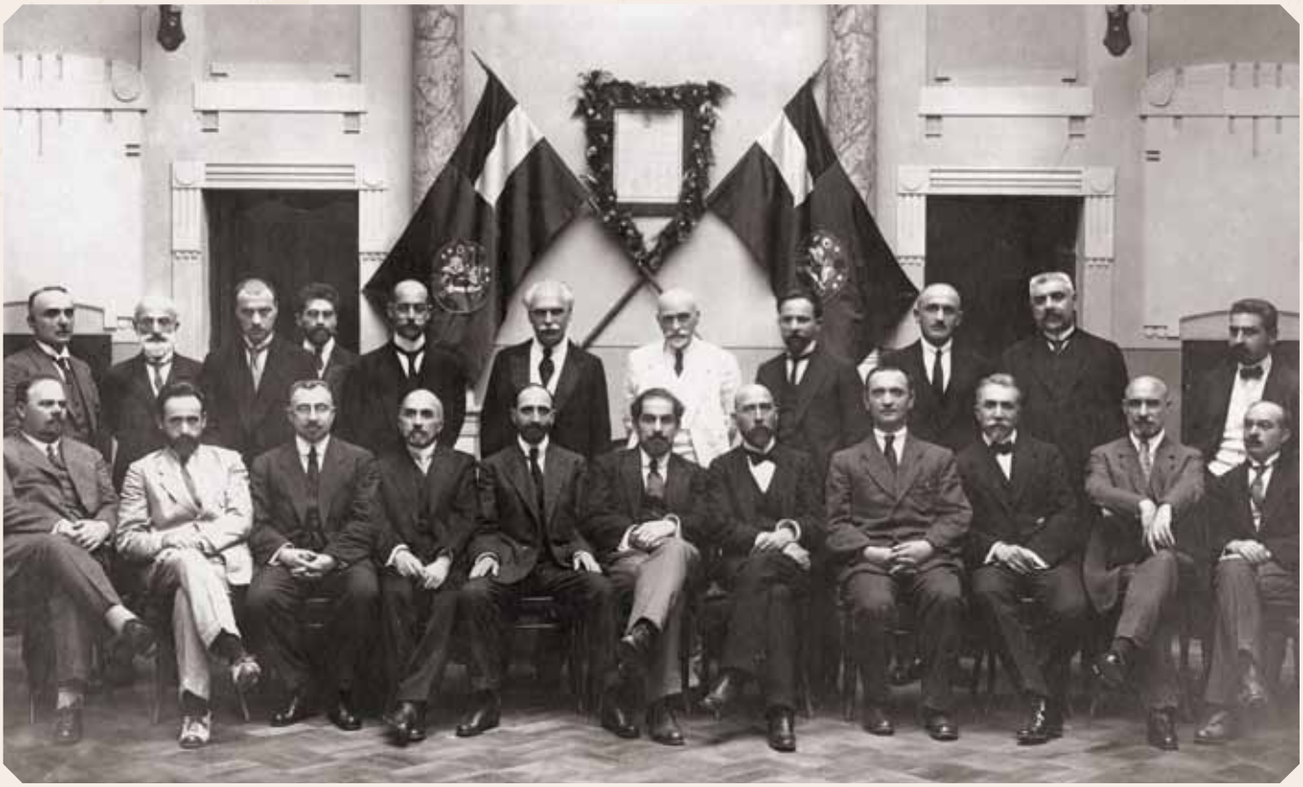
ქართული ლატარიის გამგეობის წერილი სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამგეობას პირველი გათამაშების ორგანიზებაში დახმარების თხოვნით
თბილისი, 1919 წლის 30 ოქტომბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The letter from Board of Georgian lottery to the Board of State University about the organizing of first Georgian lottery
Tbilisi, October 30, 1919
The document preserved at the National Archives of Georgia

პირველი ქართული ლატარიის ბილეთები
1918 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Tickets of the first Georgian lottery
1918
The document preserved at the National Archives of Georgia

საქართველოს ბანკის გამგეობის წევრები
მარცხნიდან მარჯვნივ სხედან: 1. აკაკი ჩხენკელი, 2. გრ. ლორთქიფანიძე, 3. რაჟდენ არსენიძე, 5. ნოე რამიშვილი, 6. ალ. ლომთათიძე, 7. ნიკო ელიავა. მეორე რიგში თეთრ სამოსში, ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრი გიორგი ჟურული.
თბილისი, 1920 წლის 24 ივლისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

A Board of members of the Bank of Georgia
From left to right: 1. Akaki Chkhenkeli, 2. Grigol Lortkipanidze, 3. Razhden Arsenidze, 5. Noe Ramishvili, 6. Alexandre Lomtatidze, 7. Niko Eliava. In the second row in the white apparel: Giorgi Zhuruli, Minister of Finance, Trade and Industry.
Tbilisi, July 24, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

ნიკო ნიკოლაძე (1843–1928)
საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი, ჭიათურის მანგანუმის ქართული სააქციო საზოგადოების დამაარსებელი, ქვეყანაში სხვადასხვა წამოწყების ინიციატორი, პუბლიცისტი, კრიტიკოსი.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

NIKO NIKOLADZE (1843–1928)
One of the leaders of the National-Democratic Party of Georgia, founder of Chiatura Manganese Georgian Joint-Stock Company, initiator of different activities, publicist, critic.
The document preserved at the National Archives of Georgia

გორის მიწისძვრის შედეგები

მიწისძვრის სიმძლავრე ეპიცენტრში მერკალის შკალით 9 ბალს აღწევდა. მიწისძვრის შედეგად ასზე მეტი ადამიანი დაიღუპა. სტატისტიკური კომისიის მონაცემებით, გორში აღწერილი 1336-დან დაზიანებას გადაურჩა მხოლოდ 16 შენობა, 756 ან სრულად დაინგრა ან საცხოვრებლად გამოუსადეგარი გახდა. 405 შენობა კაპიტალურ, 156 კი – მცირე რემონტს მოითხოვდა.
1920 წლის 20 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Results of the Gori earthquake

Strength of the earthquake in the epicenter according to the Mercalli scale reached 9 degrees. As a result more than 100 persons died. Based on the data of the commission of statistics from the registered 1,336 houses only 16 survived undamaged. 756 buildings were either entirely destroyed or became useless for living. 405 buildings were left in need of complete restoration and 156 houses of minor repair works.
February 20, 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

№ 114

ერთობის ფურცელი

მთავრობის ორგანო

ერთობის ფურცელი

სოციალ-დემოკრატიული გაზეთი

საქართველოს რესპუბლიკა

საქართველოს
დამოუკიდებლობის წლის თავი.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების პრეზიდიუმი.

№ 24

ერთობა

პარასკევი 31 იანვარი 1919 წ.

№ 24

გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“
მთავრობის ოფიციალური ბეჭდვითი ორგანო
1918-1921 წლებში.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The newspaper “Sakartvelos Respublika” (Republic of Georgia)
Official printing organ of the government
1918-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

გაზეთი „ერთობა“
საქართველოს რესპუბლიკის მმართველი სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ბეჭდვითი ორგანო
1917-1921 წლებში.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The newspaper “Ertoba” (Unity)
Printing organ of the ruling Social Democratic Party of the Republic of Georgia.
1917-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

ჯარის ნაწილებს უფასოთ ეგზავნებათ.

6 ივნისი, 1920 წ.

ფასი 10 მან.

მხედარი

№ 2. ორგანო სამხ. სამინ. კულტ.-განათლ. სექციისა. № 2.

მთავარ შტაბის ცნობა

5 ივნისს უველა ფრონტებზე სიწყნარე იყო, მხოლოდ ხულო-დანისპარულის მიდამოებში ბანდებთან შეტაკება გრძელდებოდა. ამ ბანდების წინააღმდეგ ჩვენს ჯართან ერთად მოქმედებს რამდენიმე ასეული ადგილობრივი აჯარელიც.

აღერბეიჯანთან დროებითი ზავი ხუთი დღით კიდევ გაგრძელდება. ეს ვადა ითვლება 2 ივნისიდან.

რკინისგზელებს.

სამშობლოს მცველი ჯარი, ქართველი ხალხი და მთელი რესპუბლიკა აღტაცებაში მოდის თქვენის დაუღალავის და თავგანწირულის მუშაობით. ჩვენი ჯარის მიერ მიღწეულ წარმატებულ და მომავალ გამარჯვებაში შეტანილია დიდი ნაწილი თქვენის წვლილისა. ჯარი, რომელსაც თქვენისთანა ხელის შეწყობა ხალხი ჰყავს, ყოველთვის შესძლებს თავისი ქვეყნის დაცვას. უველა სათანადოდ აფასებს თქვენს ღვაწლს, მაგრამ თუ მაღლობას არ გიხდიან მხოლოდ იმისათვის, რომ თქვენ არა ჰსაჭიროებთ მაღლობის გადახდაში, რადგანაც რესპუბლიკა თქვენია და მასზე გაწეული ამაგი თქვენს საკუთარ საქმედ მიგაჩნიათ.

მხურვალე, ძმურ სალამს გიძღვნით თქვენ ქართველი მხედრობა.

სამხ. მინისტრის ამხანაგი გენ. ოდიშელიძე.

სამხ. მინისტრი გრ. ლორთქიფანიძე.

„მხედარი“
სამხედრო სამინისტროს კულტურულ-საგანმანათლებლო სექციის ჟურნალი.
გამოიცემოდა 1920 წელს
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

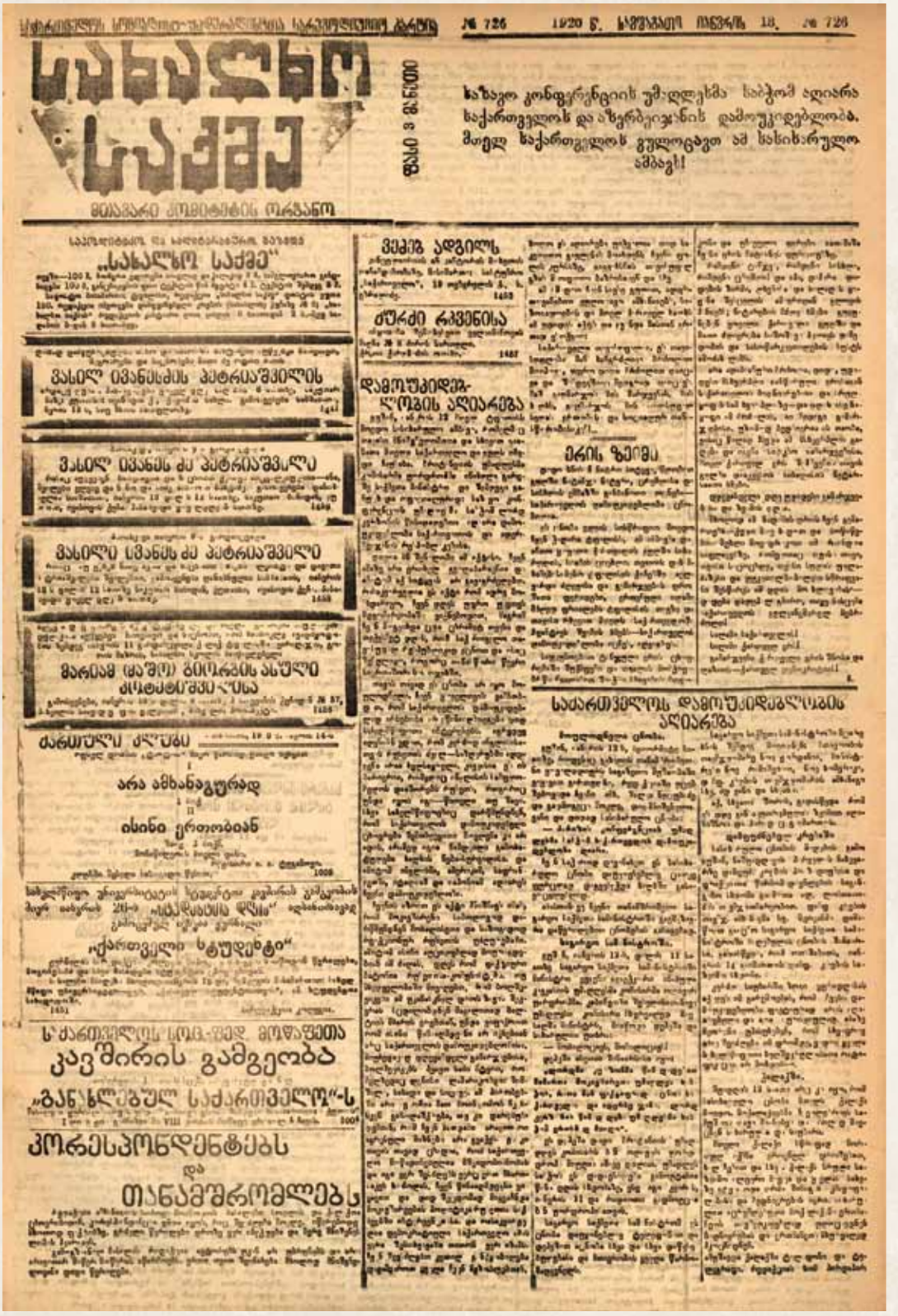
“Mkhedari” (The Rider)
Magazine of the cultural and educational section of the Ministry of War.
Published in 1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

ჟურნალი „საბალხო გვარდიელი“
გვარდიის მთავარი შტაბის ბეჭდვითი ორგანო.
გამოდიოდა 1920-1921 წლებში, სულ ექვსი ნომერი გამოიცა
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Magazine “Sakhalkho Gvardieli” (The People’s Guardsman)
Printing organ of the headquarter of the guard. The edition was published in 1920-1921. It was published just 6 volumes
The document preserved at the National Archives of Georgia

სახალხო საქმე

მთავარი კომიტეტის ორგანო

ფასი 3 მანეთი

№ 726 1920 წ. სამშაბათი ივნისის 18. № 726

საზავო კონფერენციის უმოქმედობამ საბჭოთ აღიარა საქართველოს და აზერბაიჯანის დამოუკიდებლობა. მთელ საქართველოს გულოცავთ ამ სასიხარულო ამბავს!!

საპასუხისგამო და საძიებლებისთვის მიმართვა

„სახალხო საქმე"

ვასილ ცვანცსაძის პატრიაშვილის

ვასილ ცვანცს ძე პატრიაშვილი

ვასილი ცვანცს ძე პატრიაშვილი

მარიამ (მაშო) გიორგის ასული კუპატაძე-შვილისა

ძარცული ძღვნად

I

არა ამხანაგურად

II

ისინი ერთობიან

„ქართველი სტუდენტი"

ს'ქართველოს სოც.-ფედ. მოწაფეთა კავშირის გამგეობა „განსვლებულ საქართველო"-ს კორესპონდენტებს და თანამშრომლებს

ვეძებ ადგილს

ძუძი რჩენისა

დამოუკიდებლობის აღიარება

ერის ზეიმი

საქართველოს დამოუკიდებლობის აღიარება

გაზეთი „სახალხო საქმე"

საქართველოს სოციალ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტიის პერიოდული გამოცემა.
1917-1921 წლებში.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The newspaper "Sakhalkho Sakme" (Public Affair)

Periodical of the Revolutionary Party of the Social-Federalists of Georgia.
1917-1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

ნოე ჭორდანიას

ვეთრე ქართული კლუბი

გაემგზავრება

დიდი საბაღო სეირნობით

გაღვიძებული

„თეატრი და ცხოვრება"

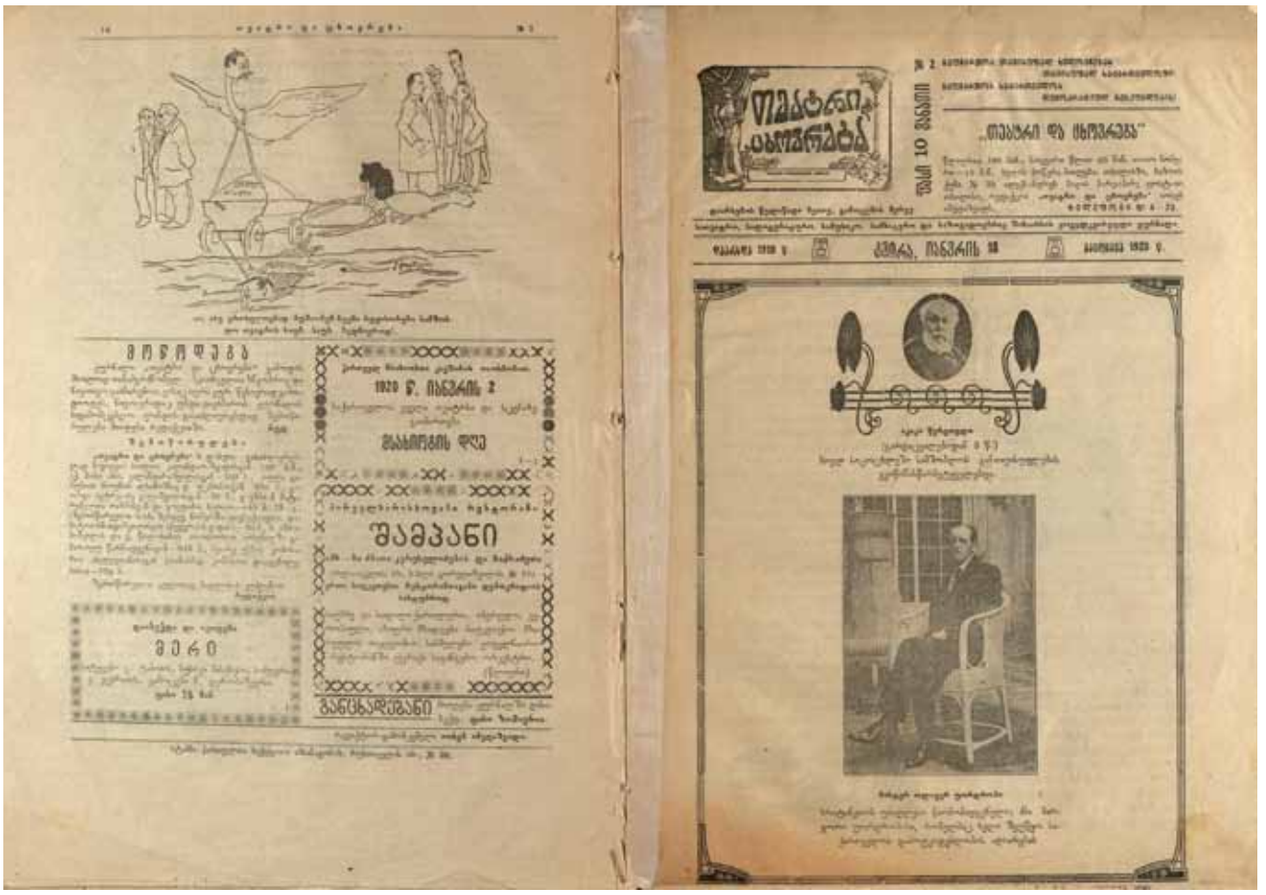

ნოე ჭორდანიას

„თეატრი და ცხოვრება"

საზოგადო სცენის დასაბუთებული ძეგლები

ჟურნალი „თეატრი და ცხოვრება"
დაარსდა 1910 წელს და დიდი პოპულარობით სარგებლობდა პირველი რესპუბლიკის პერიოდშიც.
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The magazine "Teatri da Tskhovreba" (Theatre and Life)
Founded in 1910 it was very popular during the period of the First Republic.
The document preserved at the National Archives of Georgia

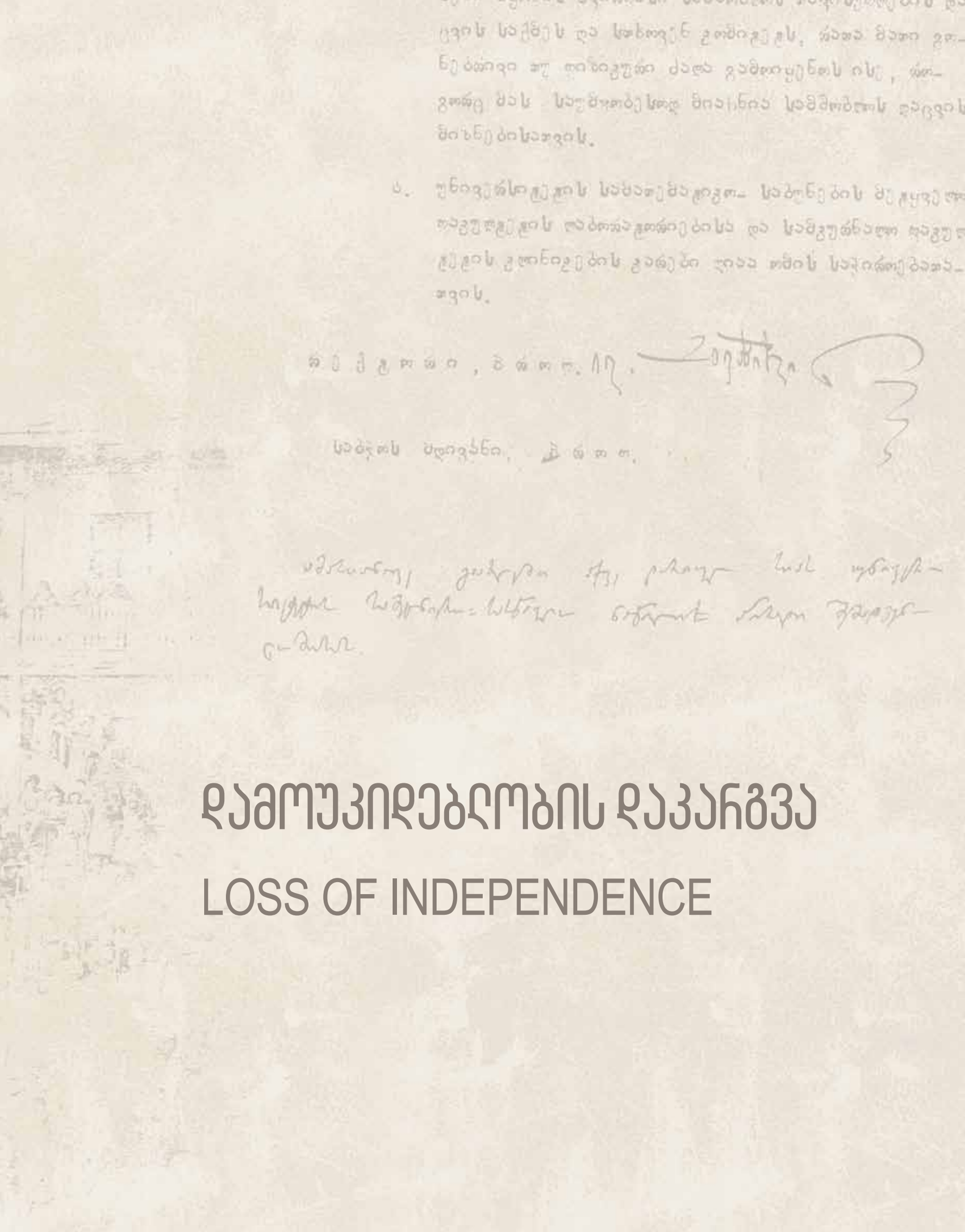
მჯერა, რომ პასუხისმგებლობის გრძნობა ისტორიის და ერის წინაშე თავისას იზამს.

აკაკი ჩხენკელი

I believe that the sense of responsibility towards the history and the nation will do its best.

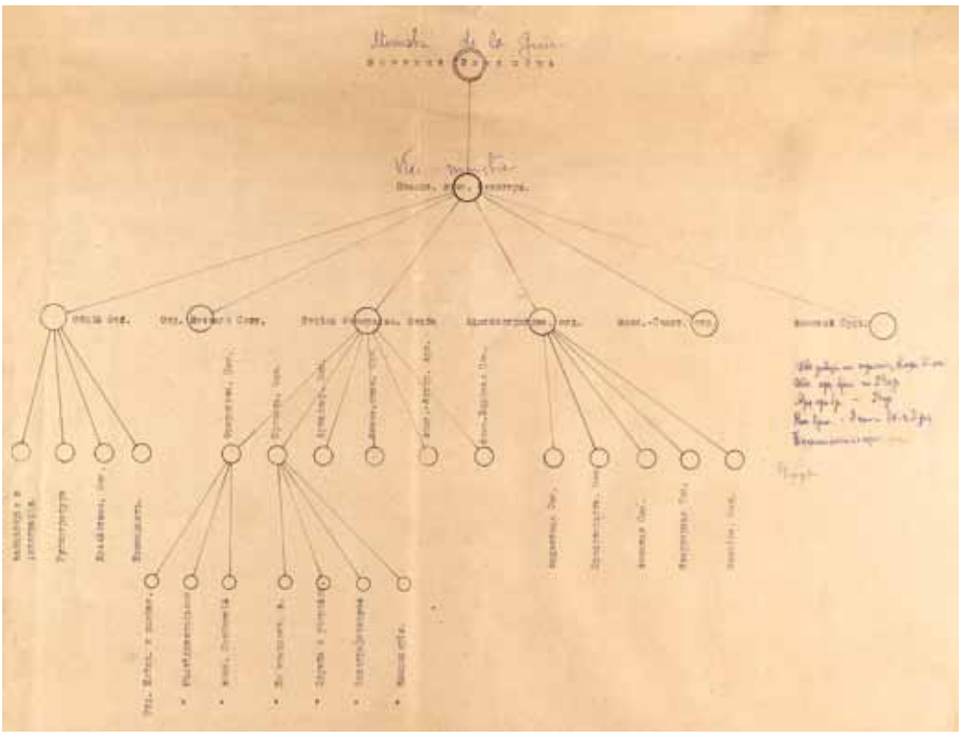
AKAKI CHKHENKELI

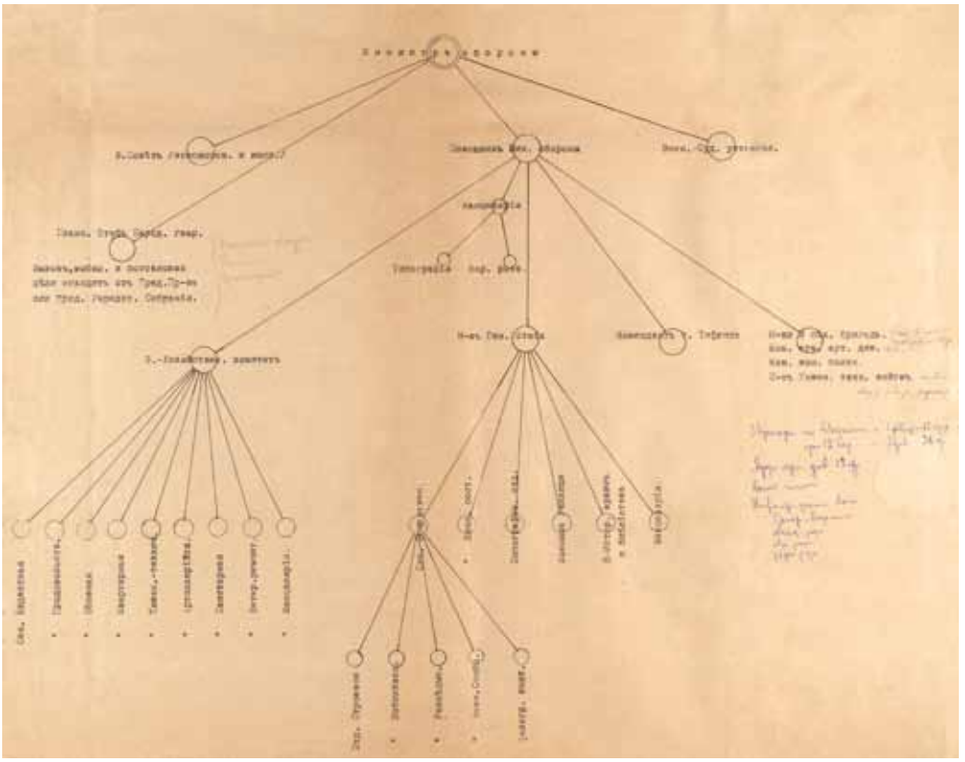

დამოუკიდებლობის დაკარგვა

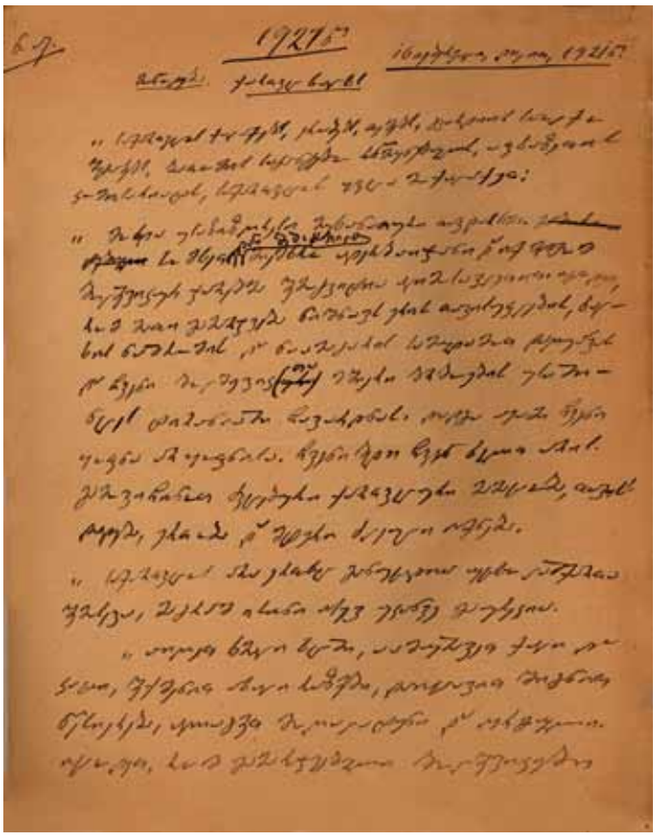
LOSS OF INDEPENDENCE

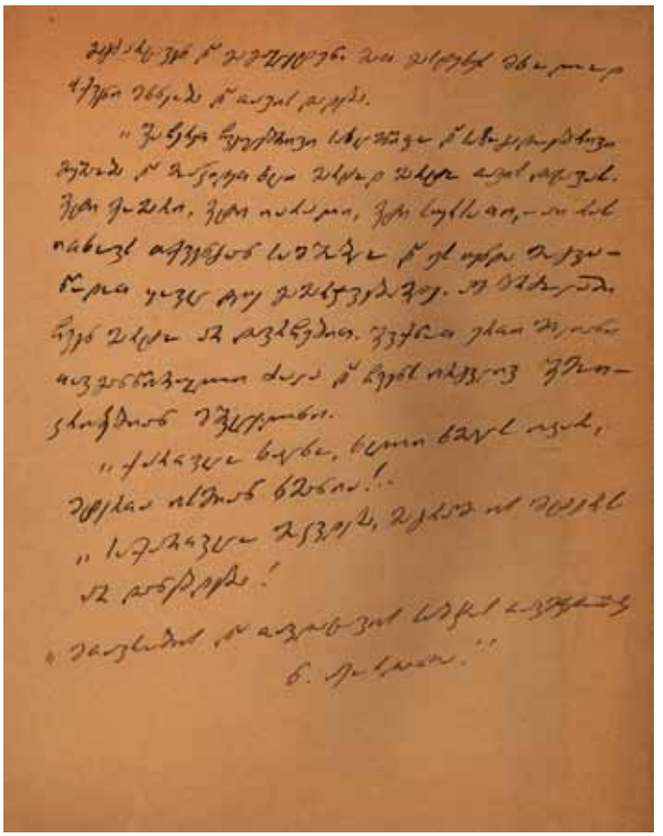

საქართველოში საბჭოთა რუსეთის სამხედრო ატაშეს პავლე სიტინის მიერ მოპოვებული სადაზვერვო ინფორმაცია ქართული შეიარაღებული ძალების ორგანიზაციის შესახებ საქართველოს ოკუპაციის წინ
1920 წელი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

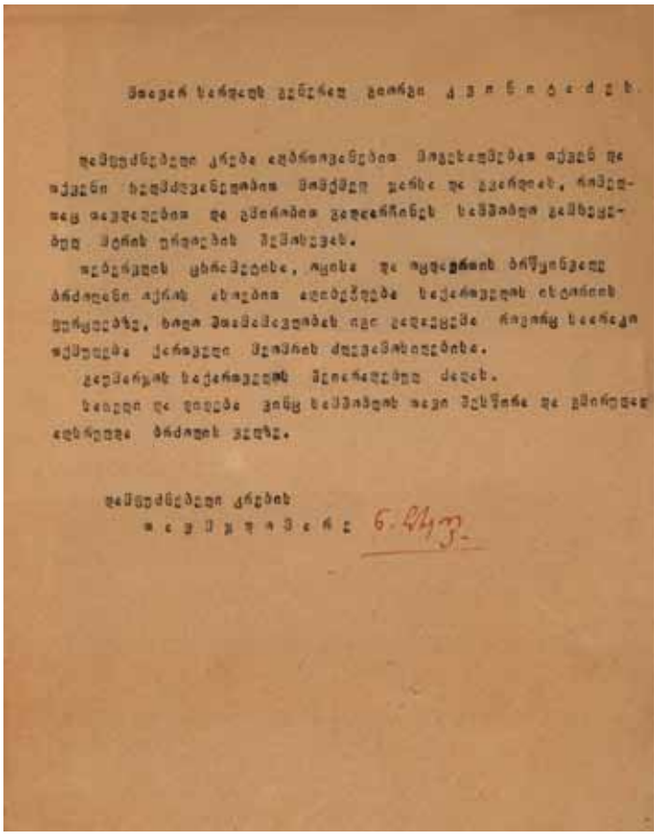
Reconnaissance information about the organization of the Georgian armed forces before the occupation of Georgia. Retrieved by the military attache of the Soviet Russia in Georgia Pavel Sitin
1920
The document preserved at the National Archives of Georgia

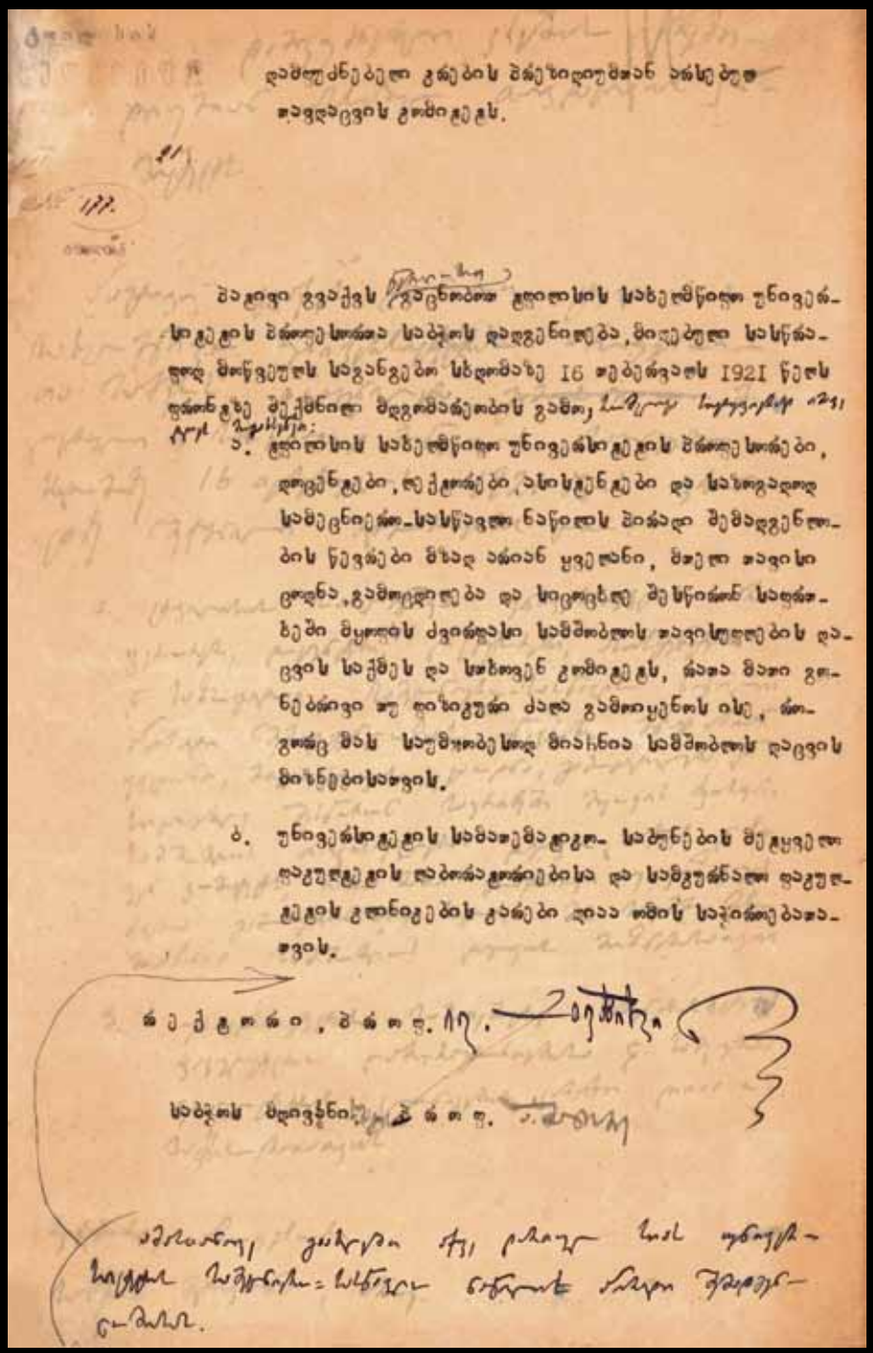
„საქართველო მოკვდება, მაგრამ ის მტერს არ დანებდება“
ნოე ჟორდანიას მოწოდება ქართველ ხალხს.
მოუწოდებს ყველა საშუალებით იბრძოლონ ბოლშევიკური ჯარების წინააღმდეგ.
1921 წლის 16 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

“Georgia will fight till the death, but will never surrender to the enemy”
Noe Zhordania’s appeal to the Georgian people. He called them to fight the Bolshevik army with all possible means.
February 16, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

„გაუმარჯოს საქართველოს შეიარაღებულ ძალებს. სახელი და დიდება, ვინც სამშობლოს თავი შესწირა და გმირულად აღსრულდა ბრძოლის ველზე“
დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის, ნიკოლოზ ჩხეიძის მიმართვა გენერალ გიორგი კვინიტაძეს.
1921 წლის 22 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

“Glory to military forces of Georgia, glory and honor to those who sacrificed themselves for the homeland and died heroically on the battlefield”
Appeal of Nikoloz Chkheidze, Chairman of the Constituent Assembly, to General Giorgi Kvinitadze.
February 22, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის, ივანე ჯავახიშვილის წერილი საქართველოს რესპუბლიკის დამფუძნებელი კრების პრეზიდიუმთან არსებულ თავდაცვის კომიტეტს

„თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორები, დოცენტები, ლექტორები, ასისტენტები და საზოგადოდ სამეცნიერო-სასწავლო ნაწილის პირადი შემადგენლობის წევრები მზად არიან ყველანი, მთელი თავისი ცოდნა, გამოცდილება და სიცოცხლე შესწირონ საფრთხეში მყოფის ძვირფასი სამშობლოს თავისუფლების დაცვის საქმეს და სთხოვენ კომიტეტს, რათა მათი გონებრივი და ფიზიკური ძალა გამოიყენოს ისე, როგორც მას საუმჯობესოდ მიაჩნია სამშობლოს დაცვის მიზნებისათვის“ – წერს ივანე ჯავახიშვილი.

1921 წლის 16 თებერვალი

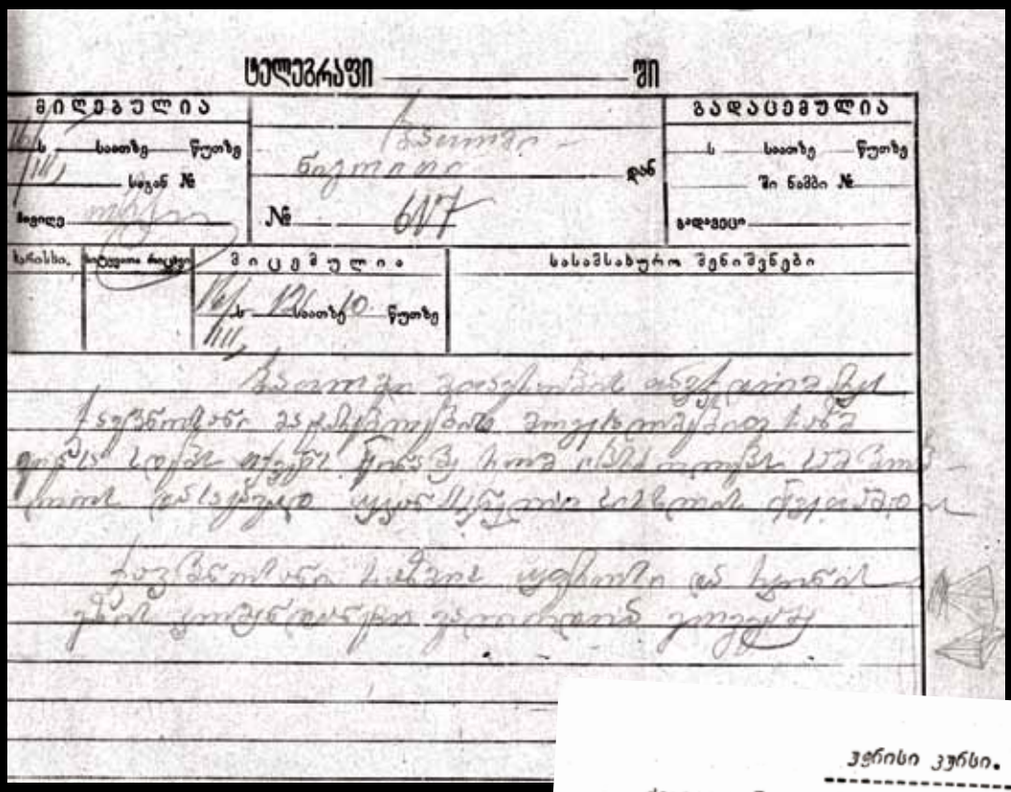
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of Ivane Javakhishvili, Rector of the Tbilisi State University, to the defense committee of the Presidium of the Constituent Assembly of the Republic of Georgia

“Professors, assistant professors, lecturers, assistants and personnel of the scientific and educational divisions of the Tbilisi State University are ready to sacrifice their knowledge, experience and life to protect freedom of the endangered precious homeland and request the committee to use their intellectual and physical strength in the best possible way it considers to be needed”.

February 16, 1921

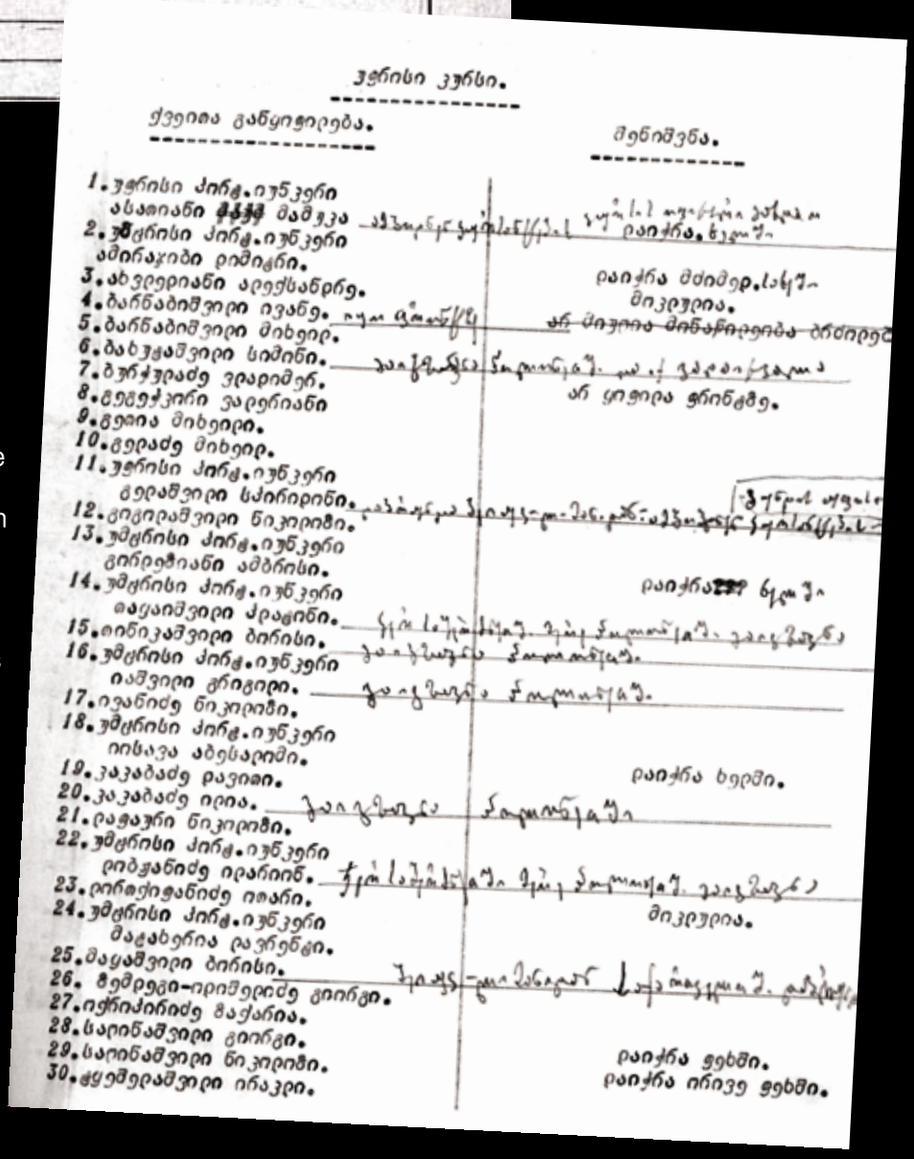
The document preserved at the National Archives of Georgia

ტელეგრაფი — ში

მიღებულია — გადაცემულია

ვიცე მეფე

ჯავშნოსან მატარებელთა რაზმის მეთაურისა და რკინიგზის კომენდანტის ვალოდია გოგუაძის დეპეშა მთავრობის თავმჯდომარეს

ვალოდია გოგუაძე ფიცს დებს, რომ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე იბრძოლებს ქვეყნის დასაცავად.

1921 წლის 16 მარტი

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Dispatch of Valodia Goguadze, head of the division of armored trains and the commandant of the railway to the chairman of the government

He adjures to fight until the last drop of blood in order to protect his homeland.

March 16, 1921

The document preserved at the National Archives of Georgia

ცნობები რუსეთ-საქართველოს 1921 წლის ომში მონაწილე იუნკერთა შესახებ

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Information about the cadet participants of the Russia-Georgian war of 1921

The document preserved at the National Archives of Georgia

საბჭოთა რუსეთის მე-11 წითელი არმიის შემოსვლა თბილისში
1921 წლის 25 თებერვალი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Invasion of the 11th Red Army of the Soviet Russia in Tbilisi
February 25, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

ძანდარ ტოკაევის „დიგორის ოსური პარტიზანული რაზმი“ რაჭის სოფელ ღების ცენტრში
1921 წლის თებერვლის ბოლო
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

The “Digori Ossetian partisan squad” of Dzandar Tokaev in the center of the village Ghebi in Racha
End of February, 1921
The document preserved at the National Archives of Georgia

Bonne année 1939.

Japon, le 1 Dec 38

Cher Monsieur Charlesworth,

Je n'ai pas pensé que je suis si important au Japon. Je devais faire déjà une dizaine de conférences sur "le mouvement anti-communiste et anti-soviétique en Europe" devant les réunions des personnalités les plus importantes. Vos organisations et vos activités et vos relations vis-à-vis les autres organisations en question ont été en détail et exactement expliqués par moi, Vos désirs également. Le Japon a pris note! Bien

dès que j'aurai le contingent libre. Ma femme est encore toujours souffrante, le petit est avec elle, il va bien. Vous parlez de ma mauvaise humeur une autre fois je vais

B. Zeltman, Camp du Grand Verger Lausanne

expliquerai mes raisons. Entre temps Obligé par le — meilleurs Service d'Aide aux Réfugiés civils internés en Suisse. salutations Hilfswerk für Zivilinternierte Flüchtlinge in der Schweiz. Et bonne nouvelle année

Votre B. Zeltman

L'envoi aux réfugiés de denrées rationnées ou contingentées est interdit.

Santé et j... données par ...

CENSURE

SPORTS D'HIV...

Monsieur
H. Charich...
10, av. Gaspa...

Ge...

BASEL — ZOOLOGISCHEN GARTEN

POSTKARTE CARTE P...

Exp. B. Zeltman
Camp des Charmilles
Genève

Genève 22. XII. 42

Cher Monsieur,

Vous serez étonné d'apprendre que je me trouve interné ici depuis un mois. La femme est sortie de l'hôpital avant-hier de l'Hôpital

Monsieur
H. Charichon
23, Goetz-Monin
Genève

ხარიტონ შავიშვილი

KHARITON SHAVISHVILI

2015 წელს ხარიტონ შავიშვილის პირადი საარქივო ფონდის ციფრული ვერსია, საქართველოს იუსტიციის მინისტრ თეა წულუკიანის ძალისხმევით, ეროვნულმა არქივმა 2015 წელს ჟენევის გაეროს განყოფილების ბიბლიოთეკიდან ჩამოიტანა.

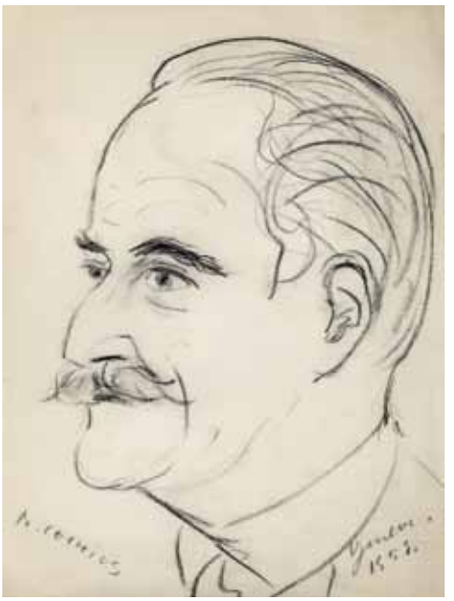
საარქივო ფონდის მნიშვნელობა უდიდესია. არქივში თავმოყრილია: „ერთა ლიგაში“ საქართველოს წარმომადგენლობის მუშაობის ამსახველი დოკუმენტები; მიმოწერა ევროპულ ორგანიზაციებსა და პოლიტიკოსებთან საქართველოში იმ დროს არსებული პრობლემატიკის შესახებ; ქართველ ემიგრანტებთან ურთიერთობის, ასევე „საქართველოს საზღვარგარეთული პრესის ბიუროსა“ და „საქართველოს დამხმარე საერთაშორისო კომიტეტის“ საქმიანობის ამსახველი მასალა. გარდა ამისა, ხარიტონ შავიშვილის არქივში ინახება მისი მემუარები და პირადი ბიბლიოთეკა.

განსაკუთრებული მნიშვნელობის გამო, გადავწყვიტეთ, ხარიტონ შავიშვილის საარქივო ფონდის მცირე პრეზენტაცია ამ წიგნის ბოლო ნაწილის სახით წარმოვადგინოთ.

In 2015, due to great efforts of the Minister of Justice Thea Tsulukiani, Georgia received documents of national importance – digital version of the private archive of Khariton Shavishvili, the first and the last representative of the First Democratic Republic of Georgia to the League of Nations. Collection was brought to Georgia from the Library of the United Nations in Geneva.

The collection contains documents describing the work of the Georgian representative in the League of Nations, correspondence between the European organizations and politicians about the current events and ongoing problems existed in Georgia, communication with Georgian emigrants, materials depicting work of the "Foreign Press Bureau of Georgia" and the "International Committee for Support of Georgia". In addition, the archive contains Khariton Shavishvili's memories and his personal library.

Because of its significance, we decided to present a small fraction of Khariton Shavishvili's archive in the final part of the book.

ხარიტონ შავიშვილის არქივის ნაწილი, რომელიც ჟენევის გაეროს განყოფილების ბიბლიოთეკაში ინახება

Part of Khariton Shavishvili's archive, which is preserved at the Library of the United Nations Office in Geneva

ხარიტონ შავიშვილი
KHARITON SHAVISHVILI

ხარიტონ შავიშვილი დაიბადა 1886 წელს ოზურგეთის რაიონის სოფელ ქვედა ბახვში.

1901 წლიდან სოციალ-დემოკრატიულ პარტიაში შევიდა, 1906 წელს კი დააპატიმრეს და ციმბირში გადაასახლეს. 1908 წელს ციმბირიდან გაიქცა და შვეიცარიაში მოახერხა გადასვლა.

1915 წელს საბოლოოდ დაფუძნდა ჟენევაში. 1919 წელს პირველად სწორედ მან აცნობა შვეიცარიის მთავრობას საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შესახებ.

პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის დროს ხარიტონ შავიშვილი აქტიურ დიპლომატიურ საქმიანობას ეწეოდა. შვეიცარიაში საქართველოს სრულუფლებიანმა ელჩმა, მიხეილ სუმბათაშვილმა ის მიიწვია ბერნში საქართველოს დიპლომატიურ მისიაში სამუშაოდ და შესთავაზა დაეარსებინა კომიტეტი, რომელიც ევროპის ქვეყნებს საქართველოში არსებულ მდგომარეობას გააცნობდა. 1920 წლიდან ხარიტონ შავიშვილს დაევალა ქვეყნის წარმომადგენლობა ერთა ლიგის მუდმივმოქმედ ორგანოში.

მან მოღვაწეობა გააგრძელა საქართველოს მიერ დამოუკიდებლობის დაკარგვის შემდეგაც. 1924 წელს ჟენევაში „საქართველოს მხარდაჭერის საერთაშორისო კომიტეტის“ დაარსება ხარიტონ შავიშვილის დიდ მიღწევად უნდა ჩაითვალოს. ამ ორგანიზაციას სათავეში მისი მეგობარი ჟან მარტენი ჩაუდგა.

1934 წლამდე ხარიტონ შავიშვილი ერთა ლიგაში საქართველოს წარმომადგენლად ითვლებოდა, აქტიურად მონაწილეობდა პროტესტში საქართველოს ოკუპაციის წინააღმდეგ; წერდა და აქვეყნებდა წერილებსა და სტატიებს, მართავდა დიპლომატიურ შეხვედრებს.

1934 წელს საბჭოთა კავშირი ერთა ლიგაში მიიღეს და მას, როგორც საქართველოს წარმომადგენელს, უფლებამოსილება შეუწყდა, თუმცა მაშინვე მიიღო აკრედიტაცია, როგორც ქართული პრესის ბიუროს წარმომადგენელმა და ამ ფორმით გააგრძელა საქმიანობა.

ხარიტონ შავიშვილს ეკუთვნის ნაშრომები: „სამშობლო, ციხეები, გადასახლება“, „მოსედან ჰიტლერამდე“, „შოთა რუსთაველი ჟენევის უნივერსიტეტში“, „წმიდა ნინო – პირველი მოციქული ქალი“, „რუსი მწერლების ტრაგედია– პუშკინიდან პასტერნაკამდე“, „სოციალიზმის ფილოსოფია“, „თამარი, ანუ საქართველოს ოქროს ხანა“, „ადამიანი და საზოგადოება“, „რუსი რევოლუციონერები ჟენევაში 1908 წელს“ და სხვა.

მისი თანამედროვეები წერდნენ, რომ ხარიტონ შავიშვილი პირადად იცნობდა უმაღლესი თანამდებობის პირებს, დიპლომატებს და დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა მათ შორის. ამ კავშირებს ხარიტონ შავიშვილი საქართველოს ინტერესების დასაცავად იყენებდა, თავად კი, სხვა ქართველი ემიგრანტების მსგავსად, სიდუხჭირეში ცხოვრობდა.

ხარიტონ შავიშვილი 1975 წელს შვეიცარიაში გარდაიცვალა, დაკრძალულია ჟენევაში.

Khariton Shavishvili was born in 1886 in the village Kveda Bakhvi (the Lower Bakhvi), Ozurgeti region.

Starting from 1901 he became a member of the Social Democratic Party. In 1906 was arrested and exiled to Siberia. In 1908 he escaped from Siberia, left Georgia and managed to cross the border into Switzerland.

In 1915 he finally settled in Geneva. In 1919 he was the first person who informed the Swiss Government about the Declaration of Independence of Georgia.

In the period of the First Democratic Republic Khariton Shavishvili was actively involved in diplomatic activities. Ambassador Plenipotentiary of Georgia to Switzerland Mikheil Sumbatashvili invited him to Bern to work in the diplomatic mission of Georgia and offered him to establish a committee, which would inform European countries about the situation existed in Georgia. Starting from 1920 Shavishvili became representative of Georgia in the permanent body of the League of Nations.

Shavishvili continued his work even after the loss of Independence of Georgia. In 1924 he established the "International Committee for Support of Georgia" in Geneva, which should be considered as a great achievement. His friend Jean Martin became a Head of the Committee.

Until 1934 Khariton Shavishvili was considered to be acting representative of Georgia in the League of Nations. He actively participated in the protest movement against occupation of Georgia: wrote and published letters and articles, arranged diplomatic meetings.

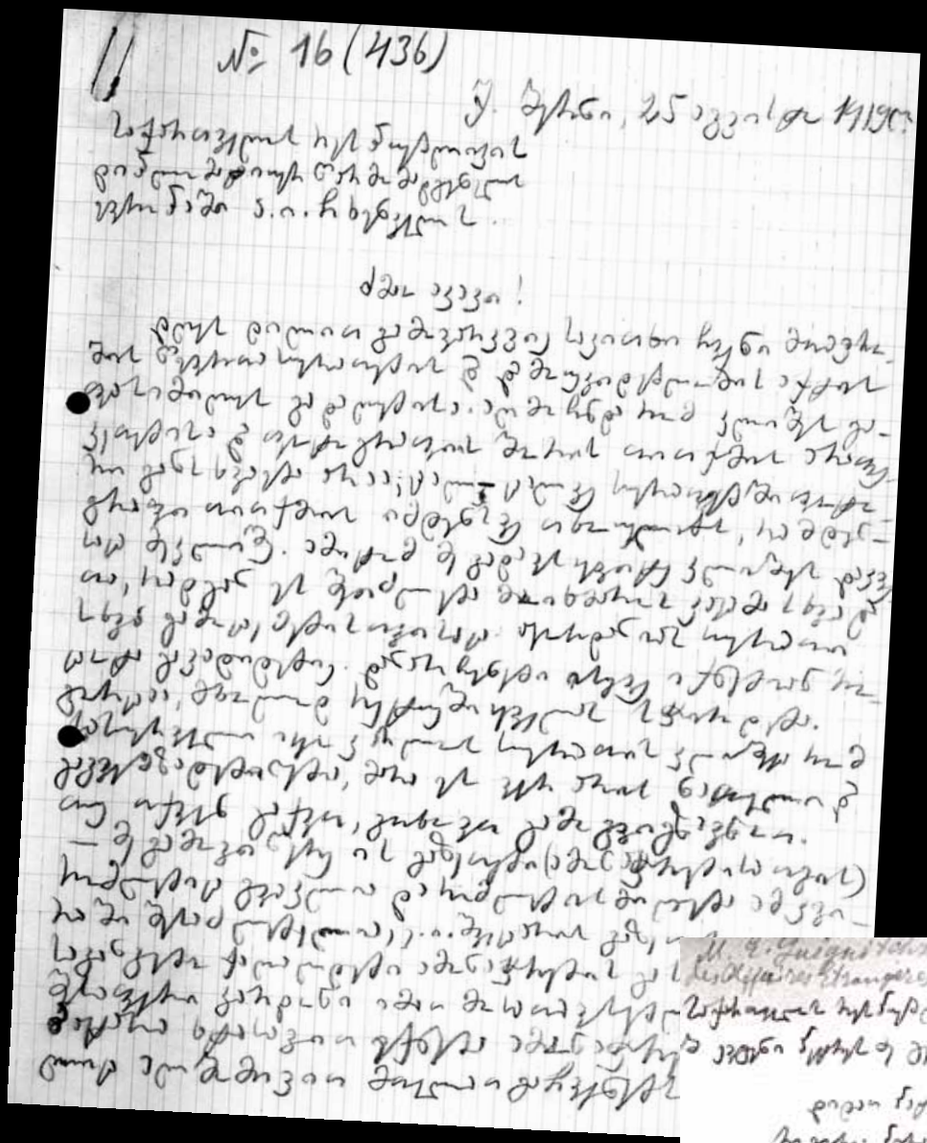
In 1934 the Soviet Union was accepted in the League of Nations and his official authority as a representative of Georgia was terminated. However he has immediately received accreditation of a representative of the Georgian Press Bureau and continued his work in this capacity.

Khariton Shavishvili is the author of the following works: "Homeland, Jails, Exile", "From Moses to Hitler", "Shota Rustaveli at the Geneva University", "Saint Nino – the First Woman Apostle", "Tragedy of the Russian Writers: From Pushkin to Pasternak", "Philosophy of the Socialism", "Tamar and the Golden Age of Georgia", "A Human and the Society", "Russian Revolutionaries of Geneva in 1908", etc.

Shavishvili's contemporaries wrote that he personally knew the high-ranking officials, diplomats and carried great authority among them. Khariton Shavishvili used these connections to protect interests of Georgia abroad. Like many other Georgian emigrants his lifestyle was very modest.

Khariton Shavishvili died in 1975 in Switzerland and was buried in Geneva.

№ 16 (436)

ხარიტონ შავიშვილის წერილი ევროპაში საქართველოს რესპუბლიკის დიპლომატიურ წარმომადგენელ აკაკი ჩხენკელს, საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის, მთავრობის წევრთა ფოტოების კლიშეების დამზადებისა და სხვადასხვა საკითხის შესახებ

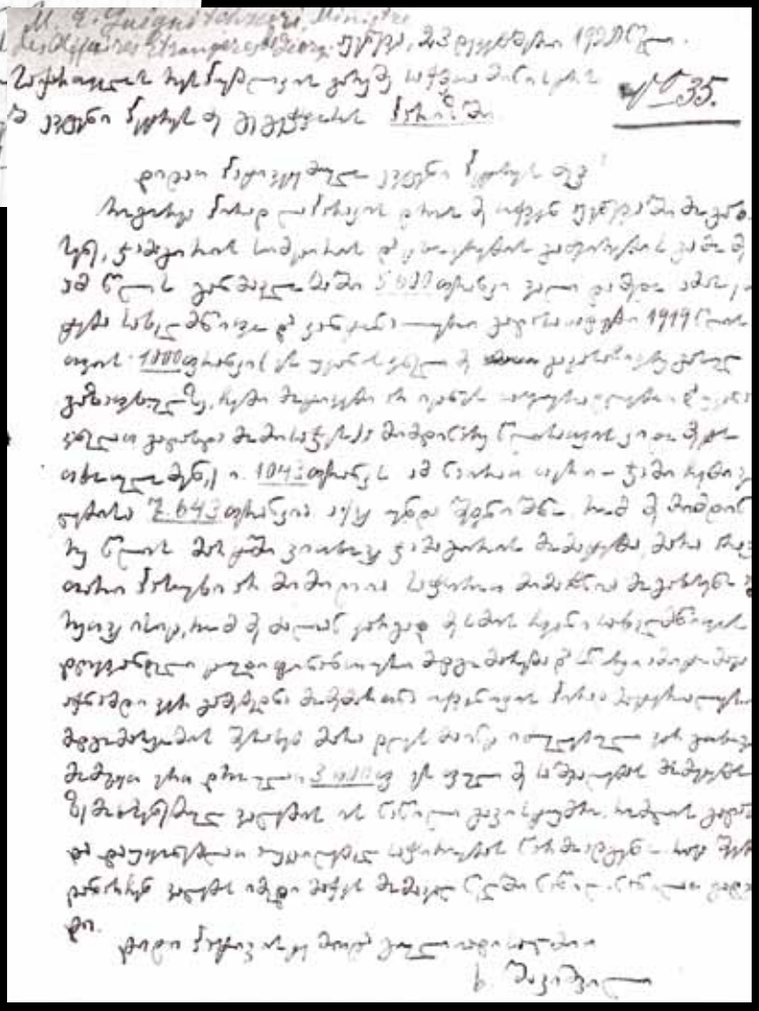
ბერნი, 1919 წლის 25 აგვისტო

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Khariton Shavishvili's letter to Akaki Chkhenkeli, diplomatic representative of the Republic of Georgia in Europe on production of cliches for the Act of Independence of Georgia, photos of the members of government and other issues

Bern, August 25, 1919

The document preserved at the National Archives of Georgia

№ 35.

ხარიტონ შავიშვილის წერილი საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრ ევგენი გეგეჭკორს ერთა ლიგაში საქართველოს წარმომადგენლობის ფინანსური პრობლემის შესახებ

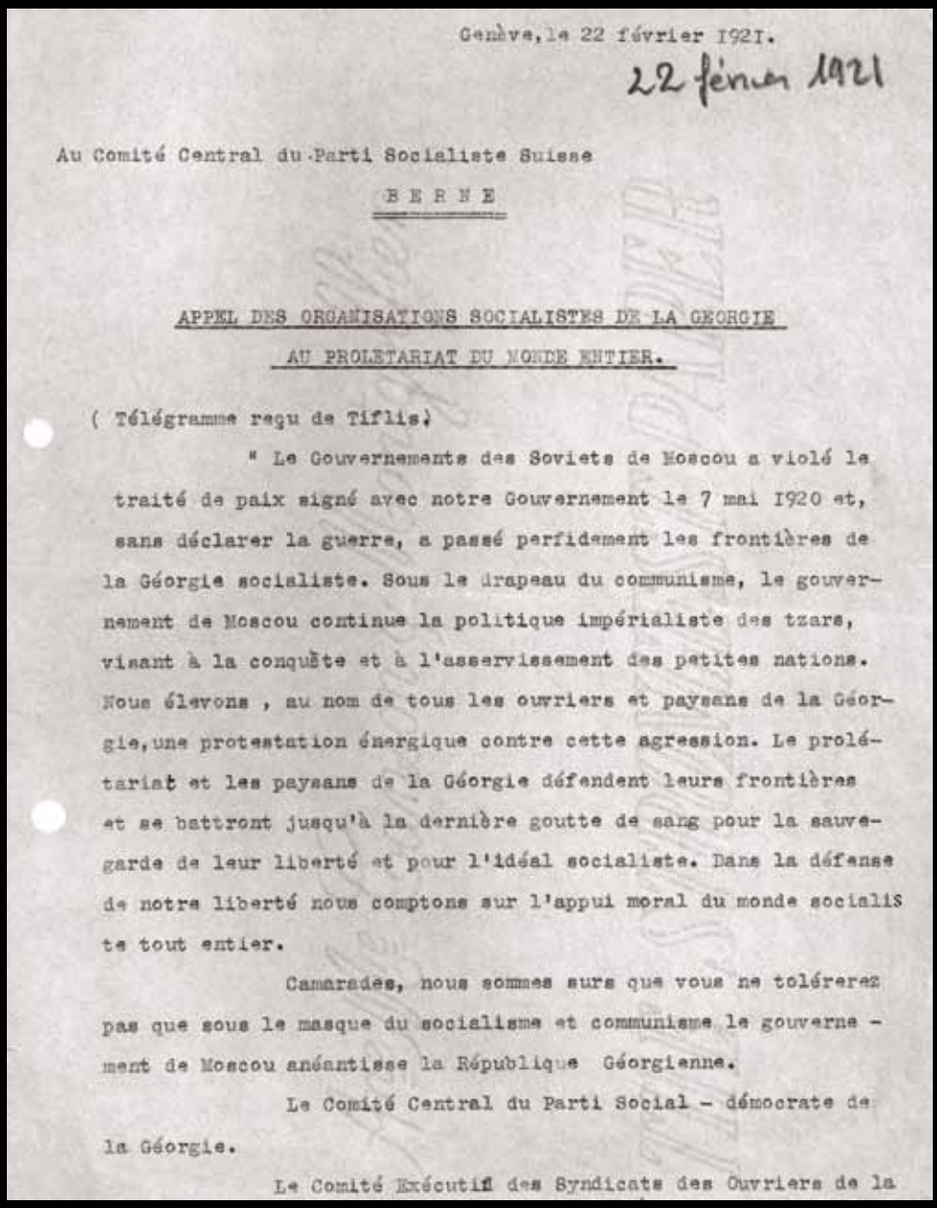
1920 წლის 23 დეკემბერი

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Khariton Shavishvili's letter to the Minister of Foreign Affairs of Georgia Evgeni Gegechkori about financial problems of the Georgian representation in the League of Nations

December 23, 1920

The document preserved at the National Archives of Georgia

Genève, le 22 février 1921.

22 février 1921

Au Comité Central du Parti Socialiste Suisse

BERNE

APPEL DES ORGANISATIONS SOCIALISTES DE LA GEORGIE

AU PROLETARIAT DU MONDE ENTIER.

(Télégramme reçu de Tiflis.)

" Le Gouvernements des Soviets de Moscou a violé le traité de paix signé avec notre Gouvernement le 7 mai 1920 et, sans déclarer la guerre, a passé perfidement les frontières de la Géorgie socialiste. Sous le drapeau du communisme, le gouvernement de Moscou continue la politique impérialiste des tzars, visant à la conquête et à l'asservissement des petites nations. Nous élevons , au nom de tous les ouvriers et paysans de la Géorgie, une protestation énergique contre cette agression. Le prolétariat et les paysans de la Géorgie défendent leurs frontières et se battront jusqu'à la dernière goutte de sang pour la sauvegarde de leur liberté et pour l'idéal socialiste. Dans la défense de notre liberté nous comptons sur l'appui moral du monde socialiste tout entier.

Camarades, nous sommes surs que vous ne tolérerez pas que sous le masque du socialisme et communisme le gouvernement de Moscou anéantisse la République Géorgienne.

Le Comité Central du Parti Social – démocrate de la Géorgie.

Le Comité Exécutif des Syndicats des Ouvriers de la

დეპეშა თბილისიდან ბერნში შვეიცარიის სოციალისტური პარტიის ცენტრალურ ბიუროს

საქართველოს სოციალისტური ორგანიზაციების მოწოდება მსოფლიო პროლეტარიატს: „მოსკოვის საბჭოთა მთავრობამ დაარღვია ჩვენს მთავრობასთან 1920 წლის 7 მაისს ხელმოწერილი მშვიდობის ზავი და ომის გამოუცხადებლად, ფლიდურად გადმოლახა სოციალისტური საქართველოს საზღვრები კომუნიზმის დროშის ქვეშ. მოსკოვის მთავრობა ცარისტულ იმპერიალისტურ პოლიტიკას აგრძელებს და პატარა ერების დამონებას ისახავს მიზნად“. დეპეშაში აღნიშნულია, რომ ქართველები წინ აღუდგებიან ამას და რომ მსოფლიო სოციალისტების მხარდაჭერის დიდი იმედი აქვთ.

ფრანგულ ენაზე

ჟენევა, 1921 წლის 22 თებერვალი

დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

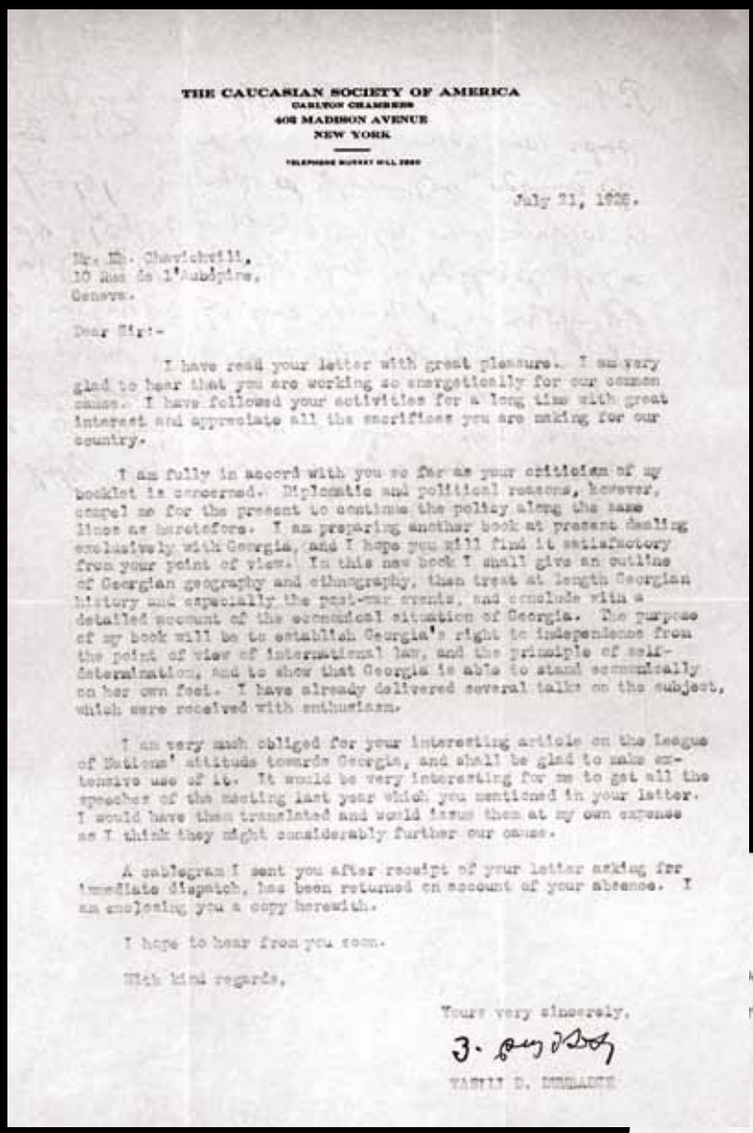
Dispatch from Tbilisi to Bern, the central bureau of the Swiss Socialist Party

Appeal of the socialist organizations of Georgia to the world proletariat: “the soviet government in Moscow broke the peace agreement signed with the Georgian government on May 7, 1920 and foully crossed the borders of the socialist Georgia under the flag of communism without any warning. Moscow government continues tsarist imperialistic policy that is directed towards enslaving of the small nations”. Dispatch notes that Georgians will fight and greatly hope for support of the world socialists.

In French

Geneva, February 22, 1921

The document preserved at the National Archives of Georgia

THE CAUCASIAN SOCIETY OF AMERICA
CARLTON CHAMBERS
408 MADISON AVENUE
NEW YORK

July 21, 1925.

Mr. Ph. Chavchavadze,
10 Rue de l'Athénée,
Geneva.

Dear Sir:-

I have read your letter with great pleasure. I am very glad to hear that you are working so energetically for our common cause. I have followed your activities for a long time with great interest and appreciate all the sacrifices you are making for our country.

I am fully in accord with you so far as your criticism of my booklet is concerned. Diplomatic and political reasons, however, compel me for the present to continue the policy along the same lines as heretofore. I am preparing another book at present dealing exclusively with Georgia, and I hope you will find it satisfactory from your point of view. In this new book I shall give an outline of Georgian geography and ethnography, then treat at length Georgian history and especially the post-war events, and conclude with a detailed account of the economical situation of Georgia. The purpose of my book will be to establish Georgia's right to independence from the point of view of international law, and the principle of self-determination, and to show that Georgia is able to stand economically on her own feet. I have already delivered several talks on the subject, which were received with enthusiasm.

I am very much obliged for your interesting article on the League of Nations' attitude towards Georgia, and shall be glad to make extensive use of it. It would be very interesting for me to get all the speeches of the meeting last year which you mentioned in your letter. I would have them translated and would issue them at my own expense as I think they might considerably further our cause.

A cablegram I sent you after receipt of your letter asking for immediate dispatch, has been returned on account of your absence. I am enclosing you a copy herewith.

I hope to hear from you soon.

With kind regards,

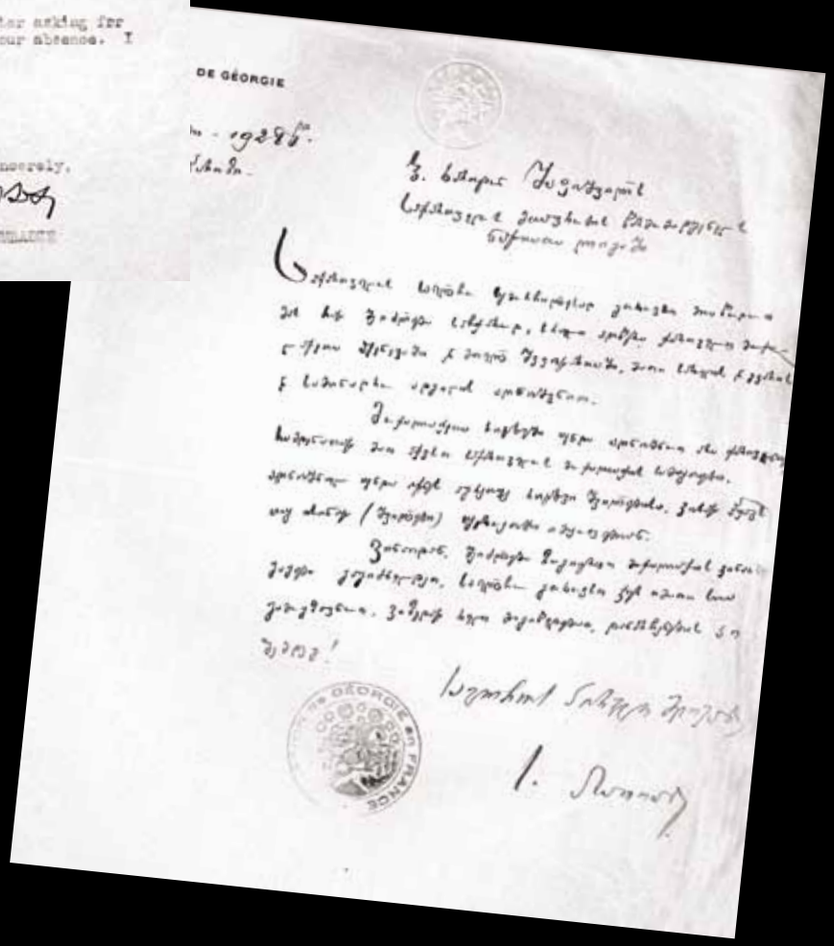
Yours very sincerely,

3. დუმბაძე

VASSIL D. DUMBADZE

ამერიკაში კავკასიის საზოგადოების ხელმძღვანელის ვასილ დუმბაძის წერილი საქართველოს გათავისუფლების საკითხებზე
ინგლისურ ენაზე
1925 წლის 21 ივლისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

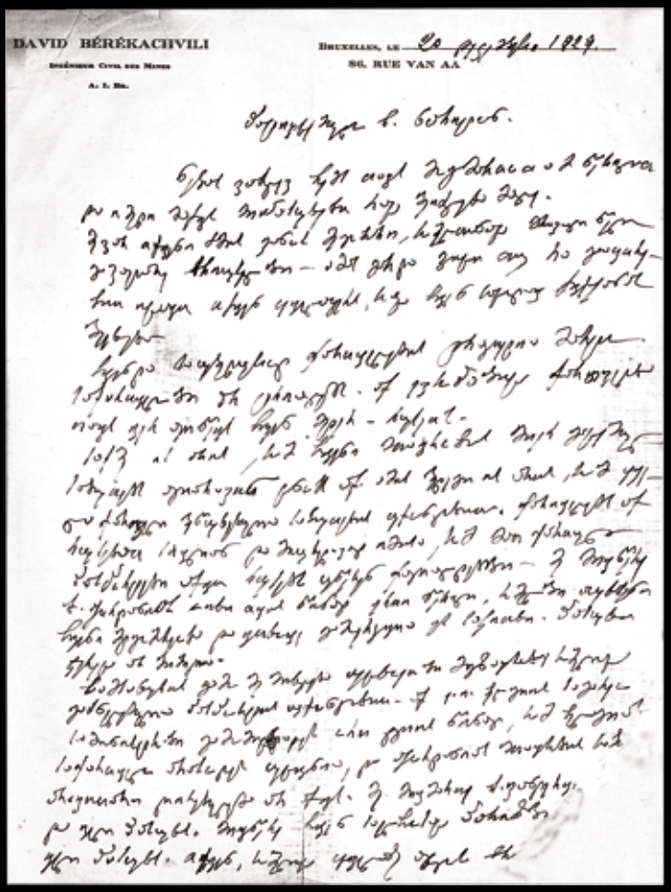
Letter by Vasil Dumbadze, the head of the Caucasian society in America on the issues of Georgian liberation
In English
July 21, 1925
The document preserved at the National Archives of Georgia

DE GÉORGIE

საფრანგეთში საქართველოს რესპუბლიკის დელეგაციის პირველი მდივნის სოსიპატრე ასათიანის წერილი ხარიტონ შავიშვილს შვეიცარიაში მცხოვრები ქართველების აღრიცხვის თხოვნით
1928 წლის 9 მარტი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

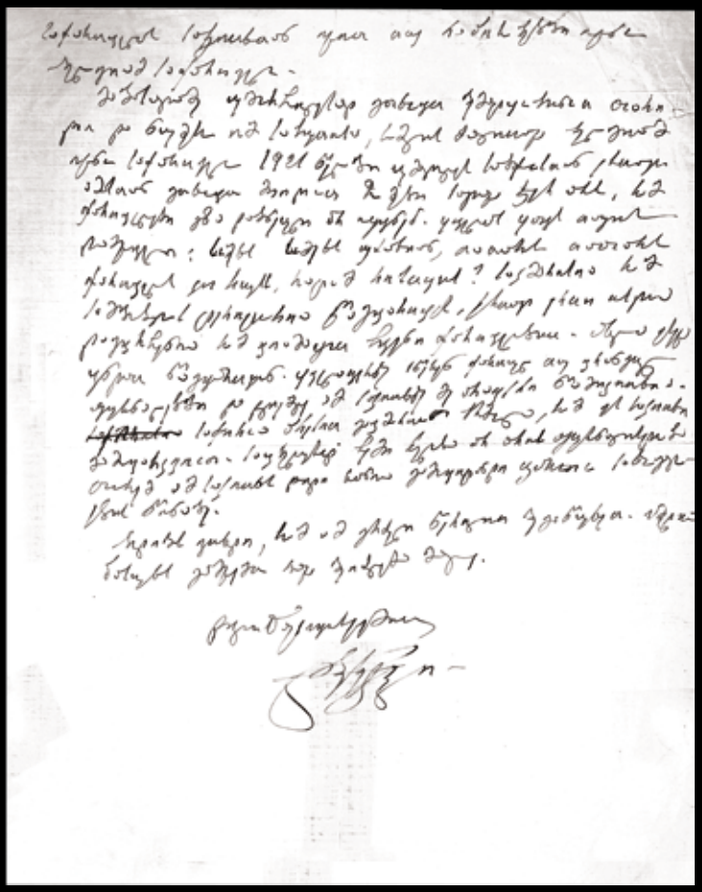
Letter of Sosipatre Asatiani, first secretary of the delegation of the Georgian Republic to France, to Khariton Shavishvili with request to register Georgians who live in Switzerland
March 9, 1928
The document preserved at the National Archives of Georgia

DAVID BÉRÉKACHVILI

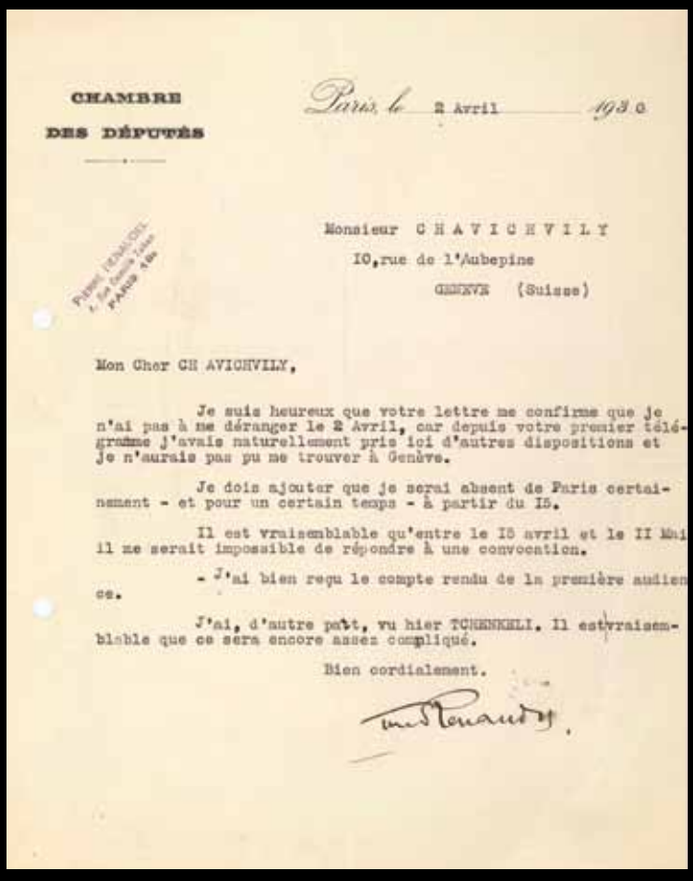
Bruxelles, le 20 დეკემბერი 1929

86, RUE VAN AA

ბელგიაში მცხოვრები ქართველი ემიგრანტის დავით ბერეკაშვილის წერილი ხარიტონ შავიშვილს თავის ქართულ პასპორტთან დაკავშირებულ პრობლემებზე
1929 წლის 20 დეკემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of David Berekashvili, Georgian emigrant residing in Belgium to Khariton Shavishvili, about the problems related to his Georgian passport
December 20, 1929
The document preserved at the National Archives of Georgia

CHAMBRE
DES DÉPUTÉS

Paris, le 2 Avril 1930

Monsieur CHAVICHVILY
10, rue de l'Aubepine
GENEVE (Suisse)

Mon Cher CH AVICHVILY,

Je suis heureux que votre lettre me confirme que je n'ai pas à me déranger le 2 Avril, car depuis votre premier télégramme j'avais naturellement pris ici d'autres dispositions et je n'aurais pas pu me trouver à Genève.

Je dois ajouter que je serai absent de Paris certainement - et pour un certain temps - à partir du 15.

Il est vraisemblable qu'entre le 15 avril et le 11 Mai il ne serait impossible de répondre à une convocation.

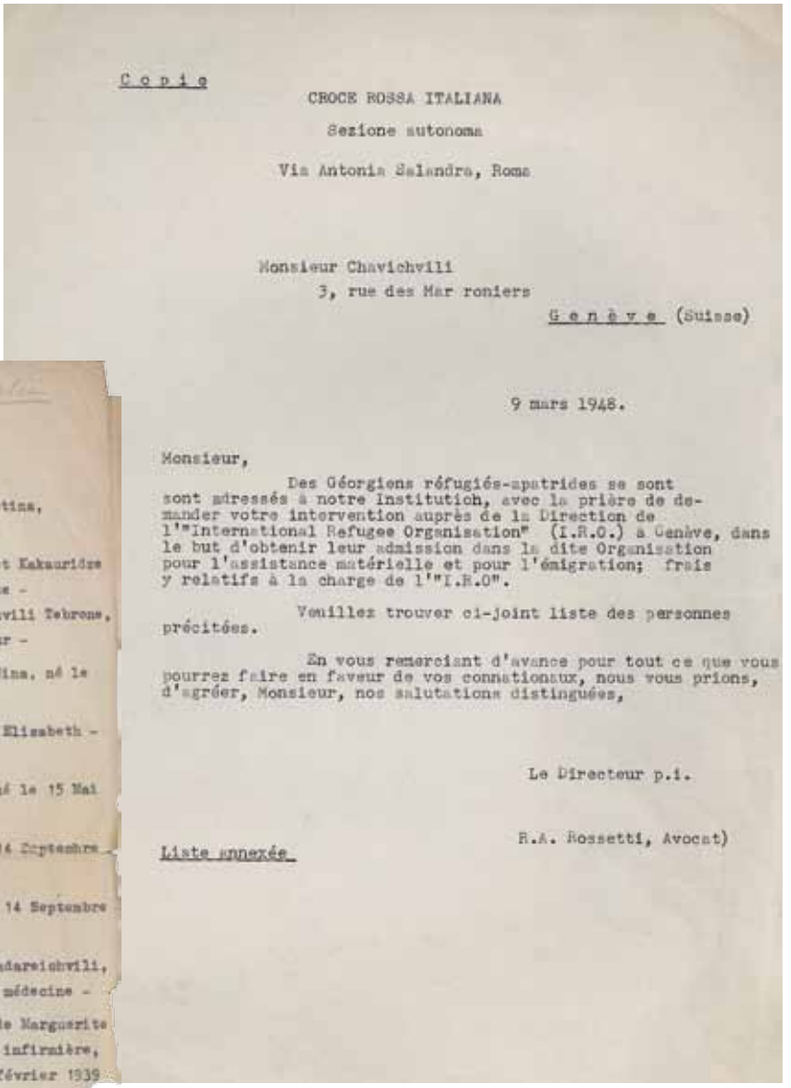
- J'ai bien reçu le compte rendu de la première audience.

J'ai, d'autre part, vu hier TCHENKELI. Il est vraisemblable que ce sera encore assez compliqué.

Bien cordialement.

ევროპელი სოციალისტის პიერ რენოდელის საპასუხო წერილი ხარიტონ შავიშვილს აკაკი ჩხენკელთან დაგეგმილი შეხვედრის თაობაზე
ფრანგულ ენაზე
1930 წლის 2 აპრილი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Response letter of the European socialist Pierre Renaudel to Khariton Shavishvili about the planed meeting with Akaki Chkhenkeli
In French
April 2, 1930
The document preserved at the National Archives of Georgia

Copie

CROCE ROSSA ITALIANA

Sezione autonoma

Via Antonio Salandra, Rome

Monsieur Chavichvili
3, rue des Mar roniers
Genève (Suisse)

9 mars 1948.

Monsieur,

Des Géorgiens réfugiés-apatrides se sont sont adressés à notre institutich, avec la prière de demander votre intervention auprès de la Direction de l'"International Refugee Organisation" (I.R.O.) a Genève, dans le but d'obtenir leur admission dans la dite Organisation pour l'assistance matérielle et pour l'émigration; frais y relatifs à la charge de l'"I.R.O".

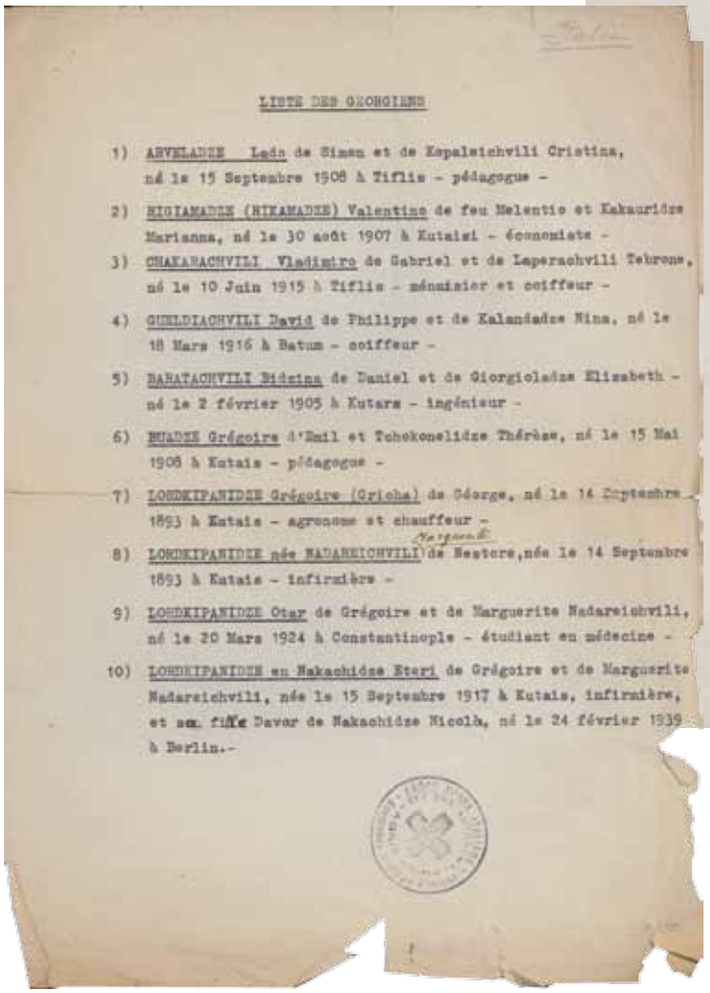
Veuillez trouver ci-joint liste des personnes précitées.

En vous remerciant d'avance pour tout ce que vous pourrez faire en faveur de vos connationaux, nous vous prions, d'agréer, Monsieur, nos salutations distinguées,

Le Directeur p.i.

R.A. Rossetti, Avocat)

Liste annexée

LISTE DES GEORGIENS

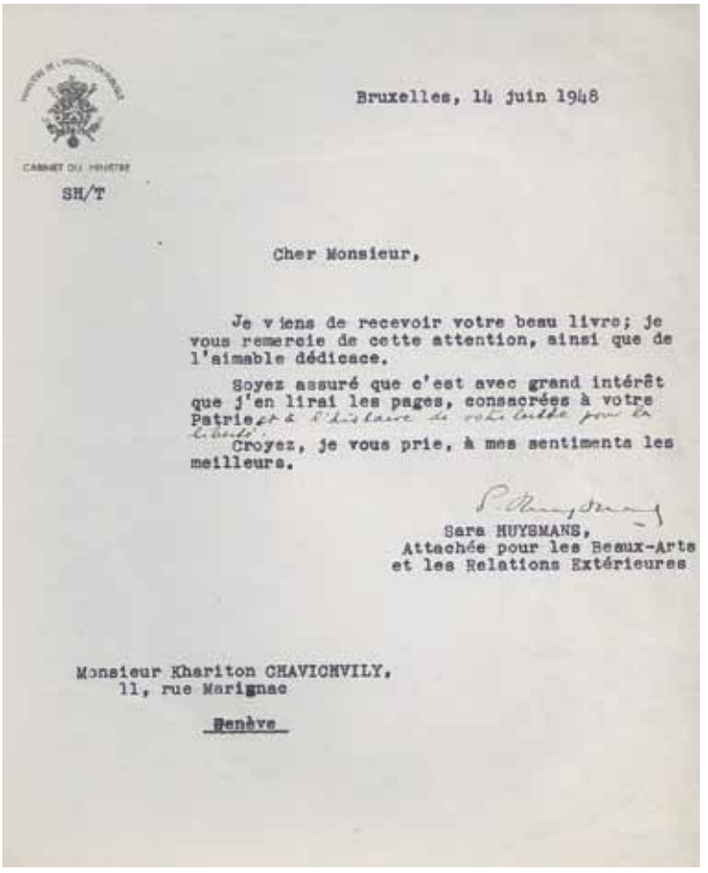
1) ARVELADZE Lado de Simon et de Kapaletchvili Cristina, né le 15 Septembre 1908 à Tiflis - pédagogue -
2) BIGIAMADZE (NIKAMADZE) Valentine de feu Melentie et Kakauridze Marianna, né le 30 août 1907 à Kutaisi - économiste -
3) CHAKARACHVILI Vladimire de Gabriel et de Laperachvili Tebrone, né le 10 Juin 1915 à Tiflis - ménusier et coiffeur -
4) GUELDIACHVILI David de Philippe et de Kalandadze Nina, né le 18 Mars 1916 à Batum - coiffeur -
5) BARATACHVILI Bidzina de Daniel et de Giorgioladze Elizabeth - né le 2 février 1905 à Kutars - ingénieur -
6) BUADZE Grégoire d'Emil et Tchokonelidze Thérèse, né le 15 Mai 1906 à Kutais - pédagogue -
7) LOMDKIPANIDZE Grégoire (Gricha) de Géorge, né le 14 Septembre 1893 à Kutais - agronome et chauffeur -
8) LOMDKIPANIDZE née NADAREICHVILI de Nestore, née le 14 Septembre 1893 à Kutais - infirmière -
9) LOMDKIPANIDZE Otar de Grégoire et de Marguerite Nadareichvili, né le 20 Mars 1924 à Constantinople - étudiant en médecine -
10) LOMDKIPANIDZE en Nakachidze Eteri de Grégoire et de Marguerite Nadareichvili, née le 15 Septembre 1917 à Kutais, infirmière, et son fils Davor de Nakachidze Nicolà, né le 24 février 1939 à Berlin.-

ადვოკატ რ. ა. როსეტის წერილი ხარიტონ შავიშვილს

როსეტი შავიშვილს უგზავნის იმ ქართველ დევნილ აპატრიდების სიას, რომელთაც დევნილთა საერთაშორისო ორგანიზაციისთვის (IRO) მიუმართავთ.
ფრანგულ ენაზე
რომი, 1948 წლის 9 მარტი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of the lawyer R. A. Rossetti to Khariton Shavishvili

He sends Shavishvili the list of the displaced apatrides who had addressed the International Refugee Organization (IRO).
In French
Rome, March 9, 1948
The document preserved at the National Archives of Georgia

Bruxelles, 14 juin 1948

CABINET DU MINISTRE

SH/T

Cher Monsieur,

Je viens de recevoir votre beau livre; je vous remercie de cette attention, ainsi que de l'aimable dédicace.

Soyez assuré que c'est avec grand intérêt que j'en lirai les pages, consacrées à votre Patrie [illegible] votre lutte pour la liberté.

Croyez, je vous prie, à mes sentiments les meilleurs.

Sara HUYSMANS,
Attachée pour les Beaux-Arts
et les Relations Extérieures

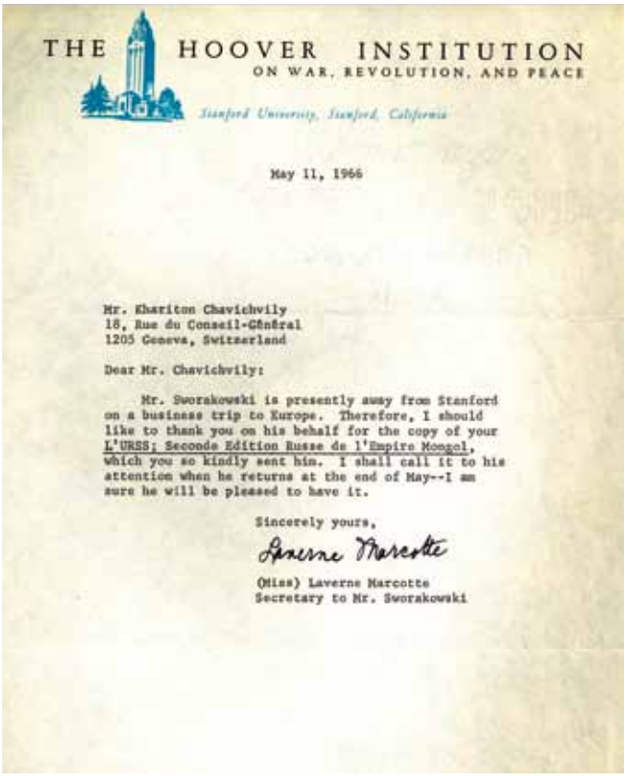
Monsieur Khariton CHAVICHVILY,
11, rue Marignac
Genève

ბელგიის განათლების სამინისტროს ხელოვნებისა და საგარეო ურთიერთობების ატაშეს, სარა უისმანის წერილი ხარიტონ შავიშვილს

ავტორი მადლიერებით სწერს, რომ მიიღო მის მიერ გამოგზავნილი წიგნი წარწერით.
ფრანგულ ენაზე
ბრიუსელი, 1948 წლის 14 ივნისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of the attache of the arts and foreign affairs of the Ministry of Education of Belgium Sarah Weissman to Khariton Shavishvili

She thanks him for the signed book he sent her.
In French
Brussels, June 14, 1948
The document preserved at the National Archives of Georgia

THE HOOVER INSTITUTION
ON WAR, REVOLUTION, AND PEACE
Stanford University, Stanford, California

May 11, 1966

Mr. Khariton Chavichvily
18, Rue du Conseil-Général
1205 Geneva, Switzerland

Dear Mr. Chavichvily:

Mr. Sworakowski is presently away from Stanford on a business trip to Europe. Therefore, I should like to thank you on his behalf for the copy of your L'URSS; Seconde Edition Russe de l'Empire Mongol, which you so kindly sent him. I shall call it to his attention when he returns at the end of May--I am sure he will be pleased to have it.

Sincerely yours,

Laverne Marcotte

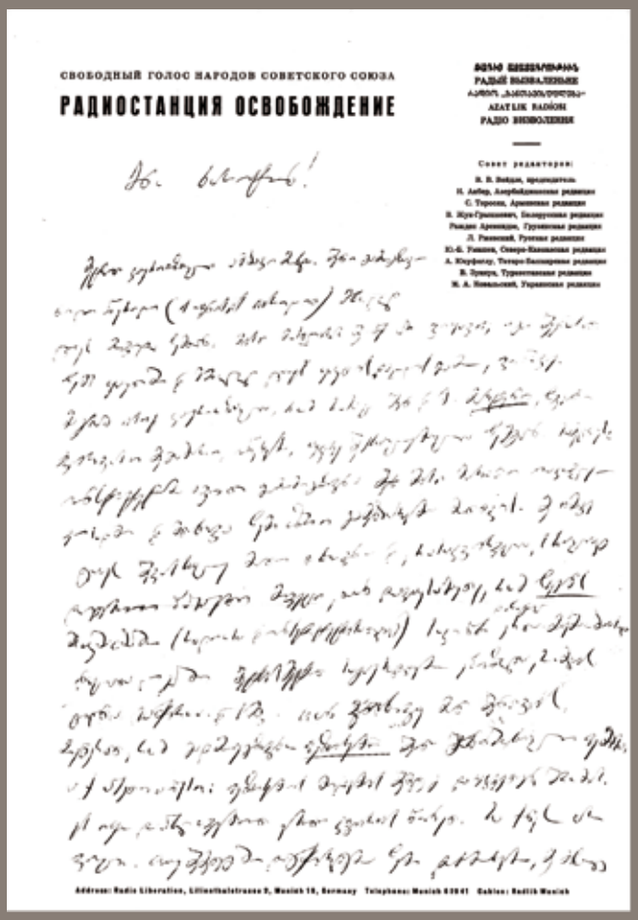
(Miss) Laverne Marcotte
Secretary to Mr. Sworakowski

სტენფორდის უნივერსიტეტის ჰუვერის ინსტიტუტის მადლობის წერილი ხარიტონ შავიშვილისადმი მისი წიგნის გაგზავნის გამო

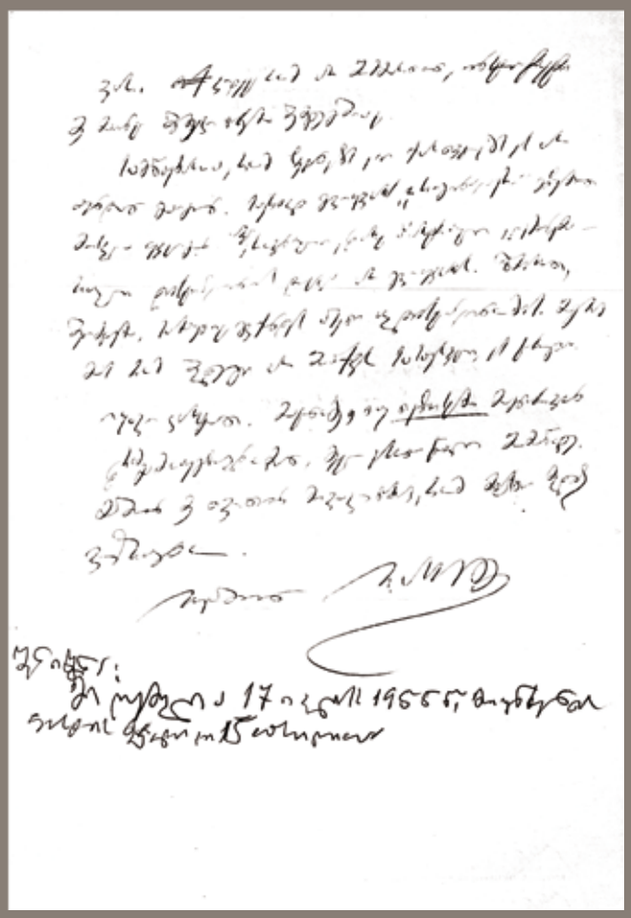
ინგლისურ ენაზე
1966 წლის 11 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

A thank you letter of the Hoover Institute of the Stanford University to Khariton Shavishvili on the occasion of sending his book

In English
May 11, 1966
The document preserved at the National Archives of Georgia

СВОБОДНЫЙ ГОЛОС НАРОДОВ СОВЕТСКОГО СОЮЗА

РАДИОСТАНЦИЯ ОСВОБОЖДЕНИЕ

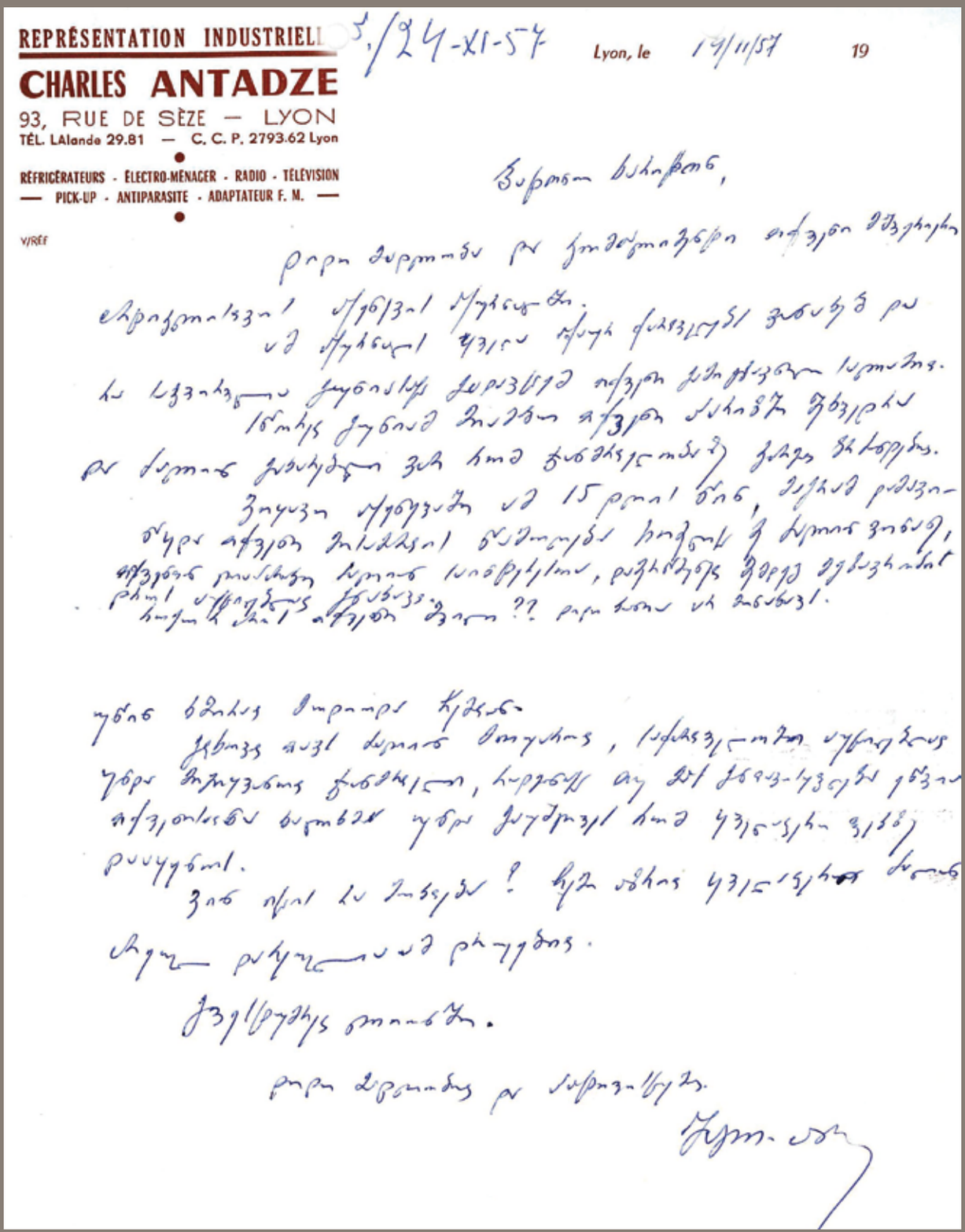
მიუნხენში დაარსებული რადიო „განთავისუფლების“ ქართული რედაქციის ხელმძღვანელის რაჟდენ არსენიძის წერილი ხარიტონ შავიშვილს
1955 წლის ივლისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Letter of the Head of the Georgian editorial office of the Munich based radio Liberation Razhden Arsenidze to Khariton Shavishvili
July, 1955
The document preserved at the National Archives of Georgia

ხარიტონ შავიშვილისთვის გაგზავნილი საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი მოსაწვევი
1967 წლის 26 მაისი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Invitation to the celebration of the Georgian Independence Day, sent to Khariton Shavishvili
May 26, 1967
The document preserved at the National Archives of Georgia

REPRÉSENTATION INDUSTRIELLE

CHARLES ANTADZE

93, RUE DE SÈZE — LYON

TÉL. LAlande 29.81 — C. C. P. 2793.62 Lyon

RÉFRIGÉRATEURS - ÉLECTRO-MÉNAGER - RADIO - TÉLÉVISION

— PICK-UP - ANTIPARASITE - ADAPTATEUR F. M. —

V/RÉF

Lyon, le 19/11/57 19

ქართველი ემიგრანტის შარლ ანთაძის პირადი ხასიათის წერილი ხარიტონ შავიშვილს
1957 წლის 19 ნოემბერი
დოკუმენტი დაცულია ეროვნულ არქივში

Personal letter of the Georgian immigrant Charles Antadze to Khariton Shavishvili
November 19, 1957
The document preserved at the National Archives of Georgia

ალბომში გამოყენებული მასალა დაცულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ ეროვნულ არქივში
Materials used in the album are preserved at the National Archives of the Ministry of Justice of Georgia

© ყველა უფლება დაცულია
All rights reserved

